Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Florian, Jean Pierre Claris De.; af Florian ; oversat af Jens Kragh Høst.
Titel | Title:	Gonsalvo af Cordova
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : F. M. Cohen, 1799-1800
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-2 i 1 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

58, – 373.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 11477 7

+ REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Gonsalvo af Cordova.

Af

Florian.

Oversat

af

Jens Kragh Hoff.

Første Deel.

Kjøbenhavn, 1799.
Trykt og forlagt af E. M. Cohen.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Forerindring.

Da Gonsalvo af Cordova, hvoraf Slutningen herved omsider meddeles mine Landsmænd, formodentlig er det sidste af Florians Verker, som fordansket fremkommer; saa haaber jeg, at det ikke vil vorde den Florianske Muses Yndere ubehageligt, her at finde en sammentrængt

Udsigt
over
Florians Levnet.

J. Pt. Claris de Florian var født i Aaret 1755, i det Landskab som fordum hed Languedoc, i Landsbyen Florian, hans Fædres Ejendom. Hans Moder var en Systerdatter af Voltaire, hvem han fra sin Barndom af saae og ved sine Anlæg interesserede. Familien bestemte ham til Militairtieneste, som han da traadte i; han blev Capitain ved Dragonerne, og Ludvigsridder. Hertugen af Penthievre hædrede sig ikke alene ved at give ham Titel af sin Cavaleer, men og ved at vinde hans Ven-

skab; men — hverken Leiren eller Hoffet vare Florians egentlige og fortrinlige Kreds.

Ved Voltaire kom han i Forbindelse med dennes bestandige Ven, den hæderlige d'Argental, i hvis Huus et valgt Selskab af kundskabsrige og smagfulde Personer pleiede at forsamle sig. Her blev paa et lidet Theater for kræsne og sikkertdommende Tilskuere ofte provet de Stykker, der siden vandt det store Publikums Bifald. I Aaret 1779 lod Florian, der allerede havde viist sig ved smaae nydelige Poesier, og i Jeannot og Collin bragt Voltaires bekiendte Fortælling paa Skuepladsen, først her og siden hos les Italiens, de to Sedler opføre, og, opmuntret ved dette Stykkes Held, advaret ved et andet Stykkes Fald — der under Titel: Harlekin Konge, Dame og Knægt, blev spillet den 5., og kastet i Ilden den 6. Novbr. samme Aar — leverede han efterhaanden de flere Skuespil, hvori han stræbte at forene det Rørende med det Comiske. Hertil troede han at behøve Harlekin, hvis Charakter han uden at følge Marivaux eller Delisles Spoer, tegnede efter sine egne Ideer. Han gav ham Naivitæt, Følelse, Retsind; man smilede ad ham, og bar Agtelse for ham. Hans sidste Stykke var Blanche et Vermeille, i en ganske forskjellig Smag. Af hans dramatiske Arbeider udkom mere end een Samling, en f. Ex. 1789 i Paris 3 Vol. i 18. Men ikke alene som Skuespildigter, ogsaa som Skuespiller udmærkede Florian sig. Han gav selv paa ovennævnte Privattheater sin Harlekin med en Fuldkommenhed, som om Carlin foryndet var fremstaaet.

Det franske Academie havde i 1779 fremsat, som poetisk Prismaterie, en den Tids Anordning, der frigjorde alle Krongodsernes Livegne. Tvende Gange blev Prisen tilbageholdt. Florian indleverede i tredie Væddekamp: Voltaire og den Livegne fra Mont Jura. Det blev kronet. — Paa sine jevnlige Reiser til Ferney havde han hørt Voltaire tale om Livegenskabet med den Uvillie alle den gammelfranske Lovgivnings Umenneskelighed indgod ham, og sukke over den Skæbne der hvilede paa tolvtusende denne Lov undergivne Indvaanere af Montjura. Æmnets Vigtighed og Voltaires Navn begeistrede ham. Digtet har et heldigt Tilsnit, det vidner i det mindste om Dueelighed i Sammensætningskunst, Aand og Følelse, og Dommerne satte saameget høiere Priis paa det passende og rene Foredrag, som denne Fortieneste Dag fra Dag blev sieldnere. Nogle Aar efter vandt han af samme Academie nok en Belønning for et Digt, hvis Gjenstand var den interessante Idyll om Booz og Ruth. Men mindre hældig stred han i 1785 for Veltalenheds Priis. Hans Lovtale over Ludvig XIV. naaede kun en hædrende Omtale. Efter Thomas's Exempel i Lovtalen over Marcus Aurelius havde han udtænkt en dramatisk Plan. Han lod Ludvigs Skaansomhed rose af La Trimouille, som havde havt Prøver paa den, hans Lovgivning af Seglbevareren Poncher, hans Tapperhed af Bayard. Academiet bifaldt ikke den valgte Form, og maa end Ideen til denne Plan erkjendes sindrig, var dog Udførelsen monoton.

Florian havde en bestemt Forkjerlighed for Hyrdediget; og iblandt hans Verker blev intet

gunstigere optaget end Hyrderomanen Galathea, hvis tre første Bøger ere en forskjønnet Efterligning af Cervantes, — hvis Levnet han og beskrev * — den sidste Bog af Florians egen Opfindelse, men med fuldkommeligen vedligeholdt Interesse og lykkeligen fortspunden Traad. Et Par Aar efter skrev han i samme Art sin Stella, hvor han vel og hist og her havde arbeidet efter spanske Mønstere, men hvoraf dog den langt største Deel er hans oprindelige Ejendom. "Hvad der, siger en fransk Kunstdommer, i disse to Producter synes at caracterisere Forfatterens Talent, er den uafbrudte Samstemming af naturlige med Fiinhed udtrykte Følelser, og af sindrige med Simpelhed fremstillede Tanker; ogsaa den Kunst med Ynde at afsløre unge Hjerters meest hemmelighedsfulde Fornemmelser, og den Gave troligen at male valgte Træk af den landlige Natur; men undgaae Uleilighederne af den prosaiske Stiil i disse Malerier, altfor meget at udstrække Farverne og at svække dem ved at forpakke dem. Hermed forenede han en rask lys og net Fortælling, et reent valgt og vellydende Sprog". De indstreede Sange ere høist musikalske, og Reichardt har med megen Held componeret de i Stella forekommende.

Imidlertid havde han vovet sig til et Arbeide af højere Art, og skrevet sin politiske Roman: Numa Pompilius. Dette Verk er udarbeidet med Omhyggelighed, forviklet med Kunst, og især de første ser Bøger indeholde fortræffelige og interessante Træk og Situationer.

* Oversat paa Engelsk af W. Walbeck 1785.

Ved Numa havde han villet bane sig Vei ind i Academiet; men den havde den modsatte Virkning, hvortil bidrog det Fag, hvorunder den hørte, ja selv Titelkobberet der forkynte den som Sidestykke til Telemach. At han endelig, dog ikke endnu 33 Aar gammel, fik en Plads deri, skyldte han sine yngre Skrifter, sine Venner, sin Kunst at rose med Aand og Fiinhed, og de ved Academiet vundne Priser. Han kom i Cardinal de Luynes's Sted, og blev modtagen af den gamle Sedaine.

Han vilde gjøre sig denne da høitgjeldende Udmærkelse mere værdig. Han havde især Smag for den spanske Literatur. Men denne var frugtbar paa Noveller, og Cervantes havde selv skrevet saadanne. Florian udgav efter hinanden tvende Samlinger, hvori hverken Fablen savner Interesse, eller Udarbeidelsen Kunst.

Nu udkom Gonsalvo af Cordova — som her ligger for Læserens Øine. — Foran den gik en historisk Udsigt over Maurerne i Spanien, et herligt Arbeide, forfattet med Orden, fuldt af Undersøgelser, og skrevet i en Historien egnende Stiil. Men dets Fordanskning skulde neppe holde en Forlægger skadesløs.

Hans sidste Gave var, medens han levede, et Bind Fabler. Disse tillægges iblandt de franske den næste Plads efter Lafontaine. De udmærke sig ved Reenhed, Præcision, Lethed, naturlig Vittighed og en vis aandrig Naivitet. — Efter hans Død har man faaet hans Oversættelse af Don Quichotte, hvormed alle ikke have viist sig lige fornøjede, med

Hensyn paa de af Oversætteren tagne Friheder. Derimod fuldendte han aldrig et paa Hebræernes Historie grundet Digt: Eliezer, som udgives for hans bedste. Sørgespildigteren, den hæderlige Ducis, Florians Ven, havde villet tilegne ham sin Arabiske Familie. Et Sted af denne Tilegnelse leverer saadanne Træk til Florians Skildring, at det fortjener at afskrives:

"O hvormeget, hedder det, har din Eliezer, — endnu ikke bekjendt; men Dit Mesterstykke, det behageligste Verk, tilsagt Dig af Gratierne eller af Fenelon — denne Sommer lagt Tryllerie rundt om mig i de eensomme Lunde, de høje Popler under hvilke Du lod mig høre det... O hvor den hædrer din Sjel! hvor den forhøjer Din Ære! Og jeg seer den sørgelige Cypres der bedækker din Aske. Ligemeget; Du er ikke ganske død. Dine Værker ere i Hænderne paa alle Mennesker af Smag; de ømme og dydige Mødre læse dem atter; deres Døttre betragte dem og som en Nydelse. Ja, dit Navn skal leve, det skal være udødeligt; det skal leve, og fremfor Alt det skal være elsket. O Florian! maatte Du roves os for Dit fyrretyvende Aar! Hvil, min Ven! hvil, Fenelons elskværdige Fosterson, Uskylds, Kjækheds, Kjerligheds og Dyds fortryllende Maler. Ved Synet af den ydmyge Cypres der bier din Grav, med Hjertet endnu rørt af Mindet om dit Tab og af dine Verkers blide Indtryk, nærme den opblomstrende Skjønne sig den med et frygtsomt og uvilkaarligt Skridt, med en taus Smerte, med et Suk, maaskee en Taare; omsider udbryde hun, med Øjet paa sin nedslagne Moder: See der er Florians Cypres! Hvi kan jeg ikke, Ven, deri grave disse sidste Ord, der

nogle Gange i Forudfølelsen af en nær Død udslap dine Læber: Naar man ikke mere har længe at leve, bør man ile med at gjøre det Gode."

Florian var, efter Revolutionens Udbrud i Communen Sceaux l'Unite, nærved Paris, udnævnt til Commandant over dens Nationalgarde, og denne Post beklædte han med Nidkjerhed og Redelighed. Men da den robespierriske Fremfærd begyndte, trak han sig tilbage. Dette regnedes ham til Brøde; hans Hejagtelse for den engelske Nation (udtrykt i Indledningen til hans Selmours) betragtedes som straffværdig; hans Maade at tænke paa over Friheden stemmede ikke med Demagogernes Planer, og forgjeves strædte han med sin Numa at bevise, hvorlunde han forend Revolutionen havde viist ægte republikansk Sindelag, havde forudsagt sit Fædrenelands Gjenfødsel. Han blev fængslet, og behandlet som et udseet Slagtoffer. Omsider blev han vel iblandt de første Revolutionen af 27. Juli 1793 gjenstjænkede Friheden. Men det lange haarde Fængsel havde røvet ham Formue, Helbred, Sindsrolighed, og efter 14 Dages Nedspændelse, næsten uden alle Symptomer af farlig Sygdom, døde han 12. Septbr. — Hans saa tidlige Død opvakte hos hans Landsmænd, ogsaa paa Grund af Anledningen, almindelig Deeltagelse, og det hørte til Dagens Anliggende at lære og synge Jauffrets vakkre, af Guichard componerede, Romance: Le Tombeau de Florian à Sceaux.

Men Savnet af Florian indskrænkede sig ikke til Fædrenelandet: alle Europas cultiverede

Stater have Arbeider af ham, overførte paa deres Sprog; hans Stella haves paa hollandsk, hans nye Fortællinger paa engelsk og hollandsk, hans Numa paa italiensk, togange paa spansk, tregange paa engelsk; Gonsalvo paa engelsk og paa spansk; næsten samtlige hans Værker paa tydsk og paa dansk.

Biographiske Efterretninger om ham ere meddeelte af Rosny og V. Boiseslin, samt i Neue Bibl. der schönen Wissenschaften, hvoraf foranstaaende Oversigt fornemmelig er hentet.

Gonsalvo af Cordova.

Første Bog.

Blusærdige Nymphер, som bade Eders lange Lokker i Guadalquivirs klare Vande, som, under Pomeranstræernes Skygge, plukke stedse gienspirende Blomster paa Andalusiens grønne Sletter, beaander mig i Dag, lærer mig at lovsynge Heltene paa Eders Bredde. Gienkalder mig de blodige Slag som leveredes under Granadas Mure, og Gonsalvos Seire, og hans Kierlighed, og hans Ulykker. Siger, hvorledes Isabellas Mod og Ferdinands Klogskab omsider friede Spanien fra dets gamle Ransmænd, hvorledes Borgertvedragt beredede Maurernes Fald. Besieler fremfor Alt Eders Fortællinger med hin ædle og rørende Ynde, hin frugtbare Indbildning, hvis Fødested Eders lykke-

lige Land er; skiuler Sandhedens barske Pande bag de Krandse der omgive Eders Hoved: men imedens I tale til emme Siele om Lidelser, om Glæder, de have følet, erindre I alle Jordens Konger om, at deres Trones eneste Stytter ere Retfærd og Dyd!

O I, ædle Spaniere, tappre og stormodige Folk, hvis brændende Elskere stedse skulle være Mønstere for følende og bestandige Hierter; I, hvis ubetvingelige Krigere have underkastet sig Landstrækninger nok, til at den undrende Sol aldrig aflader at oplyse Eders Erobringer; Eder helliger jeg Fortællinger, hvor I skulle finde hine tvende Følelser, Eders store Sieles Afguder, helliget Ære, brændende Kierlighed. Forsmaaer ikke min Hylding; den er reen, den er kanskee den første en Fremmed, en Franker har budet Eders Nation, fordum Medbeilerinde af vor, nu dens tro Veninde.

Isabella herskede i Castilien, Arragonien lod Ferdinand. Bundne ved et lykkeligt Ægteskab, havde disse tvende Monarker forenet deres Kroner uden at sammenblande deres Stater. Begge i den blomstrende Alder, begge lige drevne af en luende Attraae til Ære, saae de med Uvillie Spanieus skiønneste Lande endnu under Muslumanner-

nes Herredsmme. Otte Aarhundreders Kampe havde ikke formaaet at fraribe Ismaels Born alle deres Fædres Erobringer. Ofte beseirede, aldrig nedslagne besad de hine fortryllende Kyster, som Afrikas Hav beskyller, fra Alcides' Støtter indtil Scipionernes Grav. Granada var deres Hovedstad; og Granadas Stater alene giorde Boabdil til en mægtig Monark.

Men den grumme Boabdil havde fremkaldt Isabellas Harme. Brudte Forbund, Indfald i Andalusien havde fremskyndet Hævnens Dag; og Krigstrompeten havde ladt sig høre fra Betis' Munding til Ebros Udspring: hele Spanien bragtes i Bevægelse derved. Ferdinand ilede til med sine stolte Arragoniere; den tungnemme Catalonier, den vilde Valencienner, den behændige Balearer fulgte hans Fied; de raa Asturiere nedstege fra deres Bierge; det gamle Leon samlede sine Legioner; de troe Castilianere fløi til Vaaben; og Kongeparret, snart Herre over de fleste Fæstninger som forsvarede Adgangen til Granada, beleirede endelig dets Volde.

Aldrig truede saa mange berømte Høvdinge een Stad; aldrig forenede sig i een Leir saa mange Helte. Der saae man Mendozaerne, Nugnezerne og Medinaerne; Gusman, den høymodige

Guzman, saa stolt af at nedstamme fra Konger; Aguilar, som troer Dyden ældre end Adel; Fernando Cortez, som neppe er udgangen af Barndommen, og forstegang haandterer det Sverd, der skal undertvinge Mexico; Portugals elskværdige Prinds, Alphons, Isabellas Svigerson, Alphons, som hans ulykkelige Ægtefælle, fordomt til at overleve ham, skal betale med saamange Taarer; og den uovervindelige Lara, den svage Undertryktes Ven og Stytte, Lara, dyrebar for sit Fædreneland, hvis Hæder, end dyrebarere for Venskab, hvis værende Mynster han er; og den ærværdige Tellez, som under sine hvide Haar bevarer Ungdoms Mod, og i et halvt Aarhundrede har anført den ubetvungne Eskadron af Calatravas Riddere; en Mængde andre Krigere, Spaniens Kiærne, dens Hæder, som alle have erkiendt for Anforer den lykkelige Monark, Isabellas Mand, som alle have svoret at dee eller at seire under Ferdinand.

Ferdinand tilbageholder deres Mod, og vil forhale Stormlobningerne. Erfaren i den dybe Kunst at dele for at herske, at forberede Seiren forend at gaae i Slag, har han i Granada næret den Tvedragt som fyndersled det: han bar Omsorg for at svække et Folk, han snart skulde angribe. Ugienuemtrængelig i sine Planer, bestandig i med Taus-

hed at følge dem, nærmer Ferdinand sig, ad lange Omveie, stedse Maalet. Hindringerne opbringe ham ingenlunde, hans Klogskab har forudseet dem alle; det tilkommende kan ikke overraske ham, hans Viisdom har giort det vist. Virksom, taalmodig, utrættelig, den Kiækkestes Medbeiler i Krigen, uden Medbeiler i Raadsforsamlingerne, skulde han med sin Arm holde Lykken fast; men hans Snille har vidst at indtage den.

Den stolte Isabella vil ikkun seire. Besiælet af en brændende Kiærlighed for sin Religion og sit Folk forfølger hun i Mauren den uforsonlige Fiende af sin Nation og sin Tro. Æren byder hende at ile til Kamp, Æren er hendes eneste Klogskab; hendes store Siel behøver ikke at dølge en ømste Følelse. Vant til at giøre Gud Regnskab for sine lønligste Tanker, frygter hun lidet Menneskenes Øine; hun gaaer med opløftet Pande, styttet paa sin Dyd. Ædelmodig, stolt, følelsefuld, streng imod sig selv, retfærdig imod Alle, Mønster, Afgud for sine Undersaatter, har hun sit Raad i sine Pligter, sin Styrke i sit Mod, sit Haab i den Evige.

Allerede havde de to Partiers Blod farvet Markerne; allerede havde siden Belejringens Begyndelse Solen giennemløbet næsten sin halve

Bane, og intet tilkiendegav endnu, at Granada var svækket. Det syntes tvertimod at faae nye Kræfter, siden den største blandt Spaniere, den mest uforfærdede, den mest frygtede, Gonsalvo, ikke mere var i Leiren, Gonsalvo, som ikke har naaet sit fem og tyveende Aar, og som de gamle Høvdinge med Ærbødighed raadspørge, Gonsalvo, hvis skrækkelige Arm aldrig har fundet en Modstander der bragte Seieren til at vakle, og hvis e skværdige Dyder gjøre ham tilbedet selv af de overvundne. Født i Cordova, opdragen iblandt Granadas evige Krige med sine Naboer har han betragtet Slagene som sine Lege, det mauriske Bytte som sin Arv. Fra sin Barndom vidste han at seire og behage. Ødsel imod ham vilde Naturen overvælde ham med sine Gaver. Staalklædt, med Hovedet bedækket af Hielmen, med sin ranke Skabning, sin Mine af Storhed, sin meer end menneskelige Styrke, sit Mod endnu større end Styrken, er han Krigernes Skræk; afvæbnet, tiltrækker, tilriver han sig Hierterne ved sin Skiønhed, sin Ynde, sit giennemtrængende og blide Øiekast. Langt fra ham misundelige tør hans Medbeilere i hans Nærværelse ikke mere være det; og Avinds Fortvivlelse forvandler sig i Trang til at elske ham.

Gonsalvo var dengang et Offer for den laveste blandt Troløsheder. Anmodet af Granaderne havde Kongen af Fes, Seid, med sine Vaaben truet Andalusiens Bredde. For ikke at drages fra deres Erobring ønskede Kongeparret Fred med Afrikaneren. Vilkaarene bleve foreslagne; men af Rygtet bekiendt med Gonsalvos Navn, hans store Navn, begierede Seid denne Castilianer som Gesandt til sit Hof, og afslog al Underhandling med enhver anden end denne navnkundige Kriger. Isabella vaklede længe; Frygt for en ny Fiende, Sikkerhed paa at en hastig Gienkomst snart skulde give hende sin Helt tilbage, bestemte hende endelig. Længe bekiendt med Arabernes Sprog og Sæder, blev Gonsalvo af sine Monarker beordret at sikkre deres Fred. Et Skib bragte ham til Fes, hvor den troløse Seid, efter Boabdils Bon, holdt ham tilbage under adskillige Forevendinger, udsatte at undertegne Freden, og gav saaledes Granada Aanderum igien.

Ophøiet over Mistillid, men opbragt over disse lange Udsættelser, beklager Gonsalvo sig over en Hæder som gior hans Mod uvirksomt. Ikke blot den Ære, han higer efter, fremkalder hans Suk; en mere levende og mindre lykkelig Lidenskab fyldselsætter hans Hierte, fylder det helt; Kierlig-

hed, den frygtelige Kierlighed har undertvunget denne saa stolte Siel; og midt iblandt Vaabenbrag, selv i Seierens Skiød, føler Helten dens Vælde.

Kort før Beleiringen kommer Gonsalvo, Maurernes Overvinder, til Foden af deres Volde, seirer paa ny, trænger ind i deres Stad, medbringer Rædsel og Nød indtil Middelpunkten af Granada. Alt falder, alt flyer for ham; en lang Bæk af Blod betegner hans Vei. Havde hans Castilianere kunnet følge ham, saa havde det paa denne ene Dag været ude med Boabdil og hans Rige: men Zulema, Kongens Syster, den dydige Mulei Hassems Datter, Zulema, som fra sin Morgenrøde af fordunklede alle Afrikas og Iberiens Skiønheder, fremtriner midt iblandt et forfærdet Folk, staaer lynslagen ved Synet af Blodbladet og segner skielvende paa Trapperne af Kongernes Palads. Med Armene strakte mod Himlen, Ansigtet oversvømmet af Taarer, anraaber hun den Almægtige, beder ham, med dybe Suk, at bortfierne hin frygtelige Kriger, der fremvandrer fulgt af Nederlag. I samme Øieblik viser sig Gonsalvo, med Sværdet i Haanden, bedækket med Blod, banende sig en bred Vei igiennem Offere og Flygtinge. Han iler, flyver, seer Fyrstinden . . . og hans Sværd bliver ubevægeligt, hans Haand standser den hidsige Ganger.

Tabt i Beundring betragter han hine tryllende Træk, som Kummeren endnu synes at forstionne, hine Øine hvis tindrende Himmelblaa bledgier og brænder paa eengang, og hin Pande hvor Maiestæt forener sig med frygtsom Blufærdighed, og hine lange Ibenholts Lokker, hvoraf den ene Halvdel blandet med et Purpurstor, flagrer uden Orden, den anden, vædet af Taarer, falder og hviler paa Marmoret. Alle Yndigheder forenede, alt det Tiltrækkende, hvormed Naturen finder Behag i at smykke den elskværdige Dyd, prydede den unge Zulema. Saadan og mindre skion kanskee saaes den omfølende Climene, da hun bønfaldt sin Konge imod en Helt, hun tilbad.

Truffen af en Piil, hvis Saar er evigt, beruser Gonsalvo Øie og Hierte med Kierlighedens søde Gift. Han bæver, han sukker, han brænder; han føler sin Siel heel giennemtrængt af en fortærende Ild. Glemmende paa eengang Granada, Krigen, sine Farer, vil han nedstige af sin Ganger, berolige Fyrstinden: men de giensamlede Fiender styrte ind paa ham fra alle Kanter. Tusinde fordoblede Hug paa hans Vaaben udrive ham endelig fra hans egne Tanker. Han kommer til sig selv igien, vil sægte, og finder ikke mere sin første Ild. Han viger for Antallet; han dra-

ger sig tilbage med Øiet fæstet paa Zulema, men svagt tilbagedriver han de truende Angreb, han endser ei sin Ære og sit Liv for at kaste endnu et Blik til den han ikke kan forlade, den paa hvem hans Skiebne fra nu af beroer. Han drager endelig beseiret, undertvungen, ud af den Stad, hvor man nys havde seet ham trænge frem som en uovervindelig Erobrer.

Fra denne Dag nærer den bekymrede Gonsalvo en Kierlighed uden Haab i Græmmelse og Bitterhed. Han veed ikke dens Navn, som han elsker; han skiælver for at hun er nogen Helts Brud eller Elskede: og skulde end hans Frygt være ugrundet, kan han smigre sig med at tækkes hende, han den strækkeligste Fiende af hendes Folks Religion, han, en Svøbe for Granada, og som havde viist sig for hende med Armen farvet af hendes Forsvareres Blod? Han havde ikke oploftet sit Visier; hun har ikke i hans Blik kunnet læse hans Kierlighed, hans dybe Smerte, Angeren over hans Bedrifter. Neppe vover han at nære Haabet om at see hende igien: men, uden Ophør med hendes Billede, bærer han det overalt med sig; i Kampene, i Hvilen, i Buldren, i Ensomheden, seer han stedse dette tilbedte Billede; han betragter denne himmelske Skionhed, paa Knæ udenfor Palads-

set, med Hænder og Øine oplæftede mod Himlen; han hører hendes sukkende Stemme; han skielner hendes yndige Toner, og troer med sine Læber at opsamle de Taarer, som bedækkede hendes Ansigt.

Til Lykke for Gonsalvo deler Venskab hans Kummer. Lara, den følelsefulde Lara elsker Gonsalvo mere end Livet, ligesaameget som Æren. Forenede fra deres første Barndom, opdragne i een Stad, eller snarere i de samme Leire, lærte de sammen at fægte, vandrede med lige Skridt paa Heltenes Bane. Aldrig havde de en Følelse, der ikke var fælles for begge; stedse sysselsatte, martrede den Enes Anliggender, Længseler hans Ven stærkere end ham selv. De agtede sig selv ikkun efter dens Dyder som de elskede. Kiendte Lara Stolthed, saa var det naar han talede om Gonsalvo: ophørte Gonsalvo at være beskeden, var det naar han fortalte Laras Bedrifter. Deres Siele søgte hinanden uden Opher, de besad ikke alle deres Evner, førend efter at have mødt hinanden: indtil dette lykkelige Øieblik kunde inter rære dem; og deres lønligste Tanker vare en Byrde over deres Kræfter som de ilede at frie sig fra ved at meddele hinanden dem. Saaledes fremsvinge sig to nye Poppeltræer fra to nærstaaende Stam-

mer, krydse hinanden forenende deres Grene, stytte sig til hinanden, oplefte sig sammen, blande deres unge Skygger, og herske over de omliggende Skove.

O! hvormange Taarer de udgode naar de maatte skilles ad! hvor omt deres Farvel var! De trykkede hinanden til deres Barm, forlode hinanden, kom igien for endnu engang at omfavne hinanden. Deres Hierter, som de rædsomste Farer aldrig havde skrækket, bævede ved det mindste Tilfælde, som kunde true deres Ven. Gonsalvo bad Lara dog ikke at sege Farer i sin Broders Fraværelse; Lara benfaldt Gonsalvo at dæmpe sin naturlige Stolthed ved en troles og grusom Konges Hof. Begge anmodede Isabella om at samtykke i at de reiste begge; men alt for svækket behevede Hæren en af disse Helte. Gonsalvo blev tvungen til at gaae under Seil. Fra dette sorgelige Øieblik troer Lara, uden Ild, uden Mod, sig ene midt i Leiren. Trompetens Skrald vækker ham ikke mere; han higer ikke mere efter Seir; hans Ven skulde ikke nyde den. Ensom, mørk, folkesky, flyer han sine Herskere, sine Krigsfæller; han søger afsides Steder; han bestiger de høie Bierge for at kaste Øiet over Afrikas Hav. I Afrika gaander Gonsalvo; der er det

at Gonsalvo, end mere at beklage, forviist langt fra sit Fædreneland, langt fra sin Ven, langt fra sin Elskede, sukker, harmes, tæller de Øieblik han ikke kan fremstynde, og sønderriver et Hierte hvis Saar Tiden forstørrer.

Alt det han seer omkring sig foreger hans Marter. Paa en fortørret og brændende Jord, beplantet med nogle Palmetræer, henslæber sig et Folk af Slaver, underkastet en grum Despot. Den ulykkelige Afrikaner væder forgiæves med sin Sved den udtørrede Jure der skal ernære hans Familie; hans Korn vorder neppe gult, før Sværme af Græshopper paa een Dag fortære det. Undviger han denne Landeplage, kan han ikke undvige Visirerne, Befalingsmændene, Provindsernes Konger, som, een efter anden ilende fra Tronen til Retterstedet, fra Diademet til Strikken, haste med at fede sig af Folkenes Blod, at opdynge Skatter nok til at kiøbe Straffløshed. Disse talrige Tyranners Overherre slumrer i uværdig Blødagtighed, kappes med Dyret i stiændige Vellyster, eller mindes ikke at han er Konge uden for at befale Mord. Hans tøileløseste Ønske, hans afskyeligste Villie vorde ved at gaae igiennem hans Mund hellige Love for Riget. Indviede til Ulykken, trælle, døe hans Undersaatter efter hans Behag. Deres

Eiendomme, deres Koner, deres Dage tilhøre ham alle Øieblik. Paa en Angivelse plyndres de, paa en Mistanke flyve deres Hoveder. I disse barbariske Lande er Menneskeblod mindre kostbart end Vand, hvorpaa Himmelen er gierrig; og Monarken udfører med Glæde Bøddelens skrækkelige Forretning.

Saadant er det Hof, hvor den følelsefuldeste, den ædleste blandt Dødelige er tvungen til at henleve Dage, han ønskede at bortskære af sit Liv. Forgieves harmes han, truer han, fremfører han sine Klager for Seid selv, med hin stolte Frimodighed, alle store Hierters første Trang. Seid, som frygter ham, undviger hans Aasyn, dølger sig i Seraillets Inderste. Vante til List og til Legn berolige Visirerne Helten ved Hyldinger, bedrage Gesandten ved Eder, og den uovervindelige Gonsalvo, for hvem Alt viger i Slagene, hvem ingen Fæstning kan modstaae, seer sig en Bold for usle Haandlangere, og Fange af en Konge han foragter.

Allerede var det paa anden Maaned siden Gonsalvo betraadte Afrikanernes Kyst. Trættet af saa mange Meeneeder, vil han endelig formaae Seid til at bryde en fornærmende Taushed. Underrettet om den Dag, da Monarken skal begive sig til Moskeen, gaaer han heu at oppebie ham

ene paa Veien. Saasnart han seer ham komme frem, nærmer han sig: hans Gang, hans Mine, hans Dristighed indjage Drabanterne Frygt, og de gaae tilside. Han standser foran Seid, med Traktaten i den ene, sit blottede Sværd i den anden Haand:

Konge af Fes, udbryder han med en stolt og tordnende Stemme, jeg bringer dig Krig eller Fred: vælg i dette Øieblik. Hundrede tusinde Sværde som det der stinner for dine Øine, oppebie kun et Ord af min Mund for i Strømme af Blod at omkaste din Trone og dine Mure. See de svæve over dit Hoved: vakler Du, saa ramme de.

Forfærdet betragter Seid ham: han kan ikke udholde Synet af ham, han slaaer sit blegnende Ansigt ned. Hans Hof bæver, hans Folk flyer, hans Krigere ere rede til at forlade ham. Kastet til Jorden ved Synet af en fri Mand underteguer denne Konge over Slaver Traktaten uden at svare. Tilfredsstillet forlader Gonsalvo ham, og gaaer at berede sin Afreise.

Men en Despots Vizirer forlede ham alt for ofte til Brøde. Seids Ministre, mere opbragte end

han selv, foresnakke ham at han bør hævne sig. Gonsalvo har trodset hans Magt, Gonsalvo har forskyldt Døden. Ved at straffe en Formastelig, hvis Hovmod fornærmede Kongen, skal Granada vorde befriet, Spanien tabe sin Støtte. Statsklogskab og Hævn ere fyldestgiorte paa eengang: Heltens Død er retfærdig, fra det Øieblik af den vorder nyttig; og disse afskyelige Raadgivere bestemme deres Herre til Lønmord.

Allerede ere de Veie, Gonsalvo kan tage, alle i Løn belagte. Tusinde Mennesker synes neppe tilstrækkelige til at fælde een Kriger. List forener sig med Styrke; man vælger Angrebsstedet, man tillukker alle Udgange, man dølger omhyggeligen disse Forberedelser; og disse Barbarer vise mere Behændighed i at anbringe nedrige Snigmordere, end de nogensinde have anvendt for at kæmpe mod deres Fiender.

Natten havde udbredt sit Slør; fri for Mistillid, vilde Gonsalvo forlade Fes ved Dagens Frembrud. Rolig i sit Palads overgav han sig til det søde Haab snart at omfavne sin Ven, i hans omme Hierte at udgyde de Qvaler hans eget har lidt. Den Tanke at nærme sig de Steder hvor hun boer, maaske at komme did til-

bage, at gienfinde hende nær ved hint Palads, at forsvare, at redde hendes Liv, og at afnøde hende Erkiendtlighed, før han underrettede hende om sin Kierlighed, alle disse Hiernespind, som Elskende nære, alle de Muligheder; de betragte som sandsynlige, sysselsatte ene Gonsalvo; da med eet, i Nærheden af hans Palads, en spansk Lut lader sig høre. Disse Toner, saa kiendte af Helten, gienkalde ham hans kiere Fædreneland, fængsle hans Opmærksomhed. Han lytter: en skielvende Stemme synger paa castilianst disse Ord:

I Kierlighed troe som i Krig,
kun Klogskabens Raad ei nedtræder!
Tit segnede Uskyld og Hæder
som Offre for Niddingens Svig.
Sig sniger den lumske Forræder
bag Helten paa Seiere rig;
Kun Klogskabens Raad ei nedtræder,
i Kierlighed troe som i Krig!

Naar vingede Sanger i Vaar,
her under de Palmer saa høie,
til lyttende Ekkoers Nøie,
henrivende tryllerig slaaer,

hin Hog midt i Sangenes Glæder,
rovhigende nedstyrter sig.
Kun Klogskabens Raad ei nedtræder,
i Kierlighed troe som i Krig!

Den ængstlige Jæger forfulgt
af Dyrenes Konge ham leder
til hine de troløse Steder,
hvor Graven med Løvverk er dulgt;
Den falder, den sluttes i Kiæder,
besciret ved Skielvendes Svig.
I Kierlighed troe som i Krig,
dog Klogskabens Raad ei nedtræder!

Overrasket ved at høre sit Sprog, opmærksom paa Betydningen af de Ord, der synes rettede til ham, kaster Gonsalvo Øinene paa den umaaklelige Plads, hvor hans Palads var opreist. Ved Maanens Skin opdager han en Olding, hvis hvide Skieg nedhang til Beltet, som var iført Fangedragt og slæbte paa Slavelænken. Denne seer han unddrage sig de Maurer, hans Lut havde lokket til.

Rørt af Deltagelse for denne Olding nedstiger Helten paa Pladsen, naaer Fangen, og spørger

ham paa castilianſk, om Spanien ikke er hans Fædreland. Jeg er Spanier, svarer Slaven ham. Men man paapasser os; jeg kan ikke tale. Elsker Gonsalvo sit Fædreland, vil han redde det fra en gruelig Ulykke, saa indfinde han sig uforsvet i Palmernes Have.

Ved disse Ord forlader Oldingen ham, og forsvinder for hans Øine.

Gonsalvo staaer ubevægelig, uvis om hvad han bør beslutte. Han veed at Mauren er troløs: han er ene, vaabenløs, det er Nat. Skal han følge en ukiendt Slave? Kan han troe Spaniens Redning i hans Hænder? Men denne Slave er en Olding, en Spanier, en Ulykkelig: denne ene Følelse bestemmer Gonsalvo. Henblandet i Folkesværmen vandrer han til Palmernes Have, et ensomt og ode Sted i Staden selv.

Oldingen ventede ham ved Indgangen. Saasnart han seer Helten, iler han, falder for hans Fødder, og kan med Nød drage Aanden idet han siger disse Ord:

O mit Fædrelands Hæder, o tappre Søn af min Herre, jeg skal da redde Dit kostbare Liv! Ak! tilgiv min Glæde; tillad at Ømheds Taarer vande Din seirrige Haand. Ak! Du betragter mig

med en kold Overraskelse, og jeg beruser mig i Vellysten af den Lykke at beskue Dig? Du kan ikke kiende mig, og jeg har elsket Dig i saa lang Tid! Jeg er Pedro, jeg er den ædle Greves, Din Faders gamle Tiener. Jeg tiente ham i fyrretyve Aar; jeg fulgte ham i hundrede Slage; jeg saae Dig, Gonsalvo, fødes, jeg bar Dig i disse svage Arme; men Du var endnu i Vuggen da jeg blev Maurernes Fange. Solgt af dem til Kongen i Fes har jeg været Slave i tyve Aar; og iblandt denne lange Rad af Kummers Dage, henrandt aldrig een, uden at Pedro offrede Din Faders Minde Taarer, uden at han underrettede sig om hans værdige Søn, hos Spanioler som hidledtes til vore Fængsler. Af dem fik jeg alle Dine Fremskridt at vide; de gave mig Styrke til at leve. Jeg seer Dig endelig, jeg seer Dig, jeg omfavner Gonsalvos Knæe, jeg udriver ham af Dødens Arm. Velsignet være Du, o Gud, denne ene Velgierning overveier alt det Onde jeg har lidt.

Han griber Heltens Haand, og trykker den til sine Læber. Bevæget omfavner Gonsalvo ham, fornyer Klagen over sin Faders Tab, og spørger, hvilken Fare det er, hvoraf Pedro mener ham truet.

Herre, tager Fangen Ordet, jeg har det fra deres egen Mund; disse Uhyrer have i min Nærværelse forraadt deres afskyelige Hemmelighed. Fordomt til Havearbeide hvilede jeg mig under en Busk af Lianer. Fulgt af sin Visir stod Kongen stille tæt ved denne Busk. Er du, sagde Monarken, vis paa at den strafværdige Castilianer ikke skal undvige dine Stød? Jeg sværger derpaa ved Propheten, svarede den grusomme Minister: tusinde Negre ere opstillede paa de to Veie fra Mamora; Fes' Porte ere bevogtede; ingen uden hans Tienere kan komme ind i hans Palads: Døden omringer Gonsalvo. Endnu nogle Øieblik, store Konge, og for Dine Fødder lægger jeg hans blodige Hoved.

Bævende ved disse gruelige Ord, men dristiggiort ved min Iver, besluttede jeg at redde min Helt. Gud har udentvivl selv ledet mit vanskelige Foretagende. Jeg har beredet Din Flugt i de faa Timer, som vare mig tilovers. Da jeg ikke kunde komme ind til Dig, have mine Sange i vort elskede Sprog draget Dig til mig. Det øvrige er i Dine Hænder, Herre: men jeg beder Dig, jeg besværger Dig, i vort Fædrelands Navn, i Din herlige Faders Navn, at glemme, for een Dag, blot for een Dag, hint ubetvingelige Mod,

der kun vilde vorde Dit Banesaar. Forlad Dig paa mit Ord, hvad Raad jeg end giver Dig; Alt er tilladt for at undgaae Snigmordere. Afslaaer Du min Bøn, gior Din Kiækhed Dig det til Lov, at trodse en vis, unyttig, for Dine Brødre sørgelig Død; begynd med her at udgyde den Draabe Blod, som er tilbage i mine Aarer: Du vil derved skaane mig for den forfærdelige Straf, disse Barbarer vil lade mig lide, og den endnu føleligere Smerte at overleve Dig nogle Øieblik.

Helten roliggior ham, og sværger at følge hans Raad. Nu leder Oldingen ham til det Inderste af en fraliggende Lund. Der viser han ham en Turban, en mauriſk Klædning, en afrikanſk Sabel. Tilgiv, sagde han; tilgiv, men denne Dragt alene kan skuffe de Drabanter, som have Vagt ved Portene. Omringede af Fiender, tre Dages Reise fra Havet, tør vi ingenlunde søge Dit Skib. Paa dette skal Dine Betiente, der vil vorde skaante, saasnart man veed Dig frie, naae Spanien. Dig er List nødvendig; og strider den imod Dit høie Hierte, saa tænk paa, at jeg fører Dig til Granada, hvor Du kan vise Maurer og Castilianere Gonsalvo.

Sit Løfte uagtet, vakler Helten; han frygter at besmitte sin Pande ved at dække den med en

Turban; det synes ham fornedrende at skiule sig under en mauriſk Dragt. Ikkedesmindre, da Pedro trænger paa, da han erfarer at alle Veie ere sperrede og brænder af Længsel at komme tilbage til sit Fædreland, giver han omsider redmende efter. Hans lange Haar ere skiulte under Linnedet; han iforer sig hin afrikanske Kiole som intet betager af hans krigerske Udseende; han væbner sig med hin Sabel hvis Haardhed han undersøger, og veiledet af den Gamle, som han har friet fra Lænker, forlader han Palmernes Have.

Ukiendte, ubemærkede, vandre de til Fes' Porte, og gaae midt igiennem Vagterne. Over Marken fremskynde de deres Skridt, og naae i faa Øieblik Suburflodens Bred. Der finder Gonsalvo en Baad som stod fast i Sivene. Den gode Pedro, som losgior den, forsyner den med et stærkt Seil, reent Vand og Levnetsmidler. Den smule Guld han i tyve Slaveries Aar havde samlet har været tilstrækkeligt til disse Forberedelser. Oldingen lader Gonsalvo gaae ombord paa dette saa lette Skib, han griber vexelviis Roret, Aaren, og føler sine Kræfter fordobbles ved at betragte Helten. En mild Vind understytter dem; Baaden flyver paa de rivende Bølger. Inden tolv Timer ere de komne til Mundingen af Floden; med den gaae de

ind i det store Hav, og, saasnart de see sig i Afstand fra Land, knæler den Gamle, takker den Almægtige, og kaster sig for sin Herres Fødder, som han væder med Glædes Taarer.

Snart ere de paa Høiden af Elaraisch og de fryllerige Sletter hvor Litos fordum vædede de navnkundige Haver, Herkules erobrede. Bygt af Phoenicierne, glimrer Azila og forsvinder for deres Øine. De seile omkring Cap Spartel, beholde ved høire det gamle Tingis, hvor Antens' Been hvile, og, efter at have stukket igiennem Strædet, komme de ved Midnat lige over for Bierget Calpe.

Himlen var reen og besaaet med Stierner; Maanen udbredte et Sølvskin over Bølgerne: siddende paa Forstavnen opdager Gonsalvo først Spaniens Kyster. Ved dette Syn reiser han sig; han kan ikke tilbageholde sin Henrykkelse: o mit Fædreland, udbryder han, o Lara, jeg faaer Eder at see igien! Jeg skal igien aande paa de Steder hvor hun aander som jeg tilbeder, iblandt mine tappre Krigsfæller, ved mine Regenters Side, under mine Bannere! Kierlighed, Venskab, Dyd, I oplue paa eengang mit Hierte ved Synet af disse skionne Kyster!

Som han talede, viser Oldingen forfærdet ham Varslet for et rædsomt Uveir. Stiernerne ere forsvundne, Maanen har tabt sit Skin, dens Straaler giennemtrænge kun med Nød det mørke Slør som omgiver den. Sammendyngede Skyer fremgaae fra Syden, Mørket vandrer med dem; et let og hastigt Puft kruser Vandenes Flade, paa det følge voldsomme Vinde, en dyb Nat dækker Bølgerne, Lyn splitte Skyerne, Tordenen dundrer langt borte! Dens Brag fordobbles, Lynet nærmer sig, Bølgerne reise sig sydende; Nordvindene hyine, sammenstødes; Voverne stige til Himlen: og snart hængende paa et Skumbierg, snart nedstyrtet i Afgrunden, rører Baaden i eet Øieblik Skyerne og Havets dybe Sand.

Rolig midt iblandt Stormene sysselsætter Gonsalvo sig med den Gamle: han betager ham Frygt, indgyder ham Mod, taler med ham om et Haab han ikke har, og trykker ham til sin Barm. Pedro tænker ikkun paa Gonsalvo; for ham ene strømme hans Taarer. O Herre, udbryder han, at jeg ikke har kunnet redde Dig! og hele Naturen er sammensvoren for at fælde en Helt! Ak! var det mig endnu tilladt . . . Landet kan ikke være langt borte . . . Herre, hæng Dig paa mig, jeg vil svømme lige til Havbredden; Gud

vil giengive mig min gamle Styrke; jeg skal, haaber jeg, ikke døe før jeg har sat Dig paa Land; da skal jeg døe alt for lykkelig.

I dette Øieblik daler den skrøbelige Baad fra Toppen af en Bove med en Pils Hastighed, gienemfarer et umaaleligt Rum, og støder imod et Skib, en Bold, som den, for Stormen: den gaaer i Splinter. Gonsalvo og Pedro drikke den bedske Bølge: men, uden at forlade hinanden, komme begge tilbage over Bølgerne, gribe et svømmende Tov, klattre op ved Hielp af dette Tov, og svinge sig ind i Skibet.

Hvad Syn viser sig for dem! Ved Glimtet af de Lyn, som uden Ophør afløse hinanden, opdager Gonsalvo et Fruentimmer fastbundet til Masten. Hendes Ansigt er oversvømmet af Taarer, hendes Haar svæve efter Vindenes Behag. Omgiven af Negersoldater, som vise hende deres Sværd, kan hun ikke løfte sine Hænder, dem uværdige Baand fængsle; men hun oplofter sin sukkende Stemme, og med tilbagekastet Hoved, Øinene fæstede mod Himlen, bønfalder hun den Almægtige om at giøre hende til Bølgernes Rov, hellere end at overgive hende til Røvernes Naade.

Paa denne Stemme, paa disse Toner, som gienlyde i Gonsalvos Hierte, ved disse Træk et langt Lyn opdager, gienkiender Helten overrasket, henrykt, hende, som han tilbeder, hende, som han saae i Granada og hvis Billede blev tilbage i hans Hierte. Tvivlende endnu paa sin Lykke, iler han, flyver han til hende, han er i Begreb med at falde paa Knæ; men hans Rasenhed qvæler hans Fryd; han drager sit Sværd, synderhugger Zulemas Lænker, støtter hende, lover hende Hævn, og truer med gnistrende Øine den frygtelige Hob, hvoraf han er omringet. I Begyndelsen studsende, tage Barbarerne Mod til sig, mumle, forbittres. Deres Høvding, en vild Æthioper, hvis fæle Hoved en hvid Turban bedækker, styrter sig med eet ind paa Gonsalvo, og saarer ham med sin Dolk. Helten fælder ham med eet Hug. Nu høres Skrig: Soldater, Matroser forenede, alle med Spot paa Læben, alle forsynede med ulige Vaaben, anfalde tilhobe Gonsalvo, og opfylde Luften med deres Hylen. Saaledes seer man paa Caucasus en Sværm afskyelige Ravne skrigende anfalde en Ørn som ene trodser deres spildte Rasenhed.

Lænet til Stormasten, med Fyrstinden ved den ene Hænd, i den anden det forfærdelige Sværd,

venter Castilianeren dem uden Frygt. De første falde for hans Fødder, de andre slutte sig sammen og afløse dem. Gonsalvo fremskynder sine Hug; for hans Sværd flyve langt bort de adspredte Vaaben og Lemmer. Bække af Blod rinde paa Skibet; de Saaredes Klager, Zulemas Skrig, Angribernes Raab blande sig og forvirre sig. Tummel, Død, Skræk omgive Helten fra alle Sider, og Lynene, Mørket, Vindenes Hvin, Tordenens fordobblede Brag forøge endnu dette natlige Blodbads Rædsel.

Omgiven af Fiender kan Gonsalvo ikke tilbagedrive alle Anfald; mere sysselsat med Zulema end med sig selv stiller han sig blot for at værne om hende; han modtager dybe Saar, og tænker ikke paa at betrygge sig selv derfor, da den trofaste Pedro, som kæmper ved sin Herres Side, i Følge af Fyrstindens Underretning, gaaer hen at frigiøre adskillige Fanger som sukke neden i Skibet. Uden at bemærkes, løber den Gamle, nedstiger han og bryder deres Baand: strax ile Fangerne væbnede Gonsalvo til Hielp. Pedro trænger lige til ham, stiller sig foran Zulema, og, nu fri, styrter Castilianeren frem, lig Løven, som dens Lænke ikke mere holder. Han slaaer, opoffrer, adspreder hin usle Hob af Lønmordere, forfølger

dem til Bagstavnen, presser dem imellem sit Sværd og Bølgerne, viser dem overalt Døden, og, understyttet af Fangerne, tvinger han endelig de faa som ere tilovers af denne Trop Barbarer til at styrte sig i Bølgerne. Seirende, men næsten døende, gjennemiler Helten endnu Skibet, finder ingen flere Fiender, kommer tilbage til Fyrstinden, vil tale, og falder for hendes Fødder, udmattet af Blodtab og Anspændelse.

Imidlertid er Havet stillet, Vindene tumle ikke mere Bølgerne, Skyerne have blottet Himlens skinnende Azur. Natten bortflyer med Stiernerne, og purpurfarvet tændes Østen ved Dagens Straaler. Med sønderbrudte Master holder Skibet sig endnu over Vandet; det har ingen Seil, intet Roer mere; det bliver ubevægeligt midt i Bølgerne.

Zulema, den gode Gamle, Fangerne han har befriet, trænge sig om Gonsalvo for at bringe ham tilbage til Livet. Ak! deres Omsorg er spildt; uden Bevægelse ligger Gonsalvo hensirakt ved Siden af sine Offere. En rødsom Bleghed bedækker hans Ansigt, hans bøiede Hoved falder paa hans Barm, og hans Øine synes lukkede ved Dødens Søvn. Grædende løfter Pedro ham, knælende holde Fangerne ham op. Knælende som de, sluttet Fyrstinden Heltens Hænder i sine; hun af-

river sit Slør, tørrer dermed hans store Saar, og betragter med et ømt Øie sin Befriers ukiendte Træk.

Endelig, efter lang Hielp, aabner Gonsalvo igien sit Øielaag; men lukker det ligesaa snart igien. Et Suk udgaaer fra hans Mund, og henrykte vove Zulema og Pedro at overgive sig til Haabet. Man bereder i Hast et Leie, man bærer did den døende Helt; man anvender al den Pleie Iver, Erkiendtlighed, Venskab kunne opfinde. Gonsalvo er kommen til sig selv igien: han har ved sin Side Fyrstinden, han seer hende, og for at tale med hende anspænder han sig forgieves. Det er Eder! — — Det er Eder! — — ere de eneste Ord hans Læbe kan udtale. Zulema opliver ham med en Drik, taler ømmeligen til ham; og i det Ønske, at Søvnen maa fornye hans udslukkede Kræfter, unddrager hun sig tilligemed den Gamle.

Nu fysselsætte sig de befriede Fanger, som Pedro erkiender at være Brødre, med Skibets Tilstand; de besee Roret, hvoraf de ikkun finde Stykkerne. Masterne ere uden Seil, Bølgerne gaae ind i Skibet. Men fra Fordækket opdager Pedro Land i en kort Afstand; han viser Zulema det, og forkynder at man kan lande.

Skynder Eder, siger Fyrstinden: bedrage mine Øine mig ikke, saa ere vi nær ved Malaga. Lægger i Havnen med Tryghed, Alt her erkiender mine Love: jeg er Søster til Kongen i Granada, Datter af Mulei Hassem; og den Vaaning jeg beboer er det Palads I øine i hin Skov. Der vil jeg modtage den Helt jeg skylder Livet; der haaber jeg at vise en mit Hierte saa kier Erkiendtlighed. Men tilfredsstil min Længsel! Hvo er denne ædle Kriger? Er det en Prinds, en Konge fra Afrika? Ak! skal jeg troe mine Anelser, er han den største blandt Dødelige.

Den kloge Olding, som hører hende, gyser ved de Farer hans Herre vil udsættes for. Han ønskede at kunne flye dette fiendske Land, hvor enhver Castilianer ikke finder uden Jern, hvor Gonsalvos berømte Navn maa opfordre til Hevn et Folk, han saa tit beseirede; men den hastige Hielp, Helten behøver, Skibets sørgelige Tilstand, Nærværelsen af de ved hans Omsorg frigiorte Brødre, Alt gior ham til en Lov at lyde. Han vakler, han overveier hvad han bør svare Fyrstinden, og, rødmende ved at bedrage hende, siger han:

I tager ikke feil; denne Helt kom fra Afrika. Den anseeligste Herkomst er hans ringeste Egen-

skab. Opluet ved de mange Krigeres Daad der udmærke sig ved Granadas Beleiring sløi han til denne Stad for at overvinde eller fordunkle dem. Stormen sønderknuste hans Skib, Eders tiente os som Tilflugt. I veed det øvrige; og Eders følende Hierte vil uden Tvivl bedre end jeg sige Eder, hvad Pligter for Eder staae tilbage at opfylde.

Han tier. Zulema sukker: hun troer at den Ubekiendte kommer hendes Fædreland til Hielp; hun føler gierne sin Erkiendtlighed imod ham stige. Hendes Indbildning gaaer længere: hun tænker at en saadan Kriger skal vorde Granadas Frelse, at han kan forsvare hende selv imod hendes Forfølgere. Den Daad han for hende har øvet, de faa Ord han har sagt, den Haand som trykkede hendes under den forfærdelige Kamp, Alt maler sig for hendes Erindring, og yder hende en lønlig Fryd. Hun synker i Drømmeri, hun fornemmer en sød Følelse som hun endnu ikke kan forklare, og uden at torde danne noget Ønske, fatter hun et sødt Haab.

Imidlertid nærmer sig det sønderslagne Skib, og kaster Anker paa Reden. Sammenstimlet til Havnen gienkiender Folket sin unge Fyrstinde; det hilser hende ved Fryderaab, imedens man nedbærer den saarede Helt. Zulema forlader ham ikke, og lader kalde to Oldinge berømte i Saarlægekun-

sten. Hun anbefaler dem sin Befrier, hun omringer ham med de Fanger, hvis Lænker hans Mod løste, og Slaver henbære ham til hendes ensomme Palads, did hun selv veileder deres Vandring.

Anden Bog.

O! hvor det er sødt for et ædelt Hierte at være forpligtet til at elske, hvad det elsker, at kunne paa eengang fyldestgiøre sin Kierlighed og sin Dyd! Erkiendtlighed ene, de skiønne Siele saa dyrebar, er nok til deres Lyksalighed; men naar den Gienstand, som vækker den, tiltrækker os ved endnu andre Baand, naar Velgiereren er elskværdig, og et lønligt Trylleri forener sig med det samme Indtryk, Velgierningerne efterlade, saa kan ingen Lykke ligne den som hine to Følelser yde, ingen Nydelse naae den lykkelige Overeensstemmelse imellem en reen Lyst og en hellig Pligt.

Zulema nød dette Held. Hun er med Helten kommen til sin fredelige Baaning; hun har baaret Omsorg for at indrømme ham det skionneste blandt hendes Værelser. Uden Opher sysselsat med den Ubekiendte, uden Opher spørgende de to Gamle, gaaer hun selv hen at søge de Lægemidler, som de anvise hende, hun bereder dem med egne Hænder. Alt for svag kan Gonsalvo ikke udtrykke den Bevægelse, der fylder hans Siel; men Glædestaarer nedrinde over hans Kinder: han elsker, han velsigner sine Saar, og ønsker i sit Hiertes Inderste at de i lang Tid ikke maae læges.

Allerede have de kyndige Oldinge løst det første Bindsel. Zulema, som neppe kan aande, hvis Øine ere fæstede paa deres Øine, paa hvis Pande Frygt og Haab afvexle, vover ikke at afnøde dem et Svar. Hun brænder imidlertid efter, hun skielver for at oplyses. Roliggiort i Henseende til Heltens Liv tilbageholder hun ikke mere sin Glæde. Forærínger, Løfter, Belgierninger, Alt er hun ødsel paa. Giennemtrængt af en Følelse, hun holder for Erkiendtlighed, overgiver hun sig uden Tilbageholdt til de Henrykkelser hun tør tilstaae.

Oplivet ved disse ømme Forsørger, fremfor Alt ved dens Nærværelse, som han elsker, kan

Gonsalvo endeligen tale til hende. Han betragter hende med et omt Øie, oplefter imod hende sine skielvende Hænder, og siger med svag Stemme: O Du, Du som værdigedes at redde mit Liv; tør det ikke være mig tilladt at hellige det til Dig alene, ak! saa lad mig døe.

Han tør ikke sige mere; men Fyrstinden forstaaer hans Taushed, rødmer, og bortvender Øinene. Da hun mærker sin egen Forvirring, stræber hun at skiule den, smiler sødt til Helten, taler til ham om hans Mod, kalder ham sin Befrier, og gienkalder omhyggelig, hvad hun skylder ham, for hos sig selv at retfærdiggiøre hvad hun føler.

Den gode Pedro forlader ikke sin Herre. Han underretter ham i Løn om hendes Navn, hendes Stand, han har reddet, om de Steder han med hende beboer, og om Zulemas Vildfarelse at han er en afrikansk Prinds. Helten laster ham for denne Hemmelighed. Hans Siel kan ikke taale en Løgn; han er i Begreb med at aabenbare Alt; men Pedro besværger ham, anraaber ham, ikke døende at udsætte sig for Rasenheden hos et fiendtligt Folk, som Zulema ikke skulde kunne beherske. Han formaaer ikke at indjage ham Frygt ved de Farer, som true hans Hoved; han beier ham ved at tale

om den Marter man skulde paaføre hans gamle tro Tiener.

Efter nogle Dage anvendte blot til Pleie, til Oldingernes Hielp, taler Fyrstinden til Gonsalvo om den Forfatning hvori Granada befinder sig, om de Uroligheder som have syndersliidt det, om Kong Boabdils Udaad. Siddende ved Heltens Leie og i den Tanke, at han er født langt fra Spanien, tilbyder hun at fortælle ham den Tvedragt og de Ulykker hvortil hun havde været sørgeligt Vidne. Den unge Maurinde tager strax saaledes Ordet:

Det er Dig ikke ubekiendt til hvad Trin af Storhed og Hæder Arabernes Herredom i Spanien næsten ved dets Fødsel blev bragt. Overvundne ved vore tappre Forfædre, ængstede ved deres seierrige Hære sandt de Christne ingen Tilflugt uden iblandt de Asturiske Klipper. Der skiulte de sig i Aarhundreder; men Ulykken fordobblede deres Mod, Lykken spækkede os; vore Konger bleve Tyranner, de kristne Konger bleve Helte. Snart traadte de frem af deres Vraaer, vovede at angribe deres Overvindere, og da de vidste at nytte vore forstiellige Herskeres indbyrdes Krige, beholdt de gamle Erobrere Granadas Stater ene tilbage.

Granada, denne berømte Hovedstad, bygt ved Foden af Snebierge, oplefter sig paa to Høie midt i et fortryllende Land. Darro, hvis rivende Bølger føre Guld i deres Skiød, flyder igiennem Staden saa lang den er. Xenil, hvis helbredende Vande give Hiordene Sundhed, væder dens høie Mure. En skiøn Slette, hvor næsten uden Dyrkelse voxer overflødigt Korn, Pomerantskove, Oliventræer forenede med Vinstokken, Palmer blandede med Ege, omgiver det fra alle Kanter. Uddommelige Brud af Marmor, af Jaspis, af Alabaster have prydet de stolte Paladser, de prægtige Bygninger, hvoraf man har opreist saa mange i Staden. Overalt forfriske sprudlende Vande den Luft man aander, forskiønne de umaalelige Pladser, hvor en krigersk Ungdom hver Dag øver sig; og blomsterklædte Haver, til alle Tider beskyggede af Granattræer, af Myrter, af Cedre giøre til den behageligste blandt Stæder Spaniens største Stad.

Der syntes forenet Maurernes hele Styrke, hele Magt; der var opreist Templet for vore Videnskaber og vore Kunster. Fra det fierneste af Asien, fra Breddene af Nilen, fra Foden af Atlas kom Konger, Krigere, Lærde til Granada at hente Exempler og Kundskaber. Vore idelige Krige med en kiæk, tapperlig, ædel Nation grundede imel-

lem Araberen og Spanieren en bestandig Vædde-strid i Hæder. Vore unge Maurer, af Naturen tilbøielige til Elskov, havde glemt Østens barba-riske Maximer, for af deres Fiender at tage hin dybe Ærbødighed, hin saa omme Ærefrygt, hin evige Bestandighed, som fylde en spansk Elskers Hierte, forestille ham den elskede Gienstand som sin Skiebnes Guddom, oplofte ham over sig selv og give ham alle Dyder, lette ved Haabet at be-hage. Stolte af deres Herredomme fortiente vore Qvinder det for at vedligeholde det: forædlede i egne Øine ved den rene Hylding, man skiænkede deres Ynde, stræbte de at giøre sig værdige den kostbare Skat, man ydede dem. Ikke i Stand til en Svaghed, som havde kostet dem Lyksalighed, vare de kydske for at see sig elskede, og troe for at ved-ligeholde deres Lykke.

Saadant var dette glimrende Hof, tryllende Tempel for Kierlighed, for skionne Kunster, for Be-levenhed, da min Fader Mulei Hassem, ung endnu, kom til Regieringen.

Begavet med alle Dyder giorde den nye Konge ved sit Exempel dem endnu mere almindelige, mere yndede hos sin Nation. Allerede navnkundig ved sit Mod indtog han Staden Jaen, og tvang den stolte Casti-lianer til at undertegne en varig Fred. Nu bleve

alle hans Omsorger for hans Folk. Vor despotiske Styrelse, saa sørgelig under saa mange Monarker, blev for min Fader et Middel mere til at lykkeliggiøre sine Undersaatter. Rigets Store lærte endelig at de vare hans Retfærdighed undergivne, at den var een for alle. Den didtil trykkede Jordbyrker indsamlede i Fred sin Afgrøde; Hiordene bedækkede vore grønne Bierge: nyttige Træer, Planter bleve mangfoldige paa vore Sletter; Jorden, saa frugtbar under vor Himmelegn, udbredede overalt sine Skatte; og vndet af Naturen, styret af en viis Fyrste, dyrket af arbeidsomme Hænder saae Granadas Rige ud som en stor Have, hvis Frugter en tallos Familie neppe kunde fortære alle.

Efter at have betrygget sine Folks Lyksalighed vilde min Fader, selv rig ved sine Undersaatters Overflod, hvile sig ved Kunsterne, og anvende dem til Hæder. Marmorklædte Moskeer, Vandledninger af Granit reiste sig allevegne. Det navnkundige Alhambras Palads, begyndt af Emir al Mumenim, blev fuldendt af Mulei Hassem; og dette Mindesmærke paa Herlighed seirer endog over de Underværker, Indbildningskraften frembringer. Der bære Alabastes Pillere i Tusindtal uhyre Hvælvinger, hvis porphyrklædte Mure

straale af Guld og Azur. Der danne levende og springende Vande, midt i Gemakkerne, Vandfald af flydende Sølv, fylde Kanaler af Jaspis, og slynge sig igiennem Omgangene. Overalt blander sig Blomsternes liflige Dunst med Kryderiernes, som stedse brænde i de underjordiske Hvælvinger, uddampe ved Foden af Pillerne og fylde med Vellugt den Luft, som man aander. Dage, nydte i Staden paa tvende Floders fortryllende Bredder, paa Snebiergene, frembyde for det studsende Øie uden Ophør afvexlende Tablaaer. Alt hvad smigrer Sandserne, alt hvad Kunst og Natur, Pragt og Smag kunne forene til Lyst, findes samlet i dette skiønne Opholdssted hos Mesterstykker, som henrive Sielen. Ved Siden af springende Vande, midt iblandt rige Billedstøtter, lige over for stolte Udsigter, har man paa Porphyret indgravet Vers af vore arabiske Digtere. I Forgaarden til den umaalelige Sal hvor Kongen haandhæver Retfærdighed, læser man paa Porten denne Indskrivt:

Forfærdet Brøde, blegn og frygt mit strænge Øie;
Langmodig Gud tilsidst dog lyner fra det Høie.
Forladte Barn, kun rolig vær!
En Fader skal Du finde her.

Ved Indgangen til det Gemak, hvor Dronningen forsamler sit Hofs Skiønheder og vor Hærs

Krigere, har man med Guldbogstaver tegnet følgende Vers:

Blufærdig Skionhed, muntre Dandse
og hulde Smiil og slebne Sæder
fremvinke stedse her og krandse
Bedrifter, Kierlighed og Hæder.
Det dyreste blandt Kiertegn her
dog Viisdom ei betale maa,
her Elskov fri for Svaghed er,
her sees ei Mod til Rasen gaae,
kun Seier higer Helten til,
og Ømhed kun behage vil.

Dette Trylleriernes Sted er omgivet af en endnu mere tryllerig Have, hvis rørende Simpelhed stikker af imod Paladsets Pragt; det er det navnkundige Generalif, beremt i Afrika og Asia, Alvinds Gienstand for mægtige Chalifer, som i Cairo, i Bagdad, forgieves have stræbt at naae det.

Idet man gaaer derind, overraskes man ingenlunde; det tilfredstillede Øie møder ikke hine Kunstens Anspændelser, hine glimrende Underværk, som behage mindre end de ryste, og gienkalde alene Tanken om Rigdom eller Magt: Alt fremstiller der tvertimod Billedet af hint lette

Gode, som man ikke beundrer, men nyder. Pomerants- og Myrte Skove afskære grønne Sletter vædede ved klare Vande. Disse med sand Kunst plantede Skove skiule, blotte vexelviis de fierne Udsigter, de smilende Landsbyer, de dyrkede Marker, den paa Biergene dyngede Jis, Granadas Paladser, Mindesmærker. Ved hvert Skridt vise frugtbare Høie den Vandrende Vinranken, den vilde Olive, Granattræerne, hvori Frugter og Blomster ere flettede mellem hinanden. Snart styrter sig et susende Vandfald fra Toppen af en Klippe; snart gaaer en stille Bæk furrende frem af en Rosenbusk. Hist er der en forborgen Grotte, hvorigiennem dryppe Kilder af rindende Vand; her er der en skumrig Lund, hvor tusinde Nattergale flagre; overalt, med faa Ord, indgyde et forskielligt Skuespil, en nye Nydelse ved hvert Skridt sød Følelse eller reen Glæde.

I denne elskværdige og stolte Vaaning har min Fader Mulei Hassem regieret lang Tid lykkelig. Men to mægtige Stammers Had har fyldt hans Dage med Bitterhed, har endt med at bringe Riget paa Randen af sit Fald.

I veed, Herre, at vore Maurer, skiønt samlede i een Nation, have bevaret vore Forfædre Arabernes patriarchalske Sæder. Vore Slægter

blande sig ingenlunde: enhver af dem udgior en Stamme, mere eller mindre stærk ved Antal, ved Slaver, ved Rigdomme; men hvis samtlige Medlemmer forenede betragte hinanden som Brødre, understytte hinanden indbyrdes, rykke sammen i Krig, og adskille aldrig deres Formue, deres Anliggender, deres Sindelag.

Iblandt disse Stammer er den meest krigerske, den mest beromte, den mest elskede Abencerragernes, som nedstige fra Oldtids Konger der herskede over Yemen. Deres Egenskaber overgaae denne høie Herkomst: uovervindelige i Kampene, sagtmodige og milde efter Seiren ere de ved deres Yndе, deres elskværdige Evner vort Hofs Prydelse. Agtede af de stolte Spaniere have de vidst at fortiene deres Kierlighed ved de Godheder, ved de Velgierninger, hvormed de overvælde de christne Fanger. Til alle Tider var deres uhyre Rigdom den Fattiges Eierdom; til alle Tider tilhørte i Slagene, i vore Ridderspil, i vore Lege Prisen for Mod og Behændighed Abencerragerne. Aldrig fandtes en Nidding i denne beromte Stamme; aldrig have en uredelig Ven, en ubestandig Ægtefælle, en troløs Elsker plettet denne Slægts Hæder.

Deres eneste Medbeilere i Storhed, i Rigdomme, kaufkee i Mod, ere de alt for navnkundige Zegrier, udsprungne fra Fes' Monarker. Hvor stor end min retfærdige Harme er imod denne strafværdige Stamme, vil jeg ingenlunde dølge for Eders Øine Glandsen af den Daad, som har udmærket den. Deres ubetvingelige Tapperhed har hundrede Gange med Sværd og Ild herjet Castilianernes Lande; hundrede Gange have deres seierrige Hænder prydet vore Moskeer med fiendtlige Vannere. Men Rasenhed, Blodterst vanhædrede saa skiønne Bedrifter. Aldrig giorde en Zegri nogen til Fange: enhver Overvunden faldt under hans Sabel; aldrig har Venskab, Kierlighed blødgiort deres Grumhed. Fyldte af hovmodig Foragt for hine elskelige Egenskaber, hine Ydigheder, hine Aandsgaver, som man ved vort Hof sætter saa høi en Pris paa, betragte de som Svaghed den blide Følsomhed. Stolte, urolige, vilde finde de kun Behag i Dødens Marke, forstaae de kun at kæmpe og seire; al anden Idræt foragte de.

Den voldsomste Skinsyge havde længe besielet dem imod de ædle Abencerrager. Ofte vare disse to kiække Stammer i Begreb med at lade Striden udbryde. Mulei Hassems Anseelse havde ene kun-

net standse dem. Men deres Had var offentligt, og Granadas ypperste Slægter havde taget Parti. Almoraderne, Alabezerne understyttede Abencerregernes Sag; Gomelerne, Vanegaerne forsvarede Zegriernes. De øvrige mindre lysende Stammer havde efterlignet dette Exempel; Hoffet og Staden vare deelte, og min Fader skielvede hver Dag for at see Granada oversvømmet af Blod.

Mulei Hassems ædle og ømme Siel havde ikke kunnet blive tvivlraadig om hvad Parti han burde beskytte: hans egne Dyder hendroge ham, imod hans Villie, til Abencerragerne. Denne Foretrækkelse, som han ikke kunde dølge, var en ny Næring for deres Fienders Had. Mulei fornam det; og for ved en udmærket Ydest at stille Zegriernes Misnøie, tog han en Kone af deres Stamme. Aira, Almadans Datter, blev Granadas Dronning. Men Aira var blot skien; Ufølsomhed, Hovmod, arvelige i hendes Slægt, formørkede Glandsen af hendes Skabning. Min Fader, som ikke kunde elske hende, saae sig nødsaget til at forstyde hende, efterat hun havde skiænket ham en Tronarving. Denne Fyrste er den grumme Boabdil, som nu regierer over Maurerne, og hvis frygtelige Karakter I strax skal lære at kiende.

Ulykkelig i Ægteskab vilde Kongen ikke mere knytte dets Baand: Kierlighed, hvoraf han længe havde brændt for en fangen Spanierinde, giorde ham enhver anden Forbindelse umuelig. Den skionne Leonora havde underlagt sig hans Hierte. Sine Fædres Gudsdyrkelse tro, uden Haab om, som uden Attraa til at herske over Muselmaner, elskede Leonora i Mulei hans Egenskaber, og ikke hans Magt. Hun begræd ofte med ham de til hans Stand bundne Ulykker; hun trøstede ham over Thronens Fortredeligheder, Hyldingernes Besvær, Storhedens Tomhed, og stillede hine lønlige Lidelser, hin saa nagende Kummer for Kongerne, hvilke ere fordomte til, ingen Venner at have.

Deres første Frugt var den ædle Almanzor, som nu forsvarer Granada og hvis navnkundige Bedrifter maaskee have naaet indtil Eder....

Ja, svarer Gonsalvo levende, ja, jeg kiender denne tappre Kriger. Ak! hvor veed man ikke, at den dydige Almanzor er den fasteste Støtte for Eders Rige, Hæder, Mønster for Eders Hof? Hvo veed ikke, at denne unge Fyrste, saa frygtelig i Slagene, paalægger sine Fiender hin Beundring, hin Høiagtelse, der, som evige Baand, Krigen til Trods, forene alle store Siele? Mit Hierte er giennemtrængt for ham af Ærefrygt

Følelse: iblandt Eders Maurer er han den eneste, hvis Medbeiler jeg attraaer at vorde, ham vilde jeg naae; at overgaae ham er umueligt.

Saa talede han: Fyrstinden hørte med Henrykkelse Lovtale over en Broder, hun elsker saa høit. Hun takker Gonsalvo med et Smil, og vedbliver sin Fortælling.

Jeg var det sidste Kierlighedspant, Kongen modtog af sin Leonora. Aldrig har en ommere Moder giort saa meget for sin elskede Datter: hun diede mig selv; hun vilde ingen betroe Omsorgen for min første Barndom; hun forestod ene min Opdragelse. Mine Taarer rinde, naar jeg tænker paa de rolige Dage, der tilbragtes i min Moders Skied. Min Broder Almanzor forlod os aldrig: nogle Aar ældre end jeg forklarede han mig, hvad min Svaghed ikke selv kunde fatte; han meddeelte mig hvad han havde modtaget! Jeg hørte ham med Erkiendtlighed, jeg følede allerede for ham den ømme og fortrolige Høiagtelse hvori mit Hierte har bevaret en Færdighed. Mulei blandede sig ofte i vore Lege, hos os glemte han den Kummer, Boabdil voldte ham; og den bedste blandt Mødre troede at see Himlen halv aaben, naar den Konge, hun saa høiligen elskede, besøgte hende i Eensomheden og til Faderbarmen trykkede sine kiere Børn.

Ak! disse alt for lykkelige Tider vare ikke af lang Varighed. Spanierne anfaldt vore Grænser. Kaldet af Æren forlod min Broder os for at ile i Kampen. Hans Tapperhed, hans glimrende Daad trøstede os ingenlunde over hans Fraværelse. Stedse seirende kom han tilbage, at nedlægge for sin Moder sine Laurbær; men han bortdrog ligesaa snart igien. Selv nedsaget til at vise mig ved Hoffet, til der at leve midt i Tumlen, savnede jeg hine rolige Aar, som vare Ømhed ene helligede. Snart skulde end bittrere Savn berede mig til Ulykken.

Min Moder blev mig rovet. Efter lange Lidelser udaandede hun i mine Arme. O min gode og værdige Moder! Dit Tab er bestandig nyt for mig; de sidste Ord Du sagde gienlyde bestandig i mit Hierte. Vaag over mig fra den høie Himmel, ømmeste blandt Mødre! Jeg har ingensinde krænket de Eeder, jeg ved Din Dødsseng svor: gior mig ligeledes troe mod de Pligter Du lærte mig, og lad i denne Siel, fuld af Dig, de Dyder nedstige, hvorpaa Du gav mig Exempel.

Ved disse Ord holder Zulema inde Taarer qvæle hendes Stemme; hun skiuler med sine skiønne Hænder sit taarebadede Ansigt. Bevæget næsten ligesaameget som hun betragter Gonsalvo

hende med rørte Øine; han bærer alt for dyb en Ærefrygt for hendes Kummer, til at afbryde denne hellige Taushed. Endelig tager Fyrstinden igien Ordet, i en Tone, som hun med Møie giver Fasthed.

Kongen var utrøstelig, og overlevede sin Leonora ikkun for min Broders og for min Skyld. Almanzor var ved Hæren: overvældet af Sorg kom han tilbage at blande sine Taarer med en Faders, som ikke mere tillod ham at forlade sig. Længe sysselsat med sine strafværdige Anslag vidste Boabdil at benytte sig af denne Fraværelse til at vinde Soldaternes Hierte. Boabdil kunde blænde deres Øine: med Naturens Fortrin forenede han hin glimrende Tapperhed, som behager fremfor Alt hos en ung Fyrste, og hin Ødselhed, Hoffolk saa meget prise. Hvorfore kan jeg ikke rose andre Dyder hos Boabdil! Men de troløse Smigrere havde fordærvet hans Ungdom. Tidlig forvildet ved deres Raad kiendte han ingen Pligter undtagen andre Menneskers imod hans Stand: han troede sig over Lovene, fordi han var uden for deres Straffe: han tænkte ikke paa, at den forfærdeligste blandt Tugtelser, offentlig Had og Foragt, er Straffen for de Store, som Lovene ikke kunne naae. Ved blindt hen at tilfredsstilles bleve hans Liden-

skaber Laster. Han tabte snart Samvittighedens Mindelse, denne Dydernes sidste Ven, og gik ilsomt over fra Glæder til Udsvævelser, fra Udsvævelser til Misdaad: sørgelige Skiebne for unge Fyrster, hvis hele Liv beroer paa Valget af deres første Venner!

Uden Forbehold hengiven Zegrierne, som brændte efter at see paa Tronen en Monark af deres Blod, søgte Boabdil at fornye de blandt os alt for almindelige Exempler paa Fædre nedtronede af deres Sønner, Konger afsatte af deres Undersaatter. Han vilde forsikkre sig Hæren; og hans unaturlige Planer fandt ingen Hindring uden i Abencerragerne ene. Disse troe Krigere advarede Mulei. Min Fader reiste ufortsvet, viste sig for Soldaterne, og hans Nærværelse bragte igien Orden tilbage. Men det Onde havde fæstet alt for dybe Rødder; den mindste Gnist maatte i et Øieblik frembringe en stor Brand. Kongen, som stedse bar Mistillid til en vanslægtet Søn, han ikke torde straffe, sluttede en Stilstand med Spanien, og forvirrede Zegrierne ved at afskedige sin Hær.

Efter sin Gienkomst til Hovedstaden haabede Mulei at roliggiøre Sindene, at forjage Partierne fra sit Hof, ved at give hin vilde Urolighed, hin evige Ubestandighed, som altid udmærkede Mau-

ren, en ædlere Næring. Fester, Ridderspil, Lege, fordum saa almindelige i Granada, fornyedes efter hans Bud. Et Rov for sin dybe Kummer, stedse begrædende sin elskede Leonora var han lidet i Stand til at tage Deel deri; men hans Viisdom vilde sysselsætte en krigersk Ungdom, og forekomme en Borgerfeide, hvorom Tanken ene bragte hans følende og faderlige Hierte til at bæve.

Min Broders Bryllup medførte disse Høitideligheder. I lang Tid havde den kiække Almanzor brændt af Kierlighed til den skiønne Moraime af Abencerragernes Stamme. Moraime elskede Almanzor. Ak! hvo skulde ikke have modtaget den tappreste, den dydigste Fyrstes Hylding? Den unge Abencerrag raadspurgte sin Moder, betroede hende sit Hiertes Hemmelighed; og hendes Moder tillod hende at tilstaae sin Elsker den. Fra denne Dag levede, aandede den omme Moraime kun for den Helt der herskede i hendes Siel. Aldrig havde den mindste Mistanke, aldrig den letteste Uenighed afbrudt deres bestandige Kierlighed. Sikkre paa hinanden, begge giennemtrængte af en Lidenskab grundet paa fuldkommen Agtelse, visse paa at Verden snarere skulde forstyrres end nogen af dem forandre sig, ventede de paa deres Bryllup

med hin stille Utaalmodighed som den nærværende Lykke dæmper. De vare ikke uvidende om at de skulde vorde mere lykkelige: men de vare det nok ved dette Haab; de vare det nok ved at see hinanden alle Dage, ved at tale sammen om deres Ømhed, ved indbyrdes at opmuntre hinanden til nye Dyder. Det var dem saa søde Glæder, at deres rene Siele ingen forestillede sig, som kunde overgaae dem.

Kongen vilde forene dem, og ved dette Bryllup vise sin hele Herlighed. Bedækket med et perlerigt Slør, ifort Guldstof med Ædelstene besat, blev Moraime, efter vor Nations Skik, ført igiennem Staden paa en stolt Ganger, som en Skare af Fruentimmerne ledsagede. Musicanter gik foran hende. Efter hende fulgte en Sværm af Slaver, som i blomsterprydede Kurve bar vævet Tøi fra Persien, indiske Slør, rige Smykker for den unge Brud. Saaledes indfandt hun sig i Moskeen, hvor Abencerragerne biede hende. Almanzor kom did, ledet af min Fader, omringet af et glimrende Hof, hvis skiønneste Krigere han fordunklede ved sin Vext, ved sin Skabning, ved denne Mine af Storhed, af Godhed, der er et rørende Tegn paa den lykkelige Fred, en skion Siel nyder.

Iman anraaber Propheten: Folket svarede med Ønsker for de Nygifte. De førtes derpaa under Sistrers og Cymbelers Lyd til Alhambras Palads. De meest udvalgte Regelser brændte rundt om dem under Toget. Tolv unge hvidklædte Piger gik foran den skionne Moraime; tolv unge rosenkrandsede Drenge foran Almanzor. Disse to Chore strøede Blomster paa Brudeparrets Vei, og sang vexelviis følgende Ord:

Herligste Gaver som Himlen besad,
Kierlighed, Samgang i Kummer og Glæde,
I kun af Øiebliks skionneste Rad
knytter den salige Kiæde.

Amors og Hymens forenede Bud
Ungdommens Hierte saa henrykt adlyder;
Lykke det skienkes af Kierligheds Gud,
Hymen med Uskyld det pryder.

Hidindtil ubekiendt dobbelt følt Fryd
af Nydelsers Kilde fremvælder,
hver en Fornøielse er og en Dyd,
og hver en Pligt kun giengiælder.

Maatte den Eed, som høit svores i Dag,
aldrig sin Tække, sin Helighed tabe,
Maatte den Piger til Amors Behag,
Helte til Krigsgudens skabe!

Trefold lykkalige, salige Par!
Værdige Børn Eders Lod skulle være;
Løvernes Sonner Kiækmodighed har,
Duernes trofaste ere.

Dagen efter den skionne Dag havde Mulei Hassem berammet de hos vor Nation saa yndede Ridderspil med Ringe og Rør.*) Alle vore Krigere beredede sig dertil; alle ødsede med deres Formue for at udmærke sig ved rige Rustninger, ved stolte Gangere. Hoffets unge Skienheder, skielvende for at deres Elskere ikke skulde seire, havde travlt med at sende dem Baand, Valsprog. Adskillige bevidnede dem, for første Gang, om Gienkierlighed, og opoffrede egen Stolthed i Haab om at forøge deres Mod.

Neppe havde Solen forgyldt Spidsen af Granadas Paladser, før en talløs Mængde, hvori-

*) Denne Rorleeg, som den her er beskreven, er endnu de ægyptiske Mamlukers Yndlingsleeg. See Savarys, Volneys og flere Reiser.

blandt Fremmede diddragne ved Rygtet om Festen, indtog tusinde Bænke paa Vivarambla Pladsen. Midt i denne uhyre Omkreds, som lettelig kan indbefatte tvvetusinde Krigere i Slag, saae man kneise et straalende Palmetræe, Mesterstykke af Billedhuggerkunst og Rigdom. Dets Stamme var af Bronse, og dens Løvværk af Guld. Paa et af dets lange Blade sad en Sølvdue, som ved sin Vægt fik Bladet til at beie sig, og vaklende bar den Ring som skulde erobres. Naar denne Ring var borttagen, fremgik, ved Værkmesterens Kunst, en ny selv af Duens Næb. Ved Foden af Palmetræet saae man en Plads forbeholden Prisdommerne, Hærpanerne, de Instrumenter som skulde forkynde Seieren. Altaner beklædte med kostbare Stoffer, overtrukne med prægtige Throuhimle vare bestemte for Kongen, for hans Familie, for hans Hof; og tusinde Vinduer, prydede med Blomsterkrandse, besatte af de skionneste blandt vore unge Maurinder, dannede rundtom Pladsen et stolt og tryllende Skuespil.

Allerede havde Dommerne taget deres Pladser; allerede er Mulei kommen i al Throneus Herlighed, med Moraime glimrende af Demanter ved Haanden. Lenligen forført af de troløse Zegrier ytrede Folket ikke, ved at see sin Monark,

hine Henrykkelser af Glæde og Kierlighed som det ellers pleiede at bevidne. Muleis Siel følede det dybt, Taarer strømmede af hans Øine, han vendte sig til min Broder, som ved min Side fulgte ham, og sagde til ham: Min Søn, jeg har levet alt for længe, de har holdt op at elske mig. Vi greb strax hans Hænder, som vi med Ømhed trykkede. Han satte sig midt imellem os; hans Hof omringede ham; Altanerne fyldtes, og fra fire Skranker paa Pladsen bebudede Skraldet af Trompeter, som svarede hinanden, de Kæmpende.

De komme ind fra forskiellige Kanter, deelte i fire Partier. Abencerragerne udgiøre det første. I blaa med Sølv og Perler virkede Tuniker, paa hvide Gangere, hvis Dækkener ere besaaede med Safirer, bære de paa Turbanen en Fierbusk af den Abencerragerne saa kiere blaa Farve, og paa deres Skiolde en Løve lænkebunden af en Hyrdinde, med disse Ord: sagtmodig og forfærdelig, deres Stammes berømte Valsprog. Alle i Dagenes Vaar, skiønne, glimrende, besielede af Haab, af den ædle Stolthed, som slebne Sæder formilde, rykke de frem med lette Skridt under Anførsel af Abenhamed, Abenhamed, hvis Ulykker snart skulle faae Eders Taarer til at rinde, men som dengang ikkun var sysselsat med at seire i Zoraides Nærværelse.

Zegrierne udgiore det andet Parti. Deres grønne Tuniker ere virkede med Guld. Fierbusken udmærker sig paa deres Turbaner ved den sorte deres Slægts ulykkelige Farve: lange Dækkener, rige paa Smaragder, beklæde Ryggen af deres sorte Gangere. Med opløftet Hoved og truende Øie følge de med et roligt Skridt Ali, den frygtelige Ali, Hoved for denne skrækkelige Stamme, Ali hvem fyrgetive Seiers Aar havde givet det Tilnavn Guds Sværd, og der paa sit brede Skiold, ligesom alle sine Stammefæller, bærer en Sabel dryppende af Blod, med disse Ord: see der min Lov.

Alabezerne og Gomelerne fremdrage i de to sidste Partier. Alabezerne, i guldvirket Kiødfarve, paa Isabelheste, have optaget Abencerragernes Turban. Zegrierne hengivne have Gomelerne Tuniker af Purpur og Guld, brunrøde Gangere og sort Fiærbusk.

Disse fire Hobe, hilse een efter anden Kongen, giøre derpaa Vendinger og indtage de fire Flader.

Prinds Boabdil viste sig nu paa en afrikansk Ganger, der syntes at sprude Ild igiennem Næseborene. Ved Synet af ham opløster Folket Frydeskrig. Boabdil gaaer med en haanlig Mine forbi

Abencerragerne og tager Plads iblandt Zegrierne, som modtage ham med Henrykkelse. Ali vil overlade ham Befalingen, men Prinsen afslaaer det; og Kongen byder Dommerne at lade uddele lige Lantser til dem som ville stride om Priserne.

Hvert af de forskiellige Partier skulde levere tolv til Ringridningen. Det var nok at stode eengang feil for at tabe Adkomst til et nyt Ridt. En stolt Fierbusk med Demanter var Seierherren bestemt; andre mindre prægtige Gaver skulde troste de Overvundne.

Tegnet gives; og den første som fremsvinger sig er den indtagende Abenhamed. Han farer lig en Piil fra den blaa Eskadron; han borttager den første Ring. Ali Zegri vil fraribe ham den anden, men Boabdil forekommer ham. Forvirret af sit Had til Abenhamed flyver han, forfeiler Ringen, synderbryder sin Lantse af Rasenhed, og skiuler sig iblandt Zegrierne. Nu viser Ali sig; Ali vinder den anden. Snar som Lynet er Abenhamed Herre af den tredie. Den fierde tilhører Alis Lantse; Pladsen gienlyder af Bifaldsraab. Abencerragen fremstyrter sig paa nye; men hans Sværd rører Duen, og Ringen udflyver i Luften. Den behændige Abenhamed griber den med et nyt Stod, før den falder til Jorden. Folket udbryder i Tilraab. Ali

vover ikke at gaae tilbage paa Banen. Zegrierne, Gomelerne, Alabezerne afløse hinanden forgjeves. De lykkeligste naae fem Ringe; Abenhamed har erobret tyve. Tusinde Tarar forkynde hans Seir; Dommerne tilkiende ham Prisen. Knælende modtager han den af Zoraimes Haand, og iler at nedlægge den for Fødderne af Zoraide, hvis Hierte har brændt i Ønsker for ham.

Ufortøvet berede sig de fire Skvadroner til Rørlegen. Alle væbnede med lette Rør løbe mod hinanden, bryde dem paa Skioldene, kaste dem paa eengang i Luften, gribe dem igien uden at bøie sig til Jorden. Med Færdighed tumlende Gangere hurtigere end Ørnen angribe de, flye, komme tilbage, samle sig, adspredes, standse, forenes med eet, og stuffe de forundrede Øine, som ikke kunne følge deres forstiellige Bevægelser.

Saaledes seer man i Almerias Hav de forsamlede Delphiner giennemskære den flydende Slette, blande sig, omsnoe hinanden i deres Bugtninger, i deres Omveie, forfølge uden nogensinde at naae, og paa eengang hoppe over Bølgerne.

Men det forteste Forræderi skulde besmitte Festen med Blod. De straffværdige Zegrier bar un-

der de gyldne Dragter deres Pantserskiorter. Midt i Legenes Tummel ombyttede Endeel Rørene med virkelige Lantser. Abenhamed fik første Stød. Ved Synet af det strømmende Blod opløfter han et Rasenheds Skrig, og styrter med Sablen i Haanden ind paa den Zegri som havde saaret ham: han falder ham midt iblandt hans egne, som paa Stand drage Sablerne. Underrettede om Forgribelsen ile Abencerragerne deres Høvding til Hielp. Alabezerne erklære sig for dem, Gomelerne sig for Zegrierne. De fire Skvadroner anfalde hinanden med lige Forbittrelse. Navnene Forræder, Troløs fremsiges af alle Partier. Blodet strømmer paa Pladsen. Det forfærdede Folk tager Flugten, og Had, Død, Hævn mætte sig med Blodbad.

Kongen, Dommerne, min Broder stræbe forgieves at stille deres Hidsighed. Almanzors Stemme miskiendes, Muleis Myndighed foragtes; Kampdommerne trædes under Fødder. De ulykkelige Abencerrager, hvis Sværde stødes tilbage ved deres Fienders Harnisk, mærke Forræderiet: de vil ile at hente deres Kyradser, de styrte sig hen imod Skrankerne; men Zegrierne forfølge dem, trænge dem, nedsable dem i den suevre Gang. Det havde paa denne rædsomme Dag været ude med denne tappre Slægt, dersom ikke min Broder,

der havde væbnet sig, med eet havde viist sig paa Pladsen, og, ved ene at modtage Seierherrernes Anfald, staaet Abencerragerne bi. Zegrierne undrage sig ad en anden Udgang, sprede sig over hele Staden, og raabe: Til Vaaben! Leve vor Konge Boabdil! Mulei Hassem regiere ikke længer! Kiøbt af dem forstorver Folket deres oprørske Skare: i et Øieblik gior Granada Opstand, Husenes Dørre lukkes, hundrede tusinde Lantser stinne i Gaderne, rædsomme Skrig fylde Luften. Boabdil oppuster midt iblandt Zegrierne Oprørsilden; han udraabes af Factionen til Konge, og vandrer i samme Øieblik ad Alhambra, fulgt af en tallos Skare.

Mulei Hassem havde tyet til dette Palads, næsten ene med sin Familie. Vi holdt ham i vore svage Arme, vi søgte at berolige ham, imedens en dræbende Gysen revede os Mæle og Kræfter. Uden Frygt for sig selv var denne gode Konge kun syfselsat med sine Undersaatter; det var for dem alene han fældede Taarer og anraabte den Evige. O Allah, udbrød han idet han udstrakte sine bævende Arme, bryd mit Scepter, men red mit Folk: tilgiv det sine Rasenheder; man bedrager det, man slæber det til Udaad; straf det ikke Algodheds Gud!

Almanzor tænker paa at forsvare os: han samler den adspredte Livvagt, giver Slaverne Vaaben, lader Alhambras Porte lukke, omlægger Bueskytter paa Taarnene, og viser sig paa Altanen, styttet til den Lantse som bringer Zegrierne til at skiælve.

Snart seer han nærme sig de brave Abencerrager, bedækkede med skinnende Staal, henrevne af Rasenhed og Forbittrelse. Almoraderne, Alabezerne, andre Stammer der bleve deres Konge troe, komme for at doe eller at forsvare; de finde det uværdigt at oppebie Fienderne bag Paladsets Mure, de stille sig foran Portene. Almanzor flyver midt ind iblandt dem: tusinde Raab opleftes da man seer denne Helt. Andre Raab svare dem strax; og Zegrierne, Vanegaerne, Gomelerne, tilligemed Boabdil, vise sig, fulgte af et tøileløst Folk.

Synet af Almanzor standser dem. En dyb Taushed afløser Tummelen; de tage i Betænkning at lægge Haand paa Granadas Helt, paa den værdige Gienstand for deres Beundring. Men oplivede af Boabdil slutte de Geleder, lade Lantserne synke, og Trompeterne give fra begge Sider det skrækkelige Tegn, da man med eet seer Alhambras Porte aabne sig. Mulei Hassem med

Scepter og Krone i Hænderne fremtriner imellem begge Hære.

Holder inde, udbryder han, og tildrager Eder ikke Himmelens Harme ved at udgyde Broderblod: sparer dette kostbare Blod, som I skulle behøve imod Spanierne. Abenceerrager, Zegrier, skielver for at smedde eder selv Lænker; glemmer eders sørgelige Tvedragt, og bevarer eders Tapperhed til eders fælles Fiender. I ere fornærmede, siger I: er jeg det ikke selv? Lær hvorledes man hevner sig.

Granadas Folk, Du er bleven keed af min Regiering; den er fra nu af tilende. Du har taget Din Kierlighed tilbage fra mig, jeg vil ikke mere have Din Krone. Kom og modtag den, Boabdil; kom og modtag det Scepter, Du længes efter, men som Du maaskee skal finde tungt. Kom nærmere, min Søn, kom nærmere, og bliv ikke forundret. Betragt disse hvide Haar: har Du tænkt at jeg, for de faa Dage der endnu vare mig tilovers at regiere i, skulde lade mit Folk myrde. Ak Boabdil! Boabdil! Aldrig har Du kiendt mit Hierte. Du har alt for ofte sønderslidt det: men Din Fader tilgiver Dig Alt, dersom Du gier Dine nye Undersaatter lykkelige, dersom Din Retfærdighed og din God-

gierenhed hindre dem i at angre hvad de i Dag giøre for dig.

Idet han udsiger disse Ord, rækker den glorværdige Olding sin Søn baade Krone og Scepter. Kastet til Jorden af sin Brøde staaer Boabdil ubevægelig og med nedslagne Blik. Han vover ikke at see sin Fader i Øinene, han formaaer ikke at giøre et Skridt hen til ham. Mulei forekommer ham, gaaer frem, sætter paa hans rødmende Pande Diademet, Gienstanden for hans Ønsker. Derpaa vender han sig imod de to forbausede Hære, og siger: Abencerrager, hilser Granadas Konge; og I, Zegrier, tilsværger Eders ædle Fiender Fred.

Ved disse Ord udraaber det berusede Folk: Leve Kong Boabdil! Leve Abencerragerne, Zegrierne og Mulei Hassem! Boabdil føres med Optog i Alhambras Palads. Fulgt af Almanzor, Moraime og mig, trækker min Fader sig tilbage i Albayzin, de første mauriske Kongers gamle Vaaning.

Tredie Bog.

Den største, den lykkeligste blandt Konger, den, som Seir og Held havde overøst med deres Gunstbevisninger, den som samler omkring sin Throne al Hæderens Glands, alle dens Nydelser, savner den reneste, for en om Siel dyrebareste Lykke, den Vished at være elsket. De Hyldinger man tilsedsler ham, de Lovtaler hvormed man overvælder ham, den Troskab selv man bevidner ham, haabe Giengield: det er ikke til ham, det er til hans Stand at Egennytten henvender Ønsker. Denne ene Tanke udbreder Mørke i hans Siel; en grundet Mistillid blander sig i hans Hiertes blide Følelser; ulykkelig nok at kunne betale Alt maa han tænke paa at man intet giver ham.

Men Mulei nedstegen fra Tronen, Mulei indsat igien i Menneskenes Række, gik tilbage i Menneskhedens skiønneste, kosteligste Rettighed, den at finde Venner. Hans talrige Hof forsvandt, Abencerragerne bleve ham tilbage. Denne dydige Stamme betragtede ham stedse som sin Konge, ydede ham saa meget

større Ærefrygt som min Fader havde mindre Magt. Almanzor, hans Kone og jeg, giorde hinanden de kierlige Omhyggeligheder stridige der kunde trøste hans Alderdom. Forneiede med at hellige vore Dage til Pligter, vore Siele saa dyrebare, vovede de vi ikke at beklage os over en Brøde der havde giort os lykkelige, der havde forenet os til Barmen af den bedste blandt Fædre. Savnede vi hans Krone, var det for hans Folk og for ham; sukkede han over at have tabt den, var det for hans Undersaatter og for hans Børn.

Imidlertid forandrede den nye Konge Granadas Udseende. De gamle Visirer bleve afskedigede; unge Hofmænd afløste dem. Hærens Befalingsmænd, graae i Vaaben, saae sig med Landflygtighed belønnede for deres Besværligheder og Saar: Drenge, blot bekiendte ved Laster eller Gunst, fik Befalingen over gamle Soldater, fordum deres Fædres Krigsfæller. Hin gamle Tugt, Moder til Tapperhed og Seire, blev glemt i et Øieblik: Hæren blev en Samling af Daglønnere uden Tomme, dristige mod deres Høvdinger, feige mod Fienderne. Vore Grændsefæstninger, næsten ubekiendte for Statholdere, der levede ved Hoffet, bleve overrumplede, erobrede af de vaagne Spaniere; og til Topmaal paa Elendighederne var de

paa denne sørgelige Tid at Himlen opvakte imod os hin Maurernes skrækkelige Fiende, hin frygtelige Castilianer, hvis Navn uden Tvivl har maattet trænge sig indtil Eders fierne Egne, den stolte Gonsalvo af Cordova.

Hans Daad, hans raske Fremskridt kunde ikke vække Boabdil af hans skiendige Dorskhed. Ledet, vildført hver Dag mere ved lasteſmittede Zegrier, var Monarken kun syſſelsat med hine buldrende Glæder hvormed Smigrere omringe deres Herre, af Frygt for at han skal høre sit Folks Skrig. De stolte Lege, de offentlige Høitider, Mulei Hassem havde indstiftet, vare, under den unge Konge, afløste af hemmelighedsfulde Sammenkomster, af vellystige Dandse, af lange Giestebud, hvorfra Blufærdighed, Maadelighed vare forviste; om, ærbedig Kierlighed var bleven Gienstand for frek Spøg; og granadinsk Artighed, saa berømt hos alle Nationer, var fortrængt af Raahed.

Midt iblandt saa mange Laster, der spaaede os Ulykker, gientændtes med eet i Boabdils vilde Siel en Lidenskab som Modstand længeſiden syntes at have slukt. Gienstanden for denne sørgelige Kierlighed var den skiønne Zoraide, Oldingen Ibrahims Datter.

Zoraide var en Afrikanerinde. Fra sit Livs første Dage havde hun kiendt Ulykken: sin Moder tabte hun i Vuggen; hendes Fader, Storvisir hos Telemsans Eneherster, saae sin ulykkelige Herre styrtes fra Thronen, blev selv jaget i Landflygtighed, berøvet sine Eiendomme, og kom med sin Datter til Granada at anraabe Medlidenhed af Mulei Hassem. Min Fader tog ham til sit Hof, gav ham Bestyrelsen af den betydelige Stad Jaen, og bød Zoraide at opdrages paa sit Slot.

Neppe havde hun endnu forladt Barndommens Aar. Snart opluede hendes fremspirende Dydigheder Granadas unge Krigere. Abenhamed, denne Abencerragernes elskværdige Høvding, som vandt Prisen i Væddeløbene paa Zegriernes Forbrydelsers Dag, Abenhamed, Barn som Zoraide, havde ikke saasnart lært at kiende hende, før han valgte hende, kaarede hende til Syster; kun ved hendes Side var han lykkelig; tusende Gange gientog han for hende den Eed, evig at elske hende. Den unge Afrikanerinde, Naturens Datter, giorde ham de samme Løfter, erklærede ham aabenhiertig, at hun ei vilde elske uden ham ene: søde Rettighed for hin lykkelige Alder, som Menneskene endnu tilgive Oprigtighed og Redelighed!

Da Zoraide nærmede sig sit femtende Aar, blev hun mere tilbageholdende; Abenhamed mere frygtsom. Han vovede ikke, som før, hver Time paa Dagen at komme i hendes Værelse; ja end ikke om Venskab beholdt han Mod til at tale med hende: men, meer end nogensinde henreven af hendes Yndigheder, følede han i al dens Styrke hin første Kierlighed, saa levende og saa reen i skiønne Siele, og var uophørligen fysselsat med at følge, vente, søge hende. I Kongeborgen, i Moskeen, i Generalifs Have fulgte han hvert hendes Skridt; han kunde ikke leve uden at see hende; saasnart hun tabtes af Syne, var han ikke mere til; og naar de befandt sig sammen, sloge deres Øine sig til Jorden, en beskeden Rødme bedækkede deres Kinder, deres Tunger stammede nogle Ord uden Sammenhæng, uden Orden; deres Aand, som ellers var saa rede, forlod dem begge.

Da var det, at Gonsalvo, som med en Hær var rykket ind paa vor Grund, med eet lod sig tilsyne for Jaen, hvor Oldingen Ibrahim førte Befalingen. Jaen indtoges med Storm efter langvarigt Forsvar; Zoraides Fader blev Fange.

Svømmende i Taarer ilede hans Datter at kaste sig for Kongens Fødder: Giv mig min Fader igien,

udbrød hun, og tag alle de Velgierninger tilbage, hvormed Du overeser min Ungdom: en Straahytte er mig nok, naar jeg har ham, som gav mig Livet; eller, er Gonsalvo ubøielig, da udvirk i det mindste at jeg maa gaae hen at dele Lænkerne med min Fader og til hans Tieneste hellige et Liv, jeg skylder ham.

Rørt ved hendes Kummer, lovede Mulei hende at skrive til Gonsalvo, spoer hende, at Ibrahims Frihed skulde være Fredens første Vilkaar; han trøstede den trøstelose Datter; han fordobblede sin Godhed, sin Omhu, for at giøre hendes Skiebne blidere.

Men Abenhamed, der saae hendes Taarer, Abenhamed, der følede dem falde tungt paa sit Bryst, besluttede at aftørre dem. Af Frygt for at en uvis Fred end længe kunde holde Ibrahim som Fange, og ikke endnu raadig over den umaadelige Formue, han engang skulde komme i Besiddelse af, reiser han, drager han hen at finde Gonsalvo, nærmer sig ham med Ungdoms og Kierligheds Tillid, og tiltaler ham saaledes:

Stormodige Kriger, jeg er Abencerragernes Høvding. Min Alder tillod mig ikke at prøve Kamp med dig; den kommer vel, haaber jeg, den lykkelige Tid. Du kiender min hædrede Stam-

me; du indseer, dens Skatte ville med ødsel Haand vorde dig tilbudte for at udløse mig. Den værdige Ibrahim har ingen Formue; udveksl denne Olding for mig, giv denne ulykkelige Fader tilbage til sin Datter, der intet uden Taarer har at byde dig, og modtag i hans Sted som din Fange den rigeste blandt Granadas Indvaanere!

Han tier. Gonsalvo er bevæget: Abencerrag, saa svarer han, ikke skal du være min Fange; din Agtelse, ikke dine Rigdomme, er mit Ønske: vend med Ibrahim tilbage til Granada. Din Dyd eene gier jeg denne Gave; og vækker denne ubetydelige Velgierning dig til Erkiendtlighed, saa undgaae mig i Kampene.

O! hvor stor var Zoraides Fryd, da Abenhamed ved sin Gienkomst bringer med sig hendes tilbedte Fader! Endnu tvivlende om sin Lykke, kaster hun sig om Oldingens Hals, omfavner ham med Glædestaarer. Ibrahim haster med at fortælle Alt, hvad han skylder Abencerragen; han lægger de unge Elskendes Hænder i hinanden, og sværger ved Allah's Navn, at de om faa Dage skulle være forenede.

Man talede i Granada om Intet, uden Abenhameds Daad; man priste hans Kiækhed; man ønskede hans Kierlighed Lykke. Gonsalvos

Stormodighed blev beundret; og jeg bør tilstaae det: skiønt denne stolte Spanier var en Svøbe for mit Fædreneland, skiønt mine Brødres Blod utallige Gange farvede hans uovervindelige Arm, giøre dog hans ædle Oprigtighed i Kampen, hans blide Skaansomhed efter Kampen ham æret af denne Nation. Hver Kriger kiendte hans Mod, hver Fange hans Menneskelighed. I Særdeleshed vilde Abencerragerne hædre hans Dyder, og frigave derfor tolv Christne Fanger, udsøgte tolv Afrikanske Gangere, og sendte dem til den kastilianske Helt, som et svagt Bevis paa deres Erkiendtlighed.

Mulei Hassem havde bifaldet Abenhameds og hans Elskedes Forening; han bestemte, at den skulde fuldføres strax efter Almanzors. Men den grumme Boabdil blev indtaget i Zoraide; i den Tanke at blænde hende ved sin Byrd vovede han at giøre Fordring paa hendes Haand. Uden at føres vild af den Thronarvingen skyldte Ærbødighed afslog Ibrahims Datter hans Anmodning. Hun troede sig glemt af et Hierte saa lidet skabt til at elske, da Mulei Hassem tabte sin Krone; og den første Brug, Boabdil giorde af sin ranede Vælde, var at forbyde den gamle Ibrahim at vælge Abenhamed til Svigerson.

Den fortvivlede Ibrahim haabede at boie Monarken. Fulgt af den omme Abenhamed gaaer han hen at kaste sig for hans Fødder; som eneste Løn for sin Troskab, for sin lange Tieneste, beder han ham, at han vil tillade ham at være taknemmelig, at han ikke vil nøde ham til, i en Alder af firesindstyve Aar, førstegang at overtræde Ærens Love. Boabdil hører ham ikke. Abenhamed, der tauS havde ventet sin Livsdom, løfter med en Rasenheds Bevægelse Ibrahim op, kaster de funklende Øine paa Kongen, og tiltaler ham:

Zoraide er min, i Følge hendes Faders, hendes egen Villie, i Følge alle Kierligheds og Venskabs Rettigheder: dette er mine Adkomster. Hvad bevæger dig til at fratage mig det Gode, jeg har fortient?

Jeg gior ingenlunde Regnskab for mine Hensigter, svarer Monarken i en vild Tone; og mine Undersaatter fortiene aldrig, uden hvad min Godhed skiænker dem.

Boabdil, udbrød Abenhamed, af Zegrierne have dine Undersaatter lært at styrte en retfærdig Monark fra Thronen; skielv for, at de ikke af Abencerragerne lære, hvorledes man straffer Tyranner.

Kongen griber sin Sabel. Ibrahim kaster sig paa Knæ: det er mig, mig Stodet bør ramme; mig var det, der gav ham min Datter. Saa længe jeg nyder Livet, tilhører Zoraide min Befrier. Gier Ende paa mit Liv, Boabdil, for at løse mig af min Eed.

Nu blotter Oldingen sit med Skrammer ganske bedækkede Bryst, og rækker det frem for Monarkens Sværd. De, som omringe ham, Zegrierne selv yttre Medynk. Med Haanden paa Dolken er Abenhamed rede at forsvare sin Fader; og fordybet i sorte Tanker, med nedslagne Øine efterponser Kongen hvad han skal beslutte. Han frygter Abencerragerne; han er bange for, at en barbarisk Handling skal omstyrte en slet befæstet Trone: men, længe dreven i Troløshed, udsætter han sin Forbrydelse for bedre at betrygge den.

Med opklaret Pande, og, som om han dæmpede en retmæssig Harme, udbrød han omsider saaledes: Ibrahim, dine Dyder have tilbagekaldt min Skaansombed. For deres Skyld skjænker jeg den ubetænksomme Abenhamed Naade. Hvad din Datter angaaer, hun er af for høi Værd til ved en eneste tapper Daad at kunne fortienes. Jeg vil selv skaffe hendes Elsker Leilighed at vise sig hende værdig. Det af Gonsalvo erobrede

Jaen var Nøglen til mine Stater: Abenhamed gienvinde Jaen, og Zoraide er hans Belønning.

Abencerragen udsteder et Glædesskrig og falder for Boabdils Fødder: Du gior mig uovervindelig, o Granadas Konge; hver min Blodsdraabe, runden for din Skyld, kan ene forsone de Ord, der undfløi min Ungdom.

Monarken opløfter ham med strømtet Godhed, udnævner ham til Feltherre, og bestemmer at Hæren om tre Dage skal drage mod Jaen.

I disse tre Forventningens Aarhundreder bereder den kiække og omme Abenhamed sine Gangere, sine Vaaben. Ibrahim vil ledsage ham; gamle Ibrahim gior sig en Ære af at tiene under sin unge Ven. Min Broder maa følge dem. Abencerragerne giøre sig færdige. Henrykt af Glæde iler den unge Elsker ved Zoraides Fødder at bede hende pryde hans Lantse med et Baand, et Slør, hun har baaret. Zoraide stræber at dølge for ham den dybe Kummer, der nedbøier hende; hun giver ham et hvidt Skiærf, hvor hun med egen Haand havde indvævet deres Navne i hinanden, hvor man under deres forenede Navntræk læste det fortryllende Ord Stedse. Med Taarer ombinder Zoraide ham dette prægtige Skiærf.

Hun vover ikke at fordre af ham, at han vil spare sit Liv; men hun beder sin Elsker at vaage for sin Faders, og begierer i Londom af denne, at han vil styre Elskerens Mod.

Afreisens Øieblik er nu kommet: Hæren er i Slagtordning paa Pladsen. Abencerragerne ere paa høire Floi; Zegrierne udgiøre det venstre. Ufortøvet lader Abenhamed sig see, under sin blaa Kappe iført en Kyrads smeddet i Fes, prydet med Zoraides Skiærf; hans Turban, foret med Staal, bærer hans Slægts Fiæderbusk; ved hans Side hænger en Sabel besat med Demanter; og i den høire Haand fører han en mauriſk Lantse, væbnet i begge dens Ender med spidst Jern. Han rider paa en hvid Ganger, hvis Man naaer lige til Jorden. Hans af Mod og af Kierlighed funklende Øine giennemvanke Hæren, det høire Floi betroer han den drabelige Almanzor, det venstre den smilde Ibrahim, og nu vil han give det sidste Tegn.

Da lader Kongen sig tilsyne paa Pladsen med Rigets Banner. Denne saa høitagtede Fane, hvor man i Guldfelt saae et Granatæble af Rubiner, kom ikke ud af Moskeen uden ved vigtige Anledninger. Boabdil selv rækker Abenhamed den.

Abencerrag, tiltaler han ham, vær min Tillid værdig og glem ei de Pligter, det hellige Banners Nærværelse paalægger dig.

Berusset af Iver griber Abenhamed med begierlig Haand denne Fane, tilsværger Monarken at doe heller end forlade den. Han kalder den tappre Octair, den diærveste blandt sine Brødre; ham giver han det hellige Banner. Stolt af denne Ære stiller Octair sig ved Siden af sin Feltherre som han ikke mere maa vige et Skridt fra; og Trompeterne forkynde Afmarsch.

Ak! den blinde Abenhamed ilede uafvidende sin Ulykke imøde. Zegrierne havde tilligemed den troløse Konge beredt den. Granadas Banner betryggede deres Anslag. Vore Love domme til Døden enhver Feltherre som komme tilbage uden dette Pant paa vor Hæder: *) det var i dette grusomme Haab at Boabdil betroede sin Medbeiler den.

Abenhamed er sysselsat kun med det Haab at vinde Zoraide. Han vandrer med seirende Mine i Spidsen af sine Krigere; han kan ikke styre sin

*) Denne Lov var hos de første Arabere. Man erindre sig den utrolige Umage Jaffar, i Slaget ved Mouta, giorde sig for at redde Islamismens Banner. (Savary Vie de Mahomet pag. 151.)

Henrykkelse; og efter vor Nations Skik, naar den gaaer i Kamp, synger han ved Lyden af Cymbeler og Triangler disse krigerske Ord:

Seer, Ærens Bane er aaben:
Trompeten opflammer vor Siel.
Hver elskende Yngling til Vaaben,
Vort Sværd skal bestemme vort Hæld.
Den Dag, en Seier forskionner,
Er intet mod næste Dags Fryd,
Thi Kierlighed Hæder belønner,
Og Hæder er Kierligheds Pryd.

Saa ofte Moen undviger
Med Grumhed den trofaste Svend;
Den svinder for seirende Kriger:
Beundring er Kierligheds Ven.
Thi Skionhed i Heltens Lænker
Snart bindes og Stoltheden døer,
Kun Krigerens Hæder den skiænker
Det, Kierlighed nægtedes før.

Elskov og Ære, I Guder,
Hvis Love vi stedse adlød',
Bestemmer vor Skiebne, bebuder
Triumph eller hæderfuld Død!

Som Helte Døden os finde,
Men komme vi seirende hiem,
Da skal Hæder Krandse os binde
Og Kierlighed række os dem!

Men Zegrierne havde lenligen tilstillet Gonsalvo Underretning. Denne Helt var i Jaen med Lara sin trofaste Ven, Lara, den mest berømte blandt Castilianerne næst Gonsalvo, og fast ligesaa skrækkelig for mit Fædreland som denne ubetvingelige Kriger.

Skient deres Tropper ikke ere talrige, oppebie de to Spaniere ikke Maurerne; de gaae dem i Møde. Ved en snild Marsch angribe de uformodentlig den mauriske Hær, før den er paa deres Grund. De overraskede Soldater henrives af Skræk. Alle Abenhameds Bestræbelser ere forgieves, han formaaer ei at oplive deres Mod. Han iler, seger, kalder Gonsalvo, finder ham, opholder ham nogle Øieblik; han saarer endog Helten; men med et sikkrere Sted nedkaster Gonsalvo ham i Støvet. Derfra gaaer denne mod Octair, og berøver ham med et Baghug den Haand, der forer Banneret. Octair tager det igien med den anden; ogsaa den afhugger Gonsalvo. End da griber den trofaste Octair, med det han har

tilbage af Armene, den hellige Fane, og knuger den imod sit Bryst. I denne Stilling er det han vorder Dødens Offer; og den rædsomme Castilianer bemægtiger sig det navnkundige Banner.

I Spidsen for Abencerragerne flyver Almanzor at tage det tilbage; men Lara, Zegriernes Overvinder, anfalder dem fra Ryggen. Slaget er nu kun et Blodbad. Svømmende i sit Blod dør Ibrahim med Navnet Zoraide paa Læberne. Den saarede Almanzor formaaer neppe at holde det ud. Forraadte, forladte af hele Hæren omstyrte, hendøe Abencerragerne under Sværdhuggene, men Ingen af dem taler om at give sig. Ingen vil vige et Skridt fra den døende Abenhameds Side.

Gonsalvo beundrer dem, og er den første, som holder inde med at slaae ned. Han byder Spanierne at aabne dem en Giennemgang, han letter Tilbagetoget for Fiender, som han agter, som han ønsker at beseire, ikke at nedsable. Almanzor oplefter den af Blod drybende Abenhamed, lader ham henbære blandt sine Brødre og trækker sig tilbage, men uden at flye, uden Uorden, som uden Frygt, og visende Seierherren den Front, der saamange Gange havde triumferet.

Allerede havde Zegrierne, der vare komne først hiem, i Granada udspredt Tidenden om

Nederlaget. Skielvende ventede Mødrene, Koнerne ved Byens Porte Abencerragernes Hiemkomst. Zoraide frem for alle, Zoraide krævede sin Fader og sin Elsker igien af alle dem, der kom tilbage fra Slaget. Hun seer den tappre Slægt formindsket til en liden Hob, farvet med Blod, bedækket med Saar, føre iblandt sig den døende Abenhamed. Ved dette Syn udstøder hun et Skrig, flyver, styrter hen imod Almanzor: Min Fader! min Fader! udbryder hun, har jeg tabt Alt paa denne fæle Dag? Taarer ere Almanzors Svar. Med forvildede Øine søger Zoraide Ibrahim; hun fæster dem paa sin Elskers blege Ansigt, hun betragter den stumme Almanzor, forstaaer ikkun alt, for vel hans Taushed, og synker følesløs ned imellem Hestenes Fødder.

Man iler hende til Hielp, man bærer hende bort. Almanzor vandrer til Alhambra, for at underrette den strafskyldige Konge om de Farer, der true Granada. Under Taarer henbringe Abencerragerne den ulykkelige Abenhamed til hans Huus.

Hans Saar undersøges; de ere skrækkelige, talrige. Dog haaber man at udrive ham af Dødens Arme. Man standser den Draabe Blod, der endnu er i hans Aarer. Man pleier hans store Saar med den kostelige Balsom, Arabien yder

os. Abenhamed kommer til sig selv igien. Men neppe kiender han sig selv igien, før han støder dem tibage, der omgive ham, og udbryder: Jeg er overvunden! Jeg er overvunden! Jeg har tabt hende! for evig har jeg tabt hende! . . .

Ved disse Ord synderriver han de Baand, hvormed hans Saar nys vare forbundne; hans Blod udrinder paa ny, og han falder tilbage i den gyselige Tilstand, man havde udrevet ham af.

Paa Slottet volder Zoraide os samme Sorger. Nedbøiet af en mork Kummer, der end ikke tillader hende Taarer, seer hun paa os med vilde Øine, nævner uophørlig Ibrahim og Abenhamed, skuer derpaa til Jorden med Gientagelse af disse saa kiere Navne; men med eet afløse forfærdelige Skrig, Krampetrækninger hiin saa synende Rolighed. En heftig Feber bemægtiger sig hende; det skrækkeligste Raserie overskytter hende midt i Kampene; der hævner hun sin Faders Død, der forsvarer hun sin Brudgom. Omhyggeligheder, Lægemidler ere spildte; man mistviler om hendes Liv.

Medens hver Slægt saaledes er nedsænket i Sorg, lader den seirende Gonsalvo sig see for Gra-

nadas Mure. Almanzor, der havde forudseet det, Almanzor, Maurernes eneste Haab, kalder Krigerne til Vaaben. Boabdil selv gaaer med Zegrierne ud imod Spanierne. Fulgt af Abencerragerne driver Almanzor Lara tilbage langt fra vore Volde. Men angstet af Gonsalvo flyer Kongen for denne Krigers; ilsomt tyer han igien til Staden. Den uforsagte Kastilianer forfølger ham til Murene; forladt af alle sine iler han, naaer han Alhambra. Jeg saae ham, Herre, jeg saae ham; hans Billede svæver endnu for mig, og indjager mig Gysen. Ak! maatte Jeg aldrig, Eders Mod uagtet, prove Styrke med denne saa farlige Helt! Ene, midt i vor Hovedstad, trodsende et Folk af Fiender, nedkastende Alt, hvor han drog frem, kom han i Nærheden af mig. Der bemærkede han uden Tvivl, at ingen af hans Krigere ledsagede ham, han standser, gaaer derpaa med rolige Skridt tilbage ad den Vei, han havde besaaet med Offere; og ubekymret om at forsvare sig imod den anfaldende Sværm, synes han at tage de Steder i Øiesyn, der skulle vorde hans Erobring.

Efter denne levende Bevægelse tye vi tilbage til den omme Omhue, saa nødvendig for ulykkelige Elskende. Forgieves attraae Abenhamed og Zoraide Døden; deres Styrke, deres Ungdom støde den tilbage. Haabet om at sees igien,

Trang til at græde med hinanden binde dem endnu til Livet og lade dem endelig overstige deres Lidelser.

Dette Øieblik oppebiedes af Boabdil; han besøger Zoraide ene. Den Ulykkelige kiendte ikke hans Brøde; hun modtog ham uden Skræk. Den Troløse skiænkede Ibrahims Minde Taarer, ødslede med Lovtaler over hans Mod, og, efter i nogle Dage at have ladet, som han deelte Datterens Sorg, talede han om at hædre den ulykkelige Oldings Aske ved et offentligt Beviis paa Høiagtelse, paa Erkiendtlighed; han tilbød en høitidelig Forening, som den der ene kunde, saa sagde han, betale hans Gield til Ibrahim.

Herre, svarede Zoraide alt for ulykkelig til at forstille sig, mit Hierte fortiener langt fra ikke en saa glimrende Forbindelse. Dette Hierte kan ikkun eengang elske; og det elsker Abenhamed. Har min Faders Tieneste, hans Blod, der randt for Eder, nogen Værd i Eders Øine, vil I trøste hans Skygge, saa opfyld hans sidste Ønske; forceen hans Datter med den, Ibrahim havde kaaret til Svigerson. Han skal faae det at vide i den Himmel han beboer, og frydes skal han ved at have hengivet sit Liv for en Konge, der værdiges at indtage hans Plads.

Ved disse Ord kan Boabdil ikke tilbageholde sin Harme. Zoraide, udbryder han, Du misbruger min sørgelige Kierlighed. Det er ikke mere paa din Haand, Abenhamed kan giøre Fordring; Lovene overgive ham til Døden. Ene jeg skal kunne bemaade ham; denne Naade beroer paa dig.

Nu forlader han hende med en skummel Mine. Alt for vel underrettet om at Abencerragen begyndte at faae sine Kræfter igien, giver han ham paa Stedet Vagt, og udnævner Oldinge til at domme ham.

Loven forkyndte hans Død. Abenhamed havde tabt Rigets hellige Banner; Abenhamed skulde dee. Med Taarer underskrive de Gamle Dommen; Kongen bringer Zoraide den.

Vælg, siger han, idet han rækker hende den, og vælg strax; kun dette Øieblik har Du. Abenhamed døer, eller Du bestiger min Throne. Hist venter Alteret, her Retterstedet.

Nedslagen ved disse Ord staaer Zoraide forstenet. Hendes første Bevægelse er at gribe sin Dolk, for med egen Haand at befrie sig fra det forfærdelige Valg, hun har at giøre, men Abenhameds Død skal følge hendes; Visheden herom holder hendes Haand tilbage. Svundet er alt Haab

sø at bøie den vilde Despot. Hun vakler, hun skielver. Boabdil trænger paa Svar. Misfornøiet over hendes Taushed giver han Befaling at hente hans Medbeilers Hoved. . . . Hold inde, raaber Zoraide, hold inde, jeg opoffrer mig for ham; her er min Haand, til Templet. . . O min Fader, Du skulde have budet det!

Saa taler hun. Den ubøielige Konge slæber hende ufortøvet til Moskeen. Alt var forberedt til denne sørgelige Forening. Dødbleg lader Zoraide sig see midt iblandt et forblindet Folk, der opsender Bønner for sin nye Dronning, der tilønsker hende varig Nydelse af den Lykke, der bier hende. Med qvalt Stemme udsiger hun den Eed at være ulykkelig. Tusende Tilraab svare hende, tusende Frydeskrig blandede med Sistrens Lyd qvæle hendes Suk; og de meest glimrende Fester udmærke denne Sorgens Dag.

Kongen var imidlertid sit Løfte tro; Dagen efter den sørgelige Forbindelse erklærede han, at Abenhameds Ungdom, hans og hans Slægts Tapperhed bevægede ham til at formilde Dommernes Strænghed, men at han, for at forene sin dybe Ærefrygt for Lovene med den Agtelse, han skyldte Abencerragerne, forandrede til blot Landflygtighed den deres Høvding tilkiendte Straf.

Ingen kunde knurre: Monarken syntes naadig. Nederdrægtige Smigrere tilklappede hans troløse Godhed Bifald.

Almanzor, hvis klartskuende Øie gienneintrængte denne rædsomme Hemmelighed, vilde forekomme de første Virkninger af Abenhameds Fortvivlelse; han begav sig til hans Fængsel, og trykkede ham til sin Barm med de Ord: Ven, du skal leve; Kongen forviser dig blot fra Granada; men Zoraide. . . Zoraide. . . . Er ikke meer? udbryder Abenhamed. — Hun var da mindre at beklage. Hør den gyselige Sandhed; kald dit Mod tilbage for at bære den, og erindre frem for alt, min Ven, at hvis du bukker under for Sorgen, dræber du Zoraide: hun er Boabdils Brud.

Som han siger disse Ord, trykker han paa ny den Ulykkelige til sit Hierte. Han vilde hindre ham fra at giøre Ende paa sine Dage, men ak! Abenhamed daaner i hans Arme. Almanzor nytter hans Afmagt; tager ham, bærer ham hen i en Vogn, han havde ladet holde færdig, og stræber at bringe ham tilbage til Livet ved at føre ham hen til et af sine Slotte ei langt fra Granada.

Der søger den ædle Almanzor med Pinene stedse paa sin unge Ven, i dennes Øine at opdage

hans Sinds Bevægelser. Han forsøger ei at trøste ham; men tier, følger ham, bespeider ham, vaager over ham som over en Affindig. Abenhamed iagttager en mørk Taushed: ingen Taare rinder af hans Øie: hans Hoved er nedbøiet; de sammentrukne Øienbryne rynke hans Pande; Tænderne klemmer han sammen med uovervindelig Styrke: og hans skumle Blik vende sig kun hemmelig til Almanzor, hvis Nærværelse trætter ham og er hans Hensigter imod.

Tre Dage gik saaledes hen, uden at Almanzor et Øieblik lod ham ene, uden at han vovede at tale til ham om Venskab, alt for afmægtigt imod saa grusomme Ulykker. Endelig brød Abenhamed denne Taushed, og sagde med en blid Mine:

Almanzor, hold op at frygte for min Smerte. Jeg kiender hendes Siel — Hun som fortiente saa megen Kierlighed af mig — jeg kiender hende: det er for at redde mit Liv, den Ulykkelige har kunnet beslutte — . . . Han standsede, loftede Øinene til Himlen, tvang sig selv og blev saaledes ved med et bittert Smil: Hun har taget saare feil. . . . . Ligemeget, jeg tilgiver hende det. Min Beslutning er ugjenkaldelig taget. En evig Skranke vil jeg sætte imellem hende og mig; jeg

vil opsøge Egne, hvor det sørgelige Navn Granada, eller det afskyelige Navn Boabdil aldrig kunne naae mit Øre. I Morgen til Afrika: i dets Ørker vil jeg finde den Ensomhed, Ulykken kræver; hos dets Løver vil jeg finde mere Medynk end hos vore Tyranner. Ledsag du mig til Almerias Havn: denne er den sidste Tieneste, jeg venter, jeg begierer af dit Venskab. Om min Erkiendtlighed vover jeg ikke at tale til dig; du tviler ei derpaa og tænker ingenlunde derpaa.

Almanzor lod sig bedrage ved disse Ord: han troede, Abenhameds Mod havde overvundet Ulykken. Han bestyrkede ham i sin Plan, og selvsamme Dag tage begge Veien til Almeria, hvor adskillige Skibe bestemte til Tunis ventede kun paa Medbør. Abenhamed syntes rolig; Zoraides Navn hørtes aldrig af hans Mund. Altid tankefuld, men altid blid, overdrog han sin Villies Fuldførelse til Almanzor, foreskrev ham, hvorledes hans Eiendomme skulde stiftes, hvorledes hans Slaver belønnes. I det Land, jeg nu vil beboe, lagde han til, har man ei behov at være rig: det, jeg bringer med, maa være mig nok; og min Slægt, mine Tienere ville des oftere tænke paa mig, naar de nyde en Lykke, de skylde mig. Den retskafne Almanzor vil aldrig glemme mig;

hans Velgierninger imod mig svare mig derfor. Men jeg bebreider mig at drage ham langt fra sin Slægt og sin Brud. Mulei-Hassem, Zulema vente dig; Moraime sukker over din Fraværelse; vend tilbage til dem, værdige Ven; vend tilbage at nyde den saa sieldne Lykke at være sin Elskedes Brudgom; hun behøver maaskee din Omsorg; sikkert behøver hun din Nærværelse. Vindene kunne tøve endnu; jo længere de dvæle, des smerteligere vil kun vort Farvel være: desuden maae jeg vænne mig til at undvære alt, hvad jeg har kiert.

Almanzor græd ved at høre ham; Abenhamed fældte ingen Taarer. Han skynder ham atter til at reise. Almanzor, der ikke kunde udholde at være fra Moraime, viger for hans heftige Anmodninger: han siger ham Farvel, omarmer ham lover at fuldføre hans Villie; med et Hierte syndersrevet af Bekymring, men ikke uroligt for den ulykkelige Abenhameds Liv, iler han at see os igien.

Længe havde Abenhamed sukket efter denne Afreise. Neppe er han fri, før han gior sig rede til den strækkelige Plan, han har udtænkt. Han iforer sig Slavedragt; en Asiatisk Turban forandrer hans allerede ved Sorgen vanhældede Træk;

han væbner sig med en Dolk, gaaer ud af Almeria, og vender ufortøvet tilbage til Granada.

Han kommer der, stiger op til Alhambra. I denne uhyre Bygnings vide Gaarde vanker han om, gaaer lige til Generalifet, nærmer sig med forvoven Fod Dronningens Gemak.

Natten begyndte at hylde Jorden i Mørke. Ene i Haven begræd Zoraide, ved et Rosentræ, Abenhamed. Hun havde Intet erfaret om hans Skiebne, hun havde ikke nævnt hans Navn siden den ulykkelige Forbindelse: men hver Aften kom hun hid at sukke ved Foden af dette Rosentræ, hvor hun fordum, i mere lykkelige Dage, mangangang havde siddet ved sin Elskers Side. Der, ene med Mindet om de svundne Tider, med sin Kummer, med sin Kierlighed troede hun endnu at see den Gienstand, hvis Billede var i hendes Hierte. Alt, hvad Abenhamed havde giort for hende, alle de Ord, han havde sagt, Alt indtil det mindste Smil, indtil den mindste Omstændighed som havde ledsaget dem, fornyede sig i hendes Erindring. I disse Selvbedragets korte Øieblik var hun mindre ulykkelig: men snart vendte Ulykken tilbage og da runde bittre Taarer.

Uformodentlig seer Dronningen, overrasket, en Slave nærme sig hende. Hun seer ham i An-

sigtet, og gienkiender ham: hun er nær ved at udstøde et Skrig; men den Fare, Abenhamed er udsat for, den, som truer hende selv, den smertelige og hurtige Erindring af hvad hun var og hvad hun er, tilslutte hendes halvaabne Mund. Abenhamed, siger hun med svag Stemme, Abenhamed, er det.... Ja, det er mig, som har tabt Eder, afbryder Abencerragen hende, mig som ikke kan leve uden Eder, mig hvis sorgfyldte Dage I har kiøbt ved det skrækkeligste blandt alle Offere, og som kommer for at give Eder den rædsomme Gave tilbage, Eders Medynk har giort mig.

Ved disse Ord trækker han en Dolk, og løfter Armen for at giennembore sig. Zoraide styrter til; bemægtiger sig Dolken, og siger: Utaknemmelige, Du troer mig ikke ulykkelig nok! Jeg har da endnu ikke giort nok, ved for Dig at lade mig domme til den grusomste blandt alle Straffe! Dit Hoved skulde have faldet under Bødelens Sværd, en ærelos Haand skulde have endet Dit Liv, havde Zoraide. . . . .

O! give Gud, udbryder Abenhamed forvildet, give Gud, at alle de Pinsler, Boabdil mægter at opfinde, draabeviis havde udtømt det Blod, der koger i mine Aarer! Jeg skulde have velsignet mine Smerter, de skulde have havt Behagelighe-

der for mig, Døden skulde have været mig en Vellyst, naar jeg tænkte paa, at Du var mig tro, naar jeg ved hver min Lidelse gientog mig, at jeg bragte Din Kierlighed med i Graven. O! hvad haabede Du af Din Svaghed? Tænkte Du, at jeg vilde henleve fæle Dage, der ei mere kunde tilhøre Dig; at Glæde over at undgaae Døden skulde kunne qvæle hin høie, hin lidenskabsfulde, brændende Kierlighed, der, fra mit Livs første Dage, har opfyldt, giennemtrængt mit Hierte, der ene har udgiort min Tilværelse, der ene gav mig Dyder? Nei, Zoraide, Du har bedraget Dig; Du har ikke afvendt min Død, Du har foreget dens Smerte. Jeg har villet giøre Dig til dens Vidue, for at affone Din Brøde mod Kierlighed, for med mit sidste Suk at tilgive Dig den, for endnu at sige Dig, tilsværge Dig, at jeg, da jeg tabte Ret til at elske Dig, tabte Eyne til at leve.

Hør, var Zoraides Svar, jeg frygter Døden, ligesaalidt som Du; og havde jeg kunnet faae Dig at see, kunnet tale med Dig et eneste Øieblik, jeg skulde da have bragt Dig denne Dolk, jeg skulde da have sagt Dig: lad os døe sammen: begynd med at giennembore dette Hierte, hvor vore Eeder ere saa dybt indprægede, og befrie Dig selv ved end et Stød fra den Skrøndsel, man bereder

Dig. Men jeg stod for Boabdil, imellem Tyrannen og Dit Retterssted; Barbaren udstedte Befaling til at hente Dit Hoved; allerede var Slaven paa Veien. . . . Abenhamed, hvad jeg har giort, det vilde Du have giort i mit Sted. Jeg har kun eet Ord at sige Dig: Æren forbyder mig at see Dig: Æren er alt, hvad jeg har tilbage, den vil jeg aldrig forraade. Den byder mig ikke meer at elske Dig; Gud nægter mig Kraft dertil: men forsager Du Livet, vover Du at giøre en Ende paa de Dage, der, ak! have kostet mig saa meget, ved Dig, ved min Fader sværger jeg, da skal denne Haand, der var Dig lovet, kunne straffe mit feige Hierte for saa smertefuldt et Offer, som Din Grusomhed vil giøre unyttigt, og som er kun en Troloshed, naar det ikke har reddet min Elskede.

Nu rækker Zoraide ham Dolken. Abenhamed har ikke Styrke nok til at tage den igien; han seer paa hende, betragter hende, kaster sig for hendes Fødder, og udbryder:

Engel fra Himlen, hvor stor er dog Din Magt over mig! Et Ord, et eneste Ord fra Dine Læber, et Øiekast, Lyden af Din Stemme kuldkaster, Dig til Behag, mine Planer, omskaber i et Øieblik baade min Tanke og mit Væsen.

Jeg skal leve, siden Du saa vil; jeg skal leve, det lover jeg Dig. Jeg skal udstaae, jeg skal bære min Ulykke, saa længe Din høieste Villie vil byde mig være ulykkelig. Jeg skal aldrig see Dig igien: men ynkes ved min Kummer! det er sidstegang den anraaber Dig; sig mig, sig mig, Zoraide, værdiges kun at sige mig, at Abenhamed stedse er Dig kier, at han stedse vil boe i Dit Hierte, at hverken Tid eller Noget skal kunne udslette deraf hin første, hin søde Følelse, der i forgangne Dage fyldte Din Siel! Vil Du gientage mig dette, da skal jeg leve; ja, det sværger jeg Dig, jeg skal vaage over mine Dage; de skulle ikke mere være mig forhadte, de skulle ikke mere være mig skrækkelige. Tanken, Visheden om at være elsket af Dig skal rolige min Fortvivlelse.

Ved disse Ord griber han med Styrke, men slipper i samme Øieblik Zoraides Haand. Den Ulykkelige vender Hovedet bort, hun vil skiule for ham sine Taarer: Bort! siger hun, Abenhamed, bort fra dette Skrækkens Sted. Mindes den Eed, Du har giort mig; og, uden at begiere en unyttig Tilstaaelse, som min Pligt forbyder mig, betragt, gienkiend dette Rosentræe, ... hver en Aften græder Zoraide her.

Som hun ender disse Ord, troer hun høre Lyd bag Rosenhekken. Forfærdet reiser hun sig

op, forbinder Abenhamed til at unddrage sig, flyer selv med ilsomme Skridt, og naaer sit Gemak. Der gaaer hun ud paa en Altan, hvorfra man har Udsigt til Generalifet. Skielvende, neppe aandende, seer hun ved Maanens Skin ud derfra, hun lytter med agtsomt Øre. Betrygget ved den Stilhed, der herster i Haverne, dæmper hun sin heftige Skræk, lader Øinene hvile paa det elskede Rosentræe, som hun langt fra skielner, og overgiver sig til sine sorgmodige Tanker.

Men Lyden, hun havde hørt, varslede kun om alt for store Ulykker. Medens den uforsigtige Abencerrag hos Zoraide glemte de Farer, der omringede ham, vare fire Zegrier bag Rosenhekken gangne forbi dem. Gienkiendende Abenhameds Stemme standse de, see igiennem Løvverket, og blive Gienstanden for deres Had, ham hvis Fald de havde svoret, vaer paa Knæe for Dronningen, for Boabdils Kone. Overraskede ved dette Syn, men frydefulde udtænke de den sterste blandt Forbrydelser. Henrevne af Rasenhed gaae de paa Stedet hen at søge Monarken.

Konge af Granada, saa taler Mofarix til ham, tilgiv troe Undersaatter, at de komme for at bedrøve din Siel. Det gielder din Krone, dit Liv og din Ære. Abencerragerne sammenrotte

sig; tilbagekaldet af dem har Abenhamed allerede seet sine straffskyldige Brødre igien. Vi selv gienkiendte nys, ved et af Generalifs Rosentræer, den Troløse knælende for din forbryderske Gemalinde; i hans Hænder blinkede den Dolk, der var bestemt til at giennembore hans Konges Hierte.

Ved disse Ord bliver Boabdil som slagen af Lyn. Hans Overraskelse afløses snart af den rædsomste Harme; de maa dee hver og een, udbrød han, der maa aldeles ingen blive tilbage af denne forhadte Stamme; og min troløse Kone skal følge dem i Døden.

Hævn dig, svarer Mofarix; men lad Klogskab betrygge dine Skred. Gier du Larm, er Granada i Vaaben; Abencerragernes Venner ville forsvare dem imod dig. Følg et Raad, Nidkierhed skienker dig: lad din Livvagt ilsomt anholde Abenhamed i Generalif. Lad imidlertid en hemmelig Befaling kalde Abencerragerne een for een, og lad, efterhaanden som de træde ind i Alhambra, deres Hoveder falde for Sværdet.

Boabdil bifalder dette skrækkelige Raad. Hans Livvagt giennemiler allerede Haverne; allerede have Kongens Udsendinge bragt hver Abencerrage Befaling at komme til Slottet. Zegrierne indfinde sig der i Vaaben. Indgangne til Gene-

ralifet ere besatte med Soldater. Bødler vente i Løvernes Gaard med Sværdet i Haanden Abenhamed og hans Brødre.

Den ulykkelige Abenhamed, mere syfselsat med Zoraide end med sig selv, flygtede sorrigfuld bort mellem de dunkle Træer, da Kongens Drabantere blive ham vaer og gribe ham. Han vil værge sig; man slaaer ham til Jorden, man lægger ham, al hans Kæmpen uagtet, i Lænker, man slæber ham for Monarken.

Forræder, siger Boabdil, der, forvirret af idel Rasenhed, neppe kan tale, her er det; Du skal undgiælde baade din nedrige Svig og dine afskyelige Elskovsforstaaelser. Snart skal den ærefose Zoraide følge dig; snart skal I, som I ønske, vorde forenede; og i Helvede skal I kunne bedømme, om jeg forstaaer at straffe Troeløse.

Tyran, svarer Abencerragen, Døden var den eneste Velgierning, jeg kunde ønske af dig. Slut længe nok din Tørst med Blod, mæt dine vilde Øine med et Syn dem saa værdigt. Men Zoraide er uskyldig, det sværger jeg for Himlens Aasyn, for den Guds Aasyn, jeg nu skal møde, thi aldrig har den Kydske...

Han

Han maa ikke tale ud, hans Hoved falder under Sablen.

Ved disse Ord udstøder Gonsalvo et Rædsels Skrig. Ak! Herre, tog Fyrstinden Ordet, hans Død var kun et Forspil til Boabdils Rasenhed. Neppe havde Abenhamed udaandet, før Abencerragerne, uden Mistroe, komme til fra forskiellige Kanter. Man fører dem een efter een ad Gangen ind i den rædsomme Løvegaard. *) Saasnart de trine ind, gribes de, hensiæbes til Alabastvandfadet. Der, uden at høre et Ord om den Brøde,

*) Om Løvernes Gaard, el quarto de loes Leones, fortæller Pluer i sine Reiser igiennem Spanien S. 323 følgende: „Den gamle mauriske Kongeborg i Alhambre har allerinderst to Gaarde. Den ene kalder man Løvernes Gaard; thi midt i samme staaer et Vandspring af tolv Løver af Albast, af hvilke i de Dage udsprang Vand; men det er nu ikke meer i Gang. Omkring denne Gaard gaaer en Colonnade af smaa Albastpillerre, efter mauriſk Art, og næsten af een Tykkelse for oven og forneden. Her viser man endnu den Sal, hvor Abenceragerne bleve henrettede; og da der paa Stenene af Slotstrappen til Gaarden er at see nogle rødlige Pletter, saa angiver man disse som Kiænderegn paa Blodbadet.“

Oversætt. Anm.

hvorfor man beskylder dem, uden at faae Svar paa noget Spørgsmaal, springer deres Hoved og farver den ved deres Aflivelse navnkundige Kildes Vande.

Mine Læber vægre sig ved at fuldende denne skrækkelige Fortælling: min Siel isner af Forfærdelse ved Mindet om saa megen Udaad. Store Gud! hvortil Forbittrelse og ødelæggende Raad kunne forlede Kongerne! Boabdil, en Søn af den dydigste Fader, lod saaledes for sine Øine nedsable ser og tredive unge Helte, Granadas Haab og Styrke, der nys havde edslet med deres Blod for at redde hans Hovedstad, og hvis eneste Forbrydelse var at være Abenhameds Brødre.

Den hele ædle Slægt omkom i denne afskyelige Nat paa et Barn nær, et afmægtigt Barn opdraget ved Yazids Omhue. Dette Barn forlod ikke sin Lærer: det vilde følge ham til Slottet. Benyttende sig af Mørket, Misgierningernes skumle Ven, gaaer han med Yazid lige ind i Løvernes Gaard. Neppe har han Øie paa det Blod, hvormed den er oversvømmet, før han seer sin Lærer blive et Offer for Døden. Betaget af Skræk tilbageholder han sine Skrig; han gaaer ilsomt bort, forvildet, badet i Taarer, troende sig forfulgt af Sværdet. Han løber, flyver, og tager sin Til-

flugt til en Trop Abencerrager, der indfandt sig efter Kongens Befaling. *)

Nærmer Eder ikke, raaber han til dem, nærmer Eder ikke, Yazids Brødre. Min Lærer Yazid, min dyrebare Lærer . . . de have myrdet ham for mine Øine . . . Seer hans Blod, hvormed jeg er bestænkt . . . Kongen, Zegrierne, Bødlerne vente Eder ved Vandspringet. Meer end tredive af Eders Brødre ligge døde ved deres Fødder. . . Nærmer Eder ikke, gode Abencerrager; de have dræbt min Lærer Yazid.

Forundrede adspørge Abencerragerne dette troværdige Vidne. Igiennem hans Skrig, igiennem hans Taarer opdage de Sammenrottelsen. De flyve deres Brødre imøde, som kom til fra alle Kanter, underrette dem om hvad der foregik, de

*) Denne Henrettelse fortælles i gamle mauriske Sager, for Exempel: Historia de los Vandosy de los Abencerrages, Cavalleros Moros de Granada, førstegang trykt i Alcalo 1604, og siden 7 gange oplagt i 7 Aar, forfattet paa Arabisk af en Granader Aben Amun, oversat paa spansk af Genes Peres del Hita, og nu ogsaa paa tydsk i Bertuchs Magazin der spanischen Literatur, Cfr. Biblioth. der Romane 19 B. S. 20 : 24.

Oversætt. Anmærkn.

samle sig, ile til Vaaben, og rasende af Harm, komme de med Branden i Haanden, for at lægge Alhambra i Aske.

De første Porte ere opbrudte; Vagterne nedsables. Som rasende Tigre, dem man har berøvet deres Unger, styrte Abencerragerne frem, de komme til den ulykkelige Gaard .... Hvilket Syn! Ser og tredive af deres ligge der paa Marmoret; Kongen, Zegrierne, midt imellem Bødlerne, kræve flere Offere.

Ubevægelige af Forfærdelse see Abencerragerne paa hinanden, nu udstøde de med eet et Skrig og fare løs imod Boabdil. Zegrierne liste sig frem for Monarken. Overlegne i Tal, lige i Mod fælde og falde Zegrierne. Larmen udbreder sig i Staden; Gomelerne, Zegriernes Venner, kalde Folket til for at hielpe Kongen. Tredivetusinde Maurer komme til i Vaaben. De see deres Monark ængstet af denne frygtelige Slægt, uvidende om hans Udaad vil de forsvare ham og støde til Zegrierne.

De Ulykkelige kunne ikke holde det ud imod saa stor en Mængde Stridere. All deres Møie, alt deres Mod uagtet, see de sig efter en langvarig Kamp tvungne til at forlade Palæet. Bedækkede med Saar, forblødte, forfulgte af Seierherrer, hvis Antal uophørlig voxer, drives de ud af Sta-

den; og med Afskye mod det utaknemmelige Fædreland, som saaledes behandler sine Forsvarere, forlade de det i samme Øieblik, med den Eed aldrig at komme tilbage.

Saaledes mistedes denne tappre Stamme; saaledes beredte denne rædselfulde Nat, der for evig vanhædrede Granada, maaskee dens Slaverie. Men den uforsonlige Boabdil var kun sysselsat med sin Hævn. Hans Kone levede endnu, hans Kone maatte føle hans Rasenhed. Jeg behøver at samle Kræfter for at fortsætte denne Fortælling, og jeg vil til Eders Hvile overlade de faa Dagens Timer, som ere tilbage.

Zulema tier, og, Gonsalvos Bønner uagtet, opsætter hun til næste Dag den Historie om Dronningens Ulykker, som hun da begyndte paa følgende Maade:

Fierde Bog.

Hvor hun er at beklage, den Ulykkelige, der, et Offer for en grusom Pligt, maatte hengive den sødeste Følelse, hendes Livs Haab og Lykke! Efter saa smerteligt Offer havde hun tænkt, at Tiden skulde komme hendes Svaghed til Hielp, kanskee have lindret hendes Ulykker. Tomme Selvbedrag! Tiden har standset for hende paa Spidsen af hendes Ulykke. Vil hun i Verdens Tummel søge et Øieblik for at adsprede sine lange Qvaler, alt, det hun seer, forøger dem; et lykkeligt Ægtepar bringer hendes Taarer til at rinde, hendes Hierte sukker ved en Moder med sine Børn. Vil hun i Eensomhedens Taushed atter sætte et Forsøg paa at udrykke den Piil, der saarer hende, forstørrer hun Saaret uden Gavn, synderriver sit dybe Saar: den farlige Eensomhed overgiver hende ganske til Erindringens Spil. Hun har intet Fri-

sted uden i sin Dyd: denne Dyd selv er hendes Fiende. Den er det, som byder hende elske den kiere Gienstand, hvis Tab hun beklager; den er det, som endnu knurrer over at have kunnet svige sine første Eeder.

Disse vare de sørgelige Betragtninger, hvormed Zoraide sysselsatte sig, men i samme Øieblik, da Zegrieren vovede at beskylde hende for Boabdil, uvidende om de rædsomme Ulykker, der snart skulde overvælde hende, ene paa Altanen, hvorfra man oinede Generalifet, tænkte hun, at Abenhamed havde havt Tid til at tage Flugten; hun takkede Himmelen derfor; og, ikke i Stand til at drage Øiet bort fra hin Rosenbusk, der bestandig havde været Vidne til deres uskyldige Samtaler, henvendte hun følgende Ord til den:

O Rosenbusk, hvor blid var ei din Fred,
Naar fordum Zoraide i din Skygge
Aflagde og modtog den skionne Eed
Om Kierlighed, og følte glad sin Lykke!

Enhver af dine Blomster var saa skiøn,
Naar han med elskte Haand dem havde plukket!
Ak, falmende de visne nu i Løn,
Og for din Ynde er mit Øie lukket.

Vi kierlig pleied' dig, da vorte du,
At vande dig var os en fælles Glæde,
Fortørrede er dine Grene nu
Og mine ømme Taarer dem kun væde.

Men snart, o Rosenbusk, du visne skal,
Og meer end du hentæres jeg af Smerte;
Mig vil ei Døden frelse fra min Qval.
O, hvor misunder dig ei dette Hierte!

Som hun havde endt disse Ord, hører hun langt fra Tummel, og seer sin Slavinde Ines komme løbende, Ines, en ung spansk Fange, der længe havde været Zoraïde hengiven, hendes Lidelsers Fortrolige, den ømmeste Veninde, hun havde ved sit Hof.

Man myrder hinanden i Alhambra, siger Ines til hende med forvirret Stemme; Abencerragerne angribe, opbrænde væbnede Slottet. Jeg vilde ilet til de Steder, hvor Kampen leveres: men ubeielige Vagter omringe Eders Gemak, Ingen kan enten komme ind eller ud deraf. Hvilke nye Ulykker true os? Ak i det mindste, dyrebare Herskerinde, vil jeg døe ved Eders Side.

Saa taler hun, og Larmen tiltager. Man hører Krigernes Hug, Abencerragernes Skrig,

deres Fienders Hylen. Bleg, isnende synker Dronningen halvdød i Ines's Arme: hun har tabt Mæle og Kræfter; kun græde og skielve formaaer hun. Natten hensvinder iblandt disse Rædsler; og saasnart Dagens Straaler synes at have bragt Roligheden tilbage, indfinde Boabdils Drabanter sig hos Zoraide. Deres Høvding bringer Kongens Befaling, at hun ufortøvet skal fremstille sig for det samlede Folk.

Forundret, forfærdet, sperger hun denne Udsending; den Haardhiertede tier. Dronningen lyder uden Ophold: hun kaster et Slør over sig, støtter sig til sin kiere Ines, og vandrer ledsaget af Soldaterne med skielvende Skridt hen ad Pladsen.

Hun kommer midt iblant Folket, som blot Synet af hende formilder; hun gaaer frem og søger Kongen, som hun faaer Die paa mellem Zegrierne, nu løfter hun Sleret op, og sperger med frygtsom Stemme sin barbariske Gemal, for hvilken Brøde man vil straffe hende.

Du skal faae det at vide, svarede Boabdil i en skrækkelig Tone; vendte sig saa til det opmærksomme Folk, og talede:

Moslemmer, i denne mærkelige Nat have I tænkt ikkun at redde mit Liv, og I have reddet

Staten. Hører de troløse Planer, der vare lagte af hine straffskyldige Abencerrager, dem I nys udjoge af Eders Mure. Et skændigt Forbund forener dem med Spanierne; de havde lovet dem mit Hoved. I saae dem anfalde mig midt i min Kongeborg; naar mit Hierte var giennemstødt, skulde Fakkelen i deres Hænder have antændt Granada.

Fædrelandet skylder Eder sin Frelse; Eders Konge vil skylde Eder sin Ære. Abenhamed, denne Utaknemmelige, som min Godhed skienkede Livet, var den værdige Morder, hans Brødre havde valgt; min lastværdige Gemalinde var Medskyldig. Denne samme Nat overrumplede man hende, i Generalif, hos Abenhamed. Jeg maatte rødme ved at sige Eder mere. Moslemmer, for Eder anklager jeg Zoraide; Eder er det, som skal hevne den Skændsel, der er paaført Religionen, vore Love, Eders Monark.

Han tier. Zoraide forstummer, overvældet af Forundring og Skræk. Folket tilkiendegiver ved langvarig Mumlen, at de ikke kan troe hende skyldig. Nu fremtræde Mofarix, Ali, Sahal, Moctader, de anseeligste blant Zegrierne. Alle fire erklære, at have seet Dronningen i Abenhameds Arme ved et af Generalifs Rosentræer; alle fire bekræfte det med Eed, drage deres Sabler og

forbinder sig til at forsvare deres Vidnesbyrd. Zoraide hører dem, fæster foragtrøbende Øine paa dem, opløfter derpaa disse imod Himlen, og segner uden Bevidsthed.

Man iler hende til Hielp, man bærer hende til Slottet, hvor hendes Gemak vorder hendes Fængsel. Ti Dommere udnævnes strax. Kongen lader fremsætte for dem Abenhameds Hoved, Dolken, der fandtes i hans Barm, Slavedragten, hvormed han var forklædt. Saa mange sørgelige Tegn, forenede med Angrebet paa Slottet, med Abencerragernes Flugt, med de frygtede Zegriers Vidnesbyrd, virke Overtalelse eller Banghed. Ingen har mere Mod til at tage Zoraides Forsvar. Folkets flygtige Medlidenhed forsvinder, saa hurtig som den var fød. Tvungne ved Loven, ved Vidnerne, ved Forbrydelsernes Kiendsgierninger, afsige endelig Dommerne den skrækkelige Kiendelse, der for evig forviser Abencerragernes Stamme af Granada, og som dømmer Dronningen til at omkomme i Luerne, dersom hun ikke inden tre Dage finder Krigere, som beseire hendes Anklagere.

Albayzins Palæ, hvor Mulei Hassem boede med sin Familie, ligger paa Toppen af en Høi ei langt fra Alhambra. Der var det, man sik Underretning om saa store Ulykker. Almanzor, som

ved denne Tidende bebreider sig Abenhameds Død, flyver til Dronningens Tempel, og begierer at tale med hende. Boabdil, hvis Befaling man henter, vover ikke at afslaae Almanzor det. Mulei Hassem, Moraime og jeg følge flux efter ham; vi komme til i samme Øieblik, da den ulykkelige Zoraide paa eengang erfoer sine Dommeres Kiendelse og Abenhameds Død.

Nei, Herre, jeg forsøger ikke at male Eder hendes gyselige Tilstand. Henstrakt paa Marmorgulvet, med forvildede Øine, udslagne Haar, udstødte hun dumpe Skrig, utydelige Lyd, der intet havde hos sig af den menneskelige Stemme. Hendes Hænder, hendes Fødder, hendes hele Legeme vare betagne af en gyselig Skielven. I hendes Ansigt fandtes næsten ikke mere noget af hendes fordums Træk. Badet i Taarer sad hendes troe Ines hos hende, holdt i sit Skiød dette misfarvede Hoved, bedækkede det med Kys, med Taarer, og giorde sig Umage for at holde hendes Hænder, dem Krampetrækninger uden Ophold reve fra hende.

Vi styrte os frem imod hende; med Nød gienkiender hun os. Uden at svare os, uden at bortstøde vore Favnetag, lader hun sig bære hen i en Alkove, hvor vi trænge os sammen om hende,

og holde hende i vore Arme. Til den ærværdige Muleis sølvgraa Haar læner sig Zoraides Ansigt; Almanzor betragter hende taus med foldede Hænder, han staaer ubevægelig og tankefuld.

Den hele Dag hensvandt uden at hun kunde forstaae os. Hendes unge Slavinde bad os om at unde hende Hvile. Besluttet at fuldføre den ædelmodige Plan, han havde udtænkt, forlader Almanzor dem, for i den ulyksalige Løvegaard at opsøge Abencerragernes blodige Levninger, han lader dem bortbære ud af Staden til en afsides Dal, opfylder de sidste Pligter imod dem, og bereder i en lovrig Lund en Grav for Abenhamed.

Medens han udfører disse sørgelige Forretninger, naaer Mulei Hassem igien sit Palæ tilligemed den vise Moraime. Ines's Bønner uagtet, bliver jeg hos Zoraide, vil ikke forlade hende et Øieblik. Da kaster Ines sig for mine Fødder og siger med en Henrykkelse, hvortil jeg endnu ikke vidste Grunden:

O J, som synes at tage saa levende Deel i min Dronnings rædsomme Skiebne, som uden Tvivl vilde være mig behielpelig, dersom jeg kunde redde hendes Liv, sværg mig ved alt det, der er Eder helligt, ikke at røbe den Hemmelighed, jeg vil betroe Eders Redelighed.

Jeg oplofter hende, beroliger hende, lover hende evig Taushed. Strax griber hun min Haand, lægger den i Dronningens, trykker dem begge til sit Bryst og siger til os:

Hører mig, og gid I maatte bifalde, hvad Himlen indskyder mig! Zoraide behøver kun to Dage og hun vil finde fire Krigere, der forsvare hende. Hendes nedrige Anklagere ere Granadas Skrømsel og Kongens Yndlinger; ingen Maur skal have Mod til at binde an med dem; de kiækkeste ville ligesaa meget frygte Boabdils Harme som deres Modstanderes Styrke: Zoraide omkommer, hvis vi vente hendes Frelse af Granadere.

Jeg er Spanierinde og Christen: jeg kiender især Gonsalvo, hvis blotte Navn bringer Eders Hære til at skielve, hvis Dyder, Menneskelighed kanskee overgaae hans Tapperhed. Lad Dronningen tilskrive Gonsalvo, lad hende kalde Himlen til Vidne paa sin Sags Retfærdighed, og overgive den i hans Hænder: I skal snart see Gonsalvo komme; ene eller fulgt af andre Helte skal I see ham seire og give min værdige Dronning Liv og Ære igien, som man vil fraröve hende.

Saaledes taler den elskværdige Ines. Zoraide, som neppe hører det, svarer: Lad mig

dee; jeg ønsker, jeg kræver Døden. Det er mig, der var Skyld i den dydigste, ømmeste Mands Aflivelse; Abenhamed faldt for mig: jeg attraaer, jeg vil følge ham; jeg bør. . .

I bør redde Eders Ære, falder den unge Slavinde hende i Ordet; I bør nedstige i Graven reen og hædret som I levede. Vil I, at Eders Minde skal blive ved at være plettet af Mistanke om en Forbrydelse? Vil I, at Skændsel skal ledsage Eders sidste Øieblik, at det gyselige Ord Ægteskabsbrud skal besmitte Eders Gravsteen? Datter af Ibrahim, Eders Liv hører Eder selv til; men Eders Ære hører Gud til, og I skylde Menneskene Regnskab derfor. De maae erkiende Eders Uskyld, de maae forkynde den, de maae hylde den; da skal I kunne dee.

Disse i en opløftet Tone udsagde Ord gjorde saadan Indtryk paa Dronningen, at hun omarmer sin Slavinde, og overgiver sig til hendes Førelse. Frygt for Skam giver hende den tabte Styrke igien. Hun underføger med mig Ines's dristige Forslag; vi veie dets Vanskeligheder. Krigen var erklæret; Isabelle og Ferdinand rykkede frem for at beleire Granada. Gonsalvo kunde ikke uden yderste Fare prøve paa at lade sig see inden Murene; hvor rædsom end hans Arm var, den vilde dog ikke være stærk nok imod fire Tegrier. Tre

Kampfæller bleve ham nødvendige, og Frygt for at mishage deres Regenter maatte holde alle Castilianere tilbage. Uagtet disse sørgelige Betragtninger, uagtet det svage Haab om Fremgang bifalder Dronningen hiin Beslutning. Øieblikkene vare kostbare; hun skriver disse Ord til Gonsalvo:

"I er Maurernes Fiende; jeg er deres ulykkelige Dronning; og jeg anraaber Eders Hiælp. Man har dømt mig til Døden. Jeg bevidner ved den Gud, som jeg tilbeder, og den Gud, som I tilbeder, at jeg aldrig var skyldig. Om to Dage hensvinder mit Liv i Luerne. Jeg kan ikke undgaae min Skiæbne uden ved fire Krigeres Seier over de fire drabeligste blant Zegrierne. Jeg har valgt Gonsalvo til min Forsvarer: nægter denne Helt, for første Gang, Uskyldigheden sin Bistand, saa vil jeg troe, at Himlen har besluttet mit Fald, og jeg vil underkaste mig det uden at klage.

Zoraide, Dronning af Granada."

Saasnart dette Brev er forseglet, gaaer jeg hen i Fængslerne at opsøge en spansk Fange, som loskiøbes ved mit Guld. Som eneste Beviis paa hans Erkiændtlighed beder jeg ham bringe Gonsalvo Brevet; jeg fordobbler hans Iver ved at betroe ham Budskabets Vigtighed, ved at underrette ham om, hvad han har at sige for at vinde

Castilianerens Deeltagelse. Samme Nat ledsager jeg ham lige til Stadens Porte, hvor en af min Broders Gangere, efter min Befaling, bier ham; og jeg forlader ham ikke, før jeg har seet ham tage Veien til de Christnes Leir.

Mere rolig, men uophørlig skiælvende, kommer jeg tilbage til Dronningen at aflægge hende Regnskab for hvad jeg har giort. Med Taarer omfavner hun mig. Hendes unge Slavinde trøster hende, overvælder hende med omme Kiærtegn, gienkalder hendes udslukte Mod: hun beregner hundrede Gange den Tid, der er nødvendig for Svarbudet, den Gonsalvo behøver; og vis paa at aldrig nogen Hindring holder denne Helt tilbage, bebuder hun os, forsikrer hun os, at vi ved den tredie Dags Frembrud skulle see ham i Granada.

Imidlertid kommer den troe Spanier ved Morgenrøden til Leiren: med lydelige Raab spørger han om Gonsalvo. Hvor stor er hans Smerte! Gonsalvo er borte; som Gesandt til Fes bortbæres han allerede af det afrikanske Havs Bølger. Spanieren fælder Taarer derover; han beklager sig for Himlen over sin Skiæbne. En Soldat, der tog Deel i hans Lidelse, raader ham at henvende sig til den af ham søgte Helts Stridsfælle og Vaabenbro-

ber, til den værdige og ædle Lara. Udsendingen iler ufortøvet til denne Høvdings Telt; han udvirker en lønlig Samtale, meddeler ham, hvad han skulde sagt Gonsalvo, og rækker ham det Brev, han bragte.

Lara aabner det uden Betænkning. Som han læser det, faae hans Træk Liv, hans Ansigt Farve, hans Øine Ild: Ven, siger han til Spanieren, vend uden Ophold tilbage til Dronningen; sig hende, at Gonsalvo er fraværende, men at han har efterladt en anden Gonsalvo. I Morgen er jeg i Granada med tre af mine Brødre. Min Ven afstaaer mig altid alt det Gode, han ei selv kan giøre; og kunde hans Hierte føle Misundelse, det skulde være da, naar jeg i hans Sted forsvarede de Undertrykte.

Affendingen bringer ilsomt Laras Svar tilbage. Nu rolig, udbryder Ines; Eders Anklagere ere overvundne. Lara er næsten Gonsalvos Lige; Lara skulde være hans Medbeiler i Roes, var han ikke hans ømmeste Ven. I Morgen, i Morgen, værdige Herskerinde, skal Eders Uskyld fremstraale; i Morgen skal retfærdig Hævn ydes Abencerragernes Blod.

Saa taler den ømme Slavinde, og overgiver sig til de sødeste Henrykkelser: hun kysser Dronnin-

gens Hænder; hun fortæller i Hast alle Laras Bedrifter, al den Krigsdaad, der har udbredt Glands om hendes Nations Riddere. Samme Haab, som fylder hendes Hierte, begynder Zoraide at fele; hendes Taarer standse; hendes beroligede Siel nyder et Øiebliks Hvile; en svag og flygtig Glæde tindrer i hendes Øie.

Den følgende Dag var udseet til Kampen. Hele Staden begræd Zoraide: men ingen Krieger vovede at forsvare hende. Efter Abencerragernes Bortfart vare de Ulykkelige udnn Stytte. Almauzor indfinder sig hos os for Morgenrødens Frembrud.

Dronning af Granada, siger han, den afgiørende Dag er kommen. Al min Omhue, al min Iver uagtet, har jeg ikke kunnet finde Forsvarere. Jeg blues paa mit Fædrelands Vegne. Ikke desmindre vil jeg giøre hvad jeg bør; ene vil jeg fægte med de fire Zegrier; ene maa jeg kunne redde Eder, ifald, som mit Hierte troer, Gud i Himmelen tager sig af Uskyldigheden. Kom, Dronning, kom og erklær, at I giver Eders Sag i mine Hænder. Og Du, min Syster, sagde han til mig, skulde jeg falde, da er det til Dig jeg anbefaler Moraime og Mulei-Hassem.

Ved disse Ord, udsagte med den store Siels Rolighed, der tænker at opfylde en simpel Pligt, trykker Zoraide min stormodige Broders Haand, og siger sukkende: O ædelmodigste blandt Mænd, jeg ventede af Eder denne ædle Prøve baade paa Kiækhed og paa Godhed: men forskylde maatte jeg min Skiæbne, hvis jeg, for at redde mit glædeløse Liv, satte den Mands i Fare, der er Granadas Stytte, Mulei-Hassems eneste Søn, Moraimes ømme Mage, den Helt, hvis Dyder endnu afvæbne den Evige, der er rede til at straffe denne straffærdige Stad. Nei, min værdige Understytter! Det har været min Pligt at søge Krigere, som efter deres Seier kunde trodse Boabdils Hævn: jeg har fundet dem; de komme. Eder beder jeg, Eder besværger jeg, ved denne rørende Deeltagelse i mine Ulykker, som I bevidner, ved den Kiærlighed til Retfærd, der stedse ledede Eders Handlinger, med Eders Venner, med mine, om jeg endnu har nogen tilbage, at vaage over mine Forsvareres Sikkerhed: at de ikke maae have nogen Efterstræbelse at frygte; at Troe og Love maae herske i Kampen. Tilgiv mig mine Mistanker; Zoraide er det tilladt at frygte Zegrierne.

Forundret seer Almanzor paa mig, men, med Ærefrygt for Dronningens Hemmelighed, sporger han hende ikke om hendes Valg. Han

lover hende at bevogte Kamppladsen, selv at være Kampdommer, og iler, uden Ophold at indrette sig dertil.

Zoraide, som seer Timen nærmes, samler sig nogle Øieblik. Nedknælende for den Evige opsender hun en varm Bøn, anraaber hans Bistand for sine Forsvarere, og bereder sig til at møde for ham, hvis saadan er hans Villie. Nu reiser hun sig med en rolig Mine, takker mig for den Omsorg, jeg har baaret for hende, taler til mig om sin Erkiændtlighed, ønsker mig at leve lykkeligere, end hun havde levet.

Medens jeg afstørrede mine Taarer, vender Dronningen sig til Slavinden, rækker hende en Æske, hvori hendes Ædelstene vare, og sagde: Bedste Veninde, modtag i Zulemas Nærværelse den Frihed jeg herved skiænker dig, og disse sørgelige Gaver, min ulykkelige Storheds eneste Levninger, modtag dem, trofaste Ines, som det sidste Pant paa min Ømhed, som den eneste Velgierning, din Dronning har Raadighed over. Har Himlen besluttet min Død, saa vil de gienkalde dig Zoraide; de vil kunne skaffe dig i dit Fædreland et fredeligt Tilflugtssted, hvor Du stundom vil mindes mig. Dæmp for alting din Sorg: jeg forbeholder mig ikke nogen Myndighed over dig uden til at byde

dig overleve mig, for at bede dig erindre, at det var din ømme Nidkiærhed, dit opmærksomme Venskab, jeg skyldte mine eneste søde Øieblikke.

Som hun siger disse Ord, omarmer hun Ines. Ines kaster sig for hendes Fødder, omfavner hendes Knæe, bortstøder Æsken, og væder sin Dronning med sine Taarer. Min Jamren uagtet, skilte jeg dem ad, og giorde Ende paa dette alt for ømme Optrin, som uden Tvivl vilde have udtømt de Kræfter, vi behøvede. Zoraide seer min Tanke; hun yttrer sit Bifald ved et Øiekast, river sig løs fra Ines, som følger hende, hensiæbende sig paa Jorden, og gaaer at iføre sig Sørgedragt. Et Krepflor skiuler hendes Ansigt; en lang sort Kappe bedækker hende. Hendes Slavinde og jeg, besluttede at ledsage hende til Kampens Plads, tage og denne Sorgens Dragt, og vente tause paa, at Vagten skal hente os.

Den kommer, Dommerne foran. Dronningen modtager dem med Agtelse, uden at fremkunstle en Tryghed, der kunde ligne Stolthed, uden at lægge en Modløshed for Dagen, der kun egner den Skyldige. Hun følger dem, stiger i den Vogn, de have bragt med: jeg tager Sæde hos hende; Ines sætter sig ved hendes Fødder. Sex Gangere bedækkede med Sørgeslør bringe os med sene

Skridt til den allerede af en tallös Folkemængde besatte Plads.

Paa denne Plads var beredt en stor Kampkreds, indringet af Skranker: et Skafot betrukket med Sort stod i Nærheden; længere borte saae man et Baal. Ved dette Syn var den bævende Dronning færdig at falde om i mine Arme: men, styttende sig til Ines og samlende alle sine Kræfter, bestiger hun Skaffottet, hvor et sortbeklædt Sæde ventede hende. Hun sætter sig, trykker mig i Haanden, beder mig med sagte Stemme, ikke at forlade hende. Jeg kunde ikke svare hende; Graad qvalte min Stemme. Jeg holder mig ved hendes Side; Ines vedbliver at knæle.

Dommerne oplæse Kiændelsen. Folket svarer ved Suk. Der stødes i Trompeterne, og man seer den rædsommelige Ali, Mosarix, Sahal, Moctader, ridende paa vældige Gangere, i straalende Vaaben. De nærme sig, ride igiennem Sværmen, omspredende vilde Blik: men saasnart de komme for Dronningens Aasyn, bortvende de Øinene eller slaae dem ned. Ved at see dem nærmer Zoraide sig end mere til mig. De fire Zegrier træde ind i Krinsen. Nu fremstiller Almanzor sig, ifort en glimrende Kyrads, fulgt af en Trop væbnede Alabezer. Han lukker uden Ophold Skranken; man udraaber ham som Pladsvogter.

Jmanerne, Folket, Dommerne iagttage en dyb Taushed. I denne talløse Skare vover Ingen at lade sig høre. Ubevægelige, med Øinene fæstede paa Zoraide, paa Zegrierne, paa Baalet, vente alle, længes alle at see dens Forsvarere komme, som de beklage og dog lade døe. Dronningen tæller Øieblikkene, vender ofte Hovedet imod Porten til Spanien; og da hun Ingen seer komme, betragter hun Ines og sukker. Bleg, opmærksom, skiælvende begynder Ines at befrygte, noget Uhæld maa have holdt den brave Lara tilbage. Tiden gaaer hen. Klokken slaaer. Hvergang Lyden af dens Slag forkynder den svundne Time, reise Dommerne sig, gaae frem imod Krinsens fire Hierner og spørge med høi Røst, hvor den anklagede Dronnings Krigere ere. De sætte sig igien, omgivne af taus Stilhed: fem gange gientaget bliver deres Spørgsmaal fem gange ubesvaret. Almanzor giver mig Skrækkens Øiekast. Han gaaer, kommer, vanker om, er i Bevægelse: han lader bringe sin Ganger; nu begierer han sin Lanse: tre Gange tager han fat paa Skranken at aabne den for sig selv, tre Gange bliver han staaende, lytter, og hans Blik vise mig den allerede dalende Sol.

Den femte Time er hensvunden, da man omsider ved den Ende af Pladsen der sieder til Spaniens Port,

hører Trampen af Heste, og Folket udbryder i Skrig. Sværmen aabner sig, giver Plads; man seer fire Krigere komme, klædte paa Tyrkisk, i Asiens Dragt og Vaaben, paa stolte Gangere, hvis støvede Sider de give af Sporen. En af dem synes nys at have forladt de barnlige Aar; de to andre vare i den feireste Alder; og den sidste, hvis hvide Skiæg forkyndte en Række af Aar, bar et uhyre stort Skiold, der ikke synes at være ham tungt. De holde stille forved Zoraide, som de med Ærbødighed hilse. Den, der saae ud som Formand, svinger sig hurtig af Hesten, og beder Dommerne paa tyrkisk om Tilladelse at tale med Dromingen. Almanzor, yderst opmærksom paa ham, beder ham udtrykke sig paa Arabisk. Krigeren taler dette Sprog, og efter Dommernes Befaling ledsager min Broder ham selv op paa Skafottet. Der opløfter den Fremmede, paa Knæe for den undrende Zoraide, sin Stemme og siger disse Ord:

Dronning, vi ere Undersaatter af den uovervindelige Monark, der byder over Stambuls *) Mure. Vi skulle til Tunis henbringe hans Høiheds Befalinger. En Storm har kastet os ind paa disse Strande, hvor vi af Rygtet erfare, at Du, et Offer for falske Beskyldninger, skal ud-

*) Saa kalde Tyrkerne Konstantinopel.

staae en rædselfuld Død. Modtag den Hielp, Himlen sender Dig; værdiges at betroe din Sag i vore Hænder: hver en Draabe af vort Blod, rundet for Dig, vil maaskee lære Granada, at Asiaterne forstaae at døe eller seire for Dyden.

Da han har sagt disse Ord, som optages med Bifald, bøier Østens Krieger sig imod Jorden, lægger Hænderne korsviis paa Brystet, og lader det Brev, Dronningen tilskrev Gonsalvo, falde for hendes Fødder. Ines tager Papiret op, gienkiender det strax, og neppe i Stand til at beherske sin Glæde, skynder hun sig med sagte Stemme at sige: det er Lara, det er vore Venner. Lara hører det, sender hende et Øiekast, og overtyder dermed fuldkommen Dronningen, som, med dulgt Glæde, svarer ham saa: Ja jeg modtager Eder: jeg anseer Eder som sendte af Gud selv; og jeg beder denne Gud, Hævneren, at lade mig døe i dette Øieblik, saafremt hun er skyldig, som I forsvare.

Ved disse Ord staaer Krigeren igien op, Almanzor ledsager ham tilbage, og lader Skranken aabne. Tyrken, paa sin Ganger, svinger Lansen med frygtelig Mine. Fulgt af sine tre Medfølgere gaaer han ind i Krinsen, som Almanzor lukker.

Disse fire kiække Riddere vare den uovervindelige Lara, Yuglingen Ferdinando Cortez, op-

dragen af Gonsalvo og ham værdig, den diærve Aguilar, denne Helts Slægtning, og den hæderværde Tellez, Stormester af Calatrava. Lara havde valgt dem til Deel i sit ædle Foretagende. Alle fire havde af Frygt for et Afslag fra Ferdinand forladt Hæren uden at underrette ham derom. Efter Tellezs Raad lode de sig see forklædte paa tyrkisk i en fiendtlig Stad, der efter Krigens Ret kunde beholde dem som Fanger. Den til disse Tilberedelser fornødne Tid, den Omvei de derpaa havde taget for at ankomme fra Murcias Kant, havde foraarsaget deres Dvælen.

Saasnart de otte Krigere ere i Krinsen, maale he hinanden med Øinene, beskue hinanden nogle Øieblik for at vælge hver sin Modstander. Lara stiller sig imod Ali, som han anseer for den frygteligste; gamle Tellez imod Mofarix, Ophavsmand til den afskyelige Sammenrottelse; Aguilar imod Sahal, og den unge Cortez imod Moktader. Snart er Tegnet givet, de otte Kæmpere fare imod hinanden.

Ved det første Sted, som ikke lemer Nogen af Sadlen, faaer kun Cortez's Ganger et dødeligt Saar. Cortez mærker, den vil falde, og springer hastigt til Jorden; bedækket med sit Skiold, med Sværdet i Hagunden, oppebier han sin Fiende, der,

nyttende Fordelen, styrter frem imod ham for at nedtræde ham. Den lette Cortez undgaaer Anfaldet, og støder sit Sværd i Gangerens Side. Moktader falder; han reiser sig igien: men Cortez har allerede saaret ham: hans Blod flyder; hans Rasenhed stiger. Den unge Spanier, mindre armstærk end Mauren, søger at afbøde hans Hug; han trækker sig tilbage, han lader som han flyer, paa det Moktader ved at forfølge ham, maa udmatte sig, tabe Kræfterne, og endelig overlade ham Seiren.

Imidlertid har den drabelige Aguilar klovet Sahals Hoved. Rolig ved Siden af sit Offer, kaster han Øinene paa sine Kampfæller; han seer den ærværdige Tellez, afkræftet ved to store Saar, dreven tilbage, ængstet af Mofarix, der løfter Sablen for at slaae til. Aguilar udstøder et rædsomt Skrig; Mofarix vender sig ved dette Skrig: Tellez benytter sig af denne Bevægelse, og med et Sværdhug naaer han Mofarix under Armen. Negrien styrter; Oldingen kaster sig over ham, saarer ham end eengang, afvæbner ham og lader ham med Forsæt beholde noget Liv.

I samme Øieblik standser den forfulgte Cortez for Moktader, og støder Sværdet i hans Bryst, saa Dødens Søvn lukker hans Øine.

Men den frygtelige Ali holdt Kampen bedre ud imod den stormodige Lara. Ved de første Stød de have tilbragt hinanden, omflyve allerede Splinterne af deres Rustning. Begge ere de saarede, deres Harme optændes. Da de ikke paa deres lette Gangere efter Ønske ere hinanden nær nok, kaste de sig fra Hesten i et Øieblik og angribe hinanden med mere Rasenhed. Seieren var endnu ugiort, Folket iagttog en dyb Taushed; Zoraide, Ines og jeg saae paa dem med Gysen, da Ali, forvirret ved Synet af sine faldne Brødre, føler sit Mod svækkes. Lara fordobbler sin Iver, uvillig ved at være den sidste til Seiren, og, afbødende med sin Sabel de Hug, der true hans Hoved, trækker han sin Dolk med den venstre Haand, farer ind paa sin Fiende, griber ham, knuger ham i sine senefulde Arme, jager ham to gange Staalet i Siden, og kaster ham i Støvet.

Folket udbryder i Glædeskrig; Dronningen synker afmægtig i vore Arme. Vi kalde hende tilbage til Livet, medens den brave Almanzor iler at omarme de fire Seierherrer, at tilbyde dem sin Baaning som Opholdssted.

Prins, sagde Oldingen til ham, og viste ham den døende Mofarix: lad denne Zegri henslæbes for Dommerne; maaskee vil han angrende tilstaae

sin Brode og give Sandheden Ære. Mofarix hører ham, og aabner Dielaaget; Dommerne nærme sig til ham.

Jeg har forskyldt min Skiæbne, siger Mofarix: Zoraide var uskyldig; Abenhameds Hensigt var ikkun at opoffre sig for hendes Fødder. Deres sørgelige Samtale indeholdt intet lastværdigt. Gud i Himlen tilgive mig. O! gid Zegrierne ville nytte det skrækkelige Exempel, og. . . . .

Han faaer ikke udtalt; den ubøielige Død river ham bort. Dommerne bekiændtgiøre hans sidste Tilstaaelse.

Imidlertid vil de fire Seierherrer uden Ophold drage bort igien. Deres Saar og Almanzors Bønner uagtet, gaae de hen at hilse Dronningen, der kun kan finde Taarer til at udtrykke dem sin Erkiendtlighed ved. Blodige, hædrede, beundrede, velsignede af Folket, tage de igien den Vei, hvorfra de vare komne. Almanzor og Alabezerne ledsage dem til Porten. Der forlade de fire Spaniere dem, og ile tilbage til den tætte Skov, hvor deres Følge ventede dem.

Underrettet om Udfaldet og Zegriens sene Tilstaaelse kynder Boabdil sig til Pladsen. Han stiger op paa Skafottet, hvor Zoraide endnu var. Ved at see ham føler hun Gysen, vender Øiet bort,

daaner i sine Veninders Arme. Knælende for hende anraaber Boabdil om Tilgivelse for saa mange Forurettelser, tilsværger hende at erstatte det ved evig Høiagtelse, bønfalder hende om at komme tilbage til Alhambra og herske over hans Folk og over ham selv.

Ved dette Ord giver Forbittrelsen Zoraide al hendes Styrke igien: hvad vover Du at foreslaae? siger hun. Ak! jeg kalder Gud og dette Folk til Vidne, Du har overgivet mig til Skændsel, Du har dømt mig til Døden, Himlen har lagt min Uskyld for Dagen; Skændsel behøver jeg ikke mere at frygte; men, skal jeg leve under din Magt, skal jeg vende tilbage til Din Bøddel, mit Valg er giort, man tænde Baalet; jeg frasiger mig den forgelige Velgierning, jeg skylder Fremmede. Grausadere, man overgive mig til Luerne, eller rive mig løs fra Tyrannen.

Saa taler hun, og fra alle Kanter raaber man paa eengang, at hun er fri, at hendes Foreningsbaand ere brudte. Dommerne, Imanerne, gaae frem; de erklære for Boabdil, at Zoraide, udreven af Straffen, er ligesaafuldt død for sin Ægtefælle. Dette Uhyre tier: han vover ikke at opirre sine Undersaatter; han frygter for at trodse disse Love, der saa ofte have hyllet hans Forbrydelser i Støv.

Tvungen for første Gang at lægge Tømmer paa sin Harme, gaaer han hen i Alhambra at dølge sin Forbittrelse, ikke dæmpe sine Samvittighedsbid.

Zoraide, der kiænder ham, ønsker ufortøvet at forlade Granada. Almanzor giver hende sin Vogn; Almanzor og Alabezerne ledsage hende til Carthame, hvorhen Abenhameds Brødre have taget deres Tilflugt.

Efterat have betroet hende til deres Omsorg ilede Almanzor tilbage til os, og underrettede os om at Spanierne vare ikkun to Mile fra vore Volde.

Den fælles Fader udslukkede Hadet. Alabezerne, Almoraderne glemte deres Nag og forenede dem med Zegrierne: alle de forligte Stammer sværge Boabdil at døe for Fædrelandet. Udnævnt til Feltherre bereder min Broder et skrækkeligt Forsvar. Den høderværdige Mulei, som tænker blot paa Rigets Redning, iler at omfavne sin Søns Knæ, bønfalder ham at oprette den Abencerragerne tilføiede Uret, ved at kalde ~~ham~~ tilbage i vor Stat.

Boabdil samtykker deri af Frygt: Gesandter udnævnes for til den tappre Stamme at bringe Undskyldninger, Gaver fra Kongen, for at indbyde dem til at komme og tage deres Formue, deres Pladser, deres Stand tilbage. Min Fader vil selv være

i Spidsen for disse Gesandter. Han giver sig paa Veien; han kommer til Carthame, samler den ædle Slægt, som, ved Synet af ham, udbryder i Fryd og i Kiærlighed. Mulei nedstiger for Boabdil indtil de ærbødigste Bønner; han beklager Kongernes sørgelige Lod, at de altid omringes af Bedragere; undskylder sin Sons Ungdom; taler om den Fare, som truer Religionen, Lovene, Fædrelandet; og opbyder til Fordel for en Utaknemmelig den Hiertets Veltalenhed, der er den eneste Kunst, Dyden tillader sig.

Saasnart han har endt sin Tale, indhenter Abencerragernes nye Hoved, sine Brødres Tykke og paatager sig at svare i deres Navn.

Granadas Konge, siger han, thi Dig ene erkiende vi for Konge, Du kommer at sætte vore Hierter paa den emmeste, den vanskeligste Prøve; vi have hørt Dig til Ende. Hør Du nu os. Vi ere rede at døe for Religionen og Dig: men fandtes en Abencerrag uværdig, skændig nok til at tilgive Boabdil, han skulde i Øieblikket vorde et Offer. . . Boabdil! dette Navn ene faaer os til at fnyse af Harme. Mulei, udsig det ikke mere: vogt Dig for at gienkalde os, at Du var ulykkelig nok til at give dette Uhyre Livet.

Men Tyranneerne gaae forbi, og Fædrelandet bliver. Dette Fædreland er i Fare; vi vil falde for at forsvare det. Carthame tilhører os; vi skal vide at beholde denne uindtagelige Plads; vi skal der leve uafhængige, og ofte skal vi forlade den for at kæmpe udenfor eders Mure, for at spilde vort Blod til vore Lønmorderes Forsvar. Begiær intet mere, Mulei; aldrig gaae Abencerragerne mere ind i Granada, saalænge den Luft man der aander besmittes af Boabdil.

Saaledes taler Zeir. Hans Brødre yttre Bifald, og tilbageskøde med Afsky de Gaver man bragte dem: de byde Gesandterne ufortøvet at forlade deres Stad. Mulei, som de vil holde tilbage, modstaaer deres ømme Anmodninger, og bringer den lastværdige Konge Svaret fra den stolte Stamme. Jeg underrettede mig om Zoraide: jeg erfoer med Urolighed, at hun ikke mere var i Carthame; at hun, ledsaget af Ines alene, saa Dage tilforn var forbunden.

Jeg beklagede hende, jeg skiænkede hende Taarer. Ak! det var over mig selv, jeg snart skulde græde.

Boabdil havde længeside sendt til hele Afrika at anraabe om Bistand. De omflakkende Stammer af Brebere, et Hyrdefolk ved Atlases Fod, skikkede

fertusinde Ryttere anførte af den unge Ismael og hans Kone Zora; et Par ligesaa lykkeligt som elskværdigt, hvis blide og rene Sæder, Ømhed, rørende Enighed burde tiene til Mønster for alle Dødelige. De fulgtes af Prinsen Alamar, allerede navnkundig i Æthiopien ved sin Styrke, ved sit Mod, og som; fulgt af titusende Negre, ilede at forsvare vore Mure. Boabdil modtog ham som sin Skytsgud, overøste ham med Eder, med Kiærtegn; og Overensstemmelsen i deres Karakterer knyttede snart et fast Venskabs Baand imellem dem.

Jeg var ulykkelig nok til at behage den vilde Alamar. Ustikket til hin emme Ærbødighed, hin fine Frygtsomhed, der giøre Kiærlighed smitsom, vovede den dristige Afrikaner at erklære mig sit Ønske. Alamar var ikke født til at see denne Forvovenhed tilgivet: hans gnistrende og vilde Øine, hans Kæmpestabning, hans sorte Ansigt kunde ikke indskyde uden Skræk. Jeg bævede ved at høre ham; og hans blodtørstige Mod, hans Foragt for Gud og Mennesker havde i min Siel frembragt en uovervindelig Modbydelighed for ham. Jeg svarede ham med den Stolthed, der egnede min Byrd, især mine Følelser; men jeg var omhyggelig for ikke at fortørne mit Fædrelands Bundsforvandt, Boabdils frygtelige Ven.

Da var det at Dronningen, efterat have forenet sin Hær med Ferdinands, slog Leir udenfor vore Mure, og forkyndte ved Herolder, at hun havde svoret at falde eller bemægtige sig Granada. Istedenfor Svar sendte Boabdil den Afrikanske Prinds at angribe Spaniernes Leir. Alamar medbragte Skræk indtil Dronningens Telte, nedkastede alle de Krigere som søgte at standse ham, gjorde et forfærdeligt Nederlag paa de Christne, og kom, bedækket med Hæder, tilbage, af Boabdil at begiere min Haand som Lønnen for sine Jordætter, Boabdil samtykker deri med Glæde: selv ledsager han Afrikaneren til min Faders Palads, erklærer for den ulykkelige Mulei at han har bortgivet hans Datter, og forkynder mig at jeg Dagen derpaa skal være Prins Alamars Brud.

Min Fader, som ingen Myndighed havde, kunde ikke forsvare mig; Almanzor var i Alpujarres, sysselsat med at hverve Soldater. Uden anden Stytte, anden Bistand end mine Taarer, unyttige hos mine Tyranner, haabede jeg kun paa mit Mod; Fortvivlelse bød mig vove Alt.

Jeg opsøgte den unge Zora, denne tappre Skioldmø som med Breverne var kommen til vort Fædrelands Forsvar. Fra de første Dage efter hendes Ankomst havde jeg for Zora følet hin uvilkaar-

lige Tilbøielighed, Dyden befaler os. Hun kiændte og beklagede mine Ulykker; hun hadede Alamar. Jeg tog ikke i Betænkning at betroe mig til hendes Nidkiærhed; jeg bad hende om Hielp. Den elskværdige Fremmede beredede min Flugt, gav mig til Ledsagning tredeve af sine brave Numider, lod dem sværge at forsvare mig, hellere at døe end forlade mig; og sikker paa deres Troskab aabnede Zora mig, i Mørket den Port hun holdt bevogtet. Jeg slap ud af Granada, omringet af mit Følge, uden endnu at vide, hvorhen jeg skulde styre mine Skridt. Abencerragernes Stad var den sikkreste Tilflugt: men deres Høvding Zeir og to af hans Brødre havde sukket for mig; det var ikke til Elskere, selv dydige Elskere jeg vilde betroe mit Liv. Jeg tænkte at jeg i Nærheden af Malaga, i det ensomme Palads Mulei Hassem forhen havde givet mig, skulde kunne dølge mit Liv for Alamars Eftersøgelser, skulde kunne underette min Broder om den Vold man giorde paa mit Hierte. Jeg tager strax denne Vei, fulgt af mine Ryttere, i Bevægelse kun om Natten, af Frygt for at overraskes, og bedende til Himlen om at unddrage mig for mine Fienders Forfølgelser.

Mine Bønner vare spildte. Jeg havde neppe naaet Havbreden, før en af Alamars Eskadroner

omringede mig. Mine kiække Brødre sætte sig til Modværge og forsvare mig: men overmandede nedsables de eller lægges i Jern. Høvdingen for disse fæle Negre griber mig, bortfører mig døende, bringer mig i et Skib, som ikke langt fra Stranden venter mig. Han stiger ombord med sine Fanger, og forkynder mig nu, at hans Herre, for at betryge sig sin Brud, lod mig føre til sine Stater.

Mine Ulykker vare paa det Høieste. Døden ene kunde udrive mig af den skrækkelige Skiæbne som biede mig; jeg vilde søgt den i Bølgerne under den Storm vi fristede; mine Vogtere bandt mig til Masten. I veed Resten, Herre; eders meer end menneskelige Mod, har reddet mig fra disse Barbarer: men min Ulykke har ført os tilbage i Boabdils Stater. Jeg skiælver ved de Farer som endnu true mig; imidlertid føler jeg en lønlig Fryd i den Tanke at have eder til Forsvar.

Saaledes ender den skionne Zulemas Fortælling. Henrykt ved at høre hende kan Gonsalvo ikke udtrykke sine Følelser: tumlet af tusende Tanker overgiver han sig til Haab, til Sorgmod, til Frygt; og Zulema forlader ham som et Rov for disse stridende Følelser.

Femte Bog.

Unge Hierter som veed at elske, I have ikke glemt den Dag da Gienstanden for eders Ømhed bragte eder til første Gang at banke. I mindes at den søde Fryd, den behagelige Følelse hvoraf I vare berusede, forstyrredes af Frygt for at en lykkelig Medbeiler skulde have forekommet eder, at den I vilde tækkes, skulde være lænkebunden ved andre Baand: hun var saa skiøn, hun forkyndte saa mange Dyder, at det syntes eder umuligt, nogen Dødelig kunde see hende uden at brænde for hende. Førend I vovede at erklære hende hvad eders Uroslighed allerede havde sagt, stræbte I skiælvende, at opdage hendes Hemmelighed; I forstrækkedes over et Ord, I fortolkede et Øiekast; og da I efter tusende Omveie, efter hundrede forfeilede Spørsmaal, bleve forsikkrede om at hendes frie og rolige Siel endnu var at erobre, at I kunde efterhige den Lykke, det høieste Hæld deri at vække den første Kiærlighed .... Ak unge Elsker, gienkald Dig

hvad Du følede, og giv alle de Dage som bie Dig for at nyde end eengang et lignende Øieblik!

Den lykkelige Gonsalvo ned den. Efterat den mauriske Fyrstinde har talet om sin Modbydelighed for den vilde Alamar, efterat hun ved Fortællingen om sit Levnet har givet Helten at forstaae at hun ingenlunde har kiændt Kiærlighed, vovede Gonsalvo at aabne sin Siel for Haabet; uden Opher syssel, sat med denne Fortælling havde Gonsalvo den stedse i Tanke: i Nattens Taushed saae han, hørte han Zulema. Forestillingen ene om hin Afrikan der torde tænke til at behage hende, opfyldte hans Rasenhed: han brændte efter at staae for Granada, at see, at stede paa hin navnkundige Kriger, at straffe ham for hans udædiske Forvovenhed. Hans rystede Hierte følede Had; og hans Harme mod Alamar lod ham næsten ønske snart at forlade Gienstanden for sine Ønsker.

Andre mere blide, men ikke mindre ømme Tanker sysselsatte den unge Fyrstinde. Sikker paa denne Fremmedes Kiærlighed uden at have tilladt sig at attraa den, bestemt til at hellige ham Livet uden at have tilstaaet sig at hun elskede ham, lagde hun den Plan med ham at vende tilbage til sin Fader: hende syntes at hun under hans Beskyttelse intet mere havde at frygte. Mulei, Almanzor,

Boabdil, Alamar selv maatte agte eller frygte denne Helt; hans Tapperhed, som hun kiændte, kunde befrie Granada; og Mulei-Hassems Datter var den eneste Belønning værdig at bydes saamange Dyder. Saadanne vare de Hiernespind, hvormed Zulema underholdt sig. Men Gonsalvos Saar maa længe holde ham tilbage: Fyrstinden affærdiger hemmeligen en Slave til Mulei Hassem for at underrette ham om hvor hun opholder sig. Indtil denne troe Udsendings Gienkomst troer hun sig forbunden til at anvende hvert Øieblik paa at sysselsette sig med sin Befrier: altid ved hans Side, uden Afbrud opmærksom paa hans Helbredelses Fremskridt, vaager hun over ham, pleier ham, og udbreder ved sin Samtale Trylleri over en dem begge dyrebar Ensomhed.

Imedens den Tid der er nødvendig for at gienvinde Gonsalvo sine Kræfter henrinder i saa søde Omsorger, beklager den spanske Hær udenfor Granada sig over sin Helts Fraværelse: ydmyget ved Alamars Daad brænder den efter Hævn. De unge Feltherrer Gusman, Cortez, Prinsen af Portugal, Soldaterne, Høvdingerne fordre med høit Skrig at løbe Storm. Ferdinand modsætter sig deres Ønsker; Ferdinand er endnu ikke færdig. Omringet af tusende Taarne, alt for stort til at ind-

sluttes, staaer Granada imod Osten i Forbindelse med Alpurares, og finder paa disse Bierge Levnetsmidler og Soldater. Carthame *), paa Sydsiden, bygt paa utilgængelige Klipper, bevogtet af Abencerragerne, forunroliger Spanierne. Et stort og krigersk Folk, talrige og kiække Bundsforvandte forsvare den beleirede Stad; og Alamars hæftige Mod, Almanzors rolige Tapperhed berede en Modstand, hvorover Tiden ene kan seire.

Arragoniens Konge, dannet af sin Fader i hans lange Krige mod de Franske afsender Korpser til Alpurares for at overraske, borttage Tilførselerne; han bemægtiger sig Flodernes Strøm; han vil at Hungersnød skal kæmpe for ham. Hans Forsynlighed gaaer endvidere: allerede underviist i den græsselige Kunst som giver Menneskene Tordenen i Haanden, som gior krigerst Behændighed og Styrke for stedse unyttige, graver Ferdinand under Jorden trange Gange, som han leder ind under Granadas Mure: der maae Salpetret, Svovlet med eet tænde sig, udbryde med Bragen, sprænge Taarnene i Luften, og give Beleirerne aaben og let Tilgang. Alle de Tilberedelser, alle de Redskaber Krigens

*) Denne Stad er ihvemlunde den som ligger sødenfor Antequerra, i Nærheden af Malaga; det er et andet Carthame, nærmere Granada, og ikke langt fra Loja.

Diævel opfandt, anvendes af Ferdinand: men for at betrygge deres Fremgang nødes han til at opsætte Brugen af dem. Aguilar priser hans Klogskab, gamle Tellez bifalder hans langsomme Skridt, og den uforsagte Lara synes ved sin Taushed sige at man ikke kan seire uden hans Vey.

Under denne lange Uvirksomhed, som var istand til at svække Hærens Mod, søger Isabella ved krigerske Lege at adsprede den brændende Ungdom, som hendes Mand afvænner fra Kampene. Denne store Dronning havde længe kiændt hvormeget den Gienstands Nærværelse, han elsker, foroger en Spaniers Mod; hun veed at hos hendes Nation er Kiærlighed, den brændende Kiærlighed, stærkeste Spore til Hæder; hun har villet at hendes Hof skulde følge denne. De skionneste Castilianerinder ere ved hendes Side i Leiren: Blanca af Medina Celi, Eleonora af la Cerda, Seraphina af Mendoza, Leocadia af Fernand Nugnez, en Mængde andre Skionheder, iblandt hvilke enhver tilbedes af en Helt, omringe uden Ophør Dronningen, og forsdunkle hinanden indbyrdes. Men alle svinde for Prindsessen af Portugal, Datter af Isabella*),

*) Infantinden Isabella, ældste Datter af Dronning Isabella, havde ægtet Alphons, Søn af Kongen i Portugal. Hun blev Enke kort efter sit Bryllup.

stolt af at bære dette Navn, er hun det værdig ved sine Dydigheder, endnu mere ved sine Dyder. Tilbedet af den lykkelige Alphons, som nys modtog hendes Tro, er den unge og ømme Fyrstinde kun sysselsat med at tilbageholde sin Brudgoms uforsigtige Mod. Opluet ved hin navnkundige Almanzors Navn, der er Granadas Ære og Stytte, yttrer Alphons høit sin Attraa til at prøve Kræfter med ham. Hans skiælvende Ægtefælle vover ikke at afvende ham derfra: men en sort Anelse fremlokker i Løn hendes Taarer, og blot Navnet Almanzor indjager hende en dødlig Gysen.

Midt i Leiren er en rummelig Bane omringet af talrige Bække. Der er det at den store Dronning, erfaren i den saa søde Kunst at vinde sit Folks Hierter ved at sysselsætte sig med dets Forlystelser, indbyder ofte Krigerne til Spaniernes kiæreste Skuespil. Der komme de unge Høvdinge uden Kyrads iførte en simpel Silkedragt, væbnede blot med en Lantse paa rappe Gangere at angribe og beseire vilde Tyre. Fodgængere, der ere endnu lettere, hvis Haar ere indsvøbte i Net, holde i den ene Haand et Purpursløre, i den anden spidse Pile. En Alcaide forkynder den Lov at ikke komme nogen Kæmpende til Hiælp, at ikke lade dem andre Vaaben end Lantsen til at fælde Purpursløret til at

forsvare sig. Omringet af deres Hof har Kongeparret Forsædet ved disse blodige Lege; og den hele Hær, som indtager de uhyre Amphitheatre, bevidner ved Frydeskrig, ved Henrykkelser af Glæde og Berusning, sin tøileløse Kiærlighed for hine gamle Kampe.

Tegnet gives, Skranken aabnes: Tyren farer midt ind paa paa Banen. Men ved Skraldet af tusende Tarar, ved Skrigene, ved Synet af Tilskuerne, standser den urolig og forvirret: dens Næsebore røge; dens brændende Blik vanke vaa Amphitheatrene; den synes ligemeget et Rov for Overraskelse og for Rasenhed. Med eet styrter den løs paa en Ridder, som saarer den og ilsomt flyer til den anden Ende. Tyren forbittres, forfølger ham tæt, giver Jorden fordobblede Sted, og farer ind paa det skinnende Slør, en Fodkæmper fremholder for den. I samme Øieblik undgaaer paa eengang den behændige Spanier at møde den, hænger paa dens Horn det lette Slør, og rammer den med en spids Pil, for hvilken dens Blod atter rinder. Snart giennemboret af alle Landserne, saaret af hine dybttrængende Pile, hvis krummede Jern bliver i Saaret, omspringer Dyret i Sandet, udstøder en rædsom Bøgen, tumler sig i det den giennemløber Banen, afrysler de mange i dens store Hals fæstede Pile; tilsammen omflyve de

syndergnedne Flintestene, de blodige Purpurpialter, Strømme af rødfarvet Skum; endelig segner Tyren udmattet af Anspændelse, af Harme og af Smerte.

Det var i en af disse Kampe den forbovne Cortez vilde have endt et Liv bestemt til saa store Bedrifter. Brændende efter at udmærke sig i den skionne Mendozas Øine — hun som længe har besiddet hans Hierte — saarede og flyede Cortez, paa en andalusisk Ganger, en rasende Tyr. Uagtet den Fare hvoraf han trues har den unge Elsker bestandig Øiet paa den Skionne, som bestandig fysselsætter ham, da han seer paa Kamppladsen nedfalde den Blomst der smykker hendes Barm. Cortez styrter sig til Jorden, farer, bøier sig; og Tyren flyver, den vil støde den uforsigtige Cortez. . . Et Skrig fra Seraphina advarer ham: uden at slippe Blomsten, styrer Cortez med et sikkert Øie sin Lantse paa Dyrets Bov, og lægger det døende paa Jorden.

Hele Hæren gav Bifald: Isabelle vil krandse Cortez. Cortez afslaaer Krandsen og viser den kostbare Blomst som han har villet betale med Livet: han dækker den med tusende Kys, han trykker den til sit Hierte, bryder sin Lantse, og forlader Banen.

Saaledes henrinde Dagene. Saasnart Nat-
ten frembringer Stiernerne, oplyse tusende Vorfak-
ler, som straale tilbage i Krystal, fra alle Sider
Dronningens stolte Telte. Der lade alle Hoffets
Skionheder, skinnende af Guld og Ædelstene, med
Hovedet blottet og ene smykket af deres lange og
bølgende Lokker, midt iblandt sig et udstrakt Rum
aabent, hvor Hauboierne blandede med Paukerne
henkalde de unge Helte. De vise sig der i Fest-
dragt, iferte en rig og kort Kappe som en Guld-
hægte sirligen holder op; paa deres brede og ned-
slagne Hat stande røde Fiær som en Demantknap
sammler; deres Haar falder i Lokker paa den blen-
dende Krave, og det lette Ibenholts Laad, de lade
hvile over deres Læber, synes at give det blide og
krigerske Ansigt ny Ynde.

Enhver af dem byder den Haanden, som hans
Hierte giver Fortrin. Instrumenterne give Teg-
net; og i en ædel Dands efter Takten, hvor Vær-
dighed intet rører Fornøielsen, hvor Anstand for-
høier Gratien, tildrage de tvende Elskende sig alle
Øine ved at see paa hinanden alene*). Snart
give hurtigere Toner deres Lethed friere Spil:
de blande sig, støde sammen, forlade hinanden,
komme ilsomt tilbage paa den Plads de have for-

*) Sarabanda.

ladt, flye hinanden paa ny for atter at naae hinanden, og vide i deres Bevægelser at udtrykke Kiærligheds Henrykkelser, omme Forundringer, søde Smægten *).

Naar den strænge Isabella har giort Ende paa disse elskelige Lege, og de unge Skionheder, i deres Ensomhed, skiænke omme Erindringer de Sovnen bestemte Timer, vanker deres Elsker, der vaager ligesom de, omkring det lykkelige Telt der indslutter Gienstanden for hans Ønsker. Cortez fremfor alle, den forelskede Cortez kommer alle Nætter at oppebie Morgenrøden ved Seraphinas Dør. Et let Forhæng er den eneste Hindring der skiller ham fra sin Elskede: men dette Forhæng er ugiennemtrængeligt; Ærefrygt er dets Vagt. Indsvøbt i en vid Kappe, støttet paa sit lange Sværd, rører Cortez sagteligen Citharens klagende Strænge, og synger efter en langsom Melodi disse Ord, som Suk afbryde.

Din alt for lyse Glands, Du Maane, giemme!
Du, Nat, min bange Elskov skiule maa;
bring Zephir til den Elskede min Stemme,
men den til Hendes Hierte ikkun naae.

*) Seguidillas.

O, I som langt herfra ei kiænde
de smerteligste Elskovs Nag,
o sover, sover kun i Mag!
I for den Skiønne vilde brænde,
saafremt jeg talede om hende.

Om lyse Dag jeg nødes mig at twinge,
at ei et Suk forraade skal min Ild:
den kiære Nat jeg tør min Klage bringe,
da troer jeg eine Skiæbnens Smil.
Bort Drøm! Hvor Hun ei sees fremtræde,
en Ørk den hele Verden er;
jeg ene nævner Elskov der!
Indtag, o Sol, dit gyldne Sæde;
ved hendes Syn er Taushed Glæde.

Midt om en af disse Nætter, da Leirens Ro ikke forstyrredes uden ved Elskernes Klager, nød Almanzor, træt af Besværligheder, af Uroligheder som uden Opher sysselsætte ham ved Moraimes Side, Sødhederne af en stille Søvn. Denne Helt, hvis uforsagte Siel ikke kiændte andre Lidenskaber end Æren og hans Kone, kom hver Aften, efterat have anvendt hele Dagen paa at besee Voldene, paa at forstærke Posterne, paa ved sit Exempel at fordobble Soldaternes Mod, med Skyggen tilbage at finde den ensomme Moraime, at berolige hende

imod de Farer som hun ikke frygtede for sig selv, og i hendes Favntag søge den saa rene Belønning, kydsk Kiærlighed giver Dyden.

Imedens begge, i det Inderste af deres Palads, Haand i Haand, hvile paa et Purpurleie, udstøder Moraime et forfærdeligt Skrig, og vaagner med forgrædte Øine: forvirret, med Nød dragende Aanden, styrter hun sig under dybe Suk, i den forundrede Almanzor Arme; hun trykker ham til sit Hierte; hun overstrømmer ham med sine Taarer.

Kiære Kone, siger Helten hende, hvorfra denne pludselige Skræk! Hvo kan indjage dig en saadan Forfærdelse; Jeg er her, min ømme Moraime; det er til min Barm at din Barm banker; det er Almanzor, som taler til dig, som roliggior dig, som forsvarer dig.

Ak! min høitelskede, svarer hun, hvor fæl en Drøm har nys forfærdet mig! jeg saae... Mine Sandser forlade mig; min døende Læbe kan ikke fuldende.... Jeg omvankede paa den udstrakte Slette som skiller os fra vore Fiender; de tvende Hære vare tilstede; vore Maurer havde besat Randen af Voldene... Jeg saae dig, glimrende skinnende af Staalets Glands, ene fremgaae, udæske Gonsalvo, og stride med denne Castilianer.

Jeg saae dig som Seirherre, men skiult af et Flor som indhyllede dig med sine sorte Folder. Ingen Dødelig torde nærmes Dig. Jeg iler, jeg flyver Dig imøde, jeg vil slutte Dig i mine svage Arme... Floret udbreder sig over mit Hoved; vi falde begge i en Sø af Blod...

O Mand, o Ven, jeg kiænder alt for vel Din store Siæl til at jeg skulde forsøge paa at indjage Dig Frygt: men jeg beder Dig, jeg bønfalder Dig erindre at Moraime i hele Verden har Dig alene. Min Slægt er næsten ødelagt; min Fader og mine Brødre ere faldne for Boabdils Stød; min Moder er død af Kummer; hvad der er tilbage af Abencerragerne er forviist Granada: jeg har udstaaet Alt, jeg har levet; Himlen lod mig Almanzor. Det er i Dig jeg har forenet al den Kiærlighed hvis Gienstande jeg havde tabt; det er Dig mit Hierte har giort til Arving af alle de Følelser det nogensinde kiændte. Vilde Du røve mig, Ak! det eneste Gode Skiæbnen har levnet mig? Vilde Du, grusommere end den, fordømme Din Moraime.... Hun skulde dee i samme Øieblik; hendes Bortgang skulde være skrækkelig. Hav Medlidenhed med mig, alt for kiække Helt! lov at blive indenfor vore Mure, at indskrænke Dig til Forsvaret for de Taarne, hvis eneste Stytte Din Arm er;

at aldrig forlade din Kone, din Moraime, for at spilde dit Liv, paa hin ulykkelige Slette, til en troløs Konges Forsvar, som afskyer dine ædle Dyder, som maaskee vil overgive Dig til Bødelen naar Du faaer reddet hans Rige.

Moraime, svarer Almanzor med nogle Taarer, Du er mig kiærere end Livet; men min Pligt er mig kiærere end Du. Jeg veed hvem Boabdil er, og Du selv er ikke uvidende om at jeg stedse har et strækkeligt Middel til at unddrage mig hans Rasenheder. Det er ikke for dette Uhyre, jeg strider; det er for min Religion, det er for mit Fædreland, det er for at efterlade mig et Navn som kan være min Enke en Arvedeel af Høiagtelse. O værdige og trofaste Mage, forsøg ikke at svække min Dyd: det er Dig der vakte den i min Siel; det er Dig der nærede den ved dine hellige Exempler, der forskiønnede den med dine reneste Yndigheder. Til at kunne ikke længere elske den fordredes, at ikke længer elske Dig. Men rolig, Moraime: jeg tænker ingenlunde til at forlade vore Volde; Maurens Bedste forbyder mig det. Jeg bliver hos Dig, min Veninde, hos Hende af hvem et eneste Blik, et eneste Ord, et smt Smil giengiælde mig alle mine Besværligheder. Afstør dine Taarer; Kamæ es Gud skal maaskee ende vor Elendighed; kanskee skulle mine lykkelige Bestræbelser inden soie Tid

forhverve os Freden. Ak! hvilken Hæder, hvilket Held, om dette Folk, ved min Omhue reddet, sagde naar det saae Dig: see der vor Befriers Kone og Elskede!

Som han udsiger disse Ord, omfavner, beroliger han hende, lover hende atter ingenlunde at gaae udenfor Murene. Moraime lader ham gientage disse trøstende Ord: hun troer, hun har altid troet Alt hvad Almanzor siger hende. Men hendes Gysen kan ikke dæmpes, men hendes Taarer terres ikke; da med eet Trompeternes Skrald lyder i Nærheden af deres Palads. Forbauset reiser Almanzor sig, han lytter. Vaabnenes Bulder blander sig med Gangernes. Helten styrter til sit Glavind, bedækker sit Hoved med en bred Turban, iforer sig i Hast sin stærke Kyrads og iler, uden at ville høre Moraime, selv at underrette sig om Aarsagen til Bevægelsen.

Neppe kommen paa Pladsen seer han midt iblandt Fakklerne i Spidsen for afrikanske Negre Alamar, den stolte Alamar paa en Ganger fra Suz, ifort Huden af en Slange, hvis ugiennemtrængelige Skiæl næsten fra Isse til Saalen betrygge ham, hvis blodige og fæle Hoved snoer sig om hans grønne Turban.

Prinds af Granada, siger Barbaren til ham, Du sover, og jeg gaaer i Kamp; Du hviler ved din

Kones Side, og jeg gaaer at tænde Ild paa Ferdinands Telte: jeg har Befaling dertil af Boabdil. Jeg iler, med mine Krigere ene, at angribe hine stolte Spaniere, som, da de troe os alt for feige til at overraske dem, vente midt iblandt Fester paa at Hungeren skal giøre os til Fanger. Jeg skal forstyrre disse stolte Fester; jeg skal med Blod oversvømme disse Telte, Forlystelsers Bolig. Tør Almanzor følge mig?

Saa taler han. Helten betragter ham med et bittert Smil, og svarer: vær rolig; Almanzor skal ile Dig forbi.

Hans Befaling kalder ufortsvet Zegrierne og Alabezoerne. Han begierer en af sine Gangere, væbner sig med sin tunge Kolle, fremsvinger sig ved Siden af Alamar, lig Slagenes Gud, lader i Stilhed de tre forenede Skvadroner rykke frem Mand efter Mand, og rider igiennem Elviraporten.

De drage frem, de ere paa Sletten. Førend de komme til de forreste Vagter, ønes Almanzor med Alamar om den Orden som bør iagttages: Zegrierne under deres Høvding Maaz skulle begive sig til Leirens Middelpunkt, hvor Castiliens Krigere skiærme deres Dronning Isabella; den venstre Side, forsvaret af den gamle Tellez og Calatravas Ryt-

tere, skal overraskes af Afrikanerne under Alamars Befaling; Almanzor og hans troe Alabezer skulle giøre Angrebet paa den høire, hvor Kong Ferdinand har taget Plads midt iblandt Arragonierne.

Man lyder, man skilles, men rykker frem med lige, raske Skridt, men uden Tummel. Mørket er til Maurernes Fordel; deres Fienders Sikkerhed synes at betrygge dem Fremgang. De forreste Vagter falde; de næste have samme Skiæbne. Man kommer til Forstandsningerne, og Afrikas Gangere have sat over dem. Nu udstøder Alamars Trop forfærdelige Skrig, Almanzors svarer den, Zegrierne i Midten gientage disse Raab. I et Øieblik og fra tre Sider er Leiren oversvømmet af Maurer. Som de getuliske Løver der i Ørken møde en Flok ræde Raabukke, saaledes kaste de sig over Spanierne, angribe, forfølge; myrde dem som flye, dem som modstaae, dynge de udaandende Legemer, og frygte for at deres Arme trættede ikke skulle tilfredstille deres Rasenhed.

Drukken af Blod, ene og allerede langt fra sine gienneniler Alamar i Tummelen, i Mørket, Tellezes Qvarteer knusende, opoffrede paa Slump alt hvad frembyder sig for hans Rasenhed. Den gamle Tellez har ved første Larm ladet støde i Trompeten: med Sværdet i Haanden, uden Skiold, uden Hielm, med

nogle Fakler foran, ifer han, kalder han sine Ryttere. Alamar hører ham, flyver hen imod ham, nedkaster dem som omringe ham, griber Oldingen ved hans hvide Haar som meer end hundrede Slage have skaanet, slaaer til, og borttager med et Sabelhug dette ærværdige, i saa lang Tid hædrede Hoved. Uden Ophold farer Afrikaneren imod Calatravas Skvadron, som samler sig, danner sig i Uorden for at rette sig efter Tellezes Stemme. Alamar kommer som Lynet: see der eders Høvding, udbryder han; jeg giver eder ham tilbage uden Løsepenge. Han tilkaster dem nu det blodige Hoved, styrter sig ind i Skvadronen, adspreder den, slaaer den paa Flugt, og bedækker Jorden med Døde.

Imidlertid udbreder den kiække Almanzor Skrækken til Kongens Qvarteer. Overraskede, overvældede fældes eller adspredes Arragonierne. Deres Høvdinger Aranda, Montalvan vil forgieves samle de Flygtende: de falde for Alabezerne, som, faste, sluttede i Geleder, lig det rasende Hav, naar det overstrider sine Bredde, rykke frem, nedbryde, omkaste alt, hvad søger at standse dem. Almanzor styrer deres Løb uden Forvirring, som uden Raseuhed: han forsmaaer at fælde overvundne; han sysselsætter sig mere med Seirens Frugt end med Blodbader, som skal kiøbe den.

Allerede ere hans Bud givne; allerede tændes Fakklerne. Teltene staae i Lue; Strømme af tyk Røg opløfte sig i store Bobler, og udspye en lang Lue, som foreges idet den frembølger. Alamar og hans Afrikanere see det paa venstre Flei: strax udbreder sig Ilden i Tellezes Qvarteer. Vaabenteltene falde, Branden udbryder; og de to Luer, som paa eengang opløfte sig, true med i faa Øieblik at forenes.

Halvnøgen, væbnet blot med et Sværd, havde Ferdinand ved første Larm ilet hen til Isabella. Der havde samlet sig om Dronningen Prindsen af Portugal, Lara, Cortez, Aguilar, alle Castiliens Helte. Der vare de frygtelige Zegrier tre Gange blevne drevne tilbage; og deres Høvding Maaz afstod, forfulgt af Lara, fnysende Seiren. Den opheiede Isabella, som frygtede for Kongen, vilde selv ile ham til Hielp, da denne Monark, som skiælvede for hende, indfandt sig ved sin Kones Side. Noligere ved hendes Nærværelse vil Ferdinand aldeles væbne sig for at gaae i Kamp med Almanzor.

Men ved dette Navn, ved Nyet af hans Daad, ved Synet af den uhyre Ildebrand, som allerede udbreder et rædsomt Lys, udstyrter Prindsen af Portugal Alphons, den hæftige Alphons, liig den unge Hjort der søger den dødende Piil. Ledet

ved Rædselsskrigene flyver han midtigiennem Luerne, kommer, træffer paa Almanzor, og tilbringer ham et Stød med sin Lantse; den brydes paa Granaderens Kyrads.

Rystet standser Almanzor, vender imod Portugiseren Dine brændende af Harme. Han vil slaae ham med sin Kolle; han seer ham til Fods med et lidet Følge: nu seirer hans Ædelmod over hans Vrede. Almanzor forlader sin Ganger, trækker sin Sabel, og gaaer frem imod Alphons, som med Sværdet i Haanden venter ham.

De nærmes, de angribe hinanden: fra deres krydsende Sværde udspringer Ild; deres Vaaben modstaae de fordobblede Stød. Almanzor faaer i Armene et dybt Saar, som desuden synderriver hans Side. Alphons udstøder et Glædeskrig: men ligestærk paa begge Hænder griber Almanzor med den venstre sin frygtelige Sabel, gaaer nærmere ind paa sin overraskede Fiende, og kløver med eet den uforsagte Portugiseers Bryst. Alphons falder til Jorden; han stræber forgieves at true sin Overvinder; han taber i Øieblikket Mæle og Liv.

Ulykkelige Isabella, beklagelige Brud og Elskede af den Helt, som udaandede, Du fik i dette Øieblik at vide, at den forvovne Alphons var i

Haandmængsel med Almanzor. Uagtet Dronningens Skrig iler, flyver den unge Isabella bleg, uagtet Ferdinands Bønner, med udslagne Haar, igiennem Luerne, kaldende paa Alphons, Alphons!....
Hun kommer, og seer sin Mand, allerede uden Hielm, at vende sine halvlukkede Øine mod Almanzor, som nuddrog sig.

Kiære Alphons, udbryder hun, idet hun styrter sig paa hans Lig, kiære Alphons, vent paa din Kone; hendes Smerte skal forene hende med dig. Der ligger den da, den søde Forbindelse, som skulde betrygge os saa lang en Rad af skiønne Dage! Der ligge de da, de lykkelige Baand der forenede os for bestandig! Alphon, kiære Alphons, Isabellas Hierte var dig ikke nok: ak! jeg fortiente ikke at leve længe som din Kone; den grumme Skiæbne har ikke villet det; stille os skal den i det mindste ikke kunne.

Ved disse Ord reiser hun sig med fortvivlende Blik, griber Alphonses Glavind, og vil støde den i sit Bryst, da Dronningen med Ferdinand endelig kommer til for at faae hende i deres Magt. Man vil rive hende fra dette sørgelige Sted; hun undviger alle Bestræbelser, kiender ikke sin Moders Stemme, forsmaaer hendes ømme Kiærtegn, vender tilbage for at kaste sig paa Alphonses Lig og slutter sig der til med sine svage Arme.

Almanzor, som seer hende langtfra ved Skinnet af fortærende Luer, kan ikke tilbageholde sine Taarer: Ulykkelige! siger han, hvad har jeg giort! Det er en trøsteløs Enke, hvis Mand min Arm opoffrede; det er en fortvivlet Elskerinde, hvis evige Ulykke jeg var Aarsag i! Ak! Moraime... Moraime... kanskee snart. Hans Taarer fordobbles: men han forjager disse mørke Tanker, udsiger sit Fædrelands Navn, fortsætter sit hurtige Løb, forlænger, forøger Brauden, og støder endelig igien sammen med Alamar, som, rød af Blod, træt af Nederlag, kom ham i Møde over Ligdynger.

De to Helte lykønske hinanden, aftale sammen nye Planer. De see ved Ildens Klarhed en Batallion med fremholdte Kastespyd, langt fra Leirens Ruiner. Denne Batallion, der bestod af gamle castilianske Tropper, og tre Gange havde seiret over Zegrierne, som Maaz langt borte samlede igien, viser en Skov af Lantser utilgængelig fra fire Sider. I Midten sidder paa et Skiold Dronning Isabella, støttet af Ferdinand; hun holder i Armene sin døende Datter, trykker hende til sin Barm, bedækker hende med Kys, med Taarer, og søger at gienkalde i det mindste for denne utrøstelige Enke, at hun endnu har en Moder.

Omkring hende ere Aguilar, Cortez, Gus-
man og Lara, Hærens Befalingsmænd, dens Helte,
rørte ved dette Skuespil, vrede paa Lykken, fæl-
dende paa engang Harmes og Medlidenheds
Taarer. De brænde efter at angribe Mauren,
men de kunne ikke forlade denne Kreds, deres
Regenters sidste Tilflugt, deres Banneres sidste
Fristed: de bæve af Skam, af Vrede, styrte sig
udenfor Linierne for at søge Almanzor, og, da
Monarken kalder dem tilbage, lyde de ugierne hans
Stemme.

Saaledes det modige Dyr, født paa Pyre-
næernes Klipper til Hiordenes Forsvar, ved stærke
Lænker bundet til Døren af en Faaresti, og som
langt borte seer glubende Ulve; det knurrer, reiser
Haar, truer, fylder Luften med rædsom Tuden,
bider sin Lænke, som den har spændt med hele
sin Vægt, med hele sin Kraft, og hvædser
Tænderne paa hinanden saa man hører deres
Gnidsel.

Rolig i Seirens Skiød anseer Almanzor sine
Fordele for Intet, saalænge Granada ikke er befriet,
og foresætter sig med enet Magt at give dette frygtelige
Korps sidste Sted, og ved dets Fald at ende
Krigen. Men den store Almanzors Kræfter svare
ikke til hans Mod: Blodet som i Overfladighed

rinder fra hans smertelige Saar, hans Lidelser, som han dølger og som et Øieblikks Hvile har fordobblet, tillade ikke denne kiække Fyrste at ile tilbage i Kampen. Alabezerne, som tilbede ham, skiælve for hans kostbare Liv og nægte heit at følge ham. Afrikanerne, Alamar selv, tilfreds med Nattens Idrætter, begiere at vende tilbage til Granada. Tankefuld hører Helten dem: han eftertænker et nyt Anslag, som skal vedligeholde ham hans Fordeel, som skal fordobble de overvundne Fienders Forfærdelse. Han veed hvor vigtigt det er i Krigen at indjage Skræk, hvor ofte en prægtig Tilberedelse aver mere end Seiren selv: han kalder paa den stolte Alamar, samler om sig sine Høvdinger, tager over dem hin ædle Myndighed, Bevidstheden giver store Mænd, og siger:

Nu vel! jeg giver efter; Almanzor samtykker i Hvile; men I ville ikke samtykke i Tabet af saa megen Fremgang, i at komme som Flygtninge tilbage til Volde der endnu trues. Venner, lader os sværge ikke at gaae didindenfor førend efterat have forjaget hine Barbarer, førend efterat have udryddet dem af vore Fiender som ere tilovers. Lader os opslaae vore Telte paa denne Plads: den hele Hær begive sig hid. Lader os sætte Seirherrernes Leir imod den Leir vi have nedbrudt; og lad

Raden nu komme til Spanieren, beleiret af os at
føle de Plager han alt for længe lod os lide.

Saa talede han. Hans Krigere yttre Bifald,
Alamar huer saa stor en Plan. Denne Prinds
drager usortsvet hen at opsøge Kong Boabdil, at
med denne Monark hidføre Tropper, Hielp efter
Fornødenhed. Han flyver, kommer til Alhambra,
udbreder den lykkelige Tidende, og Folket, Borgerne
udbryde i buldrende Fryd. Stadens Porte aab-
nes; fulgt af Alamar rykker Boabdil ud i Spidsen
for sine Batallioner. Marken er bedækket af Mau-
rer, af Heste som i Vogne fremslæbe Vaaben, Lær-
red, Levnetsmidler. Hæren omringer Almanzor,
kalder ham sin Skytsgud, sin Helt, sin Befrier.
Kongen selv bekræfter disse Navne. I det allerede
afgrændsede Rum reise sig Telte i tusendtal. Et
prægtigt oplofter sig i Midten for Boabdil; Al-
manzor og Alabezerne drage sig til høire; Alamar
med sine Krigere tager Plads ved venstre. Hæren
har i faa Timer fæstet Bopæl. Friske og talrige
Soldater besatte de forreste Poster; og sortusende
Lantser opstillede foran Leiren vise de blodige Ho-
veder, som de vilde Afrikanere have bragt tilbage
fra Kampen.

Imidlertid komme Dagens Straaler at belyse
dette Skuespil, og vise Castilianerne det sæle Billede

af saa mange Ulykker. Alle deres Telte ere fortærede; Maskinerne, Magasinerne ryge under Askehobe; adspredte Lig i tusendtal svømme i Bække af Blod. Her ere Ulykkelige hvis Hierte banker endnu under Ruinerne; der have Krigere uden Klæder modtaget Døden i Søvne. Hver Soldat søger med Øinene den Broder, den Ven han savner; hans kiærlige Smerte er skuffet ved Synet af de lemlæstede Kroppe. Han seer langtfra paa et skinnende Iern dens Hoved han begræder; han seer det, og bortvender Øiet gysende af Rædsel og Skræk.

Ferdinand, Lara, alle Hovedsmænd betragte hinanden, vove intet at beslutte: den opheiede Isabella blegner derved. Skrækkede iagttage Castilianerne en forfærdende Taushed: Rædsel staaer malet paa deres Ansigter; Uorden indsniger sig i deres Geleder; de skiælve, de ere rede til Flugt. Men Isabella har vidst at forudsee det: Isabella, som kiænder sine Spanieres Sæder og Karakter, paakalder strax Religionen til at oppuste deres slukkede Mod. Ledsaget af to hellige Prælater, med det store Kors, Hærens hellige Banner baaret foran, giennemiler hun Gelederne.

Venner, siger hun i varm, i haabfuld Tone, lad os tilbede den Haand, som nedslaaer os; denne Haand skal igien reise os. Hærenes Gud er med os; skulde han lade Seiren i Fienders

Haand som spotte ham? Han vil prøve sine Soldater; han vil lade Eder fortiene den Belønning han bestemmer eder. De som I begræde ere i Besiddelse deraf; ja! de som Sværdet i denne ulykkelige Nat afmeiede, betragte eder i dette Øieblik fra den høie Himmel som de beboe, og vise eder den udødelige Palme som Englene have givet dem i Haanden. Ak! Christne! lader af at yde deres Støv Taarer; de behøve ikke eders Graad, og vi behøve deres Hielp. Lader os paakalde dem, lader os med Ærbødighed, med Tillid vende vore Blik imod hine blodige Lig som I synes at betragte kun med Skræk. Det er Martyrers Levning; det er helligt Efterladenskab som vi skal skylde vor Fremgang. Det betrygger os disse barbariske Muselmaners undgaaelige Fald; det neddrager over disse Ugudelige den Eviges Harme, der aldrig lader uhævnede de Fornærmelser som tilføies hans Hellige.

De gudfrygtige Spaniere svare hende med dybe Suk: de sværge at døe for deres Gud ved deres tilbedte Dronnings Fødder; de anraabe den Almægtige, velsigne Isabellas Navn, og gienneintrængte af nyt Mod vil de rykke imod Fienden.

Ferdinand tilbageholder denne Hæftighed; men han veed at nytte den. Den ene halve Deel

af Tropperne bliver under Vaaben, imedens den anden er sysselsat med at samle de Saarede, at jorde de Døde. Dronningen tildeler dem prægtige Ligbegængelser. Imidlertid opretter Lara paa hin Side af den ødelagte Leir en bred og udstrakt Forskandsning, som han omgiver med en dyb Grav. Dagen forløber i disse sørgelige Sysler. Udtrættet forlader Hæren ikke Vaaben uden for Arbeide: men Castilianernes urokkelige Standhaftighed, Underkastelse, Noisomhed lære dem at udstaae Alt uden at knurre. De drage sig med Natten tilbage midt i Forskandsningerne: en udsøgt Vagt vaager ved Indgangen. Soldater, som ligge mellem hinanden med Hovedet styttet til Skioldet, sove uden at slippe deres Lantser, rede til Kamp ved mindste Tegn. Høvdingerne hvile ved deres Side: men Regentparret, endnu mere at beklage end de ulykkelige Undersaatter, vover ikke at overgive sig til Søvnen.

Gonsalvo af Cordova.

Af

Florian.

Oversat,
med en Udsigt over Florians Levnet,
af

Jens Kragh Høst,
Secretair i Højesteret.

Anden Deel.

Kjøbenhavn, 1800.
Trykt og forlagt af E. M. Cohen.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

Gonsalvo af Cordova.

Sjette Bog.

Religion, hvor stor er din Vælde! Hvilke Dyder skyl-
de Menneskene Dig! O! hvor han er lykkelig, den De-
delige, der, gjennemtrængt af dine hoje Sandheder,
stedse finder i dit Sked et Fristed imod Lasten, en
Tilflugt imod Vanskjebne! Saalænge den ube-
standige Lykke smiler ad haus uskyldige Dnster,
saa længe Dagene hensvinde skyfrie, veed du end at
forskjonne dem: du lægger en ny Behagelighed til det
Gode han gjør sine Lige; du forøger den Vellyst
der flyder af en ædel Handling. Din Strænghed
selv er en Veldaad; du bortstærer fra Lykken ene

det, der kunde forbærve den; du forbyder ikke at have kjært uden det man burde rødme ved at elske. Nedbøjer derimod Skjæbnen en Sjæl der er dine hellige Love undergiven, da er det især at denne finder i dig sin fasteste Stytte. Uden at foreskrive den Følelsesløshed, Naturen lykkeligviis gjør umulig, lærer du os at bære det Onde hvormed du tillader at man martrer sig; du nedstiger i de sønderslidte Hjerter for at dæmpe deres brændende Smerter, for at vise dem et sidste Haab; og du slukker ikke hin rene Følelse som byder dem lide, og byder dem leve.

Den ædle og gudhengivne Isabella finder ikkun i sin Religion Styrke til at udholde sine Lidelser. Overvælde paa eengang af en Svigersøns Tab, af sin Datters Fortvivlelse og af sine Vaabens Modgang, henflyer hun til sin Guds Barm: denne Gud befaler hende at tænke paa hendes Folk. Den ynkværdige Moder antvorder Alphonses Enke til Seraphina, til Leocadia, og lader dem ledsage til Jaen. Den ulykkelige Prindses Lig overleveres Portugisere af hans Følge som i Øieblikket afreise for at føre det til Belem *). Fri fra disse Forsor-

*) Et prægtigt Kloster paa Breddene af Tago, hvor Portugals Konger skrinlægges.

ger, bydende over sine Taarer, samler Isabella omkring sig sin Mand, sine ypperste Høvdinge, og henvender til dem denne Tale:

Deeltagere, fordum i min Hæder, nu i min Ulykke, I, hvem jeg skyldte saa mange Sejre og som Lykken kun eengang har forraadt, I see de sørgelige Virkninger af de Vantroendes uformodede Angreb. Spaniere i Tusindtal ere faldne for deres Sværd; vi have ingen Magasiner, ingen Tilflugtssteder, ingen Maskiner mere, stolt af sin Lykke hviler Fienden under pragtige Telte opreiste udenfor hans Mure; og vi vaage, med Sværdet i Haanden, paa en ødelagt Lejrs blodige Aske.

Vælges maa der, kjække Castilianere, enten en vanærende Fred som i Skjændsel indhylles Navnet Christen, eller helteværdig Standhaftighed der giver os for stedse tilbage til Æren. Ak retfærdige Himmel! til hvilken Tid skulde vi da tænke paa denne skændige Fred? Nu da i lang Tid sammensankede Skatte skaane mig for den Smerte at gjøre Paalæg, da min Forening med Ferdinand fordobler mine Kræfter og mine Krigere. Maurerne staae paa Grændsen af Fald, Tvedragt hersker i deres Baaninger. En grusom og smaasjelet Konge vakler paa den Trone han ranede; Abencerragerne have for-

ladt denne troløse og vilde Tyran. Frankrige er min Bundsforvandt; Portugal ... Ak! havde betroet os sit Haab; Afrika bæver ved mit Navn; mine Floder bedække dets Have; endelig Gonsalvos Komme er nær. Hvad mere gunstig Tidspunkt skal Fremtiden nogensinde yde os til at gjøre Spanien frit, til at hævne det over otte Aarhundreders Fornærmelser? Venner, jeg elsker mere end I en lykkelig Freds Behageligheder; jeg veed at det første Gode er hin Nationens Hvile, der er saa nødvendig for en god Regents Arbejder: jeg vil betrygge mine Efterkommere den. De skulle, haaber jeg, overgaae mig i de Naturgaver, i de ædle Dyder, der bringe Staterne til at blomstre; de skulle ikke, jeg er vis derpaa, som jeg, have de værdige Helte der here mig og der forstaae at erobre dem.

Jeg gjør mig ikke blind for vore Tab; jeg seer i dens hele Udstrækning den Ulykke vi friste. Men nyeligen vare Moslemerne end mere at beklage. Deres Fortvivlelse har reddet dem. De have tænkt ved Synet af deres Telte at røve vor Hær Modet; Venner, et stort Foretagende røve dem igjen deres Mod! De have ogsaa jo ikkun en strøbelig Lejr, jeg vil bygge en Bye. Jeg vil at nye Volde skulle trodse Granadas Volde og at en stor Stad

med eet opført for deres Øine skal forkynde dem, at denne Jord i Fremtiden er vort Fædreland.

Saa taler hun. De forundrede Høvdinge iagttage Taushed; Ferdinand selv overrasket vover ikke at bifalde dette dristige Forslag. Med Modets og Fornuftens Veltalenhed forklarer, udvikler Isabella sine store Planer. De uudtømmelige Stenbrud, de uhyre Skove hvoraf Granada er omringet, de Floder der slynge sig i Sletten, maae overflødigen forsyne med hvad der hører til at bygge en Stad. Hundredetusende Arme sysselsatte med Arbejde, under tyvetusende Krigeres Varetægt, skal snart have med Tgarne omringet det til Byen bestemte Rum. Bag disse truende Taarne skal Spanierne i Mag kunne fuldende Borgernes Vaaninger. Mestere af Andalusiens Veje skal de med Lethed bemægtige sig det allerede fangne Granada; og efter Nederlaget skal Maurerne saa nær ved en fast Plads befolket af gamle Soldater, for stedse tebe Haabet om at afkaste Sejrherrernes Aag.

Ferdinand, Lara, alle Høvdinge give efter for disse kraftige Bevæggrunde. Med Beundring for Isabella vil alle at den nye Stad skal bære den ophøjede Dronnings Navn. Denne Hylding vilde være mig dyrebar, svarer hun med Beskedenhed;

men det er ikke nokſom fortjent; det er for Troen vi kæmpe; det er for at udvide dens Rige at diſſe Volde ſkulle rejſe ſig; de ſkulle hedde den hellige Tro; dette Navn borger for deres Varighed.

Fra den følgende Dag er man ſyſſelſat med at opfylde Iſabellas Ønſker. Hun ſelv vælger den Strækning, hvor man, i hendes Paaſyn, afſtikker Murene. Talrige Snarbud ile til Caſtilien, til Valentia, til Andaluſien; de ſtal beſerge Levnetsmidler, Arbejdere og Soldater. Paa alle Sider forſkandſet, frygter Kongen af Aragonien ikke mere noget nyt Angreb. Hæren bereder ſig til Arbejde; og Lara feler lenlig Fryd ved at ſee, et langvarigt Foretagende vil give Gonſalvo Tid at komme for at vorde Sejrherre. —

Denne Helt begyndte dengang at faae Liv og Kræfter igjen. Hans Anſigt havde gjenfundet Ungdommens Tække, og den Bleghed, ſom var tilbage deri, blev en Behagelighed mere for hende der ikke var uvidende om dens Aarſag. Stedſe hos ham, vovede Zulema ofte at ſporge ham om hans Byrd, om hans Fødeland, om de Bedrifter han upaatvivlelig havde udfert: Helten taug, og ſlog Øjnene ned. Fyrſtinden frygtede for at vedblive: men denne Taushed og det Glimt af Lys den fangne

Pedro gav hende, blandede med nogen Trost den Lykke hvormed hun smigrede sig.

Adskillige Dage vare henrundne. Hver Morgen førte den elskværdige Zulema Gonsalvo i Myrters og Pomerantstræers Skygge. Hun laante Helten sin Arm i hans endnu vaklende Gang' hun formaaede ham til at sætte sig paa Bredden af en klar Kilde der slyngede sig igjennem Skoven, hun satte sig hos ham. Henreven af den Lykke at see sig sammen forlængede Begge der hine søde Samtaler, saa kjære, saa dyrebare for Elskende, hvor Intet af hvad som siges er tabt for nogen af dem, hvor man, naar man afbryder sig selv, ikke mindre forstaaes derfor, hvor man vil synes at tale om alle ligegyldige Gjenstande uden dog at aflade at tale om den eneste Gjenstand der interesserer. Den skjønne Beliggenhed, den rolige Luft, de vellugtende Blomster der i Festonger nedfalde over deres Hoveder, den surrende Bølge der ilsomt for deres Fødder henvælter sig over Guldsand, de summende Bier der flagre over de Sverdlilier hvormed Aabredden er besaaet, Alt forøgede med nye Tryllerier den søde Smægten der berusede dem. Paa begyndte Samtaler fulgte ofte med eet Taushed. Ofte mødte deres Øine hinanden i det de hævede sig fra Jorden, og strax vendte de sig bort. Undertiden bragte en

Taare, et Suk, som undslap Zulema, Gonsalvo til at vove et Spørgsmaal der blev ubesvaret; og Gonsalvo vovede ikke at beklage sig derover uden ved et nyt Suk. Altid bar Zulema sin Lut; og da hun frygtede, alt for vel at forstaae det hvorpaa hun var sikker nok, foreslog hun Helten at synge for ham denne gamle hos Granaderne saa bekjendte Romanse:

De to Elskendes Klippe.

Romanse.

Den skjønne Fernando, i mauriske Kieder,
Bes.irerens Datter forvoven har kiær.
Den skionne Elzire er den han tilbeder;
For ham hun den samme Gjenkjærlighed bær.
Mon Kongernes Døttre et Hjerte ei har?

De længe at Tausheden at bryde ei voved';
men Kierlighed Ojekast altid forstaaer.
Fernandos en evig Bestandighed loved,
Elzires ham lovede Lønnen derfor.
De Alt havde sagt, og dog ei sagt et Ord!

En Dag de, i Haabets forledende Drømme,
paa ufrugtbar Høi deres Stævne har sat
hist under en Klippe, hvorfra sig to Strømme

i rædsomme Afgrund nedstyrte saa brat.
For Elskende synes selv Orkenen skjøn.

Men Maurernes Konge har alting opdaget,
og, medens de er for hver Mistanke frie,
dividler af grusomme Horde ledsaget;
hans Krigere alt har besat hver en Stie.
Han tilgiver ei; thi han elsket ei har!

Til truende Klippes dey skyhøie Tinde
det elskende Par i et Øjeblik naaer;
dem Kongen forfølger; Fernandos Veninde
til Strømmen henbøver, paa Bredden hun staaer.
Det Hjerte som elsker, ei frygter for Død.

„Tilbage, hun siger til Kongen, tilbage!
Hvis ikke, din Datter dit Offer da er.
Et Skridt kun; mig Afgrundens Skød skal modtage
med ham, med den Mand, jeg omarmer nu her.
Tilsammen at døe er en Bortgang saa sød!“

Den Tale til Vaklen, til Standsning ham bringer;
men ak! en affindig Soldat, en Barbar
sig nærmer Elzire — Elzire udspringer,
og Bølgen opsluger det elskende Par.
De døende havde hinanden i Favn *).

*) Den Tildragelse der udgjør Stoffet i denne Romance er en virkelig Begivenhed, navnkundig i Landet. Den

Med Taarer hørte Gonsalvo denne sørgelige og rørende Begivenhed. Tusende Betragtninger som den fremkaldte ængstede hans følende Hjerte. Hin Forskjellighed i Religion der voldte Fernandos Ulykker viiste sig for hans Sjel som en uoverstigelig Hindring for hans Kjærlighed, for hans Planer. Begravet i Drømmeri, med Øjnene fæstede paa Fyrstinden, betragtede han hende, talede intet: men hans Taarer, men hans Blik gave sig nokſom at forstaae. Tankefuld som han, vendte Zulema sagteligen Øjet bort og førte det Ufortøvet tilbage paa ham. Hun havde holdt op at synge, Helten hørte hende endnu stedse. Forvirret og tilfreds over den Bevægelse hun havde skabt skjulte hun med den ene Haand den Rødme der bedækkede hendes Ansigt; den anden, omvankende paa Luten, fremkaldte paa Slump nogle Toner. Disse klynkende Toner forsøgede det ømme Tungsind, den søde Ruus, deres Sjæle følede; intet kunde da sættes ved Siden af det Søde, det Tiltrækkende, det Fortryllende i hin gjensidige Taushed, i hin Sjælens Samling, hvis Stille lod begge Frihed til at skue ind i hinanden, til at nyde hinandens Følel-

endnu la Pena de los enamorados, og findes uden for Loja, i Nærheden af Archidona.

ffer, til at meddele dem uden at sige dem, at sammentrække dem i eet og at udbrede dem.

Saaledes henrandt Gonsalvos og Zulemas Dage i en Række af blide Glæder og rene Nydelser. Imidlertid bebrejdede de sig, ikke at have fortroet hinanden alle deres Hemmeligheder. Gonsalvo dulgte at han var Gonsalvo; Zulema vovede ikke at aabenbare en ei mindre betydelig Hemmelighed; den Frygt enhver af dem følede for at vorde den anden en Gjenstand for Had tilbageholdt disse smertelige Tilstaaelser. Men denne Frygt var en Marter: paa een Dag besluttede de, uden Aftale, at tilstaae alt.

Fyrstinde, sagde Helten saasnart han saae sig ene med hende, jeg skal uden Tvivl i Dag tabe dette saa søde, saa dyrebare Venskab som Eders Hjerte værdigedes at unde mig. Det er mig imidlertid mere afskyeligt at bedrage end at misbage Eder: erfar omsider hvad jeg tusende Gange har forsøgt paa at aabenbare. Jeg har aldrig havt Mod dertil; det er endnu nærved at forlade mig, naar jeg tænker paa at I om et Øieblik maaskee vil hade mig, vil fra Eders Aasyn forvise ham der ikke kan leve uden Eder, ham der fra den første Dag da hans Øine saae Eder følede i sin Sjæl antændes....

Herre, afbryder ham Zulema der frygter for Tilstaaelsen af en Kjærlighed hun vil føle, men ikke forstaae, jeg skylder Eder Æren og Livet; jeg tænker saa gierne paa at Granada snart skal skylde eder sin Frelse. Saamange Adkomster have forsikkret Eder hin levende Erkjendtlighed der, foreskreven af Dyden, vorder uadskillelig fra den. Min Fader kommer snart: min Fader skal faae at vide at hans Datter blev reddet ved Eders Mod. Hans Venskab, Almanzors Venskab skal vorde Lønnen for saa stor en Veldaad. Ak! at det samme Baand for evig maatte forene eder alle tre! Det er min Sjels kjæreste Attraae; det er det eneste Ønske den kan tilstaae.

Men det er Tid at underrette Eder om en Hemmelighed min Fader ikke veed, Almanzor selv aldrig kjendte; jeg vil betroe Eder allene den. Efter at have hørt mig, vil I kanskee intet meer have at lade mig vide.

Ved disse Ord forfærdet bleegner Gonsalvo ingenlunde tvivler han paa at den skjønne Maurinde har givet en Medbejler sit Hjerte. Han skjælver, han venter tavs Forkyndelsen af sin Dom; og Fyrstinden vilde have blevet ved da en Slave meldte at hendes Fader Mulej Hassem kom, ledsaget af tvende Krigere.

Zulema forlader Gonsalvo, og flyver sin Fa-
ber imøde. Oldingen omfavner hende med Taarer.
Endelig har jeg faaet dig igjen! udbryder han;
endelig slutter jeg i mine Arme hende jeg saa bitter-
ligen begræd. Det skulde have konstet mit Liv,
Zulema, om din Fraværelse havde varet længere.
Din Slave naaede mig i Carthame. Da jeg havde
faaet Underretningen, at den ugudelige Alamar
havde ladet dig forfølge ved sine Ryttere, søgte jeg
hver Dag efter dig med den brave Zeir, Abencer-
ragernes Høvding, den dierve Omar som du her
seer og den ædelmodige Valid som inden feie Tid
skal indfinde sig her. Disse værdige Venner, de
eneste vi have tilbage, have for at befrie dig, gjen-
nemløbet vore Bjerge og vore Kyster. De have
ledsaget mig indtil disse Steder hvor jeg seer min elske-
de Datter igjen, hvor jeg finder det Gode igjen
som trøster mig over alle mine Ulykker.

Zulema omfavner ham paa Ny, hilser de to
Abencerrager, undskylder hos Oldingen sin over-
ilende Flugt, og fortæller ham, hvorledes, efterat
Alamars Drabanter havde bortført hende i deres
Skib, en Kriger, en afrikansk Fyrste, midt under
Stormen, ene mod saamange Fiender, havde ud-
rævet hende fra deres Rasenhed.

Hvor er han? udbryder Mulei? hvor er den
som reddede min Datter, den, hvem jeg skylder at

jeg endnu lever? før mig, før mig hurtig hen til ham; jeg maa see ham, jeg maa trykke ham til mit Bryst!

Som Oldingen siger disse Ord, forlader han hende, og gaaer frem, udenfor sig selv. Fyrstinden betragter med Glæde denne levende og ømme Iver. Hun iler at kalde Gonsalvo. Saasnart han viser sig, styrter den gode Musei i hans Arme: o min unge Velgjører, siger han idet han væder ham med sine Taarer, Du har givet mig Zulema igjen; ak hvad kan jeg gjøre for Dig? Ak! Engang var jeg Konge; jeg besad en Krone, som kanskee kunde have betalt min Gjeld: jeg har den ikke mere, jeg har tabt den; jeg har intet tilbage uden et følende Hjerte.

Helten modtager hans Kiertegn med en beskeden Blidhed. Han rødmer ved Lovtaler som han har fortjent, ødsler med Ærefrygt mod dens Fader som han elsker, og idet hans urolige Øine vanke paa de unge Abencerrager synes ham allerede at han i dem seer sine Medbeilere. Omar og Zeir beskue ham. Fortællingen om hans Daad fylder deres Hjerte med en lønlig Misundelse. Hans Ophold hos Zulema forurolliger dem, gjør dem tankefulde; men deres Ædelmod yder ikke des mindre

sen tappre Ubekjendte den retmæssige Roes der
ldes ham; denne Roes i deres Mund falder Hel-
n til Besvær, Zulema hører den med nedslagne
Øjne, og hendes Redme, hendes Forlegenhed be-
yrke hos Abencerragerne, ligesom hos den skinsyge
Gonsalvo, hvad deres mistænksomme Hjerte alle-
ede har budet dem frygte.

Imedens de alle sorgmodige, urolige overgive
ig til mørke Tanker, higer Fyrstinden, som med
n Øjekast har læst i Heltens Sjel, efter til Palad-
set at ledsage Mulei og Abencerragerne; hun længes
efter at tale med Gonsalvo, og ved eet Ord at ende
den Qval hun seer ham lide. Men den gamle Mulei
forlader hende ikke, og holder uden Ophør hendes
Haand, som han trykker til sin Barm. Han kjen-
der ikke Almansors sidste Bedrifter; han taler til
Almansor om Granadas Farer. Med Øjnene fæste-
de paa Zulema, paa Abencerragerne, svarer Gon-
salvo neppe paa Oldingens ængstelige Spørgs-
maal; og de to Maurer see tause og sukkende paa
hinanden.

Allerede har Natten bredt sit Slør over Jor-
den. Zulema, hendes Fader og deres Gjæster,
siddende paa Tæpper fra Persien, ved Randen af
et Bækken med klart Vand der forfriske en Mar-

morsal, lade sig bringe Frugter, og nyde samlede Dagens sidste Maaltid. Pludselig kommer Velid, Zeirs og den brave Omars tredie Broder fra Malaga, og træder ind iblandt dem med disse Ord:

Konge af Granada, jeg bringer en forfærdelig Tidende; jeg kommer at forkynde dig en Fiende mere frygtelig end Alamar. Din Datter er reddet, Mulei; men Fædrelandet er tabt: Gonsalvo er kommen tilbage fra Fes; Gonsalvo omvanker paa disse Kyster.

Ved Navnet Gonsalvo maler Forfærdelsen sig paa Muleis Ansigt; Omar og Zeir staae op; ved en ufrivillig Bevægelse nærmer Fyrstinden sig sin Befrier.

Hører mig, bliver Velid ved, et afrikansk Skib er nys kommet i Havnen. Det satte efter Gonsalvo, som ved Nattetid havde undsluppet den Snare, Seid lagde for ham. Den Befalende paa dette Skib har underrettet os om at den skrøbelige Baad som bar Helten uden Tvivl har landet ved denne Strand, saasom Castilianerens Følge, som man har ladet gaae ud af Fes, i adskillige Dage forgjeves har ventet ham ved Bredden af Algezira. Mine Brødre, Øjeblikket er her til at hævne og

...edde Fædrelandet. Lader os overalt søge denne ...na frygtede Spanier; enhver af os æske ham til ...kamp, og en Abencerrags Spyd befrie Granada ...ra dets Svøbe!

Saa taler han. Omar og Zeir yttre Bifald, ...Zulema skjelver, Gonsalvo smiler.

Venner, falder Mulei ind, denne vigtige Lei...ighed udslukke for evig eders Uenigheder. Alle ...re have I længe brændt for min kjære Zulema; ...lle tre ere I hende værdige; men hendes Hjerte ...ar hidtil ikke villet tilkjendegive mig sit Valg. ...Eren afgjøre i Dag hvad Kjerlighed ikke har kun...net afgjøre. Gaaer, iler efter Gonsalvo; angri...er ham hver for sig, som det egner Abencerrager; ...g Sejrherren være, som I have samtykket i, Zu...emas lykkelige Ægtefælle.

Ved disse Ord falde de tre Krigere for Muleis ...Fødder; han vender sig til sin Datter og begjærer ...hendes Samtykke. Zulema tier, kaster et hurtigt ...Blik til Gonsalvo, hvis Øine see mod Jorden; hun ...skjælver, hun vakler; endelig udbryder hun med ...kvæmpet Stemme og rødmende Ansigt:

Min Fader, jeg er afhængig af Eder; min ...lydighed imod eders Villie skal stedse være ligesaa ...stor som min barnlige Ømhed. Jeg agter Aben-

cerragerne og har dem kjær; men kan jeg, idet jeg uafladelig erindrer hvad Du skylder dem, glemme det jeg selv skylder denne ædelmodige Fremmede? Han elsker mig, jeg frygter ikke for at tilstaae det; hans Dyder og Tapperhed gjøre ham værdig til at være de ædle Abencerragers Medbeilere. Han gjør, ligesom de, Fordring paa min Haand; ligesom de, kan han overvinde Gonsalvo; og jeg samtykker i at vorde Prisen for dette vanskelige Foretagende, saafremt min Fader og disse tre Krigere vil tillade ham at forsøge det.

Saaledes taler Zulema, der frygter at have sagt for meget. Oldingen er enig med sin Datter; og stum, ubevægelig, hier Gonsalvo, med at svare, til Zeir har talet.

Eders Erkjendlighed er billig, tager denne Abencerragernes Høvding Ordet; og den tappre Ubekjendtes Kierlighed bør ligesaalidet forterne som forundre os. Vi antage ham til Stridsfælle. Vi skulde endog see ham komme tilbage som Sejrherre, med Kummer, men uden Skinsyge; denne, for vore Sjele alt for lave, Følelse pletter ikke de Hjerter hvor Ø herster. Men Gonsalvo har længe været vor dødelige Fiende; denne fornærmede han aldrig. Kampen med en Spanier tilkommer os først;

g som Overhoved for min Stamme begjærer jeg at
ære den første der prøver Kræfter med Castilia-
ieren.

Zeir, udbryder nu Gonsalvo i en Tone hvor-
ver han ikke er Herre; jeg lover dig at du skal
ride først. I morgen ved Dagens Frembrud vil
i begive os paa Veien. Modtager her min Eed
t lade eder finde Gonsalvo; og uden at gjøre eder
Rangen stridig, torde jeg selv svare eder for at han
kal gjøre eder alle tre fyldest.

Ved disse med funklende Øjne fremsagte Ord
ttre de stolte Abencerrager en levende Forundring;
men den kloge Mulei afbryder denne Samtale: han
kræfter sit Løvte. De fire Krigere sværge hinan-
en at være rede ved Dagbrud. De stilles uforte-
et ad, tage Afskeed med Fyrstinden, og, ledsagede
f Mulei Hassem, gaae de hen at kaste sig i Sov-
ens Arme.

Den skinsyge Gonsalvo var langt fra at kunne
mage dens Sødhed. De tre Abencerragers Kjær-
ighed, Frygt for at en af dem var elsket, den stræk-
elige Hemmelighed Fyrstinden vilde aabenbare da
Mulei kom og afbrød hende, alle de Rædsler Kjær-
ighed opfinder, fylde Heltens Sjel. Han er urø-

lig, han martrer sig; han brænder efter et Øjeblik at see, at tale med Zulema, at sige hende det sidste Farvel, at gjenfinde hos hende eller at tabe alt Haab. Et Rov for saamange Betragtninger, staaer han op, gaaer ud af Paladset og finder ved Hjelp af Maanens Skin hen til en tæt Myrtelund.

Ikke mindre urolig, skjelvende over den forfærdelige Fare hvori hun selv havde indviklet sin Befrier, frygtende for ham den Gonsalvos Arm hun anseer uovervindelig, — vil Zulema at idet mindste ugjennemtrængelige Vaaben skulle understytte hans Tapperhed som hun sender i Kamp. Hun løber, af sin Fader at udbede sig en gammel og prægtig Rustning som Mulei i forrige Tider havde frataget den tappre Greve af Simancas, og som han i Moskeen i Malaga havde ophængt til Minde om sin Ære. Fyrstinden faaer den uden Vanskelighed. Strax gaae fire Slaver ud med det Ærende dertil at føie den skjønneste blandt de Gangere der, komne fra Afrika, i den blide Vaar omvankede paa de ynderige Havbredde. Alt skal være færdigt til Morgenrøden; men lidet beroliget ved disse omme Forsorger søger Zulema Ensomhed; og Hændelsen, eller snarere Kjærlighed leder hende til den samme Lund hvorhen Helten havde styret sine Skridt. Ved Krumningen af en skumrig Gang møde de hinanden og udstøde beg-

ge et Skrig. Ih! er det eder! siger den forelskede Gonsalvo i en Tone forvirret af Glæde; det er mig da tilladt at see eder endnu engang, at sige eder ak! et evigt Farvel, at sværge eder for sidste Gang at eders tilbedte Billede aldrig skal udslettes af mit Hjerte; at min eneste Tanke indtil min Død skal være det saa dyrebare, saa sede Minde af de Øjeblik der tilbragtes hos Zulema...

Hvad hører jeg! afbryder ham Fyrstinden: I taler til mig om evige Farvel, I tænker at gaae i Døden ved at angribe Gonsalvo! Hvorledes? Den Helt Jeg har seet ene mod en Skare af Fiender at gjøre et grueligt Nederlag paa dem, han som jeg har seet sejre over en Mængde Barbarer, troer sig allerede overvunden af denne Spanier! Ak! jeg bebreider mig, Herre, at have for eder overdrevet hans Roes. Hvad skulde jeg have sagt, om jeg havde malet eder paa det af Vindene slagne Skib, omringet af Lynet, med eders Sabel at nedsable hine frygtelige Africanere? Aldrig udmærkede saa stor en Daad den navnkundige Gonsalvo. Havde han været Vidne dertil, var det ham der skulde blegne for eder. Prins, I skal sægte for den samme Sag, og Belønningen derfor være sedere: tænk paa at min Haand bier eder; tænk paa at det ømmeste Ægteskab skal for stedse forene vor Skjæbne. Jeg

skjuler mig ikke mere i dette Øieblik; mine Ønsker skal være for eder alene. I tager med eder mit Hjerte, mit Haab, min Lykkesalighed. Forlader Sejren eder, da vil Zulema ikke overleve Eder; det er mit Liv, I skal forsvare. Æren bød mig kanskee at opsætte denne Tilstaaelse: men det gjælder om at beseire Gonsalvo; og mit Had til denne Castilianer, min Taknemlighed mod eder tillade mig ikke mere at forstille mig. Gaae og angrib denne Kriger som Folkestemmen ene gjør uovervindelig, gaae og befrie mit Fædreland fra dets grummeste Fiende; og tænk paa, at, om Seiren tilkommer elskede Elskere, er det eder alene som maa overvinde ham.

Hun tier, og staaer forundret over at see Helten høre hende uden Henrykkelse. En gjensidig Taushed gjør dem begge ubevægelige. Med nedboiet Hoved, et Rov for Frygt, for Glæde, tør Gonsalvo ikke vove ved et eneste Ord at see sin Lykke forsvinde. Men bedrage den han tilbeder, men længere skuffe den som hersker over hans Sjel, er en Marter stærkere end hans Frygt; han falder pludselig for Zulemas Fødder, trækker sit Sværd og byder hende det med de Ord:

I hader Gonsalvo, I ønsker at man vil gjøre Ende paa hans Liv: ak! troe mig, overlad ikke til

andre Hænder hvad eders kunne gjøre; gjennemsted selv denne afskyede Fiendes Hjerte: den ulykkelige Gonsalvo ligger for eders Fødder. Det er ham der reddede eders Liv; det er ham der brænder for eder fra det Øieblik af da han, som Granadas Overvinder, saae eder tæt ved Alhambra; det er ham, der, hidindtil stolt af et Navn, som Seiren kanskee har forherliget, skjelvede ved at udsige det i eders Nærværelse, og tusende gange ønskede at være den mest ubekjendte blandt Dødelige for ikke at være Gjenstanden for eders Had.

Ved disse Ord troer den bestyrtede Fyrstinde sig skuffet af en Drøm. Gonsalvo har udtalet; hun kan ikke svare ham; hun betragter, hun beskuer ved Maanens Skin denne saa store, saa berømte Helt, som hun troer at see for første gang. Hun fæster sine Øine paa det Sværd han med en lydig Haand rækker hende, og hun undres over at høre Gonsalvos Navn uden at føle Gysen. Endelig endnu i Tvivl om det er ham der taler saa blidt et Sprog adspørger hun Helten, der ilsomt fortæller hvorledes han kom fra Africa, hvorledes den trofaste Pedro ansaae det nødvendigt at dølge hans Navn. See det er den store Hemmelighed, lægger han til, jeg i Dag vilde have meddeelt eder, da eders Fader kom og satte Pris for mit straf-

skyldige Hoved. Spar hans tre Krigere en Anspændelse der vil være Eder lettere, hævn selv Eders Fædreland, og straf en Ulykkelig for at have tordet tilbede Eder.

Gonsalvo, svarer Fyrstinden, efter en sørgelig og lang Taushed, mit Hjerte har altid lært mig mine Pligter; det har endnu aldrig ført mig vild: det ene skal være min Veileder i den Fare min Dyd løber. Fremfor Alt bør jeg gjøre mig fortjent til Eders ædle Fortrolighed; jeg bør paa min Side underrette eder om det jeg vilde have aabenbaret da min Fader kom. Lær omsider at kjende Zulema; jeg er Christinde, Gonsalvo. I alene veed det. Min værdige Moder opdrog mig; min Aand og mit Hjerte antoge hendes Religion. Jeg lovede hende i hendes sidste Øjeblik at dee hendes Gudsdyrkelse tro; Intet kan formaae mig til at krænke saa hellig en Forpligtelse. I gjør mig den endnu mere kjær; I lader mig endengang i mit Liv fornemme hvor sødt det er at tilbede den Gud som den elskede Gjenstand tilbeder. Tænk imidlertid ikke at min Religion eller min Kjerlighed skulle faae mig til at glemme baade mit Fædreland og min Fader. Nej, Gonsalvo, dom bedre om mig: jeg skylder Eder alt, og jeg elsker Eder; denne Følelse skal aldrig udslukkes. Aldrig skal nogen Anden end I

Alene vorde Zulemas Mand: jeg sværger det ved Himmelens Gud. Modtag ogsaa min Eed paa at min Haand aldrig skal tilhøre Granadas Fiende. Jeg vil uafladelig tænke paa Eder, jeg vil uafladelig savne Eder; jeg vil trodse, jeg vil taale Alt for at bevare Eder min Tro: men haab ikke, saalænge denne sørgelige Krig varer, af mig at faae det mindste Erindringstegn. Gaae, Gonsalvo, gaae og opfyld eders Pligter, som jeg vil opfylde mine; til eders Brødre til Hjelp: Æren byder det; aldrig vil Zulema formaae Eder til at vakle mellem hende og Æren. Der er een Gunst som jeg fordrer, som jeg begjærer af Eders Kjerlighed, og som den ikke kan afslaae mig uden Brøde. I veed, hvor meget jeg agter, hvor meget jeg elsker Almanzor; min Broder er bleven Eders; undgaae da stedse, undgaae en uværdig Kamp der skulde dræbe mig af Skræk, der skulde gjøre os, eder og mig, til uforsonlige Fiender . . . os til Fiender! . . . Ak Gonsalvo! en dødelig Gysen gjennemfarer mig idet jeg udsiger dette Ord. Lev vel, lev vel, min Befrier, min Mand, min eneste Ven; anvend hos Eders Regentpar den Indflydelse saa mange Dyder, saa mange Tjenester maae give, til at tilbagebringe en Fred hvis Belønning jeg skal være. Indtil dette ønskede Øjeblik stol paa mig, vær trofast, gjenkald Eder undertiden Zulema — hun vil ofte græde langt fra Eder.

Idet hun siger disse Ord, vil hun flye, knæ-lende holder Helten hende tilbage og sværger tusen-de Gange at leve, at dee for hende, altid at be-tragte Almanzor som den kiereste Broder. Zulema modtager denne Eed, gjentager sit Farvel med en qvalt Stemme, tilkaster ham det Purpursler der tilbageholdt hendes lange Lokker; og med Hjertet beklemt af Sorgmodighed, Ansigtet oversvømmet af Taarer, gaaer hun hen at skiule sin Smerter.

Gonsalvo, hvis Sjel er deelt imellem den Kummer, at forlade den han elsker, og den Lykke at see sig elsket, Gonsalvo trykker til sit Bryst det Slør hans Elskede har baaret. Dette Slør skal aldrig forlade ham: han gjør det til et glimrende Skærf, han kysser det tusende gange; og i det søde Haab at Freden kan tilbagebringes imellem de to medbejlende Nationer brænder han efter allerede at være i Leiren for at arbeide paa dette lykkelige Fo-rehavende, for at overtale Isabelle, for at beskytte de mauriske Fanger og sende dem tilbage til Zulema.

Imedens han lægger disse Planer seer han Osten farve sig, og mindes Abencerragerne. Han iler at vække den troe Pedro, byder ham at berede hans Afreise, og dølger for denne gamle Tjener at han skal reise med Fiender!

Strax komme tvende Slaver og lægge for hans Fødder den prægtige Forærings. Rustningen, af glimrende Staal, ugjennemtrængelig og bøielig, værner om hans hele Legeme. Skygget af røde Fjær bedækker Hielmen hans stjønne Hoved, uden at betage det noget af dets Ynde. Skjoldet, rundt og let, væbnet med en hvas Spids, bærer til Sindbillede en Phoenix med disse Ord: Den har ingen Lige. Gonsalvo hænger det skarpe Sværd ved Zulemas Side, som en Guldhægte fæster til hans Skulder og som saaledes hviler paa hans Hierte. Han griber den tunge Landse og ledsaget af den gode Olding iler han til den Gange der venter paa ham. Ved at see ham reise Dyret vrinstende sit Hoved; dets bolgende Man nedstiger indtil Knæerne; dets gnistrende Øie synes at betragte dets Herre; dets Næsebor, hvorfra udgaaer en tyk Damp, aabne, lukke sig hurtigen.

Gonsalvo svinger sig paa den, og den utømmede Gange tør under Gonsalvo ingen Spring giøre. Den føler Heltens hele Vægt, tilbageholder den Ild der henriver den, og bider sit af Skum hvide Bidsel.

Zeir, Omar og Velid tøve ikke at vise sig paa andaluſiſke Heſte, hvis lange ſlæbende Dække-

ner vare besatte med Ædelstene. Abencerragernes Sindbillede udmærker sig paa deres Skjolde. En skarp Sabel, som en Guldkiede fæster til deres Belte, falder tilbage paa de mange Folder af det rige og glimrende Stof der taber sig i deres Støvler. En bred Turban forsvarer deres Hoved, og deres højre Haand holder en Landse, ofte farvet med Christnes Blod. Alle tre nærme sig Gonsalvo, sees forundrede ved at finde ham i Christnes Rustning; men uden at spørge om Aarsagen, afreise de i samme Øjeblik.

Paa Veien tie længe de fire Krigere. I den Tanke at Zulema foretrækker den Ubekiendte, tør Abencerragerne i hans Nærværelse ikke tale om den Følelse der opfylder deres Siele; og sysselsat med den han elsker glemmer Gonsalvo sine Rejsefæller.

Men efter to Timer komme de i en uhyre Skov, hvor Veien deler sig i flere. Der standse de, og Zeir tager Ordet: Fremmede, du har lovet at lade os finde Gonsalvo, at bringe os i Haandmænge med ham. Bliver dit Løvte uopfyldt? Veed du Castilianerens Vei? Skal vi bestandig følges ad? Skal vi her stille os fra hinanden?

Bered dig til Kamp, svarer Spanieren med en forfærdelig Stemme: Jeg har lovet at stille dig Gonsalvo; jeg holder mit Løvte; Du seer ham her.

Ved disse Ord udstøde Abencerragerne et Overraskelses Skrig. Ja, det er mig, bliver Helten ved, det er mig som er eders Fiende, som end mere er eders Medbejler. Jeg brænder af Kjerlighed til Zulema: ingen af eder, ingen i Verden kan haabe at erholde hendes Haand førend at have frarevet mig Livet. I selv have sat denne Pris paa hende: kommer da og fortjener hende; kommer, samlede eller hver for sig, og prøver Kræfter med den Gonsalvo som I søgte med saa megen Utaalmodighed, som I til eders Ulykke skal finde.

Christen, svarer ham Zeir, jeg kiender paa dit Hovmod baade den stolte Gonsalvo og din indbildske Nation; men du kiender saare slet vores, dersom du kan troe at tre Abencerrager skulde forene sig imod een Castilianer. Min Arm skal kanskee være tilstrækkelig til at befrie Zulema fra at elskes af en Vantroende, hendes Faders og hendes Lands Svøbe.

Ufortøvet fælde de deres Landser, og de to Krigere gaae ind paa hinanden. Den djærve Zeirs Stød ryster neppe Helten; Gonsalvo saarer Mauren, og kaster ham i Støvet. Gonsalvo standser, og siger i en rolig Tone: Omar, jeg venter Dig.

Rasende kaster Omar sin Landse, trækker sin brede Sabel, og, tumlende med Behændighed en

Ganger lettere end Vindene, flyver han, angriber Spanieren, suser sig hurtigen omkring ham, og nedbryster i en Hast fordoblede Hug over hans Vaaben. Overrasket kan Gonsalvo ikke andet end afbøde. Hans lange Landse vorder unyttig imod en Fiende der gaaer ham saa nær. Han stræber forgjeves at naae Omar; Omar slaaer og undviger. Uvillig over at være længe om at seire, kaster Helten sin Landse, løber ind paa Mauren med aabne Arme, griber ham, letter ham af Sadlen, springer paa Jorden med ham, kaster ham ned, og sætter sit Sværd paa det Bløde af Kyradsen. Dit Liv er i min Haand, siger han; men jeg efterhiger kun Seiren. Jeg forlanger ikke engang, Du skal holde op at elske Zulema: ak! jeg veed alt for vel at en saadan Glemsel vilde være afskyeligere end Døden.

Som han talede, nærmer sig den unge Velid, der har vøet Zeir sin Hielp, sig Gonsalvo tilfods med Sablen i Haand. Gonsalvo trækker sit Sværd. Begge, dækkede af deres Skjolde, nærmes, angribe, hugge, afbøde og forstærke Huggene. Snedighed veileder Styrken, Letlhed skuffer Tapperheden. Velids skarpe Staal truer bestandig Gonsalvos Hoved, Castilianerens Strid svæver uden Ophør over Velids Bryst. Endelig gjor Helten med det Stærke af sit Glavind et voldsomt Stød paa sin Fiendes

Sabel, den flyver af hans Haand, Gonsalvo farer efter den, bemestrer sig den, og rækker Velid den med disse Ord: Troe mig, tving mig ikke til at udgyde en Abencerragers Blod; du maa vide at dette Blod stedse var mig kostbart. Gaaer, elskværdige og kjække Brødre, vender tilbage til Hassem, siger ham at jeg bebreider mig den Vildfarelse, hvori jeg lod ham blive, at mine Hensigter vare rene, at jeg hos mit Regentpar vil anraabe om en lykkelig Fred; forsikrer ham om, at hos den Gonsalvo, han betragter som sin Fiende, skal Mulei fra nu af finde Ærefrygt, den levende Ømhed, hvert følende Hjere skylder hans Dyder.

Efterat have sagt disse Ord, stiger Helten igjen paa sin Ganger, hilser Abencerragerne, og tager Veien til den spanske Leir.

Syvende Bog.

Hvilken Dødelig har ikke erfaret, hvormange Dyder Kjærlighed, brændende Kjærlighed, giver uforværvede Sjele? Hvo har ikke følt sit Hjerte forædles i det første Øjeblik, da han elskede? Den følelsesløse Mand kan, i en evig Ligegyldigheds bedrøvelige Fred, tilbringe Dage uden Bebreidelse, tryg for Laster og langt fra Ondskabsfulde: men møder han den fortryllende Gjenstand, der skal herske over hans Liv, lærer han omsider at kjende hiin rene Lue, som fortærer, og giver Tilværelse, saa er han fra den Dag af ikke mere den samme, hans Pligter have forstørret dem, hans Væsen har høinet sig, den Fuldkommenhed, han vilde naae, vil ikke mere være nok for hans Ønsker. Han nøjedes med at efterligne, han vil overgaae Alt hvad han beundrer. Hans Anspændelser skulle vorde Glæder, hans Lidelser Bevæggrunde til Haab. Naturens ubrøde-

lige Love, hellig Fædrelandskjerlighed, omme Sorger for Menneskeheden skulle uden Ophør sysselsætte ham: jo mere tro han vorder dem, desmere skal han kunne smigre sig med at tækkes den af hvem han vil være agtet. Opofrer hans omme og lydige Hengivenhed sig for dem han skylder Livet, trodser hans Mod Døden for hans Brødres Frelse, berøver Skriget af en Ulykkelig ham hans Rigdomme; saa maa hans Elskede vide det: denne ene Forestilling gjør ham Alt let. En lønlig Stemme siger bestandig: hun betragter Dig, hun hører Dig; hun er det usynlige Vidne til dine Handlinger, til dine Tanker. Strax bortflygter af hans Hjerte enhver Følelse, som kunde fordærve det; strax samle sig der alle Dyder omkring det Billede, der fylder og renser det.

Ved at forlade Fyrstinden har Gonsalvo følt sin Nidkjærhed for Æren fordobles; men Kampenes Ære er ham ikke mere nok. Efterat han er bleven sikker paa at være elsket, føler hans Hjerte, der nu elsker mere, den nye Trang til hiin blide, fredelige Ære, som man kan nyde uden Navnkundighed, som ikke altid Bedrifter give, som altid gode Handlinger give. Nødt til at leve langt fra Zulema kan han ikke undgaae Fraværelsens Smerter uden ved at anvende den til at vorde den ædel-

modigste, den største blandt Mænd. Efterat han har helliget sin Arm, sit Liv, sin Tapperhed, hele sit Væsen til den dydigste Gjenstand, hvormed Verden er forskjønnet, er det efter Dyds Idrætter, han i Fremtiden vil beregne sine Øjeblik. Zulemas elskede Elsker bør være over alle Dødelige; han maa vorde mere end Helt, for at finde sig sin Lod værdig.

Sysselsat med disse ædle Foreskillinger tager Gonsalvo, ledsaget af den gode Pedro, Veien til Granada over Alpuxares Bjerge. Hans Vandring er lang og meisommelig; den gaaer midt igjennem Fiender. Den vise Pedro formaaer ham til at vælge eensomme Stier; oftere udsætter sig den stormende Gonsalvo og trodser Farerne. I disse halvvilde Egne standser Synet af en forladt Olding, af en Ulykkelig, som han vil hjelpe, af en Undertrykt, som han vil forsvare, Heltens Skridt. Han udeser til Trængende det Guld, hvormed Fyrstinden overvældede Fangen; han fægter, seirer for at hævne de Svage, forlænger sin Bane ved Veldaad og undskylder sig hos den Gamle, som grædende af Beundring, gjør ham omme Bebreidelser.

Imedens de begge gaae frem iblandt Alhamas Bjerge, har Isabelles Mand beredt Alt, for at

ud[illegible]e Dronningens Planer. Allerede ere i de nær-
liggende Skove Granerne, de løvrige Alme, den
bedagede Ahorn, den stolte Eeg fra alle Kanter fald-
ne for Castilianernes Øre. Aaget undergivne Tyre
henbære disse Træer midt i Kredsen; Andre slæbe
Klippestykker did. Kalken syder i Søer bedækkede
med en tyk Damp; og tusende Hænder, dannende
en Kjæde, berøve Darro dens Guldsand.

Paa samme Tid seer man komme fra Valentia
og Andalusia Levnetsmidler, Vaaben, Tropper. Sol-
daterne faae igjen Overflødighed, Isabellas Skat-
ter tildeles dem med ødsel Haand. Den halve Hær,
altid i Slagtorden, beskytter den anden Halvdeels
Arbeider. Dronningen selv foresiaaer hele Værket,
opmuntrer, besjeler sine Krigere, forkynder dem
en vis Seir og overtaler den ringeste iblandt dem
til at troe, det er af hans Mod hun venter den.

Hendes drabelige Høvdinge understøtte hen-
des Nidkjerhed. Lara fremfor alle, den brave Lara
nedlægger ikke et Øjeblik Vaabnene. Om Dagen, i
Spidsen for Castilianerne, opstiller han deres
Krigsskarer paa Sletten, og undres over, at Gra-
nadaerne blive orkesløse under deres Telte; han veed
ikke at Almanzor saaret ei kan føre dem til Slag,
at Maurerne under en anden Anfører frygte et Nu-

derlag. Om Natten vanker Lara fulgt af Ryttere omkring Ringpladsen, vaager over Hærens Hvile, og vender, uafladeligen sysselsat med Gonsalvo, ofte sine Skridt ad Havet.

I en af disse Nattevandringer forlader Lara, fulgt af hundrede Ryttere, med Tanken paa sin Ven, Forskandsningerne, og lader sin Ganger gaae hvorhen den vil. Han er hyllet i Taushed: fra sin høje Vogn spreder Maanen sit Sølvlys; men Nattens Fugl forstyrrer Luften ved et langsomt Skrig, som Gjenlydet forlænger; Alt hviler, Alt er roeligt i den eensomme Mark, hvor langt borte nogle Vildlys glimre.

Med eet studser Helten ved at høre Tonerne af en sagte Stemme; den sang paa Arabisk:

Jeg snart gjenseer min Sjels tilbedte Pige.
Kun reneste Fryd bør fylde nu min Barm.
Dog mig til Trods end Suk fra den opstige,
og i sin Ruus den endog føler Harm.
Vig grumme Frygt, Mistænkelighed viig!
Forstyrrer ei mit Hjertes Flamme.
Var Zora mindre yndefig!
I Trofasthed jeg blev den samme,
men jeg blev mere lykkelig.

For Menneſker Gazellen ſees at frygte.
Den dybt i Skovens Mørke gjemmer ſig.
Den lüg, for deres Øjekaſt Du flygte!
I Skjønhed den, i Ømhed ligner dig!
Vig grumme Frygt, Mistænkelighed vig!
Forſtyrrer ei mit Hjertes Flamme!
Var Zora mindre ynderig!
I Troſaſthed jeg blev den ſamme,
men jeg blev mere lykkelig.

O Haab, Du den betagne Sjel kun ſviger!
Sin Ynde mon at dølge hun formaaer?
Den ſkjønne Palme, ſom til Skyen ſtiger,
viſt ikke Vandringsmandens Syn undgaaer.
Vig grumme Frygt, Mistænkelighed vig!
Forſtyrrer ei mit Hjertes Flamme.
Var Zora mindre ynderig!
I Troſaſthed jeg blev den ſamme,
men jeg blev mere lykkelig.

Forundret ſeer, underſøger og opdager Lara, ved Maanens Straaler, en ung Kriger til Heſt. Hans Hoved er ſvøbt i en ſort Turban; en kort Tunika bedækker ham netop; en glimrende Selvkjæde gaaer over denne Tunika, og bærer en bred Sabel. Hans Been, hans Arme ere negne, prydede med Guldſmykker. Hans venſtre Haand holder et Skjold, hans høire tre Kaſteſpyd. Hvid ſom Sneen, har hans Ganger hverken Seletøi

eller Dækken eller Bidsel; fri og hurtig som Luften lyder den derfor ikke mindre sin Herre, efterlader sig ingen Spor i Sandet, og sagter eller fremstynder sine Skridt efter Lyden af sin Førers Stemme.

Ved dette Syn gjenkjænder Lara en af hine navnkundige Brebere, der kom fra Afrikas Ørken at hjelpe Boabdil. Han befaler tolv af sine Ryttere at bemestre sig denne Fiende, imedens hans Trop i en Kreds overalt afskærer ham Veien.

Den omringede Numider standser, oppebier med fast Fod de tolv Spaniere. Saasnart de komme hans Hest nær, udsender han sine tre Kastespyd. Hvert af dem træffer, og kaster en Rytter til Jorden. Afrikaneren bortfarer, flyer, og adskiller saaledes dem, der forfølge ham: men, da han ingen Udgang kan finde, kommer han tilbage til Kampens første Sted, bukker sig til Jorden uden at formindske sin Fart, udriver igjen et af de tre Spyd, der var bleven siddende i en Spaniers Bryst, udkaster det paa ny, og fælder atter et Offer.

Lara gaaer nu allene frem. Han standser sine Ryttere, der ere rede at kaste sig over Mauren, han forbyder dem at forlade deres Geleder, vender sig til Afrikaneren og tilraaber ham:

Kjække Fremmede, det er nok, giv mig dine Vaaben; forsøg ikke mere en unyttig Modstand: jeg kan neppe holde mine Soldater tilbage; skjænk mig den Glæde at redde dit Liv.

Jeg er alt for ulykkelig til at elske det, svarede Numiden i en stolt Tone; og skal jeg blive Fange, vil jeg hellere døe for din Haand.

Ved disse Ord trækker han sin Sabel, og styrter sig over Helten. Lara kaster strax sin Landse, væbner sig med sit Glavind og gaaer imod ham.

De nærmes, ere sammen, støde til hinanden. Tusende tilbragte og afbødede Stød lade dem begge usaarede. Mauren har ingen Kyrads; men hans Skjold møder stedse Castilianerens skarpe Sværd. Hans lette Gange, der synes opmærksom paa alle Laras Bevægelser, vender sig bort, springer op, styrter til, forudseer de Stød der truer dens Herre, og redder ham hundredegange fra Døden. Men de to Krigeres Kræfter ere ulige: snart hugger Spanierens Glavind Maurens Skjold itu, rammer ham over Skuldren, nedkaster ham badet i hans Blod. Den numidiske Ganger vrinsker af Smerte; den seger endnu at forsvare ham den ikke har kunnet forskaffe ham Seiren. Den gaaer rundt om ham, den bedækker

ham med sit Legeme, hæver sine truende Fødder, som den bestandig vender imod Seirherren: men, da den seer Castilianerne ile til, flyer den, undkommer over Sletten og forsvinder.

Lara nærmer sig sin Fange, giver ham Haanden, løfter ham op, undersøger hans Saar, som han finder lidet dybt; han lader ham faae en af sine Gangere, yder ham rundelig al den Agtelse, der skyldes ulykkelig Tapperhed, og nærmer sig med ham Forstandsningerne.

Mauren følger ham med nedbøjet Hoved, uden at sige ham et Ord, uden at fremføre en Klage. Store Taarer nedrulle fra hans Øje, dybe Suk undslippe hans Bryst. Lara, som bemærker det, indseer strax at han er et Rov for en hæftig Kummer; han bestræber at forsøge denne ved usorsigtige Spørsmaal: men han kan ikke modstaae den ømme Bevægelse, hans Sjel stedse føler ved Synet af en Ulykkelig.

Kjække Numider, siger han til ham, Hændelsen og Mørket have sikkert givet mig Fordelen; min Seir er langt under den Daad, jeg har seet eder udøve. Tilgiv den Vaabnenes Lod, jeg ikke vilde forsøge; bær med Standhaftighed en Ulykke,

der er fælles for alle Krigere. Eders Taarer bebreide mig alt for smertelig den Gunst, Lykken har vist mig. Jeg haaber og jeg frygter imidlertid, at ikke være den eneste Aarsag til disse Taarer. Skulde I være stilt fra en Ven? Ak! Ingen vilde bedre end jeg forstaae at beklage eder; ingen vilde have mere Ret til at fordre at forsøde eders Kummer. Kan den betroes, saa er jeg værdig at kjende den. I er ikke i en Barbars Magt, i Morgen ved Dagbrud skal Lara gjengive eder Friheden, om Ferdinand vil tillade det.

Ved det store Navn Lara oplofter Numiden Hovedet. Hvad! udraaber han med glædeblandet Forundring, jeg er Láras Fange! Det er denne saa berømte Helt, som vore Maurer agte ligesaa meget som de frygte ham, der i Dag gjør mig til det ulykkeligste blant alle Mennesker. Ak! vidste I, Herre, hvad Eders Seir koster mig, da vilde I beklage at have overvundet mig.

Nu beder den dydige Lara ham indstændig at fortælle ham hans Lidelser. Den omme Deeltagelse han lader see, den blide Følelse der herster i hans Tale, den gjensidige Tiltrækning to stjønne Sjele fornemme ved det første Møde, bestemmer den unge Afrikaner. Han haaber, at hans Fortælling skal

fremskynde hans Friheds Øieblik; han vil i det mindste ved sin Tillid tækkes sin ædelmodige Overvinder. Begge gaae frem imod Troppen og Numiden begynder saaledes:

Lykkelig den ubekjendte Dødelige, der, uden Stand, uden Formue, uden Byrd, ikke kjender andre Pligter end den simple Naturs, andre Forneielser end at elske, anden Ære end at være afholdt! Kold for hint fremmede Hovmod, som vi have gjort til vor første Fornødenhed, forlader han ingenlunde sit Fædreland for under andre Himmelegne at opsøge Farer eller Qvaler, som ikke vare ham bestemte. Han lever ikke langt fra den søde Gjenstand for sin Kjærlighed, og foreger ikke de fra denne uadskillelige Lidelser med Fraværelsens end mere grusomme Lidelse, som Naturen havde skaanet ham for. Rolig seer han sine Dage henrinde paa de Steder, hvor hans Dage begyndte. Under det Træe, hvor han legede som Barn, udhviler han sig med sin Kone, skal han slumre som Olding. Den Hytte, der saae ham fødes, seer hans Sønner og hans Døttre fødes. Intet forandrer sig for ham, intet skal forandre sig. Den samme Sol bestraaler ham, de samme Frugter nære ham, det samme Grønne forlyster hans Øine; og den samme Ledsagerinde, stedse mere elsket, lader ham dobbelt nyde

Naturens Velgjerninger, Elskovs Fryd, Ligheds Behagelighed.

Saadan burde min Lod være, saadan var den før Granadas Krig.

Jeg er født iblandt hine Hyrdenationer, som, uden Byer, uden faste Baaninger, boe under Telte med deres Hjorde, flytte deres Leir fra Græsmark til Græsmark, og omslakke i Ørkerne fra Foden af Atlas indtil Grændserne af det gamle Ægypten. Disse Folkeslags nedstamme fra de første Araber, der udvandrede fra det lykkelige Yemen under Yafriks Anførsel underkastede sig disse uhyre Lande og gave dem Navn efter deres Høvding. De overvundne bleve forjagede til Stederne. Seirherrerne, som i alle Tider kun satte Priis paa, kun elskede Hyrdelivet, tilegnede sig Markerne, og udbredte deres Stammer i Palmetræernes umaalelige Land.*)

Der have vi bevaret vore Forfædres Sæder og Skikke. Der indslutter hver Stamme for sig sine Hjorde, sine Rigdomme i en Kreds omringet af Kameelgarns Telte. Frie, men en Scheik undergiven, danner Leiren en Republik, som bliver eller flytter, bestemmer Krig eller Fred, eftersom Fa-

*) Biledulgerid.

miliens Overhoveder finde for Godt. Vor Scheik yder os Retfærdighed; og Samlingen af alle vore Love opløser sig i denne simple Grundsætning: Vær lykkelig uden at skade nogen.

Vor Formue bestaaer i Kameler, hvis utrættelige Hurtighed kan i een Dag føre os to hundrede Mile fra vore Fiender; i Gangere uskatterlige for deres Mod, deres Forstand, deres Hengivenhed til deres Herre, hvis kjæreste Reisefælle de blive; i Faar, hvis fine Uld er vort eneste Klæde, og hvis velsmagende Melk er vor eneste Drik. Fornøiede med disse Himlens Gaver, forsmaae vi Guld og Sølv, som vore Bjerge i Overflødighed skulle tildele os, dersom vore Hænder, ligesaa gjerrige som Europæernes, fornedrede sig til at gjennemgrave vore Gruber. Men de grønnende Græsmarke, Sletterne med Byg og med Riis, synes os at fortjene Fortrin for hine farlige Metaller, Kilden til Verdens Ulykker, og som I selv, siger man, for at erindre eder om de Forbrydelser de skal frembringe, kun ved Forbryderes Arm lade oprive af Jorden.

Fred, Venskab, Enighed herske i enhver Familie. Den Religion troe vore Fædre have forplantet til os, tilbede vi kun een Gud, vi ære hans

Prophet. Uden at trætte vore svage Sjele med at forklare hans guddommelige Bog, uden at bramme af den lastværdige Hovmod at fortolke hans hellige Grundsætninger, ere vi altid sikkre paa at følge dem, naar vi opfylde Menneskets Pligter, naar vi udøve de blide Dyder Naturen grov i vore Hjerter, førend de bleve foreskrevne i den høje Coran. Vi tænke, at en god Handling er mere værd end alle Bønner; at Retfærdighed og Almisse ere helligere, end Rhamadan; *) og i vore Sandorker nødte til at forsømme nogle Afvaskninger, stræbe vi at erstatte dem ved Menneskekjerlighed, ved Godgjørenhed, fremfor Alt ved Gjæstfrihed. I forgetyve Aarhundreder have vi været denne vore Hjerter saa lette Pligt troe; vi ære den som den første, vi elske den som den sødeste. Enhver Fremmed, var han end Fiende, der betræder vore Teltes Dørtærskel, vorder os en hellig Gjenstand. Hans Liv, hans Formue, hans Rolighed ere os en kostbar Skat, som den Evige betroer os; vi bede ham hver Dag forunde os denne Ære; vore Familiehøvdinger gjøre hinanden den stridig. Aldrig nyder nogen af dem sit Maaltid i sit Telt: hans Bord er stedse ved Indgangen; Sæder ere der beredte; og Herren tør ikke tage Plads, førend tre Gange at have raabt: I

*) Maurernes Fastemaaned.

Gud vor Faders Navn, saafremt her er nogen Vandringsmand, nogen Nødlidende, nogen Ulykkelig, han komme og dele mit Brød, han komme og fortælle mig sine Lidelser.

Det er iblandt disse saa simple Mennesker, hvis Sæder vare bestandig de samme siden Agars Sens Død, det er i Midten af Ørken Zab, at jeg kom til Verden for at elske Zora, Zora, den blufærdigste, den skjønneste blant min Stammes Piger; Zora, som, fra sin Barndom af efterladt min Fader af hans bedste Ven, blev opdragen med mig, forlod mig ikke et Øieblik, elskede mig næsten lige saasnart, som jeg elskede hende, og skulde ikke kunne tilbagekalde den Tidspunkt, da denne saa ømme Kjerlighed begyndte. Min Fader, Scheik for min Stamme, saae vor unge Lue fedes, nærede den; han trykkede os ofte til sin Barm, kaldte os sine to Børn, deelte sine Kjertegn imellem os. Ferend hun vidste hvad en Brudgom var, gav Zora mig dette Navn; jeg kaldte hende ogsaa min Brud; og min Fader lagde vore Hænder sammen med de Ord: Ismael, min Søn, elsk bestandig, elsk Dit hele Liv min Vens Datter. Vorer sammen elskende hinanden, som de to Palmetræer, der ved hinandens Side reise sig uden for mit Telt. I vil trøste min Alderdom; I vil støtte mine vaklende

Skridt paa den bratte Skraaning, der allerede fører mig til Graven; Hymen skal inden føje Tid forene eder; og I skal engang sige til eders Børn det jeg finder saa megen Fornøjelse i at gjentage eder i Dag.

Efterat jeg havde naaet mit tolvte Aar, havde min Fader lært mig at tumle Kastespydet, at svinge mig paa en Ganger uden Tømme, at lade den flyve over Sandet. Zora havde, for ikke at være fra mig, lært de samme Færdigheder, havde troet at elske dem, fordi hun elskede mig. I en kort Troie-lukket med Guldhægter, med Bue i Haanden, Koger paa Skuldren, ledsagede hun alle mine Skridt. Snart forlade vi vore Hjorde for at følge den hurtige Struds, eller den farlige Sjakal, eller den vellugtende Zibetkat. Zora gjennemborede dem med sine Pile, og jeg besang hendes Seire. Snart droge vi paa lette Gangere, væbnede med mange Kastespyd, i Spidsen for en Trop unge Krigere af vor Alder, hen at opsøge den frygtelige Løve i sin Hule. Ved Spydkast tvang vi den til at gaae ud paa slet Mark; nu gjenlød det rundt om af vore Valdhorn og Trompeter. Rasende, brølende, forvirret ved denne krigerske Lyd, kastede Dyret sig over Gangeren, angreb, nedkastede Jægeren: men jeg vaagede over Zora; stedse imellem hende og Lø-

ven skulde jeg blive synderslidt førend Zora saaret; jeg skulde tusende Gange have tabt Livet førend hendes var kommet i Fare. Gjennemhugget fra alle Kanter, faldt Dyret snart, vædet i sit Blod, og Zoras Spyd bar dets blodige Hud.

O! hvor sørgeligt og sødt er det mig at mindes hine alt for lykkelige Tider! hvilken Vellyst jeg føler ved udførlig at fortælle eder mit kjære Fædrelands Sæder! Mindet af det Gode, man ikke mere har, er de Ulykkeliges sidste Gode. Hver Morgen, før Dagens Frembrud forsamlede vi, Zora, mine Brødre, mine Søstre, os foran det Tælt, hvori vort Livs elskede Ophavsmand slumrede, der oppebiede vi i Stilhed det ønskede Øjeblik, da han vaagnede; ligesom Ingen af os havde villet overgive sig til Hvile, førend at have modtaget hans Velsignelse, ligesaaledes ønskede han den atter for at begynde Arbeidet. Paa Knæe sammentrængte omkring Oldingen, hørte vi ham holde Bøn, anraabe for os Himlens Herre: derpaa trykkede vi ham i vore Arme. Ofte værdigedes han i Selskab med os til friske Græsmarke at lede Kamelerne, de brægende Bøder, de spæde Lam, der søge deres Mødre. Sletten gjenlyder af deres Skrig, af de unge Hyrders Fløjter, af lykkelige Elskendes Sange, medens vore Koner fysselsætte sig med de deres Kjøn

betroede Omsorger, sie Melken af vore Faar, bere-
de vor Føde, bringe Orden i vore Boliger, opdra-
ge, undervise vore Børn til at velsigne, til at ære
deres Fader som Guds høje Billede; og naar vi
ved Dagens Ende komme tilbage, saa udhvile vi
os i deres Favn, deres saa efterhigede Kjertegn sy-
nes os endnu sødere ved den korte Fraværelse, der
bød os vente paa dem. Vor Kjerlighed stedse lige
levende, skjøndt stedse tilfredsstillet, iler at udtrykke
sig ved tusende nye Vidnesbyrd: den unge Brud-
gom, der unge Elsker gjør den han elsker Rede for,
hvad han den Dag har foretaget sig, siger hende
den samme Sang, hvori hendes Dydigheder ere for-
herligede. Man nyder tilsammen Aftensmaaltidet:
Riisen kogt ved Damp, det unge Geed paa
gloende Kul, friske Daddeler, see det er vore Retter;
det er tilstrækkeligt for vor altid stærke Sundhed, for
vore altid maadelige Ønsker. Efter dette tarvelige
Maaltid fortælle de Gamle, siddende midt i Kred-
sen, forgangne Tiders Begivenheder, den brave
Kaleds Bedrifter, den vise Almanzors ædle Træk,
eller tvende Elskendes Ulykker, som Skjæbnen vilde
prøve. Man fælder Taarer over deres Lod; man
lykønsker sig med et blidt Øjekast, ikke at lide de
samme Gjenvordigheder. En fælleds Bøn forkyn-
der Hvilens Time; man takker Himlen for den lyk-
kelige Dag, der er tilende, og man gaaer hen at

nyde en rolig Søvn, hvorpaa skal følge ligesaa skjøn en Dag.

Mit Giftermaal bragte saa megen Lykke paa den højeste Spidse. Paa sin Kameel i en Piramyde af Flor blev Zora ført igjennem hele Leiren ved Fløjters og Paukeres Lyd. Igjennem det Slør, der bedækkede hende, saae man den skjønne Zora, en hvid Tunika; hendes Øren, Barm, Arme vare prydede med Ringe og Smykker af Guld. Man ledede hende til mit Telt, hvis Dørtærskel hun glad sprang over, uden at berøre den med sine lette Fødder. Min Fader gav hende i mine Arme, og vore Brødre, vore Søstre, vore Venner, der bleve uden for mit Paulun, besang indtil den frembrydende Dag, den lykkelige Brudgoms Kjærlighed, den frygtsomme Jomfrues Dyd.

Ak! Trompeternes Lyd afløste saa søde Sange. Neppe var mit Bryllup holdt, før Boabdils Gesandte kom, og i Prophetens Navn bad os gribe til Vaaben for Guds Skyld.

Børn af Agar, sagde de til os, eders Brødre i Granada anraabe eder. Denne stolte Hovedstad, denne eneste Levning af eders Erobringer er nær ved at falde i de Christnes Hænder. Fra Spa-

niernes Udkanter have vore Fiender samlet sig under vore Mure. Efterat have bemestret sig vor Stad vil de gaae over til Afrika, afbrænde eders mægtige Byer, lægge eders Moskeer i Aske, myrde eders Præster, krænke eders Fruentimmer; de vil trænge frem til eders Orker, og med Ild og Sværd forstyrre eders fredelige Leire. I vil forsøge at tilbagedrive dem, men deres Seire skal have gjort dem uovervindelige; I vil anraabe den Evige, men den Evige vil straffe eder for at have forladt eders Brødre, for at have glemt saalænge, at han satte eder paa Jorden kun for at lade eders Liv til Lovens Forsvar.

Disse Ord oplue vor Ungdom, og overtale vore Oldinge. Efter disses Overeenskomst afgjør min Fader at Kjernen af vore Krigere skal ile Granada til Hjelp. Strax lader Krigsraabet sig høre i Leiren: Til Vaaben, Moslemer! Til Vaaben! Til Hest, Orkens Børn! Guds Nidkjerhed lede eder! Seiren følge eders Landser!

Ved dette Raab ere allerede titusende Krigere paa deres hurtige Gangere. Min Fader vælger deraf sextusende og giver mig Befalingen over dem.

Skjelvende, forvildet, kommer Zora og kaster sig for hans Fødder; Zora anholder, anraaber om

Tilladelse at ledsage mig. Vant til Vaabendaad, var hun værdig at følge os, værdig at befale over os. Min Fader vakler imidlertid: men mine Krigsfællers Raab, de Taarer han seer paa mit Ansigt, den hele Hærs Bønner, bestemmer endelig hans Ømhed; Zora skal reise med mig.

Jeg kan ikke gjentage for Eder, Herrer, de sørgelige Farvel, der sagdes min Fader; jeg kan ikke male eder hans Smerte ved denne grusomme Skilsmisse. Mine Taarer flyde ved Erindringen herom: jeg seer endnu denne hæderlige Olding forlade mig for at trykke Zora til sin Barm, slippe hende for at tage fat igjen paa mig, anbefaler os begge at vise os ham værdige, vort Fædreneland værdige, men ikke for meget at søge Farer over vore Kræfter. Zora skulde ikke kunne følge dig, sagde han mig grædende; og dog skulde Zora ville følge dig: du skulde være Aarsag til hendes Fald, du skulde ikke overleve hende; og din Uklogskab skulde lægge i Graven baade Din Kone og Din Fader. Spar Dit Liv, min kjere Ismael; tænk paa at mine Faderøine skal følge dig i Slagene, at min Sjel uden Opher hos dig ikke et Øieblik skal forlade dig, at den Landse, der truer dit Hjerte, med samme Stød skal gjennembore mit.

Medens han sagde disse Ord, og mine Krigere kun ventede paa mig for at reise af, fyldte en sort Ravn, siddende paa et Palmetræe, Luften med sørgelige Skrig. Min Fader bemærkede det; min Fader vilde udsætte Reisen. Men, lidet rørt ved disse tomme Varsler, som vor Nation sætter alt for stor Priis paa, tilbageskødte jeg hans kjerlige Ængstelse, jeg bønfaldt ham om at dølge sin letmoende Omfindtlighed, omfavnede ham for sidste Gang, og svingede mig paa min Ganger, fulgt af den skjønne Zora.

Vi kom snart til Seirens Stad,*) hvor Boabdils Skibe modtoge mine sertusende Krigere. Vor Overfart var lykkelig. Vi steg i Land i Almerias Havn, hvorfra vi begav os til den stolte Stad, vi skulde undsætte. Boabdil var ødsel paa Kjertegn, fordeelte os Brebere hos de rigeste Borgere, og vilde at hans Palæ selv skulde være min Kones Opholdssted.

Men Livet i Granada blev mig om føie Tid forhadt. Synet af en vild Despot omringet af et fordærvet Hof, offentlig Ringeagt for Sæderne, for disse hos vor Nation saa ærede, saa hellige Sæder,

*) Caïroan, Afrikansk Havn, hvis Navn betyder Seirherrernes Borg.

vare en Modbydelighed for Zoras Øine. Hendes frygtsomme og blufærdige Sjel, vant til at see omkring hende kun Ustyldighed, den blide Fred, forfærdedes ved Synet af Lasten, ligesom Gazellen for Slangen. Hun vilde vende tilbage til Afrika; hun bad mig hver Dag at tage hende ud fra dette ugudelige Hof, at i det mindste føre hende bort fra denne Konge, der kjendte hverken Lov eller Sammvittighed. Leilighed tilbød sig snart.

Almanzor, vor Anfører, ene værdig min Agtelse, blev underrettet om, at eders Castilianere ponsede paa at angribe Carthama, en Stad, hvor en navnkundig Stamme har taget Tilflugt. Carthama, skjøndt uindtagelig, behøvede Undsætning. Abenzerragerne, der forsvarede den, vilde, i lang Tid opbragte mod Granaderne, ikke inden deres Mure modtage uden fremmede Tropper: den brave Almanzor kom og bad mig lade min Kone drage ud med tusende af mine Brebere. Denne Skilsmisse indjog mig Gysen. Jeg kunde ikke forlade mine øvrige Ryttere; jeg kunde ikke leve fra Zora: men den Længsel hun bevidnede efter at flye Boabdil og hans Hof, den Lovtale Almanzor holdte over Abencerragernes Dyder, mine Krigsfællers Troskab saa stor, at de alle vilde dee for Zora, bestemte mig omsider. Jeg ledsagede min Kone til

Carthama. Osman, den troløse Osman, Befalingsmand i denne Borg, viiste hende udmærket Ærbødighed, indbød mig selv til ofte at besøge Gjenstanden for min Kjerlighed. Jeg var rolig, jeg havde igjen stødt sammen med Almansor; og næsten hver Nat sneeg jeg mig ene fra Granada paa min utrættelige Ganger, og tilbragte nogle Øjeblik hos min elskede Kone, gjorde hende Rede for mine Tanker, hørte og gjentog vore Eeder.

Disse jevnlige Sammenkomster forsødede Fraværelsens Lidelser, dæmpede den smertelige Marter at være andensteds end hos Zora. En endnu raadsommere Marter foregede mine Ulykker. Fra i Dag af har jeg først vidst at en af hine Abencerrager dem Almanzor havde skildret mig som Helte, at Osman kort sagt, den lastefulde Osman, vovede at brænde for min Kone, og havde erklæret hende sin Lue.

Min Herre, I veed ikke, I kan ikke forestille eder det sørgelige, det skrækkelige Herredomme, Jalousie udøver over os. Denne farlige Lidenskab er den mest levende, den mest voldsomme man kjender under vore brændende Himmelegne. Ingen Brøde, ingen Misgjerning naaer i vore Øine den at kaste et Blik paa vore Koner, paa vore Elskede;

ingen Hævn er formeent for at straffe denne rædsomme Fornærmelse. Ødsle med hele vor Formue, sagtmodige, fredelige, gjæstfrie, blive vi mere grueſomme, mere vilde, mere blodtørstige end Løverne i vore Ørker, saasnart man vil røve os Gjenstanden for vor Ømhed.

Neppe underrettet om Osmans Brøde, besluttede jeg at ile til Carthama for at blive hos Zora, for at søge, for at vække Leilighed, den lykkelige Leilighed, til tusende Gange at støde dette Sværd i den overmodige Osmans Hjerte.

Jeg var paa Veien. Ak! jeg tænkte at vor sidſte Seir, eders Leirs Brand, mere end nogensinde skulde betrygge min Vandring. Tanken paa at see Zora igjen, at komme til hende for ikke mere at forlade hende, Haabet at hævne mig over en Forræder, fyldte min Sjel med Fryd, da eders Krigere med eet viiſte sig og omgave mig fra alle Kanter. Uden Eder skulde jeg maaskee have undsluppet dem; men eders uovervindelige Arm har seiret over min Stræben, og I koſte mig ved eders Seir mit Livs dyrebareſte Øjeblik.

Denne er Aarsag til mine Taarer. Zora venter mig og jeg er Fange; Osman er hos Zora, jeg

er i Spaniernes Lænker; undres I over mine Taarer? Afstør dem, svarer han: jeg vil oprette det Onde jeg har gjort. Jeg iler, af min Konge at udbede Eder den Friheds Gjengivelse, hvorover jeg ikke mere er Herre. Min egen Ganger skal bære eder til Carthama; ved Dagens Frembrud skal I see Zora igjen; og bevrer I mig, til Løn for min Iver, med nogen Deel i Eders Venskab, skal denne Følelse være mig mere dyrebar, end alle Ærens Laurbær.

Idet han siger disse Ord, naae de Forskandsningerne. Kjendt af Vagterne kommer Lara og hans Fange igjennem. Han fører ham til sin Vaaning, antvorder ham til sine Betjente, tilsøsler ham al den Hjelp, han kunde give en Broder, og imedens man er sysselsat omkring den saarede Numid, gaaer Lara at søge Ferdinand og gjøre ham Regnskab for sin natlige Vandring.

Kongen af Arragonien, hans høje Dronning, vare netop i Raadet. En Udlænding, en Ubekjendt, beskyttet af Isabella ene, hvis Blik i denne Mand havde skjelnet en stor Mand, fremsatte for de tvende Herskere sine stolte Planer. Denne ubekjendte var Columbus. Han foreslog Opdagelse og Erobring af en ny Verden: han bad ikkun om et

Skib. Hele Raadet var uvilligt til at tilstaae ham det. Isabella var ikke uvillig.

Saasnart Lara viser sig, tager han Plads. De store Anliggender man drøfter, hindre Helten fra at tale til Kongen. Tiden svinder, Natten skrider; den utaalmodige Ismael brænder efter at see Lara tilbage.

Men Breberens Ganger, som undslap fra Kampstedet, har af sig selv taget den Vei, den saa ofte har gjennemløbet. Henteven af Skræk, iler, flyver den ad Carthama, hvor Zora urolig sukker, venter paa sin Ægtefælle. Hun seer Timerne henrinde; hun tæller deres sørgelige Øjeblik. Hun gjenkalder sig de Farer, der kunne true ham, som hun elsker; hendes Indbildningskraft foroger dem. De sørgeligste Forestillinger fremtrænge sig hobeviis for hende. En dødelig Gysen bemestrer sig hendes Sjel; en rædsom Anelse bringer hende til at græde og skjælve. Da hun ikke længere kan udholde den skrækkelige Marter hun føler, vil hun selv gaae sin kjære Ismael i Møde. Det forekommer hende som hun vil lide mindre, naar hun søger den Gjenstand, hendes Hjerte længes efter, at hun vil skjælve mindre for ham, naar hun udsætter sig de Farer han løber.

For at skuffe Portvagterne, iferer Zora sig en Krigerdragt lig Abencerragernes. Hun rider igjennem Staden, foregiver en Ordre fra Osman, lader lukke op, og tager Veien ad Granada, imedens hendes Øine af Alt, hvad hun seer, begjære hendes Mand.

Snart hører hun en Ganger: hun standser opmærksom, laaner Øre, aander ikke. Det gjenlyder. Gangeren nærmer sig med lige Fodslag, og Echoet gjentager den dumpe og hurtige Lyd af dens Fødder. Ubevægelig, bævende opdager Zora denne Ganger; dens hvide Farve, dens lange Man bringe den omme Zora til at skjælve. Hun flyver, kalder paa Ismael . . . Ved dette Navn, denne Stemme hæver Gangeren Hovedet, vrinsker, gaaer frem imod Zora. Zora beskuer den: det er den, det er hendes Mands Ganger; den er ene, den er farvet med Blod; dens Herre er uden Tvivl omkommen, dens Herre er falden for en barbarisk Spaniers Stød.

Forvildet ved sin Smerte, ved sin Frygt, ved sin Kjerlighed, svinger Zora sig paa den blodige Ganger, og overlader sig til dens Førelse. Hun anklager Himlen, anraaber den, sværger at hævne Ismael. Den forstandige Ganger vender til-

bage ad den Vei den kom; den fordobler Hurtigheden, og bærer Zora lige til det Sted, hvor hendes Elsker blev nedkastet. Der standser den. Zora betragter, og seer de fire Spaniere fældede af Breberen. Ikke tvivlende om sin Ulykke søger hun Ismaels Liig, og kjender hans brudte Skjold, seer den af Blod vaade Jord. Nu udsteder hun Jammerskrig, segner halvdød paa disse Levninger, og i sin rædsomme Fortvivlelse vælter hun sig i Støvet.

Midt under disse sørgelige Klager hører den Ulykkelige en af de fire Spaniere døende sukke. Hun staaer op; den saarede aander endnu. Zora yder ham Hjelp, iler at kalde ham tilbage til Livet, og, saasnart han har faaet Sandsning igjen, fritter hun ham strax om hans Kamp, om hans Saar, om det Skjold, der var bleven tilbage paa Jorden, om det Blod, hvormed den er bedækket. Zora beder ham, besværger ham, Intet at dølge hende, at fordoble eller at ende den rædsomme Qval hun føler.

Nert ved hendes Omsorg udstammer Soldaten nogle arabiske Ord, for at gjøre sig forstaaelig for den Fremmede. Han viser hende sine Kampfæller, siger hende at det er en Breber, der, ene, angreben, i sin Fart, har ladet dem falde for sine Sted.

Han udsiger Navnet Lara, gjentager at Lara har hævnet dem, at dette Skjold blev brudt af ham, at dette Blod er Brebereus, som Laras Haand udgod.

Neppe har han fuldendt disse Ord, førend Zora, uden at svare ham, med forvildede Øine vankende omkring hende, overveier om hun ikke ufortovet skal ende sit Liv der, hvor Ismael faldt. Men hun vil hævne ham; dette Ønske holder hendes Arm tilbage. Hun griber, trykker med Styrke den spanske Soldats Haand, og siger med afbrudt Stemme: Ven, viis mig, betegn mig Veien til Leiren, til den Leir, hvor Lara aander, denne Lara . . . Frygt Intet, Ven, jeg vil sende dig dine Vaabenbrødre; jeg vil komme tilbage at hjelpe dig, om Himlen vil at jeg skal komme tilbage.

Forundret viser Soldaten hende langt fra den Vei hun maae tage. Zora bestiger igjen sin Ganger, lader den bruge al sin Hurtighed, hugger den endnu med Sporen, flyver, kommer til Forstandsningerne.

Vagterne vil standse hende; men Zora hører ikke deres Raab. Gaaer, siger hun, gaaer og forkynder den medynksløse Lara, at Befalings-

manden i Carthama udæsker ham og venter ham her. Han frygte inter Baghold, jeg er ene; og vilde han, skulde jeg fægte omringet af eder. Saafremt han ikke er den feigeste blandt Mennesker, vil han ikke tøve et Øjeblik.

Forundrede ved saa stor en Dristighed, lade Vagterne hende gjentage disse Ord. De vide ikke om de bør adlyde: men Spaniernes Ærefrygt for enhver Kriger, der fordrer Tvekamp, gjør dem det til en hellig Pligt. En af dem gaaer at opsøge Lara. Imidlertid bærer den unge Afrikanerinde, som, selv i sin Rasenhed, ei kan glemme den ømme Menneskeligheds Pligter, Omhu for at sende tvende Soldater til deres saarede Krigsbroder.

Lara var ikke kommen tilbage: Ismael ventede endnu paa ham. Da Soldaten som er sendt til ham faaer at vide, at Helten er i Raadet, vil han ikke der forstyrre ham. Han indlader sig med Numiden; han fortæller at Befalingsmanden i Carthama i dette Øjeblik er kommen at æske Lara til Kamp.

Ved dette Navn reiser Lara sig; hans Øine gnistre af Hævn: Befalingsmanden i Carthama! udbryder han udenfor sig selv. Retfærdighed, du fører ham hid til mig! Det er mig, den Tro-

løse Forfølger, det er mig, hvis Hoved han kommer at begjere af min Overvinder. Christen, vil Du taale at Din kjække Feldtherre, udtrættet af Kampen og af denne sørgelige Nats Vandring, udsætter sig imod denne Forræder? Nei, dersom du elsker Lara, dersom du værdiges at høre en Fange, som han hædrer med sin Agtelse, dersom du vil af mig fortjene Velgjerninger over din Forventning, saa laaner du mig dine Vaaben, saa fører du mig til hiin Abenzerrag som kun med sorte Anslag er hidkommen, og jeg skylder dig da den høje Lykke, at udsætte mit Liv for en Helt, der er mit Hjerte, der er Eders Hær dyrebar.

Saa taler han. Soldaten vakler: Ismael besværger ham, anraaber ham, afriver, og giver ham de Guldsmykker, hvormed hans Been, hans Arme ere prydede. Han sværger ved Himlens Gud at komme tilbage efter sin Seir, at undskylde ham hos Lara; han svarer for Alt med sit Hoved. Endelig bestemt, afferer Soldaten sig sine Vaaben, som Ismael ilsomt iklædes. Formedelst sit Saar lider han under den tunge Kyrads: men hans Had til Osman, men hans brændende Skinsyge, men Trang til at hævne sig, bringe ham til at glemme Saaret. Han stiger paa Laras Hest, lukker Visiren paa sin Hielm, og ledet af Soldaten, med Sværdet i Haan-

den, med Hjertet fuldt af Rasenhed, iler han til det Sted, hvor hans Kone vredes over saa stor en Langsomhed, harmes, truer, tumler sig, brænder efter at bades i Blod.

Saasnart de blive hinanden vaer, styrte de sig mod hinanden, bedragne af Natten, blindede af en Rasenhed, af et uforsonligt Had, hvis Kilde er deres Kjerlighed. De vogte sig for at sige et eneste Ord: begge frygte ligemeget for at røbe sig: begge er det lige magtpaaliggende at være ukjendte. Deres blodfarvede Sværde afbede ikke de Sted, de tilbringe hinanden; de søge alene en Vei til deres Fiendes Bryst. At døe er Intet, kun at de dræbe. Deres Smidighed, saamange Gange øvet, er glemt i dette Øjeblik. Deres Tapperhed er nu kun en vild Rasenhed. De blotte sig for bedre at ramme hinanden, de nærmes for at deres Saar skal vorde des dybere. De tage endelig fat i hinanden, rive hinanden fra Gangeren, falde sammen til Jorden, reise sig igjen, og gribe igjen fat paa hinanden af Frygt for at Sværdet skal forfeile Hjertet.

Ulykkelige Ismael, beklagelige Zora, hvilken Feiltagelse forvilder eder! Hvilket skrækkeligt Affind henviser eder! Hvad! Eders rasende Hænder røre hinanden, eders Aande blander sig, I

trykke hinanden i eders Arme, og intet advarer eder, intet lader eder ane at det er den Gjenstand I tilbede! Eders Hjerter banke ved hinandens Side, og disse omme Hjerter gjenkjende ikke hinanden! I som forstode saa godt et eneste af eders Øjekast, et eneste af eders Suk, I som ikke kunde leve uden forenede, I ere det, I omfavne hinanden, og det er for at myrde hinanden! Standser, Grusomme, standser! Dæmper denne fæle Rasenhed, holder inde med disse ugudelige Stød, siger et Ord, et eneste Ord, og I vil falde paa Knæ. I vil med eders Taarer vaske de Saar, I have givet, I vil kysse eders døende Læber til den Barm, I nu knuse!

Spildte Ønsker! Tomme Klager! Deres Rasenhed, stegen til den højeste Spids, kan Intet see, Intet høre. Gridske ere de paa Hævn, betagne af Skinsyge og af Smerte; Ismael saarer Zora to Gange, og vil endnu saare hende; Zora opriver to Gange med sit Sværd Ismaels Bryst, og søger hans Rustnings blode Sted for at støde det endnu dybere. Endelig, mat ved Blodets Tab, svækket ved sin første Kamp, vakler Ismael, og Zora styrter ind; hun fordobler sin Anstrængelse, hun gaaer tæt til ham, hun naaer ham, kaster ham ned, og støder i ham sit af Blod farvede Sværd indtil Stikbladet med disse Ord: Der, Barbar:

men vild, for du opgiver Aanden, at du falder for en Qvindes Haand; ja, det er Zora, der falder dig, ja, det er Ismaels Kone, der hævner den Mand, hun tilbad.

Ved disse Ord, ved denne Stemme, løfter Ismael sit Hoved op, kalder det flygtende Liv tilbage, samler de forsvindende Kræfter, og siger: Zora, Zora . . . og det er dig, som rovermig Livet! og det er imod dig, at min Haand . . .

Han falder ikke . . . Zora har styrtet sig til Jorden . . . Hun tager sin Hjelm af, seer . . . Dagens første Straaler vise hende Ismaels blege Ansigt.

Bleg som han, stum, ubevægelig, tilintetgjort, betragter hun ham opmærksomt; hun vilde, hun kan ikke tvivle om sin Brøde. Uden at sige et Ord, uden at kunne gjøre en Bevægelse, staaer hun stiv og forstenet. Haarene sturle paa hendes Isse, hendes hvide Læber forblive aabne, hendes forvildede og stirrende Øine fæste sig paa Ismaels brustne Øine, imedens han med sin døende Haand søger og griber Zoras Haand.

O min Veninde, sagde han til hende, o kjereste Kone, dæmp din rædsomme Fortvivlelse; tilgiv

dig din grusomme Irring, ligesom Ismael tilgiver dig den. Du vilde hævne min Død; jeg troede at straffe den troløse Osman; dine blodige Hænder ere rene. Det Banesaar, du har givet mig, beviser mig endnu din Kierlighed. Idet jeg dør, har jeg Øinene paa dig, trykker jeg din kjære Haand, lægger jeg den paa mit Hjerte; o, min Død er ingenlunde smertelig. I vor Kjerligheds Navn, min ømme Zora, i vor værdige Faders Navn, han som ingen flere Børn beholder end dig, lov mig at leve for at trøste ham: skynd dig at love mig det; den medynksløse Død naaer mig, den nærmes, jeg føler den . . . Lev vel, Zora, min Elskede . . . Lev vel, min ene Elskede . . . Ismael har tilgivet dig sin Død, forund ham i det mindste dit Liv.

Hans Stemme gvæles, hans Øine lukke sig, hans Hoved synker, og hans kolde Haand forlader Zoras Haand. Stedse ubevægelig, betragter Zora ham endnu nogle Øieblik. Pludselig skjelve hendes Knæe, hendes Arme stivnes, hendes Tænder klappre. Hun bøier sig, hun nærmer sig Ismaels Ansigt, søger hans Læber, som hun trykker med en krampagtig Bevægelse, fæster sig til hans isnende Legeme, som hun med Styrke holder omfavnet, og udstøder det sidste Suk.

Ottende Bog.

O Død, Død som man frygter, og som ene giver Hvile, du skulde ikke være en Ulykke, om du altid traf paa eengang de trofaste Venner, de ømme Elskende. At ophøre at være til er intet, at forlade hinanden er det allerstørste Onde. Ikke er den at beklage, som imod Enden eller ved de første Skridt af en hæderfuld Bane, falder og henslumrer tilfreds med sig selv: men hans Elskede, men hans Ven, som blive tilbage med hans Aske, som af Livet bevare kun den Evne at lide, det er de sande Ulykkelige, det er dem, som fortjene vore Taarer. Unyttig, fremmed for Verden, lig den kummerfulde Reisende forvildet i fjerne Egne, troer han, der overlever den elskede Gjenstand, sig midt iblandt et vildt Folk: han taler og bliver slet ikke forstaaet; man taler til ham, han kan ikke svare. De Lige-

gyldiges Sprog er ubekjendt for hans Hjerte; de Mennesker han seer, ere ikke hans Brødre, de græde ikke som han. Lukket for blide Bevægelser, for selve Dydens, betragter han den ikkun som en Pligt, han erindrer sig ikke mere, at den er en Lyst. Ene, enkeltstaaende i Verden, vanker han i en umaalelig Ørk, hvor Intet tiltrækker sig hans Blik, hvor hans trættende, matte Øine søge alene en Grav: Did styrer han sine Skridt, der brænder han efter at nedstige, og Graven drager sig uden Ophør tilbage. O Zora, ømme Ismael, i det mindste omkom I sammen; stedse forenede skal eders Sjele elske hinanden endnu i Himlen. Ak! eders Lod, saa rædsom den er, maa vække Misundelse i det eensomme Hjerte, som Intet mere har, uden Erindringer.

De tvende ulykkelige Ægtefæller havde endt deres Liv; den spanske Vagt omringede dem, med nedbøjet Hoved, med foldede Hænder, i medlidende Taushed, da Lara, efter i Raadet af Kongen at have udvirket sin Fanges Frihed, kommer og tilbageæfter den Kamp, Ismael fravender ham. Hvilket Syn viser sig for hans Øine! De to Elskende henstrakte paa det med deres Blod farvede Græs, med deres kolde Hænder sammenflettede, deres

blege Ansigter vendte imod hinanden, og de halvaabne Læber, der ligesom søge det sidste Suk!

Ved dette Syn udstøder Lara et Skrig. Castillianerne fortælle ham det unge Pars sørgelige Feiltagelse. Helten gyser, og fælder Taarer. Han bebreider sig bitterligen at være Aarsagen til deres Død; han vil i det mindste hædre deres Aske, han vil at de sidste Pligter skulle betale hans sørgelige Venskab. Een Grav forener disse Liig, og to sammenflettede Myrter ere der plantede med Laras Haand. Vorer, siger han, Kjerligheds Træer, vorer i den Jord, hvor to Ulykkelige hvile, som Kjerlighed dræbte. Vandringsmanden, Krigeren af Følelse, som dvæler under eders Skygge, skal føle sit Hjerte banke, skal imod sin Villie udgyde Taarer; Egnens Ægtefolk skal komme under eders Løv at fremsige deres Elskovs Eder; og Meenederne, om saadanne gives, skulle med Skam vende sig derfra og ikke vove at betræde det Græs, der bedækker dette hellige Gravsted.

Efterat have opfyldt disse Kummerens Omsorger vender Lara tilbage til Arbeiderne med den nye Borg. Allerede ere de dybe Grave omgivne med stærke Mure; allerede beherske Voldene Sletten, Portene dreie sig paa deres Hængsler; vidtkomne

Verker forsvare dem; i Hast bygte Træhuse betegne alene Pladsen til dem, der skal opreises. De tjene til Lye for Soldater, for Høvdinger, for Regenterne selv, der, ikke efterhigende andet Palæ end Alhambra, finde sig fornøjede med at beboe pragtløse Vaaninger, lig deres Krigere.

Studsende ved at see en Stad istedetfor en ødelagt Leir, tabe Maurerne det Haab og den Dristighed, det første Held havde indskudt dem. Berøvet Almanzor, som hans Saar hindrer fra at fægte, har Boabdil ingenlunde forurolliget Isabellas Arbeider, ikke tordet til Vaabnenes Lod betroe hvde sit Rige og sin Skjæbne. Uafladelig ere omkring Helten Alabezerne, Almoraderne sysselsatte med at faae hans ophøjede Ansigt at see, de forespørge sig om han snart skal kunne lede dem til andre Seire. Gjennemtrængte af Høiagtelse og Kjerlighed for ham omringe alle Soldaterne knælende hans Telt, bede den Evige tilbagegive dem deres Stytte, deres Fader, Gjenstanden for deres Erkjendtlighed og Ærefrygt.

Alamar ene, i Løn skinsyg over denne Almanzors Hæder, hvis Ligemand i det mindste han troer sig, opbragt over at Hæren betragter sig som uden Hoved, saalænge Almanzor ikke kan stride, Ala-

mar begiver sig i sit Telt og bereder nye Forbrydelser. Stedse brændende af en vild Kjerlighed til Mulei Hassems Datter, har han nys erfaret at denne Fyrstinde er kommen tilbage til Granada; han veed at Almanzor og Mulei have svoret at beskytte hende, at forsvare hende mod hans Begjerligheder. Uden at regne stort paa den usikkre Boabdils Løfter, ponser Afrikaneren i Lon paa om Natten at gaae tilbage til Granada, at rane Zulema af hendes eget Palæ, og at skjule hans Nov i de hans Magt undergivne Stater.

Med eet henimod Dag bebude en buldrende Tummel i den spanske Stad, Glædes Lyd, Henrykkelser en stor Begivenhed. Voldenes Skildvagter synes rede til at forlade deres Poster. Man seer de forreste Vagter, underrettede ved Afsendinge, deeltage i den offentlige Munterhed; paa Murene bemærker man Høvdingerne, Soldaterne isleng at omfavne, lykønske hinanden, ganske høit at takke Himlen, og med Mine, med Stemme at true Granadas stolte Taarne.

Gonsalvo var kommen: midtigjennem Farerne havde Gonsalvo oversteget Alpuraresbjergene, og saae omsider den nye Stad. Saasnart han viser sig, saasnart han kjendes, gjentage tusende Raab

oplæstede til Skyerne hans hæderfulde Navn: see der er han, vor Helt! See der er han, den store Høvding! Himlen giver os vor Frelser tilbage. Spaniere, strømmer Alle sammen, kommer at see den uovervindelige Gonsalvo igjen.

Soldaterne komme hastigen ud, samle sig omkring Helten. De omringe ham, indslutte ham; Mængden standser hans Ganger. Een vil røre og kysse haus Vaaben, en anden frie ham fra deres Tyngde. Alle indbyde ham, tvinge ham til at stige af, bære ham imod hans Villie paa deres Arme, og afstridende hinanden saa kjær en Byrde, føre de ham i Triumph hen til Anføreren, til Høvdingerne, der flei hans Skridt imede.

Lykkelige Lara, Du gik foran dem: Dig var det, Gonsalvo søgte. Neppe have de øinet hinanden, før begge i et Øjeblik styrte sig frem. De ere samlede, omfavne hinanden, slutte sig til hinanden, trykke længe deres Barm til hinandens, græde, og kunne ikke tale. De betragte derpaa hinanden, Øjnene berøres af den Fryd at sees igjen. Deres Tunge stammer nogle Ord, som dybe Suk qvæle: men de forstaae, svare og omfavne paa nye hinanden, de synes frygte for endnu at være adskilte. O kjække Gonsalvo, o ædelige Lara, hvilke Laurbær,

hvilken Sejer var eder nogensinde saa meget værd, som den, I følede i dette Øjeblik?

Efterat have tilfredsstillet denne deres Sjæles første Henrykkelse, besvarer Gonsalvo, uden at slippe sin Vens Haand, de andre Krigeres omme Hengivenhedsyttringer. Aguilar, Cortez, Medina, Gusman lykønske og omringe ham. Omgiven af Helte føres Helten af dem til Dronningen; og hele Hæren i hans Følge opfylder Luften med muntre Sange.

Isabella med Ferdinand gaae frem for at modtage ham, Gonsalvo bøjer Knæ. Dronningen løfter ham strax op, byder ham tage Sæde hos sig, modtager af hans Haand det Forband, Feses troløse Konge vilde besegle med en Brøde. Hun gyser ved de Farer, der truede hendes Gesandt. Kongen af Arragonien taler om Hævn; Isabella taler ikkun om Helten.

Lader os, udbryder hun, sysselsætte os med det, vi skylde Gonsalvo. Det staaer ikke i vor Magt at betale vor Gjeld til ham: men hans Fædrelands Agtelse, men Hærens Ærefrygt, men hin Glædes og Kjerligheds Henrykkelser, hvorved hans store Hjerte maa røres, det er hans værdige

Belønning. Store Høvding, I var fraværende; Mauren har overvundet os. Viis Eder, og Granada falder. Eders Regenter, Eders Soldater, Eders Ligemænd tilstaae Alle med Stolthed, at det er til Eders Arm, Seiren er fæstet.

Saa taler hun, og lader Gonsalvo tilbage med den trofaste Lara. De to Helte undrage sig fra den Mængde, der omringer dem, og begive dem til eet Sted. Der overlade de sig i Frihed til den Følelse, der fylder deres Hierter. De gjøre Spørsmaal paa Spørsmaal, ville paa eengang svare hinanden; og idet Enhver af dem taler om sig selv, afbryder han sig bestandig for atter at tale om sin Ven. De begynde hundrede Gange Fortællingen om hvad de have lidt den ene uden den anden; de grædе vexelviis af Glæde ved at gjenkalde sig egne Farer, af Ømhed ved at opdage hvilke Farer have truet Broderen. Lara vil see, vil omfavne denne gode, denne trofaste Pedro, der reddede Gonsalvo i Fes; han kalder paa ham, han iler at søge ham, giver ham Navn af sin Velgjører, trykker ham til sin Barm, lader sig af ham atter fortælle Gonsalvos Raad paa Skibet, overvælder Oldingen med Kjærtegn, og bestræber sin ædle Ven den Ret at belønne ham.

Snart hører han tans paa den Fortælling, der angaaer Zulema. Længe bekjendt med Gonsalvos Lidenskab, erfarer han uden Forundring, at han er elsket. Den skjønne Maurindes Velgjerninger, hendes ømme Erkjendtlighed mod sin Befrier, gjøre hende dyrebar for Lara; men, mindre forblindet end en Elsker, vover han ikke haabe, at en sød Forening skal vorde Prisen for en Fred, den han betragter som umuelig. Lara kjender Isabellas Planer, den Eed hun har svoret at falde, eller at bemægtige sig Granada. Han dølger denne Eed for sin Ven. For ikke at nedslaae ham, anstiller han sig, som om han deelte hans ugrundede Haab; og hans nænsomme Venskab, der skaaner et Selvbedrag, som vil være kort, bereder alt Trøst for den Kummer, det forudseer.

Imidlertid har det snare Rygte til Maurernes Leir henbragt den saa befrygtede Tidende om Gonsalvos Ankomst. Ved dette Navn overfalder en pludselig Skræk Granaderne. Nogle gjenkalde sig, blegnende, hans Seir over Abenhamed, Andre hans Indgang i Granada: skjælvende, slagne af Forfærdelse, strømme alle til Kongeteltet, samle sig, trænge sig om Boabdil, bede ham med høje Skrig at vende tilbage inden Murene, og true med at forlade Leiren, ifald denne Monark vil tilbageholde dem.

Boabdil, Mulei Hassem, som var kommen tilbage til sin Søn, Stammernes Høvdinger, Alamar selv kunne ikke dæmpe denne Forfærdelse: deres Taler høres ikke, deres Myndighed erkjendes ikke. Oprørske af Frygt, trodsende deres Konge af Skræk, vende Soldaterne i Uorden tilbage til deres Telte, tage til sig det kostbareste de have, og da de allerede troe sig forfulgte af Lara, begynde de at flye ad Staden. Lejren var bleven ode, havde ikke den store Almanzor ladet sig see.

Ifølge Underretning fra sin Fader, staaer Almanzor halvnegen op fra det Smertens Leie, hvor hans Saar holder ham tilbage. Han griber en lang Landse, der understytter hans sene Vandring, og uden Turban, uden Sabel, med Panden bedækket af hiin Bleghed, Hædernes og Heltenes Pryd, kommer han at vise sig for de Flygtende.

Hvor løbe I hen, Ismaels Børn? raaber han med en tordnende Stemme: hvad sørgeligt Afsind forvilder eder, og hvad haabe I at undgaae? Er det Døden? I søge den, I neddrage den over eders Hoveder. Fra sine høje Mure skal Spanierne i et Øjeblik styrte sig over eder, og myrde eder som en ussel Hjord. Jeg taler ingenlunde til eder

om Æren, der intet formaaer over eders feige Sjele; jeg taler ingenlunde til eder om eders Fædreland, om eders Gud, som I forraade, om eders Koner, om eders Børn, som I uden Tvivl have følgt: jeg anraaber eder for eder selv, for dette Liv, der er eder saa dyrebart, og som I overgive til eders Fiender. Standser, eller I ere dødsens: Bier i det mindste til Natten kan, ikke dølge eders Skændsel, men betrygge eders Flugt; bier at Mørket nogle Øieblik kan forhale denne for eder saa skrækkelige Død, som enhver Kriger gjør vis fra det Øieblik af da han sees at frygte den. I vakle, I skjælve endnu for at Gonsalvo før denne Dags Ende skal angribe eder . . . Nu vel! ene vil jeg fægte med ham; ene vil jeg stige i Graven, eller jeg skal frie Hæren fra den Fiende, der bringer den til at skjælve. Konge af Granada, afsend en Herold; i mit Navn udæske han Gonsalvo; han forkynde denne Spanier at i Morgen, ved Dagens Anbrud, i de tvende Hæres Nærværelse, kalder jeg ham til Kamp paa Livet. Og I, frygtsomme Granader, som tilforn ikke forlode mig, vilde I, for at flye, værdiges oppebie at Synet af mit Fald eller min Seir?

Ved disse sidste Ord standse Maurerne. Rødmende samtykke Soldaterne i at blive i Leiren. Be-

abdil afferdiger Herolden. Badet i Taarer, nedsunken i en dyb Taushed, tryk er Mulei Hassem sin Søn i sine skiælvende Arme. Alamar dølger sin Harme under tomme Lovtaler, Høvdingerne bøje Hovedet og vove ikke at overlade sig til Glæden.

Herolden fremdrager imidlertid med to Trompetere foran. Han kommer til Portene af Santa Fe. Broerne nedlades ved Synet af ham: man binder for hans Øine, man fører ham til Kongeparret. Gonsalvo med alle Høvdingerne var da hos Isabella, og stræbte at skildre Dronningen Fordelene af en lykkelig Fred. Man melder Maurernes Herold. Han træder ind, bøjer Knæ, og siger i en tillidsfuld Tone.

Herskere af Castilien og Arragonien, jeg kommer i Almanzors Navn at æske Gonsalvo af Cordova til Kamp. I Morgen ved Dagens Frembrud, for hele vor Hærs Aasyn, venter Granadas Prinds ham paa Sletten; og en af de tvende Krigeres Død skal ene kunne stille dem.

Ved disse Ord udsteder Gonsalvo et Smertens Skrig, som Dronningen tager for et Glædesskrig. Uden at give ham Tid at svare, siger hun til Afsendingen: Herold, Gonsalvo modtager Udfordrin-

gen. Ferdinand vil selv ledsage ham; vi give derpaa vort kongelige Ord. Gaae, henbring mit Svar.

Nu vender hun sig til Gonsalvo, som søger for hendes Øine at dølge sin Forvirring, og udbryder: Min Thrones Stytte, mine Ønsker ere omsider hørte! Da denne Barbar opoffrede min Svigersøn, var min eneste Bøn til Herren, at han vilde levere ham i dine Hænder. Den almægtige Gud har da hørt mig! O min Datter, fryd Dig; Alphonsos Død skal vorde hævnet!

Kong Ferdinand, som hører hende, deler hendes moderlige Henrykkelse. Han løser fra Siden sit skrækkelige Sværd *), det samme, som, i Cids Hænder, hævnede hans Fædreland og hans Fader, erobrede baade Chimene og Valentia, og af Arragoniens Herskere bevaredes som en kostbar Skat.

O Du, sagde han til Gonsalvo, Du som saa meget ligner Rodrigo, modtag denne Helts Sværd. Det tilhører mig ikkun paa Grund af min Krone, det tilkommer Dig langt mere paa Grund af Din Tapperhed. Dette Sværd straffe Alphonsos Mor-

*) Dette Sværd hed Tizona; det er bekjendt i Cids Historie.

der, det skaffe Spanien Seir, og det blive stedse i de Hænder, der ere de værdigste til at bære det!

Alle Hærens Høvdinger yttre Bifald; alle omringe Helten, prise allerede hans Seir, forkynde Granadas Fald, saasnart dets Forsvarer ikke er mere, og ved forud at overgive sig til den Glæde, at see deres Medbeiler i Hæder seire, bevise de at ædle Hjerter kunne beundre uden Skinsyge.

Bestyrset, nedbøiet kan Gonsalvo neppe svare Dronningen, Ferdinand, sine Vaabenbrødre. Hans Mund aabner sig hundrede Gange, for høit at erklære, at Zulema reddede hans Liv; at de sødeste, de stærkeste Baand binde ham til denne Fyrstinde; at hendes Broder er hellig for ham: men Æren, den strænge Ære, denne de store Sjeles Afgud, Æren, som regner følende Hjerters Lidelser for Intet, paalægger Helten Taushed. Kan han afslaae en Udfordring? Kan han svige sine Regenters Løfte, hele Hærens Forventning, og for Kjerlighed opofre sin Pligt, sit Land, sin Hæder? Et Rov for disse synderslidende Kampe, undviger han den Mængde, der omslutter ham, og begiver sig bort, fulgt af Lara.

Da er det han styrter sig i denne oprigtige Vens Arme, bader i Taarer sit Ansigt, gjenta-

ger for ham tusende Gange den Eed, han har svoret sin Elskede, stedse at skaane Almanzor. Han viser ham den uovervindelige Hindring hans Seir maa lægge for hans Forening med Fyrstinden, Mulei Hassems Smerte, hans Rasenhed, Zulemas Trudsel for stedse at slukke sin Kjerlighed til ham, saafremt han udged hendes Broders Blod. Hun vil holde op at elske mig, udbryder han fortvivlet. Ven, nei, Du kan ikke begribe, nei, Du kan ikke fatte den Ulykke, den forfærdelige Ulykke, ikke mere at elskes af Zulema. Jeg kan bære hendes Fraværelse, jeg kan taale alle Skinsygens Lidelser, alle dens Qvaler, jeg kan henslæbe min sørgelige Tilværelse, forventende i et heelt Aarhundrede den Lykke at see hende et Øieblik: men bryde det girne Løvte, men faae hendes Taarer til at rinde, men paadrage mig hendes Had, store Gud! Zulemas Had! . . . nei, Ven, jeg vil hellere dee, jeg vil hellere tabe min tomme Hæder, jeg vil hellere falde for selve Din Haand, end begaae denne afskyelige Brode.

Lara hører ham med Taushed; han behøver ikke at gjenkalde ham hvad han skylder sit Fædreland; de Taarer Gonsalvo fælder, bevise noksom at han erindrer det. Lara trykker ham til sit Hjerte, og med Frygt for det Afslag han forudseer, fore-

staaer han, i en bange Tone, at fægte i sin Vens Sted. Helten afviser dette Tilbud: det ydmyger hans Mod, det oprører hans Venskab. Faren er stor i Kamp med Almanzor, Gonsalvo kan ikke vige den; Gonsalvo skulde udsætte deus Liv, han har kjærest iblandt Dødelige! Denne ene Tanke bringer ham til at gyse. Han forbyder med Eftertryk Lara at trænge videre paa ham; han bebreider sig at have sagt for meget; og med den Beslutning at opfylde sin Pligt, bestemmer han sig til at opbyde sin hele Styrke, sin hele Smidighed, for at bevare sit eget Liv, uden at angribe sin Fiendes.

Imedens han vover at fatte dette chimæriske Haab, formaaer endelig Natten, der skrider med Stjernerne, de to Venner til sammen at nyde en let Blund. Pludselig vækkes de ved en af de Soldater, der bevogte Portene.

Store Høvding, siger han til Gonsalvo, kom at høre en af hine Trubadurer, der gjennemvandre hele Spanien og synge Heltenes Daad, de trofaste Elskeres Lidelser. Ene, udenfor Forstandsningerne, beder han om at maatte underholde Eder.

Ved disse Ord reiser sig ilsomt den forelskede Gonsalvo i Tanke at hele Verden maa tale til ham

om Zulema, fordrer af sin Ven, at denne ikke vil ledsage ham, og begiver sig med Soldaten til Portene.

Neppe er han paa Volden, før han langtfra siner Trubaduren svøbt i en vid Kappe, staaende ved Randen af Voldgraven, og hører ham synge disse søde Ord for de lyttende Skildvagter.

Soldat, som vogter Muren her,
Dig styttende til langen Landse,
Din Helt i Tale jeg begjer',
Soldat som vogter Muren her;
Hans Bistand mig nødvendig er
For bitter Smertes Magt at standse,
Soldat som vogter Muren her
Dig styttende til langen Landse.

Om Skjønhed, Ære, Kjerlighed
Min Sang fra Bye til Bye høit lyder;
Al Trubadurens Herlighed
Er Skjønhed, Ære, Kjerlighed.
Und i din Borg mig Tilflugtsted
Et Øieblik før Dag frembryder,
Om Skjønhed, Ære, Kjerlighed
Min Sang fra Bye til Bye høit lyder.

Et broderligt, et kjerligt Baand
Os til den samme Kriger binder:
Det staaer, bør staae mod Tidens Haand,
Det Broderkjerlighedens Baand.
Et evigt Navn er Harpens Laan,
Ved Graven Armens Skræk forsvinder;
Et broderligt, et kjerligt Baand
Os til den samme Kriger binder.

Ved denne af Gonsalvo kjendte Stemme, ved den Hemmelighed, hvori den Fremmede hyller sig, lader Helten, utaalmodig, Porten aabne, og iler til Trubaduren. Han betragter ham, seer ham ved Maanens Skin i Ansigtet; han gjenkjender under denne Forklædning Amine, den troe Amine, en af Zulemas Slavinder. Nu udsteder han et Glædesskrig, og haster at spørge hvor hun aander, som han tilbeder.

Hun er iblandt hine Træer, svarer Slavinden og viser ham en Lund, man blev vaer fra Foden af Volden. Det er for at see Eder, for at tale med Eder, at hun har forladt Granada. Forklædt saaledes efter hendes Befaling, for at blive indladt inden Eders Mure, er jeg her for at søge Eder, Gonsalvo, og føre Eder til hende.

Allerede er Helten paa Vejen. Han lader langt bag sig Slavinden, der skal veilede ham; han

løber, naaer Lunden, seer Fyrstinden, og falder for hendes Fødder. Han vil tale, Glædestaarer afbryde hans usammenhængende Ord; han trykker sin Elskedes Haand, kysser og kysser den atter; men Zulema drager den sagteligen tilbage, giver sin Stemme den Fasthed, hendes Bevægelse havde rovet den, og siger:

Hvad har jeg hørt? og hvilket falt Rygte har nødt mig til at forlade Granada, at søge Eder ene ved Nattetide, midt i denne øde Skov, for Eder at forraade paa eengang mine Pligter imod min Fader, imod mit Fædreland, imod mig selv? Er det sandt at i Morgen tidlig maae I dee eller dræbe min Broder? Er det sandt at det Sværd, hvormed jeg væbnede Eder, skal gjennembore Almanzors Barm?

Zulema, svarer Gonsalvo hende, nedslaae ikke en Ulykkelig. Det er Almanzor, der udæsker mig; mine Regenter have modtaget hans Udfordring. Mine Regenter og vor hele Hær have lagt deres Sag i mine Hænder. Kunde jeg undslaae mig for deres Ønsker? Burde jeg aabenbare vore lønlige Baand, eller bringe mit Mod i Mistanke? Nei, det havde I ikke villet; I selv vilde have hindret mig fra at forringe mig i mit Fædrelands Øine, at forstylde dets Foragt. Men Eders Hjerte være

roligt: i Morgen skal min Lanse og mit Sværd tjene mig ikkun til Forsvar; i Morgen vilde jeg hellere falde end true Almanzors Liv; og jeg skulde da falde alt for lykkelig, jeg skulde døe for Alt det jeg elsker, for Æren og for Zulema.

Her, tager Fyrstinden Ordet: jeg er ikkun et svagt Fruentimmer, lidet bekjendt med de barbariske Love, der byde Heltene myrdes. Kanskee torde det være mig tilladt, at gjenkalde dig dine Eder, at spørge dig om Æren, de rene Sjeles hellige Ære, der ikke altid er Krigernes, ej forbyder Dig at vende Dit Sværd imod Din Elskedes Broder, at svige de helligste Løfter, at lade min dydige Fader døe i Fortvivlelses Taarer: men jeg tilbeder Dig, Gonsalvo; og Alt, hvad angaaer Din Hæder, vorder ærværdigt i mine Øine. Frygt ikke, at jeg kommer her for at give Dig Raad, Din Tapperhed uværdige, at misbruge min Magt over Dig til at begjære af Dig en Feighed: nei, Gonsalvo, befrygt det ikke. Jeg kommer for endnu at spørge Dig, at det er Dig ene jeg har elsket, at jeg indtil mit sidste Øieblik vil elske Dig ene; vis paa Døden, kommer jeg, at sige Dig mit sidste Farvel . . .

O Himmel! afbryder Helten, og I vil . . . Jeg vil at Du hører mig, at Du lærer at kjende

mine Ulykker, at Du selv afgjør om jeg kan udholde Livet. Jeg skylder Dig Regnskab for mine Bevæggrunde til at angribe et Liv, der tilhørte Dig ene. Vid, hvad der er foregaaet; vid, at jeg fra Lykksaligheds Top, med eet seer mig nedstyrtet i Ulykksaligheds Afgrund. Jeg havde sagt min Fader Alt, jeg havde rørt hans følende Hjerte. Hemmelig underrettede om, at den ugudelige Alamar endnu vovede at true mig, vare vi i Begreb med at forlade Granada, for stedse at flye langt bort fra Boabdil. Et Skib, allerede ladet med vore Skatte, skulde bringe os til Sicilien. Der skulde Du have kommet til os, saasnart Freden, saasnart en Stilstand havde tilladt Dig at forlade dine Regenter. Der, i Roligheb hos Christine, med Bekjendelse af din hellige Religion, der saalænge var min, skulde jeg have givet Dig min Troe ved dine Ældre: den bedste blandt Fædre samtykkede deri. Der, fredelige, ubekjendte, glemte af den øvrige Verden, sysselsatte blot med at tækkes hinanden, at lykkeliggjøre denne værdige Olding, uden Ophør at nyde hine rene Glæder, som to rene Sjele ikke smage uden samlede, skulde vi have seet disse flygtige Dage henrinde, denne Haandfuld Dage Himlen forunder Menneskene til Kjerlighed og til Lykke. I det Øjeblik, da jeg berusede mig med dette Haabs Tryllerie, er det man bebuder mig, at

Du i Morgen skal myrde min Broder, eller af ham modtage Døden . . . Thi bedrag Dig ikke, troe dog ikke, Gonsalvo, at Du i Strid med Almanzor skal kunne undgaae Døden, uden at paafore ham den. Min Broder, ligesaa tapper som Du, ligesaa øvet i Eders skrækkelige Kunst, har svoret at falde eller at opoffre Dig. Min Broder holder sine Eder. Hans Sag er bedre end Din: han vil befrie sit Fædreland; Du stræber at lægge det under Aaget: han strider for at redde sin Kone; Du vil stride for at dræbe din Elskede, for at gjøre evig umulig hiin Forening, hiin omme Forening, allerede saa vanskelig ved saa mange Hindringer, men hvorom den trøsterige Drøm var nødvendig for min Tilværelse. Er Lykken upartisk, er Himlen retfærdig, maa Du falde: og tænker Du, at jeg skulde kunne overleve det? Seirer Du, bør jeg hade Dig: og Døden er mig meget lettere. Farvel da, ulykkelige Ven: Farvel, saasom jeg endnu kan give Dig dette søde Navn af Ven, tale med Dig, betragte Dig, uden Brøde trykke denne elskede Haand, som jeg haabede at forene med min, denne Haand, som om en Time . . . Farvel, Gonsalvo, farvel for evig.

Idet hun siger disse sidste Ord, overkommer hende en Rystelse; hun slipper med Styrke Gonsal-

vos Haand, gjentager med qvalt Stemme Farvel, vil unddrage sig, og segner nogle Skridt derfra berøvet al Følelse.

Helten flyver, løfter hende op; Slavinden iler til for at hjelpe hende; men Intet kalder hende tilbage til sig selv; og Morgenrødens første Glimt begynder at skinne over Horisonten.

Udenfor sig selv, drukken af Kjerlighed, dybt sunkende, bliver Gonsalvo Dagen vaer, og kan ikke forlade sin Elskede. Han seer hende bleg, uden Liv, med tilbagesunket Hoved, med adspredte Haar; han holder hende i sine Arme, han føler de Taarer flyde over sine skjælvende Hænder, som endnu undslippe Zulemas Øjelaag. Helten forvildes, hans Fornuft taber sig; han tænker ikke mere paa den lovede Kamp, han tænker ikkun paa sin Elskede, han seer ikkun hende i Verden. Tiden rinder, Timen nærmer sig, han glemmer . . . Da hans Blik med eet falde paa hans Kaarde, paa denne Eids Kaarde, som hans Konge nys havde givet ham. Synet af dette Glavind gjør ham ubevægelig. Det Navn, det store Navn, som det minder om, den Anvendelse, hvortil det blev ham givet, Chimenes Faders Blod, som Rodrigo tiltrods for sin Kjerlighed udgød, Alt i eet Øjeblik gjenkalder Gonsalvo de Plig-

ter, han er nærved at forraade. En livelig Rødme farver hans Ansigt, en kold Sved rinder af hans Lemmer; Laras Billede viser sig for ham, Lara som venter ham, som svarer Æren for sin Vens Ære, for hans Hæder . . . og Morgenrøden sees allerede . . . og kanskee ter man tvivle . . . Gonsalvo udstøder et forfærdeligt Skrig: han lægger i Amines Arme sin saa kjære Byrde, griber Zulemas Haand, som han trykker til sine Læber, gaaer bort, kommer ilsomt tilbage, anbefaler hende til Slavindens Omsorg, hænger sig atter til denne Haand, som han overvommer med sine Taarer, samler paa ny alle sine Kræfter, river sig endelig los fra sin Elskede; og bange for at vende Hovedet tilbage, fremskynder han sin Vandring til Santa Fe.

Han var ikke ude af Lunden, før han hører Skrig, Suk, og seer en Trop adspredte Ryttere, som omflakke imellem Træerne og fylde Luften med Sørgeklager. Det var de bekymrede Brebere, Zora havde ladet tilbage i Carthama. Urolige over denne unge Kones Skjæbne, havde de søgt hende fra forrige Dag af, og nu erfaret at hun var omkommen udenfor den christne Stads Mure. Gjennemtrængte af Sorg, brændende efter at hævne sig, øjne de neppe Gonsalvo, førend de, tørstige efter spansk Blod, forene sig for at angribe ham. Helten dra-

ger sin Kaarde, sætter sig under Træernes Beskyttelse, hvilke ene kunne redde ham imod saamange Angribere, leverer til Fods uden Kyrads den farligste blandt Kampe. Breberne falde for hans Stød; men, tvungne til at flye fra Træ til Træ, seer Helten med Fortvivlelse, at en ny Fiende bestandig afløser den han overvandt. Tiden forleber, Solen viser sig, den skinner allerede paa Himlen. Gonsalvo fordobler Anstrængelsen; han forsøger at bemestre sig en Gauger: de numidiske Gangere undflye ham, de kjende kun deres Forere. Han vil bane sig Vei midt igjennem Landserne; men lette som Luften omringe Breberne ham, indslutte ham fra alle Sider.

Imidlertid har den brave Almanzor ved Dagens første Straaler begjert sine Vaaben. Endnu svag af sit Saar, men understyttet af sin Dyd, af sin Fædrelandskjerlighed, troer han at have alle sine Kræfter, og har aldrig følt hos sig større Ild. Han tager sin glimrende Kyrads paa, bedækker den med en Pantserskjorte, ugjennemtrængelig for det skarpeste Jern. Han sveber sit Hoved i en Turban foret med tre Staalplader; han befæster og tilhæfter den med en Kjede af Erts. En Purpurkappe nedstiger indtil hans Belte, hvor ved lange Guldringe hænger en i Damascus hærdet Sabel. Han tager sin

Landse, sit Skjold; rede at gaae ud af sit Telt, bøjer han Knæ for den Evige, og siger med opløftet Stemme:

Seirens og Retfærdighedens Gud, Du som forsker Menneskenes Hjerter, Du veed, hvad Haab der beseler mig; Du veed, at det er for Din hellige Lov, for Din Dyrkelse, som man vil nedbryde, for mit Fædreland, som man vil trælbinde, at jeg vil i Dag fægte med den frygteligste blandt Krigere. Lad min Styrke være lige med mit Mod; gjør din Kriger din Sag værdig og understyt mig med din mægtige Arm. Er min Time kommen, er min Bestemmelse fuldendt, saa bær, o Godheds Gud, Omsorg for min Kone: Vaag over hende fra Din Trone i det Høje, lad hende ikke ligge under for sin Kummer. O Allah, jeg vil ingenlunde beklage mig over at døe, dersom Moraime kan overleve mig.

Efter disse Ord fremsagte med Taarer viser Helten sig med majestætisk Mine, gaaer med ilsomme Skridt hen til den slummende Ganger, som fire Slaver have ført did. Han svinger sig paa den, slaaer paa sit Skjold, og nærmer sig med roligt Skridt det for denne store Kamp betegnede Sted.

Maurernes Hær, under Boabdils, Mulei Hassems, Alamars Anførsel, tøver ikke med at følge ham. Den udbreder sine Skvadroner paa Sletten. Bedækket af sine Vaaben, ridende paa en ung Ganger, kommer den gamle Mulei at omfavne sin Søn. Han kan ikke tale til ham; men deres Hjerter forstaae hinanden. Den hæderlige Olding undtrager sig, for at skjule sine Taarer for ham; og midt paa Kampppladsen venter den store Almanzor med en stolt og rolig Mine den Fiende, han har udæsket.

Spanierne gaae næsten ligesaa tidlig troppevis ud af deres Stad. Ferdinand, som iler i Spidsen for dem, ordner selv deres Batallioner. Han danner en Fronte ligesom Maurernes, deler sit Rytterie i to Fløie under Aguilars og Medinas Befaling; Centrum anfortroer han til Nugnes, og stiller sig med Calatravas Ryttere ligeoverfor Kong Boabdil. Isabella besjeler fra de høje Volde sine Krigere ved sin Nærværelse: man venter nu ikkun Gonsalvo for at give det sidste Tegn.

Den urolige Lara, som søger ham, og som ikke vover at spørge om ham, Lara gjennemløber Voldene og seer de to Hære nærværende. Han skjelner imellem dem Almanzor ene, taus, at op-

pebie og med Øjnene søge sin saa seendrægtige Fiende. Snart høres han kalde paa Gonsalvo, og Ingen svarer til dette Navn. Maurerne udstøde haanende Skrig. Spanierne forundres, knurre. Regenterne, Høvdingene, Soldaterne beklage sig med høi Røst: snart anklage begge Nationer eenstemmigen ligemeget Gonsalvo.

Nedslagen bøver Lara af Harme. Man vover at fornærme hans Ven, Lara hører Intet mere. Han løber, flyver til sin Vaaning, hvor Helten har efterladt sine Vaaben; han iforer sig dem hastigen, han tager hint navnkundige Skjold, hvorpaa den udødelige Phoenix udmærker sig; han bestiger Gonsalvos Ganger, fælder sit Visir, giver Hesten Tommen, og stiller sig for Almanzor.

Ved dette Syn, ved at blive Phoenix vaer, udstøde Castilianerne et Glædeskrig, Maurerne iagttage Taushed. Almanzor gjør sig rede: Trompeterne lyde.

Ligesom to rasende Ørne, udgangne fra Nord og fra Syd, gjennemskære Luften med en hurtig Vinge, og dale idet de møde hinanden; saaledes naae de to udstyrtede Helte hinanden midt paa Banen, og dette Sammenstød omkaster deres Gan-

gere. Strax ere de paa Benene; med Sværdet i Haand nærme de sig og slaae paa hinanden. Jernet skjæres, hugges af Staalet. Ilden springer af deres Rustninger. Større, behændigere, fremstynder Mauren sine forfærdelige Stød; stærkere, bedre væbnet, bedækker Spanieren sig og holder til raade med sine. Uden at rokkes, paa een Plet, søge Begge det Tynde af den Andens Vaaben, true Siden, røre Hjelmen, afbøde, angribe, gaae frem, holde sig tilbage i et Øieblik. Bestandig sætte de Skjoldet imod, bestandig opdage de hinandens Planer, skuffe dem, forekomme dem: men Ingen af dem kan drage Fordeel, endog af den Bevægelse, han har forudseet. Ofte har Vanskelighed med at følge deres Sværd, som hæve sig, falde sig, svæve, krydse hinanden ofte istedenfor at ramme. Blodet rinder endnu ikke, Seiren bliver uvis, Udmattelse ene vil kunne bestemme den.

Endelig kaster den utaalmodige Almanzor, som er villig til at dee, naar han kun kan seire, først sit Skjold, viger tre Skridt tilbage, griber med begge Hænder fat paa sin frygtelige Sabel, kommer som Lynet igjen, og hugger paa sin forvirrede Fiende. Staalet splitter Laras Skjold, det overskjærer ydermere hans Kyrads, og ved at aabne hans Bryst tilføier Odden ham et stort Saar, hvor-

fra Blodet strax udsprudler. Lara falder med eet Knæ til Jorden. Fuld af Haab vil Mauren fordobble: men Spanieren griber det Øjeblik, da Bevægelsen af hans Arme hæver hans Pantserskjorte, han tilbringer ham i Bugen et alt for sikkert Stød, og lader sit Sværd heelt tilbage i Heltens Indvolde.

Slagen slaaer Almanzor ikke desmindre. Saaret paa ny, falder Lara bævende om i Sandet. Seirende staaer Granadas Prinds endnu nogle Øjeblik opreist: snart vakler han, ligger under, og henstrækkes paa Jorden ved Siden af Lara badet i sit Blod. Begge løfte sig atter op, begge søge med en afmægtig Haand forgjeves i Stevet det Glavind, som er dem undsluppet, da en christen Krieger viser sig paa Sletten og udstøder Skrig blandede med Hulken. Han anspænder sig, han flyver, han sønderriver sin stødte Gangers Sider; han paakalder Ærens, Retfærdigheds, Venskabs Navn.

Castilianerne tænke, paa hans rødfarvede Skjold at gjenkjende den brave Lara; Maurerne troe at see en Forræder, som kommer at opoffre Almanzor. De rykke strax frem imod ham; Spanierne ile efter ham. De to Hære nærmes, angribe hinanden med Rasenhed. Man er i Haandmænge, Vaabnene støde imod hinanden, Blodet strømmer, Krigerne falde, Sletten bedækkes med Døde.

Gonsalvo, — det var ham selv, der, omsider fri fra Breberne, ei havde forefundet andre Vaaben end sin Vens, — Gonsalvo styver til Lara, kaster sig til Jorden, løfter ham op, føler endnu hans Hjerte banke, og anfortroer ham til Castilianerne at bringe til Santa Fe. Derfra løber han hen til Almanzor, som Alabezerne forgjeves søgte at hjelpe; han udstøder Jammerskrig ved at see ham berøvet Livet. Han standser Arragonierne, som ere rede at styrte løs paa Maurerne; han forsvarer selv imod sine Vaabenbrødre den Helts Lig, der er Gjenstand for hans Taarer, beskytter, betrygger Alabezernes Tilbagetog, som bortbære ham paa deres Skjolde; og saasnart han seer dem borte, griber han strax den første Ganger, drager Cids Sværd, styrter sig i Haandmængen og segrer, forvildet af Fortvivlelse, af Kjerlighed, af Harme, Fjenderne med et graadigt Øje, kaster sig deri for at ligge under, angriber, bryder ind, omkaster de tykkeste Batallioner, vender tilbage midt imellem Landserne, overstrømmer Jorden med Blod, begjærer Døden, udæsker den, anraaber og trodser den paa eengang.

Ferdinand, Cortez, Aguilar overgaae sig selv paa denne store Dag; men deres Daad er Intet ved Siden af Gonsalvos. Hurtigere, mere frygtet end Tordenen, gjennemløber han den fiendtlige Hær, og

udsaaer Død og Frygt; han fælder, adspreder, nedbryder alt det, der forsøger at standse ham, aabner sig overalt en bred Vei, hvorpaa hans Officere falde hobeviis, og fremdriver sin trættede Gange, der med Nød kan komme over saa mange Rustninger og Lig.

Midt i det rædsomme Blodbad, i Tumulten, iblandt Skrigene, iblant de Flygtende, opdager Helten Mulei Hassem, anfaldet af fire Spaniere, at forsvare en Rest af Liv og med Helten at udstige Navnet af den Son, han har tabt. Dette beklagelige Syn fordobbler Gonsalvos Ulykke: han styrter sig frem, flyver til disse Barbarer, og har snart adspredt dem; han giver sin Gange til Oldingen, tager Plads ved hans Side, bedækker ham med sit Legeme, leder ham midt igjennem Haandmængen, viser ham Granada langt fra, og aabner ham Veien dertil.

Som han var sysselsat med denne Omsorg, stiller Alamar sig for Gonsalvo, den forfærdelige Alamar, som nys myrdede Velasco, Zuniga, Maureze, Giron; Alamar, bedækket med Blod. Begge standse ved at see hinanden, de saaes aldrig før, men de kjende hinanden paa deres Had. Gonsalvo er tilfods, den vilde Africaner styrer imod ham sin

Ganger. Spanieren undgaaer ham idet han rider til, og med bagvendt Haand overhugger det hæftige Dyrs Knæbøininger. Alamar falder, Gonsalvo slaaer til, Slangehuden modstaaer hans Hug. Forundret tager Helten fat paa Alomar, kniger ham, fletter alle sine Lemmer i hans, kæmper, vælter sig med ham i Sandet, nedtrykker ham med sit Legeme og er i Begreb med at qvæle ham, da Negrierne og Africanerne komme til fra alle Kanter, og forene sig imod Gonsalvo. Gansalvo reiser sig, forlader sit Offer, og modstaaer Ene Troppen. Styttet til en Hob af Døde, bedækket med sit hullede Skjold, med Foden paa fire Africanere, som dee henstrakte i Støvet, med heinet Hoved, opleftet Arm, viser han sit lynende Sværd, haaner dem, truer dem, og giver Kong Ferdinand Tid at komme til med sine Ryttere. Maurerne tage strax Flugten. Alamar henrives i deres Skvadroner. De skynde sig, de styrte sig frem; de gaae igjennem deres Leir, som de ei mere have Haab om at forsvare, efterlade Fienderne deres Telte, deres Rigdomme, deres Levnetsmidler og flye bag Murene.

Niende Bog.

Den Dydige, som man fornærmer, den Uskyldige, Miskjendte, som man undertrykker, finde hos dem selv Trøst i Lidelser, Styrke mod Gjenvordighed. De sperge deres Samvittighed; og denne overste, ufeilbare Dommer, hvis Strænghed intet tilgiver, hvis Knur er en Tugtelse, sætter dem i Sikkerhed for Nag, den eneste Marter, deres Hjerte gruer for. Men den sande Elsker vorder, i selve Seirens Skjød, midt iblandt Fremskridt, midt iblandt Triumfer, den meest beklagelige af alle Dødelige, dersom han frygter for en Bebreidelse af sin Elskede. Hvad bekymrer han sig om hele Verdens tomme Lovtaler, Hyldinger, Hoiagtelsestegn? Det er sin Elskedes Bifald, det er hendes Agtelse han behøver. Uden denne Agtelse er han ikke sikker paa at fortjene sin egen. Hans Sjel, der ikke mere er i ham, seer

ikke, dømmer ikke, uden igjennem andre Øine; og hans stolte, uafhængige Dyd, lysende for hele Verden, skjælver, og vover ikke at troe paa sin Uskyld, dersom den Gjenstand, han tilbeder, kan mistænke den.

Straalende af Hæder følede Gonsalvo alt for meget denne rædsomme Marter. Almanzor er ikke mere, og hans Syster maa ansee Gonsalvo som Morderen. Lara udaander maaskee, og Gonsalvo har voldt hans Død. Disse nedslaaende Forestillinger sysselsatte ham ganske under Slaget, bragte ham til med saa megen Hæftighed at søge Farer og Fald. Forbittret paa sig selv, i Harme mod sin Skjæbne, forlader han, saasnart han ingen Fiender mere seer, sine Kampfæller; og uden at tale til Ferdinand, uden at give sig tilkjende for Hæren, iler han hen til Lara.

Isabella var hos ham. Hans Saar ere ikke dødelige: Gonsalvo oplefter Frydeskrig. Han lader denne saa dyrebare Forsikring hundrede Gange gjentage for sig; han trykker sin Ven i sine Arme, bader, oversvømmer ham med Taarer, blander sine ømme Kjertegn med de smerteligste Bebreidelser. Paa Knæ ved hans Seng, kalder han ham sin Skytsgud, fortæller, kundgjør høit, hvad Venskab bød

ham foretage sig, og erklærer at han skylder ham Æren.

Efter denne Tilstaaelse trækker Helten sig tilbage med Isabella, underretter hende om sin voldsomme Lidenskab, om sine Eder, om sine Hemmeligheder. Han lader den opheiede Dronning vide, hvorledes Velgjerninger, Erkjendtlighed evig fængsle Gonsalvo til Mulei Hassems Datter; hvorledes hans Gjenkomst, da han den afvigte Nat havde været hos hende, var bleven forhalet ved Brebernes Anfald. Han taler lidet om sin Daad imod disse talrige Angribere; men han forsterrer sin Feil for at hæve sin Vens Ære.

Isabella hører ham, beundrer ham, og rores ved hans Ulykker. Hun troster ham, hun beroliger ham, lover at opbyde Alt for at retfærdiggjøre ham hos hans Elskede, for at udslukke det ugrundede Had gamle Mulei maa føle. Fra dette Øjeblik af bliver Zulema den deeltagende Dronning kjer: hun reddede Gonsalvos Liv, hun tilbeder de Christnes Gud; Isabella kalder hende sin Datter, og brænder med Længsel efter at forene hende med Helten.

Imidlertid fører Kongen af Arragonien, efterat have overgivet Maurernes Leir til Plyndring, sine

Tropper tilbage til Santa Fe. Gesandter fra Boabdil indfinde sig der ufortøvet; de bede om Fred og love Skatskyldighed. Kongeparret nægter denne Fred; men Gonsalvo anraaber Isabella: for at føie Gonsalvo, tilstaaer Dronningen en Stilstand.

Ak! Almanzors Fald medførte sikkert nok Maurernes Undergang. Denne Ulykke allene gjør dem ligegyldige for alle de andre Ulykker. Mænd, Qvinder, Oldinge, Børn, med Hovedet skjult af Aske, synderslide deres besudlede Klæder, fylde de offentlige Pladser, nærme sig sukkende hinanden, udstøde Skrig idet de betragte hinanden, omfavne hinanden og blande deres Taarer. Blege, bævende flye Soldaterne for Borgeren, der med Haan bebreider dem at have ladet deres Anfører falde. Nogle ville forlade Granada, der nu intet Værn mere har; andre anklage Himlen, spotte deres falske Prophet, lægge Gudsbespottelse til Klagerne: alle forkynde Boabdil Enden paa hans forbryderske Regjering, og betragte Almanzors Død, som Tugtelse for Boabdils Misdaad.

Zulema, endnu mere at beklage, Zulema, der ingenlunde tvivler om at hendes Elsker har dræbt hendes Broder, har villet paaføre sig selv Døden: men Pligterne mod Mulei have lænkebun-

det hende til Livet. Hun kan ikke uden Brøde forlade den Olding, hvis sidste Støtte hun er. Med ham indsluttet i Alhayzin, svælgende Halvparten af sine Taarer, hører hun sin ulykkelige Fader hundrede Gange bede Himlen om den Søn tilbage, der var Gjenstanden for hans Kjerlighed, den Søn, der ene trøstede ham for alle de Ulykker, han havde lidt. Han har mistet sin Leonora, man ranede ham hans Krone, han har seet sine Venner omkomme; Almanzor blev ham dog tilbage. Han kalder paa sin kjære Almanzor, han kan ikke tænke sig den Tanke at han er ham revet: i sit Afsind troer han at see, at høre ham, at omfavne ham endnu idet han omfavner sin trøstesløse Datter; og saasnart han bliver sin Feiltagelse vaer, støder han hende tilbage, slaaer sig for Brystet, udriver sine hvide Haar, som han med Forbandelse bortkaster, begjærer sine Vaaben, vil gaae i Slag, vil gaae hen for at udrive Hjertet af hiin grusomme Gonsalvo, hvis Haand myrdede hans Søn. Dette Navn Gonsalvo volder ham en Gysen, som hans svækkede Sandser ikke taale, han falder udmattet af Qvaler i Armene paa hans døende Datter, der selv mangler Kræfter til at modstaae saa mange Smerter.

Men hvo kan skildre det forfærdelige Stød, der traf Moraime? Hvo kan udtrykke, hvad hun

følede ved med egne Øine at erfare sin skrækkelige Ulykke? Ak! den hele Nat, der gik foran hiin sørgelige Kamp, paakaldte Moraime, ved Alterets Fod, sin Prophet. Hun bad ham forsvare den Helt, der forsvarede hans Lov, der, ved saa mange høje Dyder, hædrede hans hellige Religion; hun besvor den Evige, at bevare hans værdigste Værk, længe at lade Jorden beholde et Mønster paa Retfærdighed og Ære. Spildte Bøn! Moraime forlod Mosteen; hun nedsteg langsom derfra, da hun seer . . . Almægtige Gud, prøver Du saaledes Dyden? Hun seer sin Mand blodig bæres tilbage af Alabezerne. Lynets Virkning er ikke hurtigere: uden at kunne udstøde et eneste Skrig, uden at kunne gjøre en Bevægelse, falder hun, tumler hun hen paa Marmoret; hendes Hoved rører tre Gange Trappetrinene, hendes Blod udrinder igjennem tre Saar, og hendes afsjælede Legeme standser ved Alabezernes Fødder.

Man iler hende til Hjelp, man løfter hende op; intet kalder hende tilbage til Livet. Man bortbærer hende med Almanzor, bleg, blodig, skømmet, lig den Helt, der er ikke mere. Deres brunblaae Ansigter berøre hinanden, deres blandede Haar hensiæbes paa Sandet, deres sammenlobne

Blod besudler deres Klæder: man skulde have sagt, at eet Sted havde fældet dem begge.

Efter nogle Timer aabner Moraime igjen Øinene; det er ikke for at fælde Taarer. Omringet af sine Slavinder, af sine Veninder, der forbinde hendes smertelige Saar, taaler hun taus deres Forsorg, lader sig kold trykke i deres Arme, svarer med svage Tegn paa de kjerlige Ord, man henvender til hende, synes at indslutte sig i sig selv for at underkaste sig sin Skjæbne, og begjerer med en sagte Stemme, at man vil lade hende see sin Mand.

Forgjeves bonfalder man hende om at fraskaae denne sørgelige Attraa, at ikke gjøre det Onde grusommere, hvoraf hun lider nok; hun vedbliver med Sagtmodighed, hun befaler med Bøn, og vandrer med uforfærdet Skridt henimod det Sted, hvor Heltens Liig er lagt paa en Purpursæng.

Moraime bliver staaende ved ham, betragter ham længe med et fast Blik, uden at sige et Ord, uden at lade et Suk undslippe. Forbausede ved denne rædsomme Taushed, skynde hendes Slavinder sig at bringe de Vaaben tilside, som hun kunde bemægtige sig. Moraime bemærker det, og sender dem et bittert Smil. Hun nærmes sin Mand, tager

hans Haand som hun kysser, trækker deraf en indfattet Safir, som Almanzor altid havde baaret. I Besiddelse af denne Ring kaster hun lysere Blik tilbage paa Heltens Ansigt, bøjer sig tvende Gange for ham, trykker sine Læber til hans blege Læber, dvæler længe for at trykke dem; endelig gaaer hun tilbage med sine Skridt, vender sig om, betragter ham igjen, gjør ham med Hovedet et Afskedstegn, synes med en blid Mine sige ham at dette Farvel ikke skal vare længe, og begiver sig tilbage i sit Gemak.

Der indslutter hun sig ene, der bliver hun i nogle Timer. Hendes urolige Slavinder vove ikke strax at gaae didind; endelig opbryde de Dørrene, og finde Moraime iskold, et Rov for Dødens Rædsler. Al Hjelp er unyttig; hun udaander, hun er allerede ikke mere. Almanzors Ring har rakt hende den Gift, som denne Helt bar stedse af Frygt for Boabdil.

Denne nye Ulykke kan ikke forege Granadas Kummer. Forfærdede benytte Kongen og Folket sig af den forundte Stilstand, for at foranstalte Ægteparrets Ligbegængelse. Een Grav venter dem begge i en Skov langt fra Staden, hvor Fyrsternes, Krigernes, Borgernes Aske hviler. Fod-

folkene aabne Toget; opstillede uden mindste Lyd, med Hovedet nedbøjet over deres Skjolde, med Ansigtet badet i Taarer, bære Soldaterne deres Vaaben omvendte, vandre med lige og langsomme Skridt, betegnede med sørgelige Slag paa de floromsvøbte Trommer. Rytteriet følger efter dem, slæbende i Støvet sine Standarter. Slaverne føre ved Haanden Almanzors mismodige Gangere, beklædte med lange sorte Dækkener, belagte med Heltens Turban, Lanse og Sabel. Disse Gangere, forhen saa stolte, naar de bar deres Herre til Kampen, synes at kjende deres Ulykke: de slaae deres Pande ned imod Jorden; løfte med Møie deres seendragtige Fødder, og idet de gaae frem, feie de Sandet med deres lange og tykke Manke.

Efter dem holde hundrede unge Drenge, kranse med Cypres og hvide Roser, Kar fulde af Rogelse. Unge Piger, som følge dernæst, kaste uden Ophør Blomster paa Almanzor og Moraime, som i een Kiste bæres af Alabezstammens Overhoveder. Imanerne vandre efter dem, og bede med sagte Stemme Dødens Engel, at ledsage disse rene Sjele til Martyrernes lykkelige Opholdssted. De gaae foran Kong Boabdil, omringet af sit Hof, af Alamar og af Zegrierne, der i det mindste stille dem an som om de fælde Taarer. Den ærværdige

Mulei, den ulykkelige Zulema skulde ikke uden Livs Tab kunne have ledsaget dem; ene vare de blevne tilbage i Staden. Klædt i Sørgedragt med Jagttagelse af en mørk Taushed, følger Folket langsomt den bedrøvelige Levning af den sidste Stytte, det havde tilbage.

I den eensomme Skov, efter dem Taarernes Skov kaldet, nedsættes Ligene i Graven. Imanerne fremsige Bønner. Nu begynde Jomfruerne med en klagende Stemme Dødens Sang: Alle, med Øinene nedslagne til Jorden, med Hænderne over Kors paa Brystet, høre denne Smertens Sang:

Græd Ismael! Din største Søn
er værdig at Din Taare flyder.
Han vandt ved sine skjønne Dyder
Allherrens Gunst for Dig til Løn.
Som Fædrene saa seierrig,
som de han af! var dødelig.
Græd Ismael! Din største Søn
er værdig at Din Taare flyder.

Naar Cedren, som til Skyen bær
sit grønne Hoved, brat omfalder,
og ved sin Bragen Suk fremkalder
i Ørkenerne fjern og nær,

de grædende Hyrdinder da
om Skygge bede himmelfra.
Græd Ismael! Din sterste Søn
er værdig at Din Taare flyder.

O Dag berøvet Lys og Fryd,
da Mand og Hustrue falde begge,
da i den samme Grav vi lægge
paa eengang Elskov, Mod og Dyd!
Dit Minde i vor Nød og Qval
os sødt og bittert være skal.
Græd Ismael! Din sterste Søn
er værdig at Din Taare flyder.

Under denne Sorgesang fuldende Imanerne Højtideligheden. Jorden indslutter Almanzors og Moraimes Legemer. En simpel Steen bedækker dem; og deres paa Stenen gravede Navne giøre denne Grav helligere end de prunkende Mausoleer nogensinde vare.

Ak! denne levende Smerte, disse bittre, evige Savn, som hele det mauriske Folk føler, nedbøje Gonsalvos Sjel: han vilde med sit Liv gjenkjøbe den Helts Liv, der er ikke mere. Den Forestilling, at Zulema troer ham skyldig, den Frygt, at hun maa ligge under for sine Ulykker, at hun hader den, der aander ikkun for hende, alle For-

tvivlelsens Piinsler, mere skrækkelige ved Uvisheden, bestorme ham paa eengang. Han anklager hele Naturen, hundrede affindige Anslag omtumle sig i hans Sjel; snart vil han gaae til Granada og byde sine Fiender sit Hoved; snart vil han forlade Beleiringen og forvise sig selv til en Ørken. Et Rov for Drømme, for Rasenheden af en brændende Indbildning, som en endnu mere levende Lidenskab antænder, er han i Bevægelse, i Uroelighed, forandrer hvert Øieblik Plan, tager fat igien paa dem han opgav, forkaster dem han er nær ved at følge; og til Topmaal paa Ulykken vover han ikke at betroe sine Lidelser til sin nærsten døende Ven, til sin Ven, hvis Kiækhed var deres uskyldige Aarsag. Han kan imidlertid ikke dølge for ham den voldsomme Kummer der dræber ham, men han meddeler ham en anden Bevæggrund; af Delikatesse bedrager han Venskab, og fortier det sine Ulykker, af Frygt for at det skulde føle dem alt for levende.

Men hans Ulykker overstige hans Kræfter; Helten udholder dem ikke mere. Død, Marter, Haan ere ham mindre frygtelige end Zulemas Had; han vil trodse Alt for at undgaae det. Den svorne Stilstand giver ham Haab om at komme ind i Granada; hans Kjerlighed, selv

uden Stilstand, skulde faae ham til at vove det. Han klæder sig paa, tager den hvide Stav, der udmærker Herolder. Han vil hverken have Kyrads eller Sværd: hvad Værd har for ham Livet, naar han ei kan retfærdiggiøre sig? Han underretter Ingen om sit Forsæt, unddrager sig den tro Pedro; og ene, før Dagbrud, vandrer han ad Granadas Porte.

Bedragne ved Synet af ham lade Vagterne ham uden Hindring gaae forbi. Gonsalvo nærmes Albayzin: han underretter sig om Zuleima, siger sig udsendt af Isabella, og begjærer en Samtale i Eenrum med Muleis Datter.

Man beseer ham, man udsporger ham; han maa bie længe. Hans Standhaftighed, hans Mine af Blidhed, af Frimodighed, af Oprigtighed vinde endelig Sejer over Afslagene. To Slaver føre ham ind i et gammelt Gallerie, hvor Fyrstinden, af dem underrettet, troer ved Navnet Isabella at burde svare hendes Udsending. Indhyllet i et langt Sleer, understyttet af den unge Amine, kommer hun, nærmer sig med en vaklende Gang. Helten bliver hende neppe vaer, for han kaster sig ned og falder for hendes Fødder.

O Du, siger han til hende med Taarer, Du, som jeg ikke vover at see i Ansigtet....

Ved denne Stemme, ved Synet af ham bortvender Zuléma, bævende, forbauset, sine Øjne og vil flye. Hør mig, udbryder Gonsalvo, eller skjænk mig Døden. Jeg søger den, jeg attraaer den, jeg beder om den paa Knæ, den er mig hundrede Gange mindre skrækkelig end Eders Had eller Eders Ringeagt. Mine Hænder ere rene, Zulema: værdiges at see ned paa mig; værdiges at betragte en Ulykkelig, der ingensinde har krænket sine Eeder. Vid....

En rædsom Tummel hindrer Helten fra at vedblive. Boabdil, Kong Boabdil kommer til, fulgt af Zegrierne. Hundrede Soldater, med Sværdet i Haanden, styrte paa eengang over Gonsalvo, gribe og nedkaste ham, lægge ham i Kobberlænker. Studsende og forvirret forsøger Gonsalvo ikke at forsvare sig; han har ingen Styrke. Fyrstinden udstøder gjennemtrængende Skrig; Mulei Hassem løber til ved disse Skrig; han finder sin Datter midt iblandt Vaaben; han gjenkjender den lænkebundne Gonsalvo. Oldingen staaer ubevægelig; Boabdil henvender til ham disse Ord:

Han er i mine Lænker, den skrækkelige Fiende, der giennemborede Almanzors Bryst, der fyldte Granada med Sorg, og skulde have indtaget den! Mulei, Du seer ham for Dig: see der denne stolte Gonsalvo, see der denne saa hovmodige Castilianer, der betragtede os alle som sit Bytte! Uden Tvivl have straffværdige Planer ført ham inden vore Mure. Den Forræder troede at skuffe vore Øine; men trende troe Zegrier, som engang have været Barbarens Fanger, gienkiendte ham under denne Forklædning. Mit Offer kan ikke undslippe mig. Mulei, betragt i Lænkerne Abencerragernes Overvinder, din Sons grusomme Morder. Bær den Rædsel at see ham i Ansigtet, ved at tænke paa vor Hævn. Imorgen skal denne Svøbe for Navnet Musselman udaande paa' Retterstedet: imorgen skal denne Barbars Blod beskylle den store Almanzors Grav; og jeg vil, at denne usle Christen, der troer sig saa stor, før sin Død overgivet mit Folks Forhaanelser, skal udtømme den ringeste af mine Undersaatters Harme og Rasenhed.

Saa taler han. Zulema skiælver. Gonsalvo betragter taus Tyrannen med et uforsagt Øie. Mulei svarer ham i en roelig Tone:

Boabdil, Ingen af os spare den grusomme Gonsalvo; han har ikke sparet min Søn. Barbaren brugte Krigens Ret; Du bør bruge den igjen. Min evige Kummer vil kanskee lindres ved at see Almanzors Morder miste Livet paa hans Grav. Jeg vil være nærværende ved dette Optrin. Men denne Død være os nok: lad os opoffre vor Fiende uden at haane, lad os fortjene den højeste Velgjerning Himlen forunder os, lad os ikke opirre den som synes omsider at afvæbne sig; og lad os, idet vi forbande ham, ære den største Mands Overvinder.

Den blodtørstige Boabdil hører neppe disse Ord. Jegrierne ophidse hans Grumhed. Han gaaer bort med sin Fange; han befaler at man skal fordobble hans Lænker, omringer ham med trefold Vagt, lader Stadens Porte lukke, og tager, fulgt af Mulei, der søger at bøje ham, Veien ad Alhambra.

Rygtet om denne uventede Lykke udbreder sig strax i Granada. Soldaterne, Borgerne opløfte til Himlen tusende Glædesskrig. Alle fremskynde deres Skridt for at see denne saa navnkundige Helt, denne ubetvingelige Kriger, hvis blotte Navn bragte dem til at blegne. De trænge sig paa hans Vei, fæste deres graadige Blik paa denne Fange, som

de ikke mere skal frygte for, og dog drage de sig endnu tilbage ved mindste Raslen af hans Lænker. Saaledes, naar de rædde Jægere omsider i deres Garn have overrasket den frygtelige Løve, der ødelagde Marken, samle de sig hobeviis omkring den Gjenstand der bragte dem til at flye; de overgive sig til alle Munterhedens, Hævnens Henrykkelser; men de kan ikke see den i Øjnene uden en lønlig Skræk, der saalænge bød dem stjelve.

I Palæet er et trangt Fængsel, ugjennemtrængeligt for Dagens Straaler. Tre Kobberporte føre did. Den Klippe, i Midten af hvilken man har indhugget det, lader Luften ingen anden Gang end et langt og skraa Rør, lukket ved ti Jerntraleværker. Der nedstyrter man Gonsalvo, medens man bereder hans gruelige Aflivelse; der, betynget med vægtige Lænker, fæstede i den rødsomme Klippe, hører han de sørgelige Metalporte lukkes igjen over ham, og bliver ene tilbage med Ulykken, Uvisheden og Fortvivlelsen.

Hans store Sjel er ingenlunde nedbøjet, den hærder sig mod Skiæbnen. Han seer Døden, han seer den gruelig, han tvivler slet ikke paa, at enhver Marter paa eengang skal udtømmes over ham. Hans Mod skal bære dem alle: vis paa at udaands-

som Helt, sikker paa at hans Hæder ikke skal vorde plettet, seer han med fast Blik baade Død og Smerter under Øine: men døe uden at see Zulema, uden at overbevise hende om hans Uskyldighed, denne Forestilling er ham skrækkelig, det er den eneste Marter han ikke kan trodse.

Den ulykkelige Fyrstinde, som er bleven i Albayzin, kan neppe komme til sig selv igjen. Isnet af Skræk, af Forundring, gjenkalder hun sig hvad hun har seet, Gonsalvos sidste Ord, hans kjerlige Eeder, hans begyndte Retfærdiggjørelse, de Farer han har trodset, for at tale med hende; og Alt siger hende, Alt overtaler hende til at troe sin Elsker uskyldig. Imidlertid skal han falde: ingen menneskelig Bestræbelse kan redde ham. Det er ikke nok for den ulykkelige Zulema at have tabt sin Stytte, sin Broder, sin eneste Forsvarer, at være fordømt til den Marter uden Ophør, at bekiæmpe en Kjerlighed, som uden Ophør sysselsætter hendes Sjel, af hendes Hjerte langsomt at udrive det elskede Billede der fylder det; det er ikke nok at have Alamars fornærmende Hylding at udstaae, og hvergang at skjelve for at overgives til denne Barbar: hun maa være Vidne til dens Aflivelse, som hun elsker, en Aflivelse blandet med Vanære; see sin Befrier, den største, den stormodigste

blandt Dødelige, ende sit hæderfulde Liv i Skændsel og i Smerter.

O Broder! udbryder hun, levede Du endnu, vilde Du modsætte Dig Misgjerninger, hvormed Dit Fædreneland vil besmitte sig, Du vilde redde en Helt, der ved saamange Dyder ligner Dig! Hans Død og min ere uundgaaelige; og skulde min Kjerlighed kunne glemme, hvad jeg skylder Din Skygge, vore Baand, Dit udøste Blod, vilde mine Tyranners Aarvaagenhed, de ved deres Grusomhed tagne Forholdsregler gjøre mine straffværdige Bestræbelser unyttige. Men jeg skulde ikke forurolige Din store Skygge; jeg skulde ikke forraade min Pligt eller de hellige Baand der forenede os, naar jeg i det mindste fra Forhaanelse udrev den Fiende der agtede Dit Hjerte. Min Broder, det er Dig jeg anraaber; kom og hjelp mig at vove Alt for at spare Dit Land en Forbrydelse, for at redde Din Hæder fra en Hævn, som Din rene og følende Sjel med Gysen vilde forkaste

Fra dette Øieblik af hører hun ikkun Fortvivlelsens Raad; hun iler til Alabezerne, for at lade sig Gonsalvos Fængsel aabne. Hendes Bestræbelser ere spildte; den hele Dag er henrunden uden at den stumme Zulema kan fatte Haab om at opfylde

sin ædelmodige Plan. Natten falder paa, og, mere dristig i Mørket, vandrer Fyrstinden selv til Fængslet. Hun anraaber, hun bønfalder Soldaterne at indlades et Øjeblik i denne Rædselens Baaning, hun beder derom i Almanzors Navn; og dette store Navn, hendes Bønner, hendes Taarer, den Kjærlighed, den Ærbødighed, som den dydige Zulema stedse indgod, røre endelig Boabdils Drabanters haarde Sjæle. Portene aabnes, hun gaaer ind, med i den ene Haand en Skaal, som hun skjuler for Alles Øjne, i den anden en svag Lampe; hun gaaer frem med bævende Gang, stiller sig for Helten, og siger med en blid Stemme:

Gonsalvo, I agtede mig alt for høit til at vente mig her. Havde det ikke gjældt om at redde Eders Liv, skulde min Dyd have vægret sig derved. Sikker paa at følge Eder i Døden skulde jeg have ladet den falde, der ikke har sparet min Broder, der ikke har frygtet for at opoffre baade sin Elskede og sine Eder. Men det gjælder om at redde Eder fra Haan, fra Skændsel; og det var min Pligt at mindes hvorledes Gonsalvo havde bevaret mig derfra. I har beskyttet min Ære; jeg kommer at betale min Gjeld. Du har alt for godt bevist mig, Grusomme, at denne Ære er Dig dyrebarere end Kjærlighed. Mindre straffskyldig og mere ulykkelig

opfyldte jeg mine Pligter imod begge, ved at bringe Dig denne Gift. Tag denne Skaal, Gonsalvo, naar jeg faaer drukket det Halve. See der den eneste og sørgelige Hjelp jeg kan tilbyde Dig imod vore Tyranner. Din Død er sikker; Haan, Marter bie Dig: undrag Dig fra Bødlerne, og dø med mig! Din Død er kanskee et Offer som skyldes min Broders Aske; min skal affone den Brøde ikke at kunne høre op at elske Dig.

Idet hun siger disse Ord, fører hun Skaalen til sine Læber; et Skrig af Gonsalvo tilbageholder hendes Haand. Neppe kommen tilbage fra sin Forundring, Glæde, Skræk, opløfter Helten sine Lænker, griber Skaalen, falder paa Knæ, og siger til hende!

Hvor jeg er lykkelig! jeg seer Eder, jeg kan tale med Eder, jeg kan ved Eders Fødder retfærdiggiøre mig for den Brøde jeg ingenlunde har begaaet. Ak! lad Boabdil over mig udtømme sin Hævn, sin Grusomhed; lad de rædsomste Piinsler trætte mine Bødlers Kræfter: I er her, Zulema, I have værdiget at søge mig i selve Forbrydelsens Vaaning: I har troet mig Almanzors Morder, og I har ikke hadet mig... Hvad formaaer nu imod mig alle Jordens Tyranner? I elsker mig, og jeg har seet Eder: jeg dør tilfreds, jeg har levet.

Men bevar ikke Eders ulykkelige Vildfarelse; troe ikke længer at mine Hænder have kunnet udøse Eders Broders Blod. Jeg vilde fægtet med ham, det er sandt. Tro mod Æren, og mere tro endnu mod Eder vilde jeg døe for Almanzors Stød, da jeg angreben af Eders Numider ikke kunde komme tilbage til Hæren. En Helt, min Ven, min Broder, bar Omhue for at redde min Ære; han viste sig i min Rustning, han fægtede for mig; nær var han ved at falde, da hans ulykkelige Sværd...

Store Gud! udbryder Zulema, jeg velsigner Dig, jeg takker Dig! Mit Hjerte havde forkyndt mig... O værdige Broder, fortørnes ikke om jeg et Øjeblik holder op at sukke, da jeg faaer den saa søde Rettighed tilbage evig at elske den jeg tilbeder! Gonsalvo, jeg tvivler ingenlunde paa det Eders Læber sige mig; men forklar mig dette Under: Ak! jeg kan ikke haabe at Eders Skjæbne derved skal vorde formildet; det er Boabdil alt for vigtigt at straffe Eder for Eders Daad. Jeg vil i det mindste oplyse min Fader; jeg vil vække hans Medlidenhed. Jeg vil hos Boabdil, hos Folket, hos Alamar selv anvende alle de Bestræbelser, alle de Midler, som ere i Kjerligheds Magt. Jeg vil underrette Eders Regenter om Eders Fare; jeg vil forsøge Alt, for at redde Eders Liv; og har jeg ingen

Hæ'd, vil jeg stolt, hovmodig af at elske Eder, at kunne til taae det uden Brede, komme at døe med Eder, imedens jeg taler til Eder om min Kjerlighed, formyer de Eeder jeg aldrig har brudt, giver Eder det Navn af Mand, der, naar jeg sintter fra den Fryd jeg føler ved at udsige det, maa gjøre os begge følesløse for den allersmerteligste Død.

Ved disse Ord kaster hun Skaa'en, og løfter Gonsalvo op. Gjennemtrængt af Glæde, af Erkjendtlighed, af Kjerlighed griber Helten den skjønne Maurindes Haand, begynder, afbryder den Fortælling der skal retfærdiggjøre ham. Hans Suk qvæle hans Stemme. Endelig, fremdreven af Tiden, fuldfører han denne sørgelige Fortælling, da et pludseligt Buldet lader sig høre. Fængslets Porte aabne sig med eet; Alamar, Alamar selv, viser sig, omringet af Fakler. Zulema daaner, Gonsalvo holder hende i sine Arme, den africanske Prinds staaer forbauset.

Strax maler sig i Barbarens Træk den til sin Høide stegne Rasenhed. Hans sorte Øjenbryne gaae sammen, og synes at bedække to Ildkugler. Et fælt Skum sees paa hans Læber, og hans stammende Tunge fremsiger til Gonsalvo disse skrækkelige Ord:

Forræder, som endnu haaner mig, usle Christen, som jeg skal straffe; Helvede har da losladt Dig for at bringe min Harme og sin Skamløshed til det Yderste. Kom og betal mig for saa mange Forbrydelser, kom og doe langsom i de Smerter jeg bereder Dig; og Dit Blod, draabevis udgydet, tilfredsstille, uden at kunne slukke, det Had jeg bærer til Dig.

Uden at svare ham sysselsætter Helten sig ikkun med Fyrstinden. Alamar befaler sine Drabanter at rive hende af hans Arme. Gonsalvo søger at forsvare hende: han løfter sine lænkebundne Hænder, slager med sine Jern, og nedkaster uden Liv de to første Soldater som nærmes. Men overvældet af Antallet udslæbes han af Fængslet. Zulema, som kommer til sig selv igjen, styrter frem og vil følge Gonsalvo: Alamar lader hende holde tilbage; Alamar, som hun paa Knæ anraaber, vil ikke høre hendes Bønner; han støder hende fra sig, overvælder hende med Haan, befaler sin Vagt at omringe hende, at borge for hende indtil hans Gjenkomst, og rasende af Harme slæber han Castilianeren med sig.

Dagen straalede ikke endnu: en Overløber kom og underrettede Boabdil om, at Spanierne,

urolige over den store Anførers Fraværelse, forundrede over at see Granadas Porte ilsomt lukkede, frygtende nogen Ranke fra Maurernes Side, ved et Stormløb vilde bryde Stilstanden. Forfærdet ved denne Tidende, vigende Mulei Hassems indstændige Bønner, havde Boabdil besluttet at opoffre Gonsalvo før Morgenrøden. Alamar, som higede efter den Ære, den skrækkelige Ære at gjennembore hans Bryst, havde paataget sig strax at føre ham hen paa Almanzors Grav: og den ulykkelige Mulei, fulgt af Alabezernes Eskadron, ventede ved Porten af Alhambra paa at Africanerne skulde didbringe hans Offer.

Saasnart Gonsalvo viser sig, vender Mulei Øjet bort. Helten forsøger at tale til ham, Oldingen unddrager sig og flyer. Alabezerne omringe ham med deres Landser, indpresse ham i deres sluttede Geleder, og den medynksløse Alamar tager med dem Veien til Graven.

Men neppe forlader han Granada igjennem Porten mod Østen, den eneste, som ikke er udsat for Spaniernes Anfald, førend han hører Ferdinands Tordener brage. Murene rystes derved, man raaber fra alle Kanter: til Vaaben; Trompeternes Lyd fylder Luften; Gangernes Brinsten,

blandet med de Bestormendes Skrig, bebuder det rædsomste Anfald.

Bestyrtet standser Alamar. Udsendinge fra Boabdil bede ham forfeje sig til Voldene. Han vakler endnu: Granada kræver hans Arme, hans Had kræver Gonsalvos Blod. Africaneren vil myrde ham paa Stedet: men Mulei og Alabezerne modsætte sig hans Rasenhed; de attraae, de have besluttet at Almanzors Morder ikke skal miste Livet uden paa hans Grav! de betragte dette Offer som en Gjeld til Helten. Alamar kan ikke naae til Gonsalvos Hjerte, som de bedække med deres Skiolde for at bevare ham for deres egen Hævn; og Buldret af Stormlebet, som tiltager, Boabdils gjentagne Bud, Lovterne af gamle Mulei, hvem selv det er nokſom vigtig at hævne den Søn, han beklager, tvinge endelig den grumme Africaner til at betroe ham hans Offer, og at flyve til Kampen.

Det var Tid at hans Nærværelse oplivede de skjelvende Maurer. Breschen var aaben paa Murene; Aguilar, Cortez og Castilianerne rykkede i Orden frem over dens Grus. Gusman og Aragonierne bestege Voldene. Saaret af Cortez henbæres Boabdil til Alhambra. Almoraderne,

Vanegaerne forlade skarevijs deres Poster. Zegrierne selv vakle for den brave Aguilar. Gusman fatter allerede i Murtindingerne: Catalanerne bedække Stigerne. Fra Højden af Brystværnet, bestyrer, besiæler Ferdinand sine Krigere. Alt flyer, Alt viger for Spanierne. Granada er nær ved sit Fald, Granada er om et Øjeblik indtaget: Alamar viser sig, Granada er reddet.

Stormen lig iler Alamar til, kommer, og rammer Aguilar. Hans Sværd adsplitter Hielmen, klover Heltens Pande. Trædende det bævende Liig under Fødder, fulgt af de Zegrier han igjen har indskudt Mod, styrter Alamar sig med forfærdelige Skrig over Castilianerne. De falde under hans Sabel, ligesom det blomstrende Klever under den skærende Lee. Han anfalder, trænger ind, fortynder deres Geleder, fælder Uzeda, Salinas, Nugnes og den elskværdige Mendoza, som veeg sine Rettigheder, sine Værdigheder, sine Rigdomme for en Broder, yngre end han, paa det at denne kunde ægte Gjenstanden for sine Ønsker. Alamar gjennemborer hans Hjerte i det Øieblik da han nævner sin Broder. Han mætter sig med Blod, med Nederlag; nedkaster fra Højden af Bresken Castiliens Batallioner; og da han seer den hovmodige Gusman, som, ovenpaa Murene,

kalder ad sine Arragoniere, flyver han, fatter en Klippestump, som han kaster idet han fortsætter sit Løb. Stenen naaer Gusman, og han nedruller med den. Alamar opsvinger sig til Murtindingen, hugger med sit Sværd den Stige, som bøjer sig under Catalanerne. Hans Sværd overskærer Træfældingen; den falder med Soldaterne. Rasende gjennemiler Africaneren Volden, omkaster de opstillede Stiger, fylder Graven med Lig; nu lader han sig, heel rød af Blod, see paa Spidsen af et Taarn, viser de Christne langtfra sin Sabel, kalder paa dem, udæsker dem, med Spot over deres Guds Navn.

Ferdinand, Cortez, Medina gjensamle deres adspredte Soldater. Kongen af Arragonien fører dem tilbage, danner en Phalanx paa Skraaningen, indblæser dem Mod, sætter sig i Spidsen for dem, og vil vove et sidste Forsøg. Men, som han vil give Tegnet, hører han bag sig Skrig, betragter, og seer i en Støvskye komme en talrig Skvadron Maurer, som styrter ind paa Siden af hans Bataillioner. Castilianerne ene gjøre Modstand. Den lette og forfærdelige Skvadron slutter sig, bryder sig, udfolder sig, deler sig i et Øjeblik: den angriber fra fire Sider Castiliens gamle Tropper, trænger ind, tvinger dem

til Flugten; og hurtigere end Lynet forfølger hver Ryttер adspredt efter Indfald de Flygtende. Slagne af Skræk styrte Spanierne sig imod deres Bye. Cortez, Medina, Ferdinand henslæbes midt iblandt dem. Isabella lader Portene aabne, samler med Bestræmmelse og Smerte sine overalt forfulgte Soldater. Sletten ligger strøet med Døde; og da denne frygtelige Skvadron, der ene har anrettet saamegen Ødelæggelse, seer sig Herre over Valpladsen, sætter den sig ufortøvet igjen i Linie, og nærmes Granadas Mure, hvor Folket hobevis er forsamlet. Ikke langt fra Volden standser Skvadronen; den Befalende rider i Forvejen, og siger til Granaderne disse Ord:

Musselmaner, tilforn vore Brødre, og hvis Uretfærdighed brød de Baand der forenede os, I see Abencerragerne igjen: kanskee tilgive I dem at de vise sig her, Eders Forbud uagtet. Vi komme med vort Blod at farve de Mure, hvorfra vi er udjagede: vi skulle atter komme tilbage for at forsvare dem, men vi skulde aldrig gaae indenfor dem. Dømmer, dømmer af denne Sejr, om hvad vor Stamme under Abenhameds Befaling vilde have gjort for Eder. I have myrdet denne Helt, I har villet til Luerne overgive den uskyldige Zoraide; see der de Forbrydelser vi ikke kunne glem-

me. Hvad angaaer Eders Fornærmelser imod os, da have I nys, Granadere, seet, hvorledes Abencerragerne hevne sig.

Saaledes taler den kjekke Zeir. Hans adle Skvadron bryder sig strax, farer med Gangernes hele Hurtighed, og tager Vejen tilbage til Carthame.

Spanierne, igjen i deres Bye, kunne ikke forstyrre dette glimrende Tilbagetog; de tør ikke oplofte deres ydmygede Pande. Aguilar, Gusmar, de fornemste Høvdinge ere blevne paa Valpladsen, Alamars Bedrifter og Held, den pludselige Tilkomst af Abencerragerne, som hver Dag kunne komme tilbage til Kamp med de Beleirende; den brave Laras Saar, den store Anførers Fraværelse, Alt foreger deres Forfærdelse. De tale allerede om at opgive Beleiringen, at modtage den ærefulde Fred Boabdil har tilbudt. Kongeparret selv, uroligt, forvirret, beslutter at bie bag Volden til de have faaet Gonsalvo eller Lara igjen.

Men denne uovervindelige Lara, som Isabella troer at de Saar han har faaet holde tilbage, Lara var ikke mere i Santa Fe.

Tiende Bog.

Himmelens Datter, Sjelens Klenodie, Kilde til vort dyrebareste Gode, hellige Venskab, kom at forskjønne mit Verks sidste Træk! indblandt i Slutningen af mine Fortællinger denne bindende Deeltagelse, som stedse henriver og aldrig forfærder, som klemmer Hjertet uden at sønderslide det, og fremlokker skjønne Taarer, Kjerlighedens Taarer saa lige. Hvad siger jeg? De ere endnu sødere. Hiin levende, lidenskabelige, ingen Anspændelse frygtende, ved alle Dyder forædlede Kjerlighed, Ungdommens Afgud behøver Hemmelighedens Slør. Dens Dyrkelse, ihvor reen den monne være, skjuler sig, unddrager sig Menneskenes Blik; og dens Belønning er et Offer, hvorom Æren byder evig Taushed. Venskab derimod viser sig gjerne for alle Øine; ligesaa fintfølende og mere modigt frygter det ikke at aabenbare sine

Lidelser og Nydelser, sine Uroligheder og Glæder. Det finder endog Behag deri, det sætter sin Ære i at offentliggjøre dem. Kjerlighed rødmer ved at opdages; Venskab hædrer sig af at tjene til Mønster.

Lara, hvis ømme og høje Sjel lever for Venskab ene — saaret, næsten døende havde Lara tænkt ikkun paa Gonsalvo. En heel Dag henrinder uden at see ham; Uvidenhed om hvor han opholder sig, Urolighed over de Farer hvori han svæver, martre ham mere end hans Saar. Den samme Dags Aften, da Helten var forsvunden, har Lara, sin Svaghed uagtet, ladet sig bringe sin Ganger. Han kan ikke bære sin Kyrads, hans Landse er ham for tung; bleg, vaklende, udmattet, savner han Blod og Kræfter; men sin Ven savner han endnu mere. Uden Rustning, uden Værn, endnu indsvøbt i de Linnedbaand, hvormed man har forbundet hans Saar, giver Lara, fulgt af den gode Pedro, der begræder sin fraværende Herre, sig paa Vejen i Øjeblikket. Begge gaae dybt ind i den Skov, hvor Gonsalvo, faa Dage tilforn, havde fundet den skjønne Zulema. De tænke at det er den Vej, Helten maa have taget; og overgivende sig til Himlens Førelse, omvanke de i denne udstrakte Skygge.

Mørket dækkede Jorden; Natten, midt paa sin Bane, tvede allerede mod Vesten, da de to Vandringsmænd komme til Foden af et højt Bjerg, beklædt med sørgelige Graner. Surren af en overflydende Kilde, der nedfalder imellem Klipperne, blander sig med klynkende Susen af Træer, som Vinden bevæger, med sørgelige Skrig af Nattens Fugle paa Klippernes Top. Helten standser ved denne Kilde, for at stille sin Gangers Tørst. Pedro betragter opmærksomt Spidsen af dette Bjerg; og det svage Skin af et eneste Lys, som straaler igjennem det skumrige Løvverk, tilkjendegiver Pedro at en Eremit beboer denne rædsomme Ørken.

Strax foreslaaer han Lara at stige op til Eneboligen, at hvile sig der nogle Øieblik. Lara giver efter for hans Villie. De søge tilsammen at finde en Stie; men den er saa brat, at de maae stige af deres Heste. Pedro leder begge disse. Lara afhugger en stærk Green, støtter paa den sine vaklende Skridt, og gaaer foran den gamle Tjener.

Længe før ham naaer Helten frem, og opdager iblandt Klipperne en lav og ussel Hytte, hvorfra det svage Lys udslap. Den surrende Kilde

randt ved Indgangen. Udenfor Døren var en Steen, beklædt med Mos og Siv. Neppe var Lara kommen til Stenen, før han standser, for at høre en Stemme der sang disse sede Ord:

Mit Hjertes eneste Veninde,
Du Elskovs Offer i Din Vaar:
min Taare skal ustandset rinde,
kun at Du Livet ei forsmaaer.
For mig, for mig anraabes Du:
lev, at jeg leve kan endnu.

De Ord tidt fra Din Læbe løde,
at mig Dit Hjerte havde kjer;
mig Jorden uden Dig er øde,
og kun at døe Du dog begjer!
For mig, for mig anraabes Du:
lev, at jeg leve kan endnu.

Min Skjebne er i Dine Hænder,
det ingen Lindring giver Dig;
min Ulykke jeg deri kjender,
at jeg er mere lykkelig.
For mig, for mig anraabes Du:
lev, at jeg leve kan endnu.

Stemmen tier; en anden Stemme svarer med Hulken: Veninde, eneste Veninde, hold op at for-

søge Trøstninger, som bedrøve mig uden at lindre. Du veed om mine Taarer kunne tørres; Du veed om jeg bør glemme baade de Ulykker jeg har lidt, og de end større Ulykker jeg har voldt. Lad mig, lad mig dog nære en alt for retmæssig Smerte. Vær tilfreds med mit levende og ømme Venskabs pinlige Anspendelser; jeg har levet til i Dag; det er aldeles nok, min eneste Veninde. Troer Du, at jeg uden Dig havde benyttet mig af Laras bedrøvelige Velgierning?

Ved disse sidste Ord, ved sit Navn, som Lara med Forundring hører, lader han sig høre, nærmes, og beder om Giæstfrihed. Han seer to forstrækkede Fruentimmer, som, uden at svare, tage Flugten.

Helten beroliger dem, følger dem indtil Døren af deres Hytte. Snart kommer en af dem tilbage med en Lampe i Haanden. Hun seer Lara i Ansigtet; da udstøder hun et Glædesskrig, og siger med Taarer:

Er det Eder, som jeg ikke haabede mere at see, som reddede min Frue og gienga mig mit dyrebareste Gode? Ak! Zoraide, kom, iil at omfavne Eders Befrier.

Lara, som nu gjenkjender Granadas ulykkelige Dronning, skynder sig at skyve hende imode, og hindrer hende fra at falde for hans Fødder. Han kysser med Ærbødighed hendes Haand, modsætter sig den Hyldning hun vil yde ham; men han kan ikke undrage sig den omfølende Ineses Henrykkelser. Han maa føje hende, og følge Zoraide ind i den lave Hytte. Dronningen indbyder ham til Hvile; sætter til ham en plump bearbeidet Stol, som Ines bedækker med en Matte. Ines løber at søge Melk, Daddeler og Rosiner til ham. En Krukke af Oliventræ fylder hun ved Kilden; hun kommer tilbage og byder Helten det; for første Gang beklager hun Savnet af de vellugtende Vine fra Andalusiens skjønne Havbredde.

Ilen med om Medlidenhed blandet Forbauselse fæster Lara Øjnene paa Dronningen, og formaaer neppe at gjenkjende hendes Træk. Det er ikke mere hine tindrende Øjne, hvis Glands var dæmpet af Blidhed, hiin saa indtagende, saa beskedne Pande, hvor Blufærdighed forenede sig med Ynde: en evig Bleghed bedækker denne af Kummer tyngede Pande; Taarer, som aldrig tørres, have slukt disse Øjnes Ild: Zoraide har af sig selv ikkun sin Kjerlighed og sine Dyder tilbage. Sukkende betragter Lara den Vaaning, en Dron-

ning beboer. Disse moskklædte Mure, dette Tag af Rør og Straa, Alt forundrer, Alt forvirrer ham. Dronningen seer det og smiler.

Alhambra er ikke her, siger hun til ham med en sagte Stemme: men give Gud Zoraide aldrig havde kjendt andet Palæ! Da Eders Tapperhed havde reddet mig, troede jeg at kunne leve i Carthame midt iblandt Abencerragerne, mine Brødre og mine Venner. Jeg erfarede snart at de Ulykkelige kun med Nød og neppe kan taale hinanden, og at en Ørken er det eneste Tilflugtssted hvor Smerte ter oppebie Døden. Jeg tog Flugten med min Ines, som jeg forgjeves havde bønfaldet om at vende tilbage til sit Fædreneland. Vi gik dybt ind iblandt Bjergene; og da jeg imod min Villie styrede mine Skridt imod det ulykkelige Granada, kom jeg i Taarernes Skov, hvor jeg vidste den brave Almanzor havde ydet Abenhameds Lig en Grav. Gud skee Tak for min Omhyggelighed, for Inesés — vi sparede hverken Vandringer eller Besværligheder; — jeg opdagede omsider det Sted, hvor denne ulykkelige Elsker hviler. Denne Opdagelse var for mit Hjerte en større Begivenhed, en mere levende og sød Glæde, end den jeg fornam da I kom og udrev mig af Luerne. Jeg besluttede aldrig at forlade dette min Kjerlighed saa dyrebare Sted. Det Haab, at Ines snart

skulde kunne forene mit kolde Liig med Abenhameds; men Frygt for at antræffes i denne Skov saa nær Staden, Angest for atter at falde i Boabdils barbariske Hænder, tvang mig til at opsøge en mere skjult Vaaning. Jeg vovede ikke at udmærke denne Grav uden ved mine Taarer: jeg var sikker paa at gjenfinde den, ligesom Fuglen i Skoven altid gjenfinder sin Redes Træ. Ines opdagede disse Klipper, Ines fæstede der min Bolig. Hun samlede dette Tag af Rør, hun indrettede den kunstløse Vaaning, hvori jeg idag modtog Eder. De vilde Frugter hun plukker ere tilstrækkelige til vor Føde; Kildens Vand stiller vor Tørst. Hun sover paa dette Leje af Siv; jeg græder paa disse tørre Blade, og alle Aftener, saasnart Mørket kan skjule mine frygtsomme Skridt, gaaer jeg til Abenhameds Grav at yde hans Død nye Taarer, at gjentage de gamle Eder mit Hjerte aldrig har forraadt, og at bede den almægtige Gud forkorte min alt for lange Marter. — Stands Eders Taarer, ædle Lara; denne Gud vil snart benhøre mig. Jeg har det Haab, jeg har den Visshed inden føje Tid igjen at være forenet med ham, hvis Død jeg har voldet. Det er mig sødt endnu at see Eder før dette efterhigede Øjeblik, at tale til Eder om min Taknemmelighed, at underrette mig hos Eder Selv om Eders Dyder gjøre Eder lykkelig.

Ak! svarer Lara hende, det er ikke følende Hjerter Lykken skal tilhøre. Elskov have voldet Eders Ulykker, Venskab ene foraarsager mine. Længe skilt fra Gonsalvo, fra denne saa berømte, af hele Verden saa agtede, af mit ømme Hjerte saa elskede Helt, saae jeg ham igjen, var jeg hos ham; Gonsalvo er med eet forsvunden. Man veed ikke hans Skjebne. Uvisse Rygter have udbredt sig om, at Maurerne have gjort ham til Fange. Jeg troer ingenlunde disse falske Tidender; Gonsalvo er ikke en Kriger som man kan gjøre til Fange. Skjønt jeg selv saaret, lidende, med Nød holder mig oprejst, søger ieg min Ven. Jeg vil, om det er nødvendigt, gaae ind i selve Granada, hvor jeg frygter at en ulykkelig Kjerlighed maaskee har ført ham hen. Jeg vil gaae — ikke for at forsvare hans Liv, min Svaghed rover mig Haabet derom — men for at dele hans Farer, for i det mindste at døe med ham.

O Himmel! udbryder nu Ines, I fylder mit Hjerte med Frygt. Viid at i Aften har en Hyrde fra disse Bjerge sagt: Vogt Eder, Ines, vogt Eder vel for at gaae ind i Taarernes Skov, den er fuld af væbnede Soldater. De ere ved Almanzors Grav, hvor man imorgen vil opoffre den grusomste, den skrækkeligste, den meest frygtede iblandt

de Christne. Hyrden kunde ikke forklare sig videre. Zoraide har ikke vovet at gaae ud, og jeg skjelver for at den store Granada er den Helt, hvorom han talede til mig.

Ines havde ikke fuldendt, da Lara skjelvende kalder paa Pedro. Han begjærer sin Gangere; den gamle Tjener fremleder dem. Lara kan med Nød sige den ulykkelige Dronning Farvel; han stiger hurtig til Hest, og ledet af den elskværdige Ines, der viser Oldingen en let Sti, iler han til Taarernes Skov.

Østen begyndte at farve sig med Purpur, da Lara, allerede i Skoven, igjennem Træerne øjner Fakler, Sabler, Landser. Han fremskynder sin Fart, naaer aandeløs frem, styrter sig midt iblandt Soldaterne, og seer — retfærdige Himmel! Hvilket Syn! — sin Ven betynget med Lænker, lænet til Graven. Hans blottede Hoved var bøjet, Sværdet allerede løftet over det; Mulei befalede at slaae til... Lara udstøder gjennemtrængende Skrig, nedspringer paa Jorden, holder Sværdet tilbage, og henvender sig i Dydens, Venskabs kraftfulde Tone til den forbausede Mulei saaledes:

Ulykkelige Fader, Du vil hævne din Sens Død; jeg bifalder din retfærdige Hævn: men ud-

gyd her den Skyldiges Blod, og fordunkl ikke i een Dag Glandsen af din lange Bane ved at opoffre en Uskyldig. Gonsalvo, som Du vil fælde, fægtede aldrig med den kjekke Almanzor; jeg kalder til Vidne denne Helts Skygge, der herer mig dybt fra sin Grav! jeg kalder til Vidne Himlens Gud, de castilianske Herskere og Høvdinger. Det er mig, mig allene der overvandt den frygteligste blandt Maurerne; det er mig, som, idet jeg faldt for hans Hug, tilføjede ham Banesaaret. Jeg tog Gonsalvos Vaaben; jeg benyttede mig af et Fraværelses Øjeblik for at skuffe din Søns Øjne, for at bedrage begge Hærenes, for at prøve Kræfter med en Helt, hvis Glands gjorde mig skinsyg. Konge af Granada, Du kjender min Brøde; jeg kommer ikkun for at affone den. Lær nu at kjende hvad Gonsalvo har gjort, og lad ham modtage Lønnen derfor: det er ham der overleverede din Søns Liig til de Alabezer der høre paa mig; det er ham der mødte Dig allene, angreben af fire Spaniere, der reddede Dig fra deres Rasenhed, gav Dig sin egen Ganger, aabnede Dig Veien til Granada. Mulei, nu veed Du Alt; din Retfærdighed affige Dommen.

Den er affagt, falder Gonsalvo ind; hans Beslutning er utilbagekaldelig. Maurer, troer ingen-

lunde denne Helt. Det er min Ven, det er min Vaabenbroder: han anklager sig ikkun selv for at redde mig. Det er mig Almanzor udæskede; det var mig som burde tilbringe ham Døden. Hævner Eder, iler med min Straf; men sparer den ædelmodige Lara. Erindrer Eder, at hans Tapperhed reddede Zoraide fra Boabdil; erindrer Eder, kjekke Venner af den ulykkelige Abenderrager, at Lara besejrede Zegrierne. Yder ham den Agtelse, den Ære enhver Dødelig skylder hans Dyder; beundrer, uden at troe paa den, hans Venskabs ophøjede Usandhed. Og Du, Lara, tilgiv din Broder, at han afslører dem dine Planer.

Ved disse Ord befalede Mulei og Alabezerne Lara at trække sig tilbage. Nei, udbryder han med Fortvivlelse, I skal ikke fuldføre Forbrydelsen; I skal være mindre barbariske end denne Utaknemmelige. Seer I da ikke at han attraaer Døden, at han ikke skjelver uden for sin Ven? Maurer, jeg sværger ved den Evige, jeg er Almanzors Morder; jeg er den som bør opoffres. Tvivle I endnu derpaa, gjør Eders Had imod Gonsalvo mine Eder unyttige, saa gjenkalder Eder hiin sørgelige Kamp, hvortil I have været Vidner; gjenkalder Eder at Sejerherren blev liggende i Støvet, henstrakt, badet i sit Blod, og

gjenkjender denne Sejerherre... Nærmer Eder, seer mine Saar, betragter denne heelt blodige Barm. Seer der Eders Almanzors Hug, seer der hvorledes jeg undslap af hans frygtelige Hænder, seer der de friste Vidnesbyrd om min smertelige Sejr: denne Grusomme kan ikke vise dem.

Saa taler han, blotter sit Bryst, afriver sine Bindsler, lader sine Saar see, og beder paa Knæ om Døden. Uden for sig selv trykker Gonsalvo sin Ven i sine Arme, overvommer ham med Taarer, vil tale, vedbliver endnu at erklære sig ene skyldig. Lara afbryder ham ved sine Skrig.

Mulei var dydig, Alabezerne vare ikke Barbarer. De ere rørte, de grædе selv ved denne Venskabets Strid. Oldingen kan ikke modstaae sin Sjels Bevægelser; han læser i sit Folges Øjne det Raad han bør antage. Han lader Gonsalvos Lænker løse, byder Lara at reise sig; fæster paa begge Heltene kummerfyldte Blik, og siger:

En af Eder har dræbt min Søn; jeg vil ikke vide den Skyldige; en af Eder har reddet mit Liv, jeg vil skylde begge det. Jeg betaler en strækkelig Velgjerning, idet jeg gjengiver Eder

en Frihed, der vil være sørgelig for mit Fædreneland: men jeg troer at høre Almanzors Stemme i dette Øjeblik befale mig. Gaaer, Mønster paa Venner, som jeg beundrer og som jeg afskyer, gaaer og siger Eders Spaniere, at det er for bedre at hævne min Søn, for mere værdigen at hædre hans Aske, at jeg har gjort den Attraa at ligne ham et Offer af mit Had. Jeg sværger her ved Guds Navn, ved den Helts Navn jeg begræder, at I skulle finde mig paa Bresken, at jeg overalt for Eders Sværd vil fremstille den Olding, der idag redder Eders Liv, og at I ikke skal komme ind i Granada, uden at træde under Fødder, Du Lara, Gonsalvos Befrier, Du Gonsalvo, den emme Zulemas ulykkelige Fader.

Idet Mulei fuldender disse Ord drager han, uden at opholde sig, uden at ville høre de to Helte, bort med Alabezerne. Gonsalvo og Lara omfavne hinanden endnu: de kunne ikke troe at de ere gjenforenede; de gjøre hinanden kjerlige Bebreidelser. Den gode Pedro, som Glæden forvilder, kommer, og blander sin Graad med deres søde Taarer. Han giver sin Herre sin Ganger, og tager med dem Vejen ad Santa-Fe.

O! hvilke Henrykkelser, hvilken Runs fremkalder deres Gjenkomst til Hæren! Ved atter at see dem glemme Soldaterne deres sidste Ulykker. De have faaet de to Helte igjen: fra nu af ere de uovervindelige. Alamar, Abencerragerne indjage dem ingen Rædsel mere. Fra dette Øjeblik af er Granada indtaget, intet kan mere forhale dets Tab, og alle begjære med højmælede Skrig strax at vandre til Voldene.

Smigret med deres Tillid bifalder og feler Gonsalvo samme Ild. Uden Opher fysselsat med Zulema, med de Farer, hvori han har efterladt hende, skjelver han for at den rasende Alamar vil beslutte sig til det yderste Skridt. Han brænder efter at see sig i Kamp med denne forhadte Medbejler, at frie Jorden fra et Udyr, hvis blotte Navn indjager Skræk; men Muleis Trusel overalt at frembyde sig for Gonsalvo, stedse med sit Legeme at bedække den Bresle, han maatte angribe, bringer den felende Helt til at isne, og nøder ham til at frygte et Stormleb.

Imedens han med sin Ven overlægger at udæske den africanske Prins, at drage ham udenfor hans Mure, kommer Kong Ferdinand til og afbryder dem med denne smigrende Tiltale:

Unge Helte, Spaniens Ære; jeg vover ikke at beklage mig over Skiæbnen, der ei tillader mig at seire uden Eder; men denne Skjæbne byder mig paa nye at stille Eder ad. Abencerragerne, Herrer af Carthame, ere komne at fægte lige ind under diss Mure: de kunde komme igjen engang. Førend jeg giver disse allerede vaklende Taarne de sidste Stød, maae vi bemestre os Carthame, maae vi fælde eller fange enhver Fiende der kan forstyrre os. Gonsalvo, jeg har valgt Eder til denne vigtige Erobring. Den tappre Laras Saar hindrer ham fra at følge med. Tag Kjernen af mine Krigere, gaae med dem imod Carthame. Jeg overlader til Eder at gribe de Midler, der kunne sætte Eder i Besiddelse af dets Volde. Bring mig Nøglerne dertil inden sex Dage. Denne Tid maa være tilstrækkelig for Gonsalvo; jeg har bestemt den, ikke efter Pladsens Styrke, men efter min Feldtherres Talenter.

Gonsalvo føler ved disse Ord sin brændende Lidenskab for Æren at vaagne. Han lover Kongen at lyde; næste Dag vil han reise. Hans Kjerlighed sukker i Løn over at drage længere bort fra Granada; men hans Kjækhed giver ham Haab at komme tilbage inden sex Dage. Han

kjender de rædsomme Klipper der fra alle Kanter forsvare Carthame; han veed at Overrumpling allene kan skaffe ham Besiddelsen af disse steile Bjerge. Allerede penser han paa en Plan, der skal betrygge hans Sejr, og begjerer til Følge de troe Asturiere.

Sextusinde Fodfolk ere ham nok; men Gonsalvo har valgt dem. Alle ere født paa Pyrenæerne; alle have været Hyrder, Jægere i Passerne, paa Steilhederne af Lievanas Bjerge. Der paa Klipperne skjulte i Skyer, paa Spidserne glimrende af Jis, paa utilgængelige Toppe, hvor Sneen, forvandlet til Demanter, nærhos trodser Solens Ild — have de fra Barndom af forfulgt Ørnene og Daadyrene. Bedækkede ikkun med Huden af en Ulv, hvis Strube tjener dem til Hjelm, bære de et bredt Belte, hvorved hænge tre Staalhegter; deres Fødder ere væbnede med Jerngriffer, deres høire Haand med et tveægget Kastespyd. To hvasse Dolke ere ved deres Side, en lang Slynge omsvøbt deres Hoved. Dristige, lette, utrættelige, alle af høi Vext, af en Styrke, der overgaaer deres Forlighed, kunde de antages for hine stolte Kæmper, der forsøgte paa at bestorme Himlene.

Den kjekke Pegnaflor befaler over dem, Pegnaflor, hvis Forfædre sloges med Pelasgus, og som ikke har vanslægtet fra deres gamle Tapperhed. Denne saa frygtelige Trop, stolt af at see sig valgt af den heimodige Gonsalvo, ordner sig under de første spanske Kongers gamle Banner; den venter nu ikkun paa sin Anfører. Han viser sig, fulgt af Lara, som sukker over at miste ham igjen; han siger ham et ømt Farvel, trykker ham til sit Bryst, og giver Tegn til Afreise.

Han rykker frem, kommer før Nat i liden Afstand fra Carthame. Han skjuler sine Krigere i en Skov, beordrer dem at hvile sig. Ene stiger han op paa en Høi, hvorfra han fiernt speider Stedet, og opdager det midt paa en Klippe, der udmærker sig fremfor de omliggende Bierge. En trang og steil Stie, hvorad en Hest med Nød kan gaae, fører til deres Metalporte. I Stenen udskaarne Muurtinder hæve sig paa Steilheder som Øiet ikke kan maale. En hæftig Strøm ruller med Bragen ved Foden af den Klippe der bærer Carthame. Denne Klippes umaalelige Top taber sig i Skyerne, gaaer frem over Staden, og synes at ville forsvare den imod Himlens Angreb.

Gonsalvos Øjne hvile kun paa denne forfærdelige Klippe. Han troer alt muligt for Modet; han kjender sine Asturiers. Han bemærker med et sikkert Blik Bjergenes Stilling, følger i deres Mellemrum Strømmens rivende Løb, det han dog ikke seer, slutter hvor dens udvidede Seng maa gjøre Overfarten let, og vis paa hvad han formoder, gaaer han tilbage til sine Krigere.

Ædle Efterkommere, saa talede han til dem, af hine hæderlige Christne, som havde draget sig tilbage i disse Huler *, og uden anden Hjelp end Gud og deres Mod reddede vort Fædreneland fra Maurernes Aag; denne retfærdige Gud tillader, at Ransmændene i Dag omsider ere indskrænkede til det Tilflugtssted I dengang havde. Jeg har valgt Eder fremfor den hele Hær til at fravise dem det, til at sikre Granadas Fald, til at lade hele Verden gjentage at Spanien stedse skylder de ubetvingelige Asturiere sine Sejre. I see denne uhyre Klippe der svæber sit Hoved i Skyerne; Ørnen er bange for at sætte sig der

* En med Pelagus til Cavagondes Hule henflygtet Haandfuld Cantabrers Bedrifter og Sejr ere navnkundige i Spaniens Historie.

til Hvile. Der skal I hen at seire. Den halve Deel af Eder blive hos mig; den anden halve Deel gaaer, under Pegnaflors Anførsel, i lang Afstand om Bjerget; jeg skal afstikke den Vejen. I komme til denne Bjergtop; hvortil kommer ikke Standhaftighed? I skal antænde tre Ild for at underrette mig om Eders Ankomst: I skal lægge Stenen i Eders Slynger, og oppebie mit Signal.

Saa taler han. Fulde af Ild sværge Asturierne at naae Klippens Spidse. Alle vil vove Forsøget; for at ene dem lover Helten dem Farer der ville blive tilbage. Han fører i Øieblikket Pegnaflor paa den Høi, hvorfra man giver Strømmens Bugter; han udvikler ham sine dristige Anslag. Efterat være bleven underrettet vælger Pegnaflor tre tusende Mand, de stærkeste og behændigste, lader dem tage Levnetsmidler med for to Dage; og saasnart Natten har indfundet sig, bortdrager han med sine Krigere.

Gonsalvo bestemmer denne Nat og den næste Dag til Hvile. Han har beregnet den Omvei Pegnaflor maa tage, de Hindringer der kunne møde ham, hvad Øieblik hans Ankomst maa indtræffe. Urolig, søvnløs tilbringer han den an-

den Nat paa Højen, med Øjnene fæstede paa Klippen. Intet sees, Alt er roligt. Maanen straaler paa Himlen: dens Skin vorder Asturiernes Arbeider gunstigt; det maa paaskynde deres Fremgang; men Helten frygter og sukker. Endelig før Dagens Frembrud seer han de tre Ild antændte Han udsteder et Frydeskrig, iler til sin Trop, lader slaae Allarm, opstiller sine Soldater og rykker ad Stien.

Han svømmer i Spidsen af sine Asturier igjennem Strømmen. Ved første Larm flye Alabezerne i Vaaben til deres Muurtinder. En Pileskye falder for Heltens Fødder. Enc, bedækket af sit Skjold, gaaer han frem, bestiger en Klippe, hugger en Green af et vildt Oliventræ, og løfter den over sit Hoved, gjør Tegn at han begjærer at tale.

Strax byder den brave Zeir sine Brødre at tilbageholde deres Pile. Stadens Porte aabnes. Fulgt af flere Krigere nedstiger Omar ad den bratte Sti: vandrer stolteligen hen imod Gonsalvo; men da han flux gjenkjænder hans Træk, standser han, tvivler, vakler, og veed ikke mere om han skal indlade sig med ham.

Kom nærmere, sig'r Helten til ham, jeg prøvede dit Mod; det bør borge Dig for min Agtelse. Jeg kommer ingenlunde her at fægte for mit Hjertes Sag; jeg kommer, i Ferdinands Navn, at tilbyde Eder en Fred der er nødvendig, der er Abencerragerne værdig, og hvis Vilkaar denne ædle Stamme kan foreskrive mig. Jeg er Herre over dette Fordrag.

Du er det ikke over Carthame, afbryder Omar ham i en høj Tone; og var selv Granada faldet, skulde vi dog inden vore Mure trodse dine Regenter, din Hær, dig selv. Betragt paa hvilke Grundvolde vor Frihed hviler; betragt hine skrækkelige Klipper, hine utilgængelige Volde, hine Taarne hvorhen Øjet ikke kan naae, og giv dine Krigere Vinger, førend Du taler til os om Fred.

Mine Krigere behøve dem ikke, svarer Gonsalvo med et Smiil: betragt Du selv hiin Klippe som fremrager over Eders Stad, mine Krigere ere komne did. Seer Du hiin talrige Trop, rede til over Eders Hoveder at lade nedfalde de Stene der forsvarede Eder? Den venter kun mit Tegn for at nedbryde Eders eneste Tilflugtssted. Vælger derfor i Øjeblikket: falder alle under Eders

Ruiner, eller undertegner den hæderlige Fred jeg tilbyder Eder som Venner.

Forbauset betragter Omar Bjerget, og seer dets Top besat af de tre tusende Asturier. Han kan ikke troe sine Øine, bestyrtet, stum, ubevægelig, anseer han det for en sørgelig Drøm. Endelig, nødt til at troe det Anslag han ikke fatter, svarer han Helten med mindre Hovmod, og begjærer nogle Øjeblik for at underrette sine Brødre.

Snart ere Voldene forladte, en rædsom Taushed herster i Staden. Den utaalmodige Gonsalvo lader støde i Trompeterne, lavende sig til at bestige Bjerget, da han seer den tappre Zeir, Osman, Omar og Velid, de fornemste af Abencerragerne træde ud af Carthames Porte. De komme til ham, uden Vaaben; ikke nedbøje de Hovedet, men deres Aasyn er bedækket med Heltens Modme. De fremskride med langsom og rolig Gang. Gonsalvo gaaer dem imøde. Zeir henvender til ham disse Ord:

Du har overvundet os, Gonsalvo. Vær vis paa at vi skulde vide at dee, saafremt vore Koner, vore Børn kunde undgaae vor Skjebne;

men vi give efter for Naturen, for Lykken, for din Overmagt. Vi komme at overgive Dig Carthame; vi begjere kun Friheden. Det være vor Slægt tillaadt stedse at følge sin Religion, i Fred at bebve de Sletter Ferdinand maatte ville skiænke os: paa dette Vilkaar ere vi hans troe Undersaatter; jeg giver Dig vore Regler og mit Ord.

Gonsalvo rækker ham Haanden og tilstaaer ham mere end han forlanger. Han behandler Abencerragerne ærefuldt, stiger midt iblandt dem op til Carthame, træder ind i Byen som en Bundsforvandt, foreskriver sine Spaniere den strængeste Tugt, og tilsidsler dem Belønninger, for at bringe dem til at glemme at de ere Sejerherrer. Pegnaflor vorder Befalingsmand over den nye Frobring. Helten overlader ham de sextusende Asturier; og ene, fulgt af Abencerragerne, tager han Vejen tilbage til Santa-Fe.

Lara torde ikke vente ham endnu, og dog gik Lara hver Dag at møde ham. Langtfra bliver han Gonsalvo vaer; han flyver, trykker ham længe til sin Barm, og betragter det ædle Følge, hvoraf hans Broder er omringet. Han hilser Abencerragerne; dølger for dem en Glæde, der kan forstyrre dem; og af Agtelse for dem opsæt-

ter han at tale til sin Ven om hans Sejr, men iler at melde dem for sine Regenter.

Den lykkelige Ferdinand, den ophøjede Isabella kunne neppe skjule deres Forundring, de modtage de nye Fanger som gamle troe Undersaatter. De bekræfte det hæderlige Forbund deres Feldtherre har undertegnet: lade den berømte Stamme beholde dens Gudsdyrkelse, dens Ejendele, dens Rigdomme, og lægge til saamange Velgjerninger en Bye i Andalusien, som skal gaae i Arv til deres ædle Efterkommere.

Imedens det kongelige Ægtepar saaledes lænkebinder deres Hjerter, som deres Vaaben have overvundet, spørger en Soldat efter Gonsalvo, og vil tale med ham allene. Han kommer at overlevere ham en fra Granadas Mure udsendt Piil, der bar med sig en forseglet Seddel, hvorpaa man seer Heltens Navn. Forundret griber Gonsalvo denne Seddel, aabner den med skjelvende Haand, og læser med Nød disse af Taarer næsten udslettede Ord:

"Jeg nærmer mig mit sidste Øieblik, thi Alamar giver mig Valget imellem Ægteskab og Død. Var mit Fald Tyrannen nok, skulde jeg

ikke anraabe mit Fædrenelands Fiende; jeg skulde udaande uden at beklage mig, og mit sidste Suk skulde være for ham. Men min Fader er lagt i Lænker; for at have reddet dit Liv er min Fader med mig i det samme Fængsel, hvor min Kjerlighed førte mig ned. Han skal kun ombytte det med Retterstedet. Gonsalvo, kom og befrie ham: mit Hjerte skal ikke være din Belønning; jeg giver det ikke togange; min Haand ene skal kunne betale det Du vil gjøre for min Fader,,.

Bleg, forvirret læser Gonsalvo togange dette Brev, og vender tilbage til Isabella. Dronningen bliver hans Bevægelse vaer. Tael, siger hun, store Høvding! Hvad Kummer kan mørkne Eders af Laurbær bedækkede Pande? Hvad Ønsker kan Eders Sjel danne sig? Jeg sværger at opfylde dem. Forklar Eder tillidsfuldt; hvad Belønning begjerer I for saamange Bedrifter.

Storm, svarer strax Gonsalvo, den sidste, den skrækkelige Storm der skal indtage Granada, der skal styrte den skiændige og grusomme Boabdil fra Tronen, den skal hævne den af Barbaren Alamars Forbrydelser trættede Himmel. Befal Stormløbet ved Dagens Anbrud; det er min kjereste Belønning, det er den eneste jeg begjerer for Alt hvad jeg har gjort for Eder.

Ved disse Ord, som han fremfører med funklende Øjne, med Rasenheds Stemme, med Elskovs Forvildelse, reiser Ferdinand sig henrykt, og siger til ham: Du skal vorde fornøjet, imorgen kan Du efter Behag straffe de nedrige Fiender, der have forurettet Dig. Udgiv Du selv Befaling derom, opflam mine brave Soldater med den Ild der straaler i dine Blik; siig dem at Du vil fægte; da ere de sikkre paa Sejeren.

Han sammenkalder ufortøvet sine Høvdinge, og forklarer dem sit store Forehavende. Han underkaster Gonsalvo sin Angrebsplan, som han forbedrer efter hans Raad. Tvende længe beredte Miner skal ved Morgenrøden springe, og omkaste tvende ligeoverfor staaende, de Beleiredes stærkeste, Taarne. Deelt i to Corpser skal Hæren paa eengang rykke mod disse Taarne. Kongen selv, den unge Cortez, den ædle Lara, hvis Saar ere lægte, skulle anføre Arragoniernes, Catalanernes Kolonner til Angreb paa det høire. Den kloge Medina, den uovervindelige Gonsalvo, i Spidsen for Castilianerne, Leoneserne, Andalusierne skulle løbe Storm imod det venstre. De tvende Kroners Tropper, der i saamange Aarhundrede havde været Medbeilerinder til Æren, skulle, da de see sig saaledes deelte, fordunkle hinanden indbyrdes. Isabella

gaaer at besee dem, opmuntrer, opflammer dem. Gonsalvo ledsager Dronningen; Eids Sværd glinrer fra hans Side. Alt er rede, Alt er i Orden; enhver Soldat brænder af Længsel efter Morgenrøden.

Endelig frembryder den, denne store Dag der skal bestraale de Christnes skjønneste Sejr, vigtigste Erobring over Musselmannerne, der skal hævne otte Aarhundredes Fornærmelser og gjengive hele Spanien dets Frihed, den sande Gud hans gamle Templer, og begynde denne lange Række af Sejre, der med det castillianske Navn opfyldte de tre Dele af den bekjendte Verden, og den rige Verden som de opdagede.

Først bevæbnet, kalder, vækker Gonsalvo sine Stridsfæller. Tilfods som de gaaer han ud af Byen og opstiller dem paa Sletten. Utaalmodig efter Tegnet beskylder han Ferdinand for Langsomhed, vender tilbage til Posten, paaskynder Batallionernes Marsch, viser dem Solen, der nys har begyndt at straale, og troer allerede at see den dale. Han skal befrie sin Elskede, han skal straffe en forhadt Medbeiler, han skal seire for sit Fædreneland; Kjerlighed, Hævn, Dyd, Alt forener sig i hans Hjerte, Alt oplefter ham over sig

selv. Hans store Sjel er ikke de Henrykkelser voren der overvælde den. Han iler, han flyver i Geledderne, omarmer enhver Kriger, tumler i sine Hænder sit forfærdelige Sværd, og betragter Granadas Mure, som en Vandringsmand midt iblandt Ørkener, martret af en brændende Tørst, betragter en Kilde han opdager og endnu ikke kan nærme sig.

Den viise Medina dæmper hans Ild; han viser ham langtborte Ferdinand at ordne Arragonierne, Isabella paa et høit Taarn, knælende og med udstrakte Arme, at anraabe Hævnens Gud; den brave Lara, den unge Cortez, i Spidsen for deres Kolonner; Maurerne paa deres Volde, med spendt Bue, Pilen i Haanden, stoltelig en at vente Angrebet. Boabdil er ikke hos dem, hans Saar og hans Blødagtighed holde ham tilbage i Alhambra; men den vilde Alamar, væbnet med en Jernkolle, udmærker sig, midt iblandt Zegrierne. Underviist ved den sidste Storm, frygtende end eet Foretagende, har Alamar i Gravene afledt Darros rivende Vande. Han har baaret Omsorg for at berede Kar fyldte med Beeg, med Salpeter, med sydende Olie, med Pile, med antændte Remme. Af alle Fortvivlelses, Rasenheds, Rædsels Tilflugtskilder har

Alamar Intet forsømt; og saamange Dødens Redskaber true allevegne Gonsalvo.

Kongen af Arragonien udsender strax to Ryttерkorpser, der, forsynede med Fastiner, fremflyve for at fylde to Dele af Gravene. De fuldføre deres Forehavende midt igjennem de fiendtlige Pile. Hæren bevæger sig nu, men med langsomme og rolige Skridt. Alamar sender nye Forstærkninger til de truende Taarne, hvorhen man styrer Marschen. Maurerne mærke Luften med deres Pile; de udstøde forfærdelige Skrig. Spanierne fremvandre tause under deres Skioldes Beskyttelse. Da de ere komne nærved Voldskraaningen standse de, nedbøje deres Landser, og vente det sidste Signal.

I samme Øieblik og fra to Sider høres med eet en skrækkelig, forfærdelig Larm. Jorden bæver, Bjergene ryste, Dalene gjentage det langt borte. Strømme af en tyk Damp skjule Granadas Volde, Hvirvler af Støv hæve sig til Skyerne. Rædselskrig, Suk blande sig med denne gyselige Larm: og igjennem de fordeelte Hvirvler seer man de tvende stærke Taarne oprevne fra deres Grund, nedbrudte, forvandlede i Støv, at bedække Fastinerne med deres Gruus og med de Ulykkeliges adspredte og blodige Lemmer der forsvarede dem.

Nu lyde Trompeterne, og Gonsalvo udstøder et skrækkeligt Skrig. Han styrter ned med Sværdet i Haanden, sætter over Graven, bestiger Bresken, omkaster, nedsabler, tilbageføder de Musselmanner der stimle frem imod ham;

kalder paa sine Castilianere, der flyve uden dog at kunne følge ham, og ene paa Murenes Høide opdynger han døende Legemer. Under Abads Anførsel samle Almoraderne sig imod Helten; Helten angriber, bryder deres Bataillon, saaer Offre rundt om sig, adspreder, ødelægger, jager paa Flugten Alt hvad modsætter sig hans Hug, og da hans egne endelig igjen støde til ham tager han Castiliens Banner, fremiler over Ligene, Gruset, Ruinerne, og planter det paa Volden.

Alamar med Zegrierne kæmpede ved den anden Voldaabning. Alamar havde udholdt den kiække Laras Angreb; hans skrækkelige Kølle havde nedkastet den forvoxne Cortez; og Ferdinand, to Gange tilbagedreven, kunde ikke komme op paa Volden. Den stolte Alamar haanede de Christne; han troede sig allerede Sejerherre, da han langt borte øjner det af Gonsalvo plantede Banner, og hører dette hadrede Navn gjentaget af Spanierne.

Ved dette Syn, ved disse Sejersraab blegner Africaneren af Rasenhed. Han slaaer Jorden med sin Kølle, nedbøjer Hovedet, er et Øjeblik i Tvivl om hvad Beslutning han har at tage. Snart kaster han vilde Blik paa Zegrierne, som omringe ham, og siger til deres Høvding! kjække Maaz, bliv ved denne Bresle med Eders Brødre; falder Alle indtil sidste Mand heller end at forlade den. Jeg iler med Alabezerne at drive Fienden fra Volden: jeg iler at straffe, at udrydde den afskyelige... Han kan ikke fuldende, hans Harme tillader ham ikke at udsige det Navn han afskyer. Han kaster den tunge Kølle paa sine

Skuldre, sætter sig i Spidsen for Alabezerne, bestiger den lange Mellemvold der forenede de to Taarne, og vandrer med store Skridt imod Castilianerne.

Gonsalvo kom ham imøde: neppe var Gonsalvo Sejerherre, før han vil gaae at befrie Zulema; men underrettet om at hans Ven endnu strider ved den anden Bresche, forandrer Helten Beslutning, og flyver med Leoneserne den tappre Lara til Hjelp. Hans Tordenstemme kalder Alamar, han udæsker ham: Africaneren hører det, og svarer langtborte. Begge gjenkjende Stemmerne og styrte imod hinanden; endelig ejnes de, fare frem foran deres Tropper, og mødes midt paa Volden.

Kampenes Gud, hvo skulde kunne male disse uforsonlige Medbeileres Styrke, Had, Rasenhed? hvo udtrykke det blinde Affind, den bydende Trang til Hevn, den brændende Tørst efter Blod, der fortærer dem begge? Uden at bekymre sig om, uden at tænke paa deres Skjolde, løfter Alamar sin Kolle, Gonsalvo sit skarpe Sværd; de holde dem i begge Hænder, nærmes hinanden og slaae til. Deres forenede Hug udgjøre kun eet, Echoerne gjenlyde deraf. Gonsalvos Hjelm er sønderbrudt, Slangehuden er overhugget. Blodet udstrømmer igjennem de tvende Heltes Mund og Næseborer. Overrumplet vakler Spanieren, Africaneren falder paa det ene Knæ. Men flux reiser Alamar sig og trækker sin Sabel, Gonsalvo angribe ham nærmere, og deres Rustninger omflyve i Stykker; Metallet, Skjellene falde for Sværdet. Huggene afløse hinanden uafbrudt; man skulde troe at hundrede

Soldater sloges i eet Øjeblik. Isnede af Frygt betragte Leoneserne, Alabezerne dem: al anden Kamp ophører; alle Øjne, alle Sjele ere fæstede paa de to Krigere.

Næsten blottede for Vaaben afbøde de med Sværdet alene; mattede, men ikke mindre brændende, nærmes de stedse mere; men Spanieren driver Africaneren til Brystværnet af Volden. Alamar, som ikke mere kan flye, kaster sig nu over sin Fiende, knuger sig tæt til ham, snoer sig om ham og vil qvæle ham i sine senestærke Arme. Gonsalvo modtager ham, klemmer ham, trykker ham til sin Staalbarm, fordobbler Anspendelsen, bevæger ham som en uhyre Eeg den Jorden holder tilbage, og omkaster ham over Brystværnet. Han vil fuldende sin Sejr; han styrter ham fra Murenes Højde; men Alamar, som holder ham bunden, river ham med i det skrækkelige Fald. Begge falde midt iblandt Bølgerne, som derved opsprudle; begge synke under, men komme snart igjen adskilte frem. Væbnede med deres forfærdelige Sværd, som en Kjæde lænker til Armen, svømme de med den ene Haand, gjøre med ny Rasenhed Angreb med den anden, og farve Vandene med deres Blod. Alamars flyder i Strømmen, hans Styrke svarer ikke mere til hans Harme. Gonsalvo bemærker det, og føler sin fordobbles. Han kaster sig over sin Fiende, slutter sig til ham, støder ham i Brystet, drager sit Glavind ud igjen og stikker det end dybere ind. Begge forsvinde nok engang; sort Blod bruser op over Bølgerne; men efter nogle Øjeblik seer man Alamar med udstrakte Arme at flyde midt iblandt de rødfarvede Bølger. Som Sejrherre naaer Helten igjen til Havbredden,

vandrer imod Breschen, og uden at drage Aande flyver han ad Fængslet.

Han kommer med Fakler, bryder Kobberportene, trænger ind til Fyrstinden, der ved Mulei Hassems Knæ ikkun ventede Døden. I er fri, udbryder Gonsalvo, idet han styrter sig for hendes Fødder: Alamar er ikke mere, I er hevnet... Og I, hæderlige Olding, som jeg skylder Livet, tilgiv de sørgelige Bedrifter, min Pligt foreskrev mig. Jeg har tjent mine Regenter, mit Fædreneland: min Gjeld til dem har jeg betalt, ikke den til Eder; bestemme I nu min Skjebne. Vil I hædre Ferdinand ved af ham at modtage de Hædersbevisninger Eders Dyd fortjener? Vil I flygte fra det indtagne Granada, og forvise Eder selv til andre Egne? Jeg kan, og jeg vil gjøre Alt for at forsøde Eders Ulykker, for at følge Eder som Slave, for af Eder at faae et Venskabs Blik, der er mit Hjerte mere dyrebart end min Krigerære.

Mulei herer ham, og iagttager en lang Taushed. Han hæver sine Øjne mod Himlen, anklager den i sit Hjertes Inderste, og sukker over at have levet alt for længe. Endelig underkaster han sig Skjebnens Villie, omarmer sin Datter, trykker hende grædende til sin Barm, viser for Gonsalvo paa hende, og taler til ham saaledes: Beskyt hende mod vore grusomme Fiender! hun leve, hun være fri..., og tænk ikke paa mig.

De gaae nu ud af det rædsomme Fængsel; de vandre, ledsagede af Gonsalvo, ad Alham-

bras Palæ. Ferdinand havde det allerede inde; Sejrherre saasnart Alamar havde forladt Bresken, havde Ferdinand sendt Lara at bemægtige sig Kong Boabdil. Denne svage Monark ventede, midt iblandt Gildingerne, skjælvende paa Lænker, og udgjød unyttige Taarer. Hans Moder Aira, som stod ved hans Side, betragtede, med Øjet gnistrende af Harme, sin uværdige Søn, og sagde til ham: ja, Du bør græde, Du bør græde som en Qvinde, siden Du ikke har vidst som en Mand at forsvare dine Forfædres Trone.

Lara viser sig i dette Øjeblik; han befaler Boabdil at følge, og fører ham til Ferdinands Fødder. Den aftronede Konge bøjer Knæ. Ferdinand skjuler sin Ringeagt under en forstilt Skaansel: han løfter denne svage Fiende op, som han kjender alt for godt til at frygte ham, og skjenker ham Friheden.

Endelig er Granada overalt erobret; overalt reiser den seirende Spanier Castiliens Taarne, og kroner saamange lykkelige Jdrætter ved Mennestelighed imod de Overvundne. Lara, Medina, alle Høvdinge lade skaane et Folk der skjelver, gjøre de Ulykkeliges Tilflugtssteder hellige i Soldaternes Øjne. Voldene ere bedækkede med Blod; men Staden bliver roelig. Ferdinand hævder Maurerne deres Gudsdyrkelse, deres Fribed, deres Ejendomme. Han modtager af Gonsalvos Hænder den dydige Mulei, den ømme Zulema, som en elsket Datter, som en Konge han længe havde baaret Agtelse for. Han tilsidesætter dem de Æresbeviisninger han skylder deres Ulykke, den Hæder han skylder deres Stand; og da han vil give Gon-

salvo den eneste Belønning, der er hans Bedrifter værdig, saa viser han Helten sin Erkjendtlighed ved Velgjerninger imod Zulema.

Den følgende Dag bestiger den majestætiske Isabella, omringet af sit Hof, en hvid Gauger som man ikke kan see for Ædelstene, og begiver sig til Stadens Porte, hvor Ferdinand rækker hende Nøglerne. Hun gjør sit Sejrsindtog midt iblandt den hele Hær, der velsigner hendes glandsfulde Navn, igjennem et Folk, der forundres ved at see saa skaansomme Sejrherrer. Stille og beskeden efter Sejren beskytter hun Maurerne, ærer Spanierne. Gonsalvo og Lara, som have Plads ved hendes Side, føre hende til den store Moskee, som er bleven Christi Tempel. Dronningen takker Hævnens Gud, og befalder ham om altid at vaage over det Herredømme han betroede hende, og beder ham, ikke at udvide dette Herredømme, men at give hende de Dyder, der kunne lykkeliggjøre hendes Undersaatter.

Ved samme Alter, i samme Tempel, modtager Gonsalvo saa Dage efter Zulemas Haand. Overvunden ved hans Dyder samtykker Mulei i at kalde ham Svigerson, og elskede sin Datter ikke desmindre, skjønt hun fulgte de Christnes Love. Dronningen selv og Ferdinand vare Vidner til denne saa søde Forening. Lara, hvis Lykke maaskee var lige med Gonsalvos, trykkede sin Ven til sit Hjerte; og den største blandt Helte, den trofasteste blandt Venner, den elskeligste blandt Husfruer begyndte en lang Række af lykkelige og hæderfulde Dage.